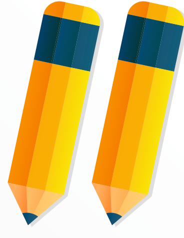
4-6 YAŞ GRUBU

Kur'an Kursları Öğretici Kitabı

2

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

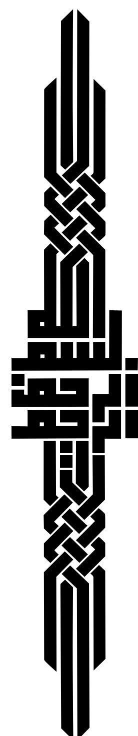

KUR'AN KURSLARI ÖĞRETİCİ KİTABI-2

4-6 Yaş Grubu

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI YAYINLARI: 1093
ÇOCUK KİTAPLARI: 285

Genel Koordinatör
Prof. Dr. Huriye MARTI

Yayın Yönetmeni
Dr. Fatih KURT

Yayın Koordinatörü
Bünyamin KAHRAMAN

Proje
Prof. Dr. Ali ERBAŞ
Kadir DİNÇ
Bünyamin ALBAYRAK
Saliha BİLGİÇ

İçerik Danışmanları ve Editörler
Prof. Dr. İsmail SAĞLAM
Dr. Öğr. Üyesi Bilal YORULMAZ
Fatma KOTAN

Metin Yazarları
Fatma KOTAN
Nurefşan ÇAĞLAROĞLU
Dr. Z. Nezahat CİHANDİDE
Aynur BULUT
Zeynep Özli ÖZDEMİR
Ayşegül GÖZERİ
Merve LİKOĞLU
Ayşe Şeyma AKALIN
Abdurrahman TOPRAK
Büşra Bodur VURGUN
Elif ERPİK

Son Okuma
Zeynep Ulviye ÖZKAN
Ayşe KAYA
Ayşegül GÜRBÜZ

Tashih
Sümeyye ÖZGEN
Zeynep AKNAR

Resimleyen
Fatma Hande SOYYİĞİT
Şefika Nur TARIM

Kapak Tasarımı & Grafik Tasarım
Ali ÇINKI

7. Baskı, Ankara Eylül 2019

Eser İnceleme Komisyon Kararı:
08.01.2015/14

ISBN 978-605-7730-04-6
2019-06-Y-0003-1093

Baskı
Korza Yayıncılık Basım San. Tic. AŞ.
Yenice Mah. Çubuk Yolu Üzeri No: 3
Esenboğa Ankara
Tel: (0312) 384 20 03

İletişim
Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü
Basılı Yayınlar Daire Başkanlığı
Tel: (0312) 295 72 93 - 94
Faks: (0312) 284 72 88
e-posta: diniyayinlar@diyanet.gov.tr

Sunuş

Kur'an-ı Kerim ve sünnet başta olmak üzere, on dört asırlık İslam medeniyeti birikimi ve yapılan araştırmalar bizlere, din eğitiminin küçük yaşlardan itibaren gerekliliği hususunda pek çok örnekler sunmaktadır.

Kur'an-ı Kerim, çocuğun henüz zihnî gelişim aşamasında, davranışlarının olgunlaşması ve hayat felsefesinin oluşabilmesi için eğitime tabi tutulması gerekliliğini ifade etmektedir. Allahu Teâlâ, Hz. Lokman'ın dilinden, "Yavrucuğum! Şüphesiz yapılan iş, bir hardal tanesi ağırlığında olsa ve bir kayanın içinde yahut göklerde ya da yerin içinde bile olsa, Allah onu çıkarır getirir. Çünkü Allah en gizli şeyleri bilendir, (her şeyden) hakkıyla haberdar olandır." (Lokmân, 16) buyurmaktadır. Aynı şekilde Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), "Çocuklarınıza yedi yaşına gelinceye kadar namaz kılmayı öğretiniz…" (Ebû Dâvûd, Salât, 26, 495) buyurarak çocuk ve din eğitimi konusuna dikkat çekmektedir.

Dünyamızın yaşadığı değişim, değerler eğitimiyle ilgili çalışmaları bir zorunluluk hâline getirmiştir. İnsanlığın dinî ve millî değerlere yabancılaştığı, anlam ve amaç boşluğu yaşadığı günümüz dünyasında pek çok ülke, bu durum için çareler arayarak, bu alana yönelik faaliyetlerini hızlandırmışlardır.

Topluma dinî konularda rehberlik etmekle görevli Diyanet İşleri Başkanlığımız, Kur'an kurslarında yürütülen yaygın din eğitimi hizmetinden toplumun tüm kesimlerinin etkin ve verimli bir şekilde yararlanabilmesine büyük önem vermektedir.

Başkanlığımızın yaygın din eğitimi faaliyetleri kapsamında hizmet sunduğu muhatap kitle, gelişen ve değişen şartlara uygun olarak her geçen gün çeşitlenmektedir. Din eğitiminde yaş sınırının kaldırılmasıyla birlikte bu profil çeşitliliğine 4-6 yaş grubu çocuklar da dâhil olmuştur.

Dinî ve ahlaki eğitimin 4-6 yaş grubu çocukların şahsiyet oluşumunda ve sosyokültürel kimlik gelişimindeki etkisi, çocuğun bu dönemde, ahlak ve inanç muhtevalı eğitimini ihtiyaç hâline getirmektedir. Bu yaş döneminde, çocuğun dinî nitelikli ilgi ve merakının gelişigüzel bir şekilde cevaplandırılması veya cevapsız bırakılması, ileriki yaşlarda din ile alakalı birtakım olumsuz düşünce ve davranışların oluşmasına neden olmaktadır.

Dolayısıyla çocukların ihtiyacı olan dinî eğitimin, hedef kitlenin temel özellikleri göz önünde bulundurularak pedagojik ilkeler çerçevesinde verilmesi gerekmektedir. Bu durum, Kur'an kurslarında bu döneme ilişkin programlı öğretim etkinliklerini önemli kılmaktadır. Bu sebeple

Başkanlığımızca, 4-6 yaş grubu çocuklar için evrensel değerler olarak da adlandırabileceğimiz temel değerlerle birlikte, dinî bilgi ve Kur'an'ı Kerim öğretimini içeren "Kur'an Kursları Öğretim Programı (4-6 Yaş)" hazırlanmıştır.

Elinizdeki "Öğretici Kitabı-1" isimli çalışmanın hazırlanmasında, söz konusu öğretim programı esas alınmıştır. Öğretici Kitabı-1'in ilk bölümünde 4-6 yaş grubu çocuğun gelişim özellikleri, din eğitimi verirken dikkat edilmesi gereken hususlar bulunmaktadır. Bu kitapta, Kur'an-ı Kerim öğretimi, temel dinî bilgiler ve ahlaki değerler, üniteler hâlinde ele alınarak drama, eğitsel oyun, hikâye, boyama, şiir, şarkı vb. etkinliklerle desteklenmiştir. Ayrıca her hafta bu etkinlikleri pekiştirecek, sürece veliyi de dâhil edecek performans ödevlerine yer verilmiştir.

Bu kitabın hazırlanmasında ve basım aşamasına kadar tüm süreçlerde emeği geçenlere teşekkür ediyor, öğreticilerimize ve sevgili çocuklarımıza başarılar diliyoruz…

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

içindekiler

4-6 YAŞ ÇOCUKLARDA GELİŞİM ÖZELLİKLERİ VE EĞİTİMLERİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN İLKELER

Dr. Z. Nezahat CİHANDİDE • Pedagog

4-6 YAŞ ÇOCUKLARDA GELİŞİM ÖZELİKLERİ

Eğitim doğumla başlar ve hayat boyu devam eder. Bu uzun sürecin belki de en önemli evresini insan beyninin ve sinir sisteminin en hızlı geliştiği ilk beş yaş dönemi oluşturur. En yoğun öğrenme bu dönemde görülür. Yapılan araştırmalar, 4-6 yaş döneminde kazanılan tecrübelerin, bireyin sağlıklı bir kişilik yapısı oluşturmasında, yeteneklerini en verimli şekilde geliştirebilmesinde, inanç ve değer yargılarının şekillenmesinde ve toplumda sorumluluk sahibi olabilmesinde etkili olduğunu göstermiştir. İnsanın hayatı boyunca öğreneceği şeylerin üçte ikisini üç-altı yaş arasında öğrendiği araştırmalarla ortaya konmuştur. Bu nedenle 4-6 yaş dönemde çocuğun zihinsel, duygusal, sosyal, dinî ve ahlaki gelişimi için onu destekleyici, uyarıcı ve eğitici bir çevre son derece önemlidir.

Her çocuk ilk doğduğu andan itibaren psikomotor, dil, duygusal, sosyal, bilişsel, dinî ve ahlaki açıdan belirli gelişim aşamalarından geçer. Eğitim uygulaması yaparken, çalışılan grubun gelişim özelliklerini bilmek gerekir. Her dönem için hazırlanan eğitim programları çocuğun gelişimine uygun olmalıdır. Çocuğun gelişim aşamaları bilindiğinde o dönem çocuğun neler yapıp neler yapamayacağı konusunda bilgi sahibi olunur. Bu nedenle 4-6 yaş çocuklarının gelişim özelliklerini bilerek okul öncesi din eğitim programı hazırlanmalıdır. Aşağıda 4-6 yaş çocuğunun gelişim özellikleri kısaca verilmiştir:

PSİKOMOTOR GELİŞİM:

- İskelet kasları ve diğer kasları yavaş yavaş bağımsız bir hâle geldiği için hareketlerini yardımsız yapabilir.
- Rahatça yürür, koşar, zıplar, merdivenleri yardımsız ve ayak değiştirerek tırmanır, yardım edilirse uzun bir merdivenden ayak değiştirerek inebilir.
- Motor becerileri geliştiği için beden hareketlerini istediği gibi, ustalıkla yönlendirebilir; koşma, ani durma ve tekrar koşma ile ani dönüşleri büyük başarıyla becerir.
- El-göz koordinasyonu geliştiği için ince motor becerilerinde ustalık kazanmıştır.

- El ve parmaklarını çok iyi şekilde kullanabilmektedir.
- Kalemi yetişkin gibi tutup başarıyla kullanırken, makası kabaca kullanabilmektedir.
- Kendi giysilerini giyebilir, ilikleyebilir ve çözebilir.
- Elini yüzünü yıkayabilir, dişlerini fırçalar, saçını tarar.
- Ayakkabısını doğru giyer, bağcıklarını ancak bir süre sonra bağlayabilir.
- Suyunu kendisi koyabilir. Bu yaşta çocuk bedenen çok kontrollü olduğu için akılcı biçimde hareket edebilir.
- Hareketli oyunları oynayabilir, oturarak, çömelerek, ayakta devamlı konum değiştirerek oyunlar oynamayı sever.
- Ayrıca çeşitli kuralları bulunan her çeşit top oyununu başarıyla oynayabilir.
- Müziğe uygun hareketler yapabilir, müzikteki ritim ile ilgilenir ve müziğe uygun bir tempoyla yürüyebilir.

DİL GELİŞİMİ:

- Hemen hemen bir yetişkin gibi konuşur.
- Konuşması dil bilgisi kurallarına uygundur ve anlaşılabilir. Çocukça ifadeler azdır.
- Tek cümlede neden-sonuç, zaman, şart, yer ilişkileri bulunan bileşik anlamları ifade edebilir.
- Canlılık ve merak özelliğine bağlı olarak çocuk "Neden?", "Ne zaman?" ve "Nasıl?" gibi ayrıntılı cevap isteyen soruları sorar.
- Soruları ile ilgili olarak verilen cevapları dikkatle dinler.
- Kelime hazinesinin oldukça zenginleştiği görülür. Adını, soyadını, ev adresini ve çoğunlukla yaşını söyleyebilir. Cinsiyetini bilir.
- Olayları, öncelik, sonralık sırasına dizerek geçmiş, gelecek ve şimdiki zaman ayrımları yaparak anlatır.
- Duygularını ve isteklerini ifade edebilecek karmaşık bir gramer yapısını kullanabilecek duruma gelir.
- Her şeyin neden ve niçinini merak eder. Bu nedenle sürekli "Bu şey nasıl çalışır? Bu niçin böyledir? Şu nasıl kullanılır?" gibi bilgi toplayıcı sorular sorar.
- Kelimelerin anlamlarını da öğrenmek ister. Soyut şeyler hakkında sorular sorar.
- Söylemek istediğini dile getirmeden önce düşünür sonra konuşur.
- Şarkı söylemekten, ezbere şiir okumaktan, bildiği tekerlemeleri tekrarlamaktan hoşlanır.
- Sayılar giderek daha fazla ilgisini çeker. Ezberden rakamları yüze ve daha fazlasına kadar saysa bile ancak on, on iki rakamına kadar akıl erdirebilir. Çevresinde gördüğü her şeyi saymaya çalışır.

- Karşısındakini bıktırana kadar hikâye dinlemek isteyebilir. Kendisi de hikâye anlatmayı çok sever. Kitaba bakarak hikâyeyi anlatıyorsa okuyormuş gibi yaparak sayfaları çevirir. Kitaplara karşı büyük ilgi duyar. Hayale dayalı hikâyelerden çok gerçeğe ait şeyler öğrenmek ister.
- Ana renkleri iyi tanır ve isimlerini rahatlıkla kullanır.
- Uzun, kısa, büyük, küçük, yaşlı, genç, birçok, daha fazla, hepsi, bazı gibi kelimeleri serbestçe kullanabilir.

DUYGUSAL GELİŞİM:

- Bağımsızlık isteği taşımaktadır ve oldukça inatçıdır, kendi isteği doğrultusunda hareket etmek ister, sosyal uyum yeteneği gelişmesine rağmen, her şeyi hemen kabul etmez.
- Çevresinde bulunan yetişkinleri model alarak, emir vermekten hoşlanır. Yani çevresindekilerle özdeşleşme özelliği gösterir. Erkek çocuklar genellikle babasıyla, kız çocuklar annesiyle özdeşleşirler. Bu eğilimleri çok güçlüdür.
- Cinsler arasında ayrım yapmaya başlarlar. Kızlar kızları, erkekler erkekleri tercih ederler. Kendi kendini eleştirir ama kendine güveni de vardır.
- Söylenenlere inanır ve hemen yapar, karşısındakileri hoşnut etmeyi sever. Kendisine verilen adil cezaları itirazsız kabul eder. Kendisi ve çevresi ile çatışma hâlinde değildir.
- Merak, cesaret, yarışmacılık duyguları artar.
- Girişimciliğe yönelik faaliyetlerinin engellenmesi, yani cezacı tutum içinde olunması ve bağımsızlığın kısıtlanması çocukta saldırganca davranışlara neden olabilir.

SOSYAL GELİŞİM:

- Yetişkinlerle ve diğer çocuklarla olumlu ilişkiler kurabilen sosyal bir varlık hâline gelir.
- Evine ve annesine bağlı olmasına rağmen, ev ortamının dışına çıkma isteği vardır. Çevresini genişletmek ister.
- Bedensel gelişimi ve dil olanakları çocuğun çevresiyle daha bağımsız ilişkiler kurmasına olanak verir.
- Bu yaş çocuğunda yetişkinin davranışlarını model alıp tekrar etme özelliği vardır. Özellikle yetişkinin sosyal davranışlarını örnek alarak, kendi davranışı gibi uygulamaya başlar. Çevresinde gördüğü davranış modellerini kendi oyunu içinde sergiler.
- Toplumsal kuralları öğrenmeye başlamıştır. Çocuk yaşıtlarıyla oynamaktan hoşlanır. Arkadaşları ile oyunu sırasında bazı uyumsuzluklar yaşayabilir. Oyunun kurallarına uymaya başlamıştır.
- Erkek ya da kız olarak cinsiyetine bağlı bir kimlik kazanmaya başlar. Kendi cinsiyetinden arkadaş seçer. Çocuklar oyun oynarken oyuncaklarını paylaşır, arkadaşı ile iş birliği yapabilir. Oyun içinde sırasının gelmesini bekleyebilir.

- Düşle gerçeği henüz ayıramadığı için hayalî oyunlar oynar ve hayalî oyun arkadaşları edinir.
- Hayal ürünü olan hikâyeleri anlatmaktan hoşlanır. Uzun hikâyeler anlatarak gösteriş yapar.
- Giyeceğini kendisi seçmeye çabalar, ayakkabısını kendisi bağlamak ister, sokağa çıkıp oynamak ister.
- Oyunlar dışında evdeki işlere, yetişkinlerin yaptıklarına, ilgi duyar. Anne babasına ev işlerinde yardımcı olmaya çalışır. Sorumluluk alabilir. Alışveriş yapabilir, basit ev işlerini beceriyle yapar.
- Ben kavramının yanında "biz" kavramını da geliştirir. Biz kavramında anne, baba, kardeşler ve yakın akrabalar yer alır.
- Şaka yapmaktan hoşlanır.

BİLİŞSEL GELİŞİM:

- İşlem öncesi (2-7 yaş) dönemin özelliklerini gösterir. Bu dönemde art arda gelen iki dönemi geçirir. Bu dönemler 2-4 yaş arasında kavram öncesi dönem ve 4-7 yaş arasındaki sezgisel dönemdir.
- Kavram öncesi evrede simgeler bulma, simgesel işlevler yapma ve zıtlıkları birleştirme özelliği gösterirken; sezgisel evrede, kendine yönelik sezgi ve her seferinde bir boyut üzerinde sezgi geliştirme özelliklerini gösterir.
- Konular arasında mantıksal ilişkiler kuramaz. Çünkü henüz olayları oluşturan neden-sonuç ilişkilerini anlayacak bilişsel yeterlikten yoksundur.
- Belirli bir zamanda bir durumun yalnızca bir yönünü ele alma yeteneğine sahiptir. Dili kullanmaya başlar. Böylece sembolik biçimde düşünme becerilerini geliştirir. Nesneleri simgeler ve sözcüklerle temsil etmeyi öğrenir.
- Diğer çocuklarla oynarken, bir nesneye başka bir nesneymiş gibi davranır. Ancak düşünce hâlâ görüntünün kontrolü altındadır.
- Eylemlerinde, düşüncelerinde, bakış açılarında benmerkezcidir. Bu dönemde çocuk başkasının bakış açısından dünyanın ne olduğunu düşünemez. Bu evrede çocuk kendini olayların merkezinde görür. Her olayı kendi açısından değerlendirir.
- Göz önünde bulunmayan ve bir anlamda onun açısından mevcut olmayan bir nesneyi ya da bir kişiyi temsil eden bir kelime, sembol veya başka bir varlık geliştirmeye çalışır. Bir sopaya binip at diye dolaşabilir.
- Hiyerarşi fikrine dayanarak sınıflandırma ve gruplandırma yapabilir, fakat sınıf içermelerini kavrayamaz. Mesela; ağacın ne olduğunu bilir ama ağacın bir bitki olduğunu bilemeyebilir.
- Cansız varlıkları, canlıymış gibi düşünme eğilimindedir.

- Doğal olayların, insan eliyle ya da Allah eliyle yaratılmış olduğunu düşünmektedir. Doğal olaylar ile insan eylemleri arasında bir etkileşimin bulunduğunu düşünmektedir.
- Parçayla bütünü aynı zamanda düşünemez. Zihinsel kıyaslama yapamaz. Mantıksal düşünme işlemi gelişmemiştir.

DİNÎ GELİŞİM:

- Her konuda ne, neden, nasıl, niçin gibi sorular sorar.
- Özellikle kâinatın düzeni ve Allah hakkında çok soru sorar.
- Bilinçli veya bilinçsiz, çevresinde gördüğü her şeyi taklit eder. Ezberleyebildiği bazı dinî ifadeler veya cümleler onun için çok az anlam ifade eder.
- Dinî gelişimde ailenin, birlikte olduğu diğer yetişkinlerin tutumu ve dinî konuların doğrudan doğruya öğretilmesi rol oynar.
- Tabiatın, canlı-cansız varlıkların oluşması, devam etmesi, değişimi, canlıların doğup büyümesi, gelişmesi gibi olayları merak eder ve onların nereden gelip nereye gittikleri, sonlarının ne olacağı, ölümün ne olduğu, öldükten sonra ne olacağı gibi konularda çeşitli sorular sorar.
- Herhangi bir kavramı anlamaya çalışırken yaptığı gibi çoğu kez zihninde Allah'a ait zihinsel bir şema oluşturur. Bu şemalar ise bilişsel gelişimine paralel olarak farklılıklar gösterir.
- Antropomorfizm yani insana benzetme özelliğinden dolayı Allah tasavvuru da insana benzemektedir. Allah'ı aileden uzakta, gökyüzünde veya bulutların üzerinde yaşayan, onları her zaman koruyabilen özel bir insan olarak görür.
- Somut düşündüğünden dolayı, soyut kavramları anlayamaz ve kavrama kabiliyeti ancak görünen şeylere yöneliktir.
- Duaların Allah ile bağlantılı olduğunun farkında olmasına rağmen, duaların anlamlarını anlamaz.
- Dua çocuklar için niçin yapıldığı bilinmeyen ama her zaman (dua yatmadan önce, ibadet yerlerinde, yemekten önce veya sonra) yapılan dinî merasimdir. Çok fazla hissetmeden itaatkâr dua eder.
- Dualarının içeriği, kişisel maddi isteklerine yöneliktir.
- Etkilendiği ve en fazla merak ettiği konulardan birisi de ölümdür.
- Ölüm kelimesini bilmesinden çok önce, yokluk, kayıp ve var olmamak fikirlerini öğrenir.
- 4-5 yaşlarında ölümü uzun bir uykuyla bir tutar ve yavaş yavaş ölümden korkmaya başlar.
- 5-6 yaşlarında ölümle hastalık ve yaşlılık arasında bir ilişki kurmaya başlar, yaşlı insanların öleceğini kabul eder ancak yine de döneceklerine inanır.

AHLAKİ GELİŞİM:

- Doğruyu kurallara aynen uyma, otorite ve cezaya boyun eğme şeklinde algılar. Ahlaki kuralları biçimsel ve sözel olarak yorumlayarak yerine getirir.
- Bir şey kötüdür çünkü büyükler öyle öğretmişlerdir.
- Doğru ve yanlış sabittir, bir şey ya doğrudur ya yanlıştır.
- Doğruluk ve yanlışlığı hareketin sonuçlarına göre değerlendirir. Yani, sonuçta ceza alıyorsa davranışı yanlıştır. Kuralları, iyi ve kötüyü tam olarak algılayamaz.
- Ahlak anlayışı esnek olmayıp mutlak ve değişmez kuralları içerir.
- Doğru ve yanlışı ortadaki mutlak zarara göre ölçer, niyet gibi soyut kavramları değerlendiremez.
- Kurallara uymayıp fiziksel kazalara uğrayınca, Allah tarafından cezalandırıldığına inanır. Suç işlediğinde başına mutlaka kötü bir şey geleceğine inanır.
- Doğru, kural ve otoriteye körü körüne bağımlılıktır. Amaç cezadan ve maddi zarardan kaçınmaktır. Doğru, ceza ile sonuçlanan kuralların çiğnenmesinden sakınmaktır.
- Adaleti kanunla eş anlamlı görür ve otoriteden ayrı düşünmez.
- Kötü bir iş yapan insanın bu kötülüğü karşısında acı çekmesi gerektiğini düşünür.

4-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARIN EĞİTİMİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN İLKELER

1. Eğitim, çocuğun yaş ve gelişim düzeyine uygun olmalıdır.
2. Çocukların bedensel, psikomotor, bilişsel, dil, sosyal ve duygusal gelişmelerini sağlayacak bir eğitim ortamı hazırlanmalıdır.
3. Çocuklarla iletişim kurulurken “ben dili” kullanılarak iletişim kurulmalıdır. Örneğin; “Beni üzüyorsun.” yerine “Bu davranış beni üzüyor.” denilmelidir.
4. Eğitici, dersin başında çocuğa ne öğreteceğini ve bunu nasıl öğreteceğini (eğitim ortamının düzenlenmesi, materyal seçimi, kullanılacak yöntem ve teknikleri) belirlemelidir.
5. Eğitim uygulamasında görsel ve işitsel eğitim malzemelerinden yararlanılmalıdır.
6. Çocuğun, motivasyonu önemlidir. Çocuk motive olduğunda öğrenmeye başlar. Yapılan etkinlikler çocuğu motive etmelidir.
7. İstenilen davranışı kazandırmak için çeşitli ödüller kullanılmalıdır.
8. Eğitim kazanımları etkinliklerden yola çıkılarak verilmelidir.
9. Eğitim yapılırken çocukların kullanacağı eğitim malzemeleri önceden temin edilmelidir.
10. Uygulanan programın etkili olabilmesi için ailenin katılımı sağlanmalıdır.
11. Eğitim ortamı 4-6 yaş çocukların gelişimlerine uygun hâle getirilmelidir.

12. Eğitim; çocukların sevgi, saygı, iş birliği, sorumluluk, yardımlaşma ve paylaşma duygularını geliştirici nitelikte olmalıdır.
13. Fırsat eğitiminden yararlanılmalı, kazandırılacak değerlerin, çocukların kendi tecrübelerine dayandırılmasına önem verilmelidir.
14. Çocuklara eşit davranmalı fakat ferdî farklılıklar da göz önünde bulundurulmalıdır.
15. Çocuklara toplumun dinî ve kültürel değerleri benimsetilmeli ve geliştirilmelidir.
16. Eğitim faaliyetleri yürütülürken çocukların kişiliklerini zedeleyici baskı ve kısıtlamalara yer verilmemelidir. Eğitim sevgi ve şefkat anlayışı içinde yürütülmelidir.
17. Eğitim faaliyetlerinin değerlendirilmesi yapılarak belirlenen amaçların ne kadarına ulaşıldığı tespit edilmeli, faaliyetler değerlendirmelerin sonuçları dikkate alınarak yürütülmelidir.
18. Allah sevgisi esas alınmalıdır. Çocuğa Allah korkusu yoluyla bazı davranışları uygulatma yoluna gidilmemelidir. Çocuğun zihninde cezalandıran, azap veren bir Allah anlayışı oluşturmamak gerekir. Bunun yerine çocuğun bilincinde insanlara çeşitli nimetler veren, seven, bağışlayan bir Allah anlayışı oluşturmak gerekir. Bu ise, çocuğu eğitirken Allah'ın olumlu sıfatlarından örnekler verilerek sağlanır.
19. Çocuğun zihnine yüklenilmemelidir. Çocuğun her şeyi istekle kabul etmesi, her söylenene inanması, her söyleneni kolay algılaması nedeniyle hayatın ilk yıllarındaki din eğitim ve öğretimi, dinî bilgileri bütünü ile çocuğa aktarmak demek değil, ruh ve zihin kabiliyetlerini geliştirerek onu vahyi anlamaya hazırlamaktır.
20. Çocukların soruları ciddiye alınmalı ve onların gelişim düzeyine uygun cevaplar verilmelidir. Cevaplar verilirken, çocuğun o anda neyi öğrenmek istediği ve ne ile ilgilendiği göz önünde bulundurulmalıdır.
21. Öğreticiler çocukların sorularını cevaplarken geciktirme veya cevapsız bırakma yolunu seçmemelidir. Sorularına cevap verilmezse çocukların öğrenme isteği köreltilmiş olur. Çocuğa cevap verirken samimi olunmalıdır. Eğer cevap verilmeyecekse belirtilmelidir.
22. Çocuğun din eğitiminde kolaydan zora doğru giden bir yöntem izlenmelidir.
23. Allah'ın varlığı ile ilgili deliller sunulmalıdır. Çocuğu kendi varlığı, tabiat ve kâinat üzerinde düşündürmek, ona soru sormasını, inceleme ve araştırma yaparak sonuçları değerlendirmesini öğretmek, Allah anlayışının güçlenmesine yardımcı olacaktır.
24. Çocuğun duayı her konuda ve her istediğinde, Allah'a yönelmesi olarak öğrenmesi sağlanmalıdır. Bu yaşta çocuklarla kalıp kısa duaların yanında kendi kelimeleri ile dua etmesi öğretilmelidir. Çocuğun küçük yaştan itibaren Allah'a yönelip bağlanması, O'nu yanında hissetmesi ve kendini güvende hissetmesini sağlamak için, dua eğitimine erken yaşta başlanmalıdır.
25. Ayrıca çocuklara belirli zamanlarda ve belirli günlerde dua edebilecekleri öğretilmelidir.
26. Din eğitimi açısından çocuklara Peygamberimiz ve peygamberler tanıtılmalıdır.

27. Ahiret anlayışı, çocuk bu konu ile ilgili soru sormadıkça verilmemelidir.
28. Kur'an'ın mahiyeti, Müslüman için önemi gibi konulara değinilmelidir. Kur'an-ı Kerim'in çocuğa tanıtılması, İslam'ın temel prensiplerinin oluşması açısından önemlidir.
29. Kur'an-ı Kerim öğretiminde 4-6 yaş dönemde harflerin tanıtımı okuma becerisi hedeflenmektedir. Çocuklar arasındaki ferdî farklılıklar dikkate alınarak eğitim düzenlenebilir.
30. Seçilen kısa sure ve dualar çocuklara ezberletilebilir.
31. Allah'ın sözlerinden çocukların bilişsel gelişimine uygun, onların anlayabileceği ayetler seçilerek çocuklara okunmalı ve bu ayetlerin ne demek istediği açıklanmalıdır.

OKUL ÖNCESİ DÖNEM DİN EĞİTİMİ VE TARİHSEL SÜRECİ

Yrd. Doç. Dr. Bilal YORULMAZ

Okul öncesi eğitimi, 0-6 yaş arasındaki dönemde çocuğun bedensel, psikomotor, sosyal, duygusal, zihinsel ve dilsel gelişimine yönelik olan eğitim sürecidir.[1] Birçok yetenekle donanmış hâlde dünyaya gelen çocuk, çevreden aldığı uyarıcılarla bu yeteneklerini geliştirir. Çocuk karşılaştığı her yeni olay karşısında bir tepkide bulunur, bunları değerlendirir, bu değerlendirme sonucunda kabul ederek ya da reddederek çevreye uyum sağlar. Çevrenin insanın gelişimindeki rolü büyüktür. Çevrenin çocuğun yeteneklerini açığa çıkarma, güçlendirme ve pekiştirme gibi etkileri vardır. Uygun çevre koşullarının bulunmadığı ya da oluşturulamadığı durumlarda çocuğun yetenekleri körelir.[2]

İnsanın sonraki hayatını derinden etkileyecek olması nedeniyle okul öncesi eğitiminin önemi büyüktür. İlköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimde başarının yakalanması okul öncesi eğitiminin niteliğine bağlıdır. Kavramsal olarak okul öncesi eğitimi her ne kadar XVIII. yüzyılda pedagoji ve psikoloji alanında yapılan çalışmaların bir neticesi olarak J. H. Pestalozzi (1746-1827), F. Fröebel (1782-1852) ve M. Montessori (1870-1952) gibi öncü isimlerin çalışmaları sonucunda geliştirilen erken çocukluk eğitimi girişimi şeklinde değerlendirilse de çocukların yaklaşık üç-dört yaşlarından itibaren bir eğitim kurumuna devam etmelerinin tarihi oldukça eskidir. Zira İslam eğitim tarihinde Fârâbî (870-950), İbn Miskeveyh (?-1030), İbn Sînâ (980-1036) ve Gazâlî (1058-1111) gibi Müslüman düşünürlerin eserlerinde oldukça erken yaşlardan itibaren çocuk eğitimi ile ilgili teorik temellerin yanı sıra okul öncesi eğitimini de kapsayan yaklaşık altı yaşlarına kadarki çocukların da devam edebildikleri "küttab" ve "sıbyan mektebi" gibi kurumsal yapılar geliştirilmiştir.

Küttab aslında Hz. Peygamber'in İslam'ı tebliğden evvel var olan ve büyük oranda okuma yazmanın öğretildiği kurumsal bir yapı idi.[3] İslam'ın yayılmasıyla küttabın söz konusu fonksiyonuna ayrıca Müslümanlar için önemli bir yere sahip olan Kur'an'ın öğretimi gibi

1 Neriman Aral vd., *Okul Öncesi Eğitim-I*, Ya-Pa Yayınları, İstanbul 1981, s. 15.

2 Cemil Oruç, *Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Din Eğitimi*, Dem Yayınları, İstanbul 2011, s. 16.

3 Ziya Kazıcı, *Ana Hatlarıyla İslam Eğitim Tarihi*, İFAV Yayınları, İstanbul 1995, s. 17.

bir rol yüklenmiştir. Yani yazmanın öğretildiği küttab, ilk misyonunu korumakla birlikte, dinî bir hüviyet kazanmış ve Müslüman çocukların başlangıç düzeyinde genel kültür ve dinî bilgi edindikleri bir kuruma dönüştürülmüştür.[4] Zaten İmam Şâfiî'nin "Annem beni küttaba gönderdi. Kur'an öğrenimi bitince mescide gittim." şeklindeki değerlendirmesi de bu duruma işaret eder.[5] Öyleyse küttab kendi içerisinde farklı yaş gruplarına hitap eden ve farklı gelişim dönemlerindeki çocukların devam ettikleri kurumlar olmakla beraber, hem kalem tutma, çizgi çizme, sayı sayma gibi, günümüz okul öncesi kurumlarının fonksiyonunu üstlenmiş hem de öncelikli olarak Kur'an eğitiminin yapıldığı kurumlara dönüştürülmüştür.

Hz. Ömer zamanında sistemleşen küttab, Abbasiler zamanında beş-altı yaşlarındaki çocukların on yaşına kadar eğitim gördükleri, camilerin içerisinde yer alan yapılar olmuşlardır. Bu yapılar zamanla mahalle ve sokaklara yayılmış, sıbyan mektebi, mahalle mektebi mahiyetindeki kurumlara dönüşmüştür. Böylece belirli bir ücret karşılığında eğitim veren bir meslek kolunun gelişmesini sağlamıştır.[6] Bu kurumlar bütün İslam devletleri tarafından desteklendiği için İslam dünyasında hızla yayılmış ve yaygınlık kazanmıştır. Örneğin Abbasiler Dönemi'nde bu okullar köylere kadar yayılırken Endülüs Emevi hükümdarı Hakem, yoksul öğrenciler için 27 okul açmış ve öğretmenlerin ücretlerini kendisi karşılamıştır.[7]

Öyle görünüyor ki İslam eğitim tarihinde başlangıçta özel evlerde, camilerde, kütüphanelerde verilen eğitim, "yazı okulları" olarak çevirebileceğimiz küttab aracılığıyla sistemleşmiştir. Bu anlamda küttabı 'yazı okulları' olarak başlayan ve "Kur'an-ı Kerim"in öğretildiği ilk "din eğitimi" kurumlarından biri olarak değerlendirebiliriz.[8] Özetle bu kurumda okuma yazmaya yönelik çalışmaların yanı sıra temel eğitime yönelik bir hazırlık programı uygulanmıştır. Bu anlamda küttab müfredatının okuma-yazma ve Kur'an etrafında şekillendiği, bununla birlikte Arap dili gramerinin, Peygamber'in kıssalarının, Hz. Peygamberin hadislerinin ve şiirlerin öğretildiği günümüzde anaokulları ile ilköğretimin ilk üç veya dört yıllık dönemini kapsayan bir eğitim kurumu olmuştur.[9]

---

4 Cemil Oruç, *Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Din Eğitimi*, s. 21.

5 Ahmed Çelebi, *İslam'da Eğitim-Öğretim Tarihi*, Damla Yayınları, İstanbul 1975, s. 20-30.

6 İrfan Başkurt, *Din Eğitimi Açısından Kur'an Öğretimi ve Yaz Kur'an Kursları*, Dem Yayınları, İstanbul 2007, s. 44.

7 R.A. Nicholson, *Literary History of The Arab*, Curzon Press, Surrey 1993, s. 419'dan aktaran: Cemil Oruç, age., s. 22.

8 Raşid Öymen-Mehmet Dağ, *İslam Eğitim Tarih*i, Milli Eğitim Basımevi, Ankara 1974, s. 70.

9 Geniş bilgi için bkz., K.A. Totah, *The Contribution of the Arabs to Education*, Gorgias Press LLC., Piscataway 2002, s. 10-15; George Makdisi, *The Rise of Colleges-Institutions of Learning in Islam and the West*, Edinburgh University Press, Edinburgh 1981, s. 20-35; *İslâm'ın Klasik Çağında ve Hristiyan Batı'da Beşeri Bilimler*, Klasik Yay., İstanbul 2009, s. 55-60; Ziya Kazıcı, *İslâm Medeniyeti ve Müesseseleri Tarihi*, İfav. Yay., İstanbul 2009, s. 325-328.

Osmanlı Dönemi'nde sistemli bir hâle gelmiş olan küttabın fonksiyonunu üstlenen okullara "dâru't-talim", "mekteb", "mektebhane", "muallimhane", "daru'l-ilm" isimleri verilmiştir. Resmî adı bu şekilde olan okullara halk arasında; sabi çocuklar eğitim gördükleri için "sıbyan mektebi", hemen hemen her mahallede bulundukları için "mahalle mektebi" veya taşla yapılan binalar oldukları için "taş mekteb" denilmiştir.[10] Bu okullar her mahalle ve köyde yer almış ve genellikle camilere bitişik mekânlarda faaliyetlerini yürütmüşlerdir.[11] Bu okullar için genellikle sıbyan mektebi ifadesi kullanılırdı. Osmanlı Devleti'nde, üç yaşını tamamlamış erkek çocuklara sabi denirdi. Sıbyan ise bu kelimenin çoğuludur. Bu okullara kız çocukları da devam edebilmekte idi. Çocuklar 4-5 yaşlarında sıbyan mektebine "Amin alayı" denilen oldukça teşvik edici ve mektebi özendirici bir törenle başlarlardı. Amin alayı mektebe başlayacak küçük çocuğun öğretmenleri ve mektebin diğer öğrencileri tarafından bir tören eşliğinde evinden alınması ve mektepteki ilk dersini yine bu tören eşliğinde vermesi şeklinde özetlenebilir. Mektebe bu şekilde başlayan bir öğrenciye, küttabda olduğu gibi namaz surelerini ve duaları düzgün okuyacak derecede Kur'an okuma, tecvid ve namaz kılma gibi dinî bilgiler verilir, ilmihal öğretimi yapılır, tekbir, salavat, ilahi türünden dinî musiki eğitimi verilirdi. Eğitimin süresi konusunda dört yıl gibi bir süre telaffuz edilse de öğrencinin zekâ, çalışkanlık ve bilgi seviyesi asıl belirleyici olurdu.[12]

Sıbyan mektebi öğretmenleri medrese hocalarından farklı olarak öğretim yöntem ve teknikleri mahiyetinde "âdâb-ı mubâhase ve usûl-i tedris" dersi alma zorunluluğu var idi. Fatih Sultan Mehmed'in bu talebi kendisinden sonra gerektiği kadar uygulanmasa da, o dönem açısından ileri bir adım olarak görülmüştür. Ayrıca yine sıbyan mektebi öğretmenlerinin fıkıh dersi alma zorunluluğu yoktu.[13] Bu durum eğitim sisteminin bütünüyle dinî temellere dayandığı bir devlette yine küçük çocuklar için bu derece ileri dinî bilginin gerekmediği anlamı taşıyordu. Sıbyan mektebi öğretmenleri ile ilgili bu iki önemli gelişme aslında günümüz öğretmen yetiştirme programlarına da ışık tutar mahiyettedir.

Kısaca Osmanlı Devleti'nde sıbyan mektepleri dört-beş yaşlarından itibaren çocukların devam ettikleri, başlangıç düzeyinde okuma-yazma, Kur'an-ı Kerim, temel dinî bilgiler, ahlaki içerikli şiirler, Hz. Peygamber'in hayatı ve sosyal kuralları öğrendikleri günümüzdeki anaokulu ve ilkokul döneminin ilk yıllarını kapsayan okullardır.

Cumhuriyet Dönemi'nde ise eğitim yatırımlarının yoğunluğu ilköğretime kaydırılmış, 1925 ve 1930 yıllarında yayınlanan tamimlerle anaokulları kapatılmıştır. Böylece ülkemizde okul öncesi dönem eğitimi annesi çalışan çocukların bırakıldığı kurumların dışında tamamen

10 Ziya Kazıcı, *Osmanlı'da Eğitim Öğretim*, Bilge Yayınları, İstanbul 2004, s. 86.

11 Yahya Akyüz, *Türk Eğitim Tarihi*, İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1997, s. 72.

12 Bkz., Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca Türkçe Lügat*, Ankara 1997, s. 905; Ş. Pınar Yavuztürk Özyalvaç, *"Mektebe İlk Merhaba: Sıbyan Mektepleri"*, (ed. H. Şahin, N. Şafak), *Osmanlı Dünyasında Çocuk Olmak*, Dem Yay., İstanbul 2012, s. 95-128.

13 Yahya Akyüz, *age.*, s. 77.

son bulmuştur. Bundan sonra 1974'teki IX. Milli Eğitim Şûrası'na kadar da önemli bir çalışma yapılmamıştır. Bu tarihten sonraki Milli Eğitim Şûralarında okul öncesi eğitimin güçlendirilmesine yönelik kararlar alınmıştır. 2006 yılında düzenlenen XVII. Milli Eğitim Şûrasında; okul öncesi eğitiminin zorunlu hâle getirilmesi çalışmalarının yapılması, bu kurumların yapılandırılması için devlet teşvik ve desteğinin sağlanması, 2023 yılına kadar okul öncesi alanında okullaşma oranının % 80'e ulaşması ve genel bütçeden okullara pay ayrılması gibi kararlar alınmış ve büyük oranda kararların uygulamaya konulması sağlanmıştır.[14]

İslam eğitim düşüncesinin oluşum sürecinde Kur'an-ı Kerim hem okunuşu ve yazılışı hem de anlaşılması ve aktarılması konusunda merkezî bir konuma sahiptir. İslam eğitim sisteminde Kur'an, eğitim ve öğretimin öznesi olmasıyla birlikte eğitimle ilgili ilkeler belirleyen bir yapıya da sahiptir. Klasik dönem İslam düşünürlerinin çoğunda ve temel eğitimden yükseköğrenime kadar bütün eğitim kurumlarının programlarında Kur'an eğitimi en temel konudur. Böyle bir yapıya sahip eğitim sisteminde 4-6 yaş dönemindeki çocukların eğitimi de doğal olarak dinî bir özellik göstermektedir. Bu eğitimin temeli, dini bilgilere aşina olma, Kur'an okumayı öğrenme, onu ezberleme, bazı ahlaki değerleri kazanma gibi konulardan oluşmaktadır.[15]

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan Kur'an Kursları Müfredatı (4-6 yaş) ve bu müfredata göre hazırlanan kitaplar bu tarihî birikime uygunluk arz etmektedir. Elinizde bulunan bu kitapta 4-6 yaş dönemi çocukların din eğitiminde onların Kur'an-ı Kerim'i ve harflerini tanımaları, kısa sure ve duaları ezberlemeleri ve İslam'ın temel dinî değerlerini kazanmaları hedeflenmiştir. Hedeflenen davranışların etkin bir şekilde kazandırılabilmesi amacıyla modern öğretim yöntem ve tekniklerine yer verilmiştir. Müfredatı ve kitapları oluşturan komisyonda din eğitimi ana bilim dalından akademisyenler, başkanlık eğitim uzmanları, pedagoglar, anaokulu öğretmenleri, Kur'an kursu öğreticileri, imam hatip ve çocuk kitabı yazarları yer almıştır.

Yaptığımız 4-6 yaş dönem din eğitimi çalışmalarının ülkemizin geleceği çocuklarımıza sağlam bir din eğitimi temeli oluşturabilmesi ümidi ve duasıyla…

Yard. Doç. Dr. Bilal Yorulmaz

---

14 Cemil Oruç, *age.*, s. 46-48.

15 Cemil Oruç, *age.*, s. 24-25.

4-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARIN DİN EĞİTİMİ

*Doç. Dr. İsmail SAĞLAM**

Türkiye'de ilköğretim 4. sınıftan önceki yaşlarda ve sınıflarda çocuklara dinî bilgi verilmediği için okul öncesi eğitim kurumlarında gerçekleştirilen etkinliklerde ve kullanılan materyallerde, dinî bilgi ve semboller kullanılmamaktadır. Dünyada pek eşine rastlanmayan bir uygulama ile ülkemizde ilköğretim dördüncü sınıftan itibaren dinî bilgi verilip daha önce verilmemesinin, pedagoji ve psikoloji bilimleri açısından nasıl bir gerekçeyle açıklandığı doğrusu merak konusudur. Dünyadaki uygulamalarda ya uygulanan sistem gereği eğitimin hiçbir kademesinde din eğitimine yer verilmez, ya da 4-6 yaş dönemden itibaren pedagojik ilkeler doğrultusunda çocuklar din eğitimlerini almaya başlarlar. Bu eğitim, diğer gelişim alanlarını destekleyici etkinliklerde olduğu gibi, çocuğun dinî ve ahlaki gelişimlerini de destekleyici nitelikte devam eder. Dolayısıyla söz konusu dönemde din eğitimine yer verilmemesi, çocuğun temel gelişim alanlarından birisi olan dinî ve ahlaki gelişiminin ihmal edilmesi anlamına gelmektedir.

Öte yandan bir anne baba 4-6 yaş dönemden itibaren çocuğunun dinî ve ahlaki gelişimini destekleyecek bir eğitim isteyebilir mi? Eğer isteyebilir denilecekse bu ne anlama gelir, içeriği nasıl olur ve pratikte bunun karşılığı nedir? Bu sorular, cevap bekleyen sorulardır. 4-6 yaş dönemindeki din eğitimi kendine has özellikleri olan bir eğitim olduğuna göre, eğitim biliminin ilkelerine ters düşmeyen din eğitiminin nasıl verileceğine kapı aralayabilmek için Hz. Peygamber'in uygulamalarına göz atmamız gerekecektir.

Hz. Peygamber'in, küçük yaşlardan itibaren çocuklara hangi eğitimi verdiğine değinmeden önce, çocuklara kazandırmaya çalıştığı insani değerlerden bahsetmek istiyoruz. Sevgi, hoşgörü, değer verme, selamlaşıp hâl hatır sorma, arzu ve isteklerini dikkate alma, aralarında adaleti gözetme gibi değerleri çocuklarla olan doğal ilişkilerinde yaşayarak onlara kazandırmaya çalışmaktadır.[1]Saydığımız bu insani değerlerin içerisine "doğruluk, adalet, insan sevgisi, üretken olma, haksızlığa karşı durma gibi, günümüzde değerler eğitimi kapsamına giren, vicdani hassasiyete sahip her insanın kabul edebileceği bütün değerleri koyabiliriz.

---

* Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

1 Konuyla ilgili hadisler için bkz. Ebû Dâvûd, *Edeb,* 66; Buhârî, *Edeb,* 18, *Cenaiz,* 44, *Nikâh,* 12; Müslim, *Fedail,* 63 ve 65; İbn Mâce, *Edeb,* 14; Dârimî 2/189; el-Hâkim, Müstedrek 1/62.

Bununla beraber Hz. Peygamber'in küçük yaşlardan itibaren çocukların eğitiminde, onların bazı becerileri kazanmalarını ve temel gelişimlerini tamamlamalarını dikkate alma yanında,[2] iman-ibadet öğretimi ve Kur'an ile yüzleşmeleri konusunda hassas davrandığını görmekteyiz.

Çocuklara iman esaslarının öğretiminde Allah'ı kendi seviyelerinde tanımaları ve diğer iman esaslarından haberdar edilmeleri, yine bu çerçevede Allah-kâinat-insan arasındaki ilişkiyi, basitten karmaşığa doğru kavrayabilecek entelektüel birikimi elde edebilmeleri dikkate alınmaktadır, diyebiliriz. Hz. Peygamber'in ilk konuşmaya başlayan çocuklara dahi imanla ilgili şu cümlelerin öğretilmesini tavsiye ettiğini görüyoruz:

"Hamd O Allah'a olsun ki, O ne bir çocuk edinmiştir, ne de mülkünde bir ortağa sahiptir."[3]

"Allah'tan başka İlah yoktur."[4]

Yukarıdaki cümlelerin kalıp hâlinde yeni konuşmaya başlama yaşından itibaren çocuklara öğretilmesinin istenmesi, 4-6 yaş dönemde çocuklara koro hâlinde veya tek olarak söylenen özlü cümleler gibi değerlendirilebilir. Bu cümleler tam olarak telaffuz edilemese ve çocuk tarafından anlaşılmasa da onların hem dil gelişimine hem de yetişkinlerle iletişim kurup sosyalleşmelerine katkı sağladığı, bu uğraşla yetişkinlerin takdir, övgü ve sevgilerini topladıkları bilinen bir gerçektir. Ayrıca onların zamanla ilerleyen yaşlarına göre Allah'a olan imanlarını güçlendirecek ve fikrî temel bulacak uygulamalara da başvurduğunu görmekteyiz. On üç yaşına kadar Hz. Peygamber'in (s.a.s.) yanında kalan Abdullah b. Abbas'la aralarında geçen şu konuşma dikkat çekicidir:

Birgün Peygamberimiz devesine binmiş, beni de terkisine almıştı.

Bana şöyle buyurdu:

"Delikanlı! Sana bazı şeyler öğreteceğim. Allah'ı gözet ki, Allah da seni gözetsin. Allah'ı gözet ki, Allah'ı daima yanında bulasın. Bir şey istediğinde Allah'tan iste. Yardıma muhtaç olduğunda Allah'tan yardım dile. Şunu bil ki bütün insanlar sana fayda vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana fayda veremezler. Ve yine bütün insanlar sana zarar vermek için toplansa, Allah'ın takdiri dışında sana hiçbir şeyde zarar veremezler. Bu konuda kalemler kaldırılmış yazılar kurumuştur."[5]

2 Geniş bilgi için bakınız. Sağlam, İsmail, "Hz. Peygamber'in Çocuk Eğitiminde Öne Çıkardığı Hususlar" *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt: 11, sayı: 2, Bursa 2002, s. 180-185.

3 İsrâ, 17/111, Bkz. Abdurrezzak, İbn Muhammed es-San'ani, *Musannefu Abdurrezzak*, Beyrut 1970, 4/334.

4 Abdurrezzak, age., 4/334.

5 Müsned, 1/293.

Yukarıda anlatılan olay zamanında Abdullah b. Abbas'ın kaç yaşında olduğunu bilmiyoruz ama Allah ile sevgi ve güven bağlamında bir ilişki kurulmasının hedeflenmesi okul öncesi dönem çocuğunun dinî gelişimi açısından önem arz etmektedir diyebiliriz.[6]

İbadet öğretimi konusuna gelince; ibadetlerin neler olduğunu ve nasıl yapıldığını öğrenmek ibadetin bilgi boyutunu, öğrenilen bu ibadetleri içtenlikle yerine getirmek ve ibadetlerini yerine getiren bir insan olmak da davranış boyutunu oluşturmaktadır. Hz. Peygamber'in asıl hedefi de ergenlik yaşına ulaşmayla beraber severek isteyerek ibadetlerini yerine getiren bireyler yetiştirmektir.

4-6 yaş dönem çocuklarının ibadet öğretimine gelince; yetişkinlerin yaptıkları ibadetleri görmeleri ve duygusal atmosferi hissetmeleri hedeflenmektedir diyebiliriz. Hz. Peygamber'in, çocukların mescitlere, beş vakit namaza, cuma ve bayram namazlarına götürülmelerini istemesinden, ibadet öğretimi açısından zenginleştirilmiş çevre ile çocuğun irtibatını kurmayı hedeflediği sonucuna ulaşılabilir. Yine yeri geldikçe yetişkinlerin oruç, dua, hac ve diğer ibadetleri yerine getirirken hem çocukların anlayabilecekleri ölçüde bilgilendirilmeleri hem de yerine getirilen ibadetle beraber yetişkinlerin kutsal ile ilişkilerini hissetmeleri, bu dönemdeki çocukların ibadet öğretimi için önemli etkinliklerdir.[7] Ayrıca bu etkinliklerle topluma karışan ve sosyal hayatı tecrübe eden çocuk, dinî gelişimin yanı sıra, diğer temel gelişimlerini destekleyecek fırsatları yakalama imkânını da elde edebilecektir.

Hz. Peygamber döneminde 4-6 yaşındaki çocukların Kur'an ile ilişkilerine gelince, okuma yazma olgunluğuna erişmeyen çocukların okuryazarlık anlamında Kur'an'la yüzleştiklerini söylemek güçtür. Ancak daha önce belirtiğimiz gibi konuşmaya başlamayla beraber Kur'an'dan kısa bazı ayetlerin ezberletildiğini söylememiz mümkündür. Durum böyle olunca çocuğun ne zaman okuryazarlık olgunluğuna eriştiğini tespit etmek önem kazanmaktadır. Bunu belirlemek ise günümüzdeki ilgili uzmanların işidir ve diğer yazıları okuma ile paralel düşünülecek bir olgudur diyebiliriz. Öte yandan gerekli olgunluğa erişmiş çocukların ve diğer bireylerin Kur'an okumalarını teşvik edici ayet ve hadisler bulunduğu bilinmektedir.[8]

---

6 Çocuklara iman esaslarını öğretimi konusunda geniş bilgi için bkz. Ay, Mehmet Emin, *Çocuklarımıza Allah'ı Nasıl Anlatalım?*, Ankara 1987, s. 93 vd.; Ay, Mehmet Emin, "Çocuklara İman Esaslarının Öğretimi", Çocuk Gelişlimi ve Eğitimi Sempozyumu, İstanbul 1998, s. 239 vd.; Ay, Mehmet Emin, " Hz. Peygamber (s.a.s.) ve Çocuklar" *Diyanet İlmî Dergi, Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s.) Özel Sayısı*, Ankara 2000, s. 173-177; Ulvan, Abdullah Nasih, *İslam'da Aile Eğitimi* (Çev. Celal Yıldırım), Konya ts., c. 1, s. 171 vd.; Özyılmaz, Ömer, *İslam'a Göre Çocuk Eğitimi ve Psikolojik Temelleri*, Bursa 1995, s. 86-91.

7 *Neylü'l-Evtar*, I/348 ve 349; Darakutni, Ali b. Ömer, *Sünenü'd-Darakutni*, (Thk. Seyyid Abdullah Haşim Yemani el-Medeni), Medine 1966, I/231.

8 Konu ile ilgili hadisler için bkz. Abdurrezzak 4/154; Müslim, Hacc, 409; Nesâî, Menasik, 15; İbn Mâce, Hacc, 11, 68. Ayrıca bu hadislerin yorumu için bkz. Sağlam, *Hz. Peygamber'in Çocuk Eğitiminde Öne Çıkardığı Hususlar*, s. 173-177.

4-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARA DİN EĞİTİMİ NASIL VERİLEBİLİR?

Yukarıda okul öncesi eğitimi ilkelerini, çocuğun temel gelişim ihtiyaçlarını ve yapılan bilimsel çalışmalarla dinî ve ahlaki gelişimin 4-6 yaş döneminden itibaren nasıl bir seyir izlediğini açıklamaya çalıştık. Bunun yanında Hz. Peygamber'in, çocuğun temel gelişimini sağlamasına, bazı bilgi ve becerileri kazanmasına, aynı paralelde dinî ve ahlaki gelişimini de sürdürmesi için inanç ve ibadetle yoğrulmuş hayatın içerisine katılmasına özen gösterdiğini ifade etmeye çalıştık. Bütün bunlardan 4-6 yaş döneminde din eğitimi ihtiyacının en azından istekli anne babaların çocukları için bir vakıa olduğunu söylemek mümkündür.

4-6 yaş döneminde din eğitimini dikkate almak hiçbir zaman müstakil bir din dersi şeklinde anlaşılmamalıdır. Bu dönemde, gerçekleştirilen etkinlikler ön plandadır. Sözlü öğretim, oyun, taklit, öz bakım, pratik beceri, bireysel yetenek ve sanatsal kabiliyet geliştirme etkinliklerinin hepsi, çocuğu diğer gelişim alanlarıyla beraber dinî ve ahlaki gelişimlerini de hedefleyen nitelikte olmalıdır. Yoksa okul öncesi eğitiminin etkinliklerinden bağımsız, ilköğretim dönemi çocuklarına uygulanan ders ve sınıf mantığıyla hazırlanmış haftanın belli bir saatinin din eğitimine ayrılması düşünülmemelidir. Yukarıda saydığımız bütün etkinlikler içerisinde varlığını hissettirecek bir din eğitimi daha doğal ve bu dönem çocukları için daha anlamlı olacaktır.

Bu eğitimi yaptıracak öğretmen bulmak sorun olabilir. Çünkü üniversitelerin okul öncesi bölümlerinden mezun olan öğretmenler, okul öncesi eğitiminin özelliğini ve yapılacak etkinlikleri öğrenerek mezun oluyorlar. Ancak çocukların dinî içerikli sorularına cevap vermekte zorlanıyorlar ve mevcut etkinlikler içerisinde dinî ve ahlaki gelişimi sağlayacak argümanları kullanmada desteğe ihtiyaç duyuyorlar. Öte yandan dinî konularda bilgi sahibi olan fakat okul öncesi eğitimi konusunda eğitim görmemiş öğretmenler/öğreticiler de bu dönem çocuğunu tanıma ve hangi etkinliklerin nasıl gerçekleşeceği konusunda yeterli donanıma sahip olmayabiliyor. Her iki durumda da çocuğun diğer gelişim alanlarıyla beraber dinî ve ahlaki gelişimlerinin de dikkate alındığı ideal bir okul öncesi eğitimden bahsetmemiz mümkün olmayacaktır.

Uzun ve yoğun çalışmalar sonucu ortaya çıkan bu eser, akademik bilgilerden yaralanmanın yanı sıra, Diyanet İşleri Başkanlığında eğitim uzmanı, pedagog, okul öncesi öğretmeni, Kur'an kursu öğreticisi ve çocuk yayıncısı arkadaşlarımızın tecrübelerini de içermektedir. Öngörülen etkinlikler bu yaş dönemindeki çocuğun gelişim basamaklarına uygunluğu yanında, uygulamalardan elde edilen pozitif veriler üzerine kurgulanmıştır. Bu kitapta yer alan etkinlikler, verilen yönergeler doğrultusunda gerçekleştirildiğinde, eğlenceli, oyun atmosferi içerisinde ve hedef davranış açısından zenginleştirilmiş bir ortamda öğrencilere ulaştırılacaktır. Özellikle eğitici konumundaki görevlilerin, 4-6 yaş dönemi çocuklarının eğitiminin kendine mahsus özellikleri olduğunu göz ardı etmeden, etkinlikleri ileri yaşlardaki çocuklara uygulanan derslerden farklı olarak algılamaları ve gerçekleştirmeleri önem arz etmektedir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen bütün kurum ve kişileri saygıyla anıyor, yapılan hazırlıkların uygulamada başarılı olmasını temenni ediyorum.

PROGRAMDA GÖREV ALACAK ÖĞRETİCİLERİN DİKKAT EDECEĞİ HUSUSLAR

Başkanlığımız, okul öncesi dönem din eğitimi ilkelerine uygun ve öğrenci merkezli eğitim anlayışını esas alan bir müfredat ve öğretici kitabı hazırlamıştır. Hazırlanan öğretici kitabı, aktif öğrenmeyi sağlayan uygulamaya yönelik etkinlik örnekleri içermektedir. Etkinlik örnekleri, çocukların sosyal, dilsel, duygusal, bilişsel vb. gelişim alanlarını desteklemekte ve öğreticilere kendi etkinliklerini düzenlemek için fikir vermektedir.

Öğretici kitabında temel dinî bilgiler, değerler, Kur'an alfabesi, sure ve dua ezberlerine yer verilmiştir. Bu alanlarla ilgili programda yer alan bütün kazanımlar için etkinlikler hazırlanmıştır. Ayrıca her hafta bu etkinlikleri pekiştirecek, sürece veliyi de dâhil edecek performans ödevlerine yer verilmiştir. Bu performans ödevlerinin amacına ulaşabilmesi için öğrenci velilerinin aktif katılımı önemlidir. Dokuz haftalık sürecin tamamına yayılan bir proje ödevi ile de etkinlikler zenginleştirilmiştir. Öğretici kitabına ek olarak bu kitapta yer alan etkinlikler, performans ödevleri ve projelerde kullanılacak materyalleri ihtiva eden bir öğrenci etkinlik kitabı da hazırlanmıştır.

Öğretici kitabı ve etkinlik kitabı öğretici için birbirini tamamlayan iki temel kaynaktır. Öğretici öğrenme sürecini düzenlerken öğretim programından ve öğretici kitabından aşağıdaki hususlara dikkat ederek yararlanmalıdır:

- Öğretici kitabı ve etkinlik kitabı sakin bir ortamda, dikkatli ve özenli bir şekilde okunmalıdır.
- Öğrenme ortamları güvenli, sevgi dolu, neşeli, öğreticiler ise motive edici, teşvik edici ve telaşsız olmalıdır.
- Eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce öğrenci etkinliklerinin sergileneceği bir pano temin edilmelidir.
- 4-6 yaş, din eğitimi programına katılacak olan öğrencilerden yıl içerisinde kullanacakları şahsi malzemelerinin neler olacağı (makas, boya kalemleri, defter vb.) kayıt esnasında bildirilmelidir.

- Öğrenci etkinlik kitabında yer alan materyaller öğrenci sayısınca çoğaltılmalı, öğrenci etkinlik kitabında örneği bulunmayanlar ise önceden temin edilmelidir.
- Öğretici, etkinlik kitabında verilen etkinlikleri, yaratıcılığını ve araştırmacı kişiliğini kullanarak çeşitlendirmelidir.
- Öğretici, etkinliklerin sonunda bulunan değerlendirme sorularını öğrencilere sorup, cevabı kendisi vermek yerine, soruların sayısını artırarak doğru cevabı öğrenciye bul-durma yolunu takip etmelidir.
- Öğretici kitabı ve etkinlik kitabı başvuru kitabı olarak devamlı el altında bulundurulmalıdır.

01

ALLAH'I SEVİYORUM

KAZANIMLAR

1. Allah'ın var ve bir olduğunu bilir.
2. Tüm varlıkları Allah'ın yarattığını bilir.
3. Allah'ın tüm varlıkları sevdiğini bilir.
4. Allah'ın merhametli olduğunu bilir.
5. Allah'ın her şeyi bildiğini, işittiğini ve gördüğünü bilir.
6. Allah'ı sever ve O'na güvenir.
7. Allah'ın verdiği nimetlerin farkına varır.

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım- Sunum, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: PowerPoint Dosyası, EK-P1

Allah'ı Seviyorum Çünkü...

(Performans Ödevi)

Etkinlik:

Öğretici bir hafta öncesinden EK-P1'i ailelere göndererek haftanın sonunda hazırladıkları çekimleri kursa göndermelerini ister.

Çocuklar kayıtlarını kursa getirdiklerinde, öğretici bunları birleştirerek çocukların ses ve görüntülerinin yer aldığı bir slayt hâline getirir. Slaydı çocuklarla birlikte izler ve Allah'ın bütün varlıkları sevgiyle yarattığını, O'na yaptığımız duaları işittiğini ve dualarımızın O'nun bize olan sevgisini arttırdığını söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah bizleri neden yaratmıştır?
2. Allah'a neden teşekkür ederiz?
3. Allah bütün dualarımızı işitir mi?
4. Neler için dua ederiz?

Yöntem ve Teknikler : Uygulamalı Eğitim, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-D1, EK-D2

Damlaya Damlaya Göl Olur

(Proje Ödevi)

Etkinlik:

Öğretici bir hafta öncesinden EK-D1'i ailelere göndererek onlardan kalın bir karton üzerine yapıştırmalarını, daha sonra keserek bir kumbara oluşturmalarını ister. Hazırladıkları kumbaraları çocuklarla kursa göndermeleri gerektiğini söyler. Kendisi de EK-D2'yi fotokopi yoluyla çoğaltarak damla şekillerini keserek hazırlar.

Öğretici, çocuklara birlikte 9 ünite boyunca gerçekleştirecekleri projeyi anlatır. Her günün sonunda gün içerisinde gerçekleştirdikleri "Allah'ı Seviyorum" haftası kazanımlarına uygun güzel davranışlar için öğretici, çocuklara bir adet su damlası şekli verir. Çocuklar bu su damlalarını kumbaralarında biriktirir ve 9 ünitenin sonunda kumbaralardaki su damlaları sayılır.

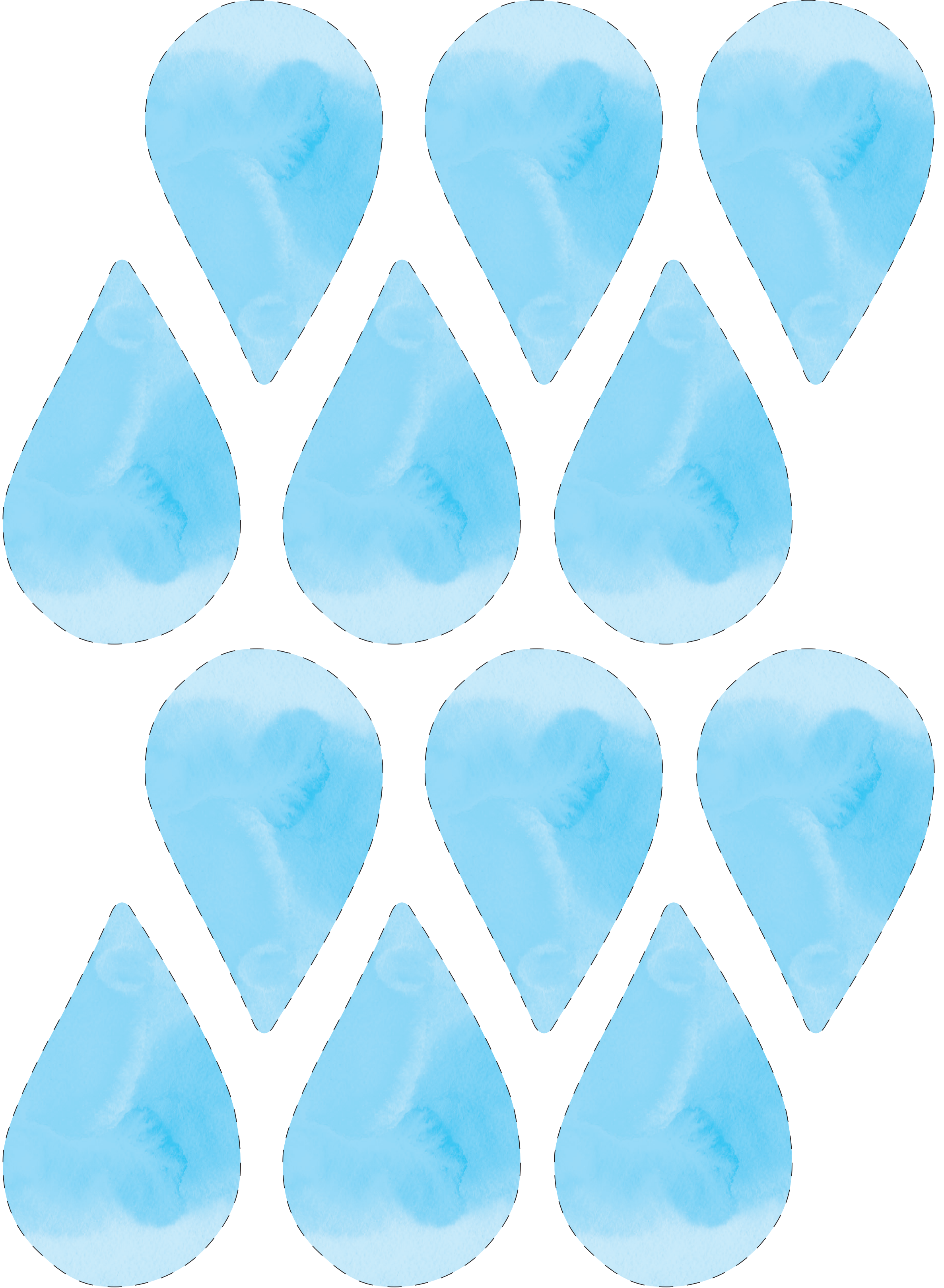
9 ünitelik sürenin sonunda çocuklar su damlalarını eve götürecekler ve her bir su damlası karşılığında ebeveynlerinden … kuruş alacaklardır. Çocuklar bu su damlaları karşılığında kazandıkları … kuruşları kursa getireceklerdir. Öğretici tarafından daha önceden belirlenen bir tarihte daha önceden belirlenen bir kuruma gezi düzenlenecek ve çocuklar kumbaralarındaki paraları bu kuruma bağışlayacaklardır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah'ı neden seviyorsunuz?
2. Allah'ın sizi sevdiğini nereden biliyorsunuz?
3. Bu hafta hangi güzel davranışları yaptınız?

EK-D2: Damlaya Damlaya Göl Olur (Proje Ödevi)

Yöntem ve Teknikler	: Dramatizasyon (Kukla Oyunu), Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: 100x120 Boyutlarında Koli, Maket Bıçağı, İki Tahta Çubuk, Yapıştırıcı, Mermerşahi Kumaş, EK-1, EK-2

Karagöz ile Hacivat

Etkinlik:

Öğretici, Karagöz ve Hacivat'ı temsil eden EK-1 ve EK-2 resimleri tahta çubukların ucuna yapıştırarak hazırlar. Şartlar elveriyorsa, öğretici bir koliyi gölge oyunu sahnesi hâline getirebilir. Eğer mümkün değilse, öğretici Karagöz ile Hacivat'ı sağ ve sol ellerine alıp, birbirine çevirerek konuşturur.

Gölge Oyunu Sahnesi Hazırlama: Maket bıçağı yardımıyla boş koliye dikdörtgen bir pencere açılır. Böylece televizyon ekranına benzer bir sahne hazırlanmış olur. Açtığımız bu pencereye mermerşahi kumaş gerilir. Kolinin diğer görünür yerleri renkli bir kumaş ile kaplanır. Perde böylece hazır hâle gelmiş olur.

Öğretici hazırlıklarını tamamladıktan sonra, "Çocuklar bugün sizinle çok güzel bir konu işleyeceğiz. Hem de çok eğleneceğiz. Çünkü bugün iki tane misafirimiz var." der. Karagöz ile Hacivat'ı, çocuklara hazırladığı sahne arkasından (sahnenin arkasında mum ışığı kullanabilir) ya da çubuklarından elinde tutarak oynatır. Aşağıdaki metni canlandırmaya başlar.

Hacivat : Oooo! Karagöz'üm, iki gözüm merhaba!

Karagöz : Hoş geldin suda pişmiş balkabağı!

Hacivat : Bırak şimdi balkabağını Karagöz'üm, bak ne güzel çocuklar bize bakıyorlar.

Karagöz : Bakayım. Aaaaa. Maşallah, maşallah. Merhaba çocuklar. (Öğretici, çocukları "Merhaba" demeleri için yönlendirir.)

Hacivat : Bak Karagöz'üm bak. Allah bu çocukları ne güzel yaratmış.

Karagöz : Baktım, baktım hacı cav cav. Saçları siyah olan da var, kahverengi olan da. Sarı olan da var, yeşil olan da.

Hacivat : (Hayretle) Aman Karagöz'üm yeşil saç olur mu? Dur hele bak ne diyeceğim. Sence Allah bizi neden yaratmış?

Karagöz : Bıy bıy bıy bıııy. Herhâlde hoşaf içip pilav yiyelim diye yaratmış.

Hacivat : Eğlenme benimle Karagöz'üm. Deyiver hele. Allah bizi neden yaratmış?

Karagöz : Neden olacak Hacivat. O'nu bilelim, tanıyalım diye elbet.

Hacivat : Hay yaşa sen Karagöz'üm. Peki, bu güzel çocuklar nasıl bilecek Allah'ı?

Karagöz : Taşa baksa kuşa baksa, geceye baksa gündüze baksa, hep Allah'ı tanır hacı cav cav.

Hacivat : Elbet Karagöz'üm. Taşları ne kadar sert, kuşları ne kadar narin, karıncayı ne kadar minik, filleri ne kadar büyük, geceyi ne kadar karanlık, gündüzü ne kadar aydınlık yaratmış. Bunları gören bu güzel çocuklar da Allah'ın her şeye gücü yettiğini ve çok güzel yarattığını elbette anlar.

Karagöz : Sahi ya Hacivat. Niye yaratmıştı Allah bizi?

Hacivat : Hay Allah Karagöz'üm. Şimdi sen dedin, unuttun mu?

Karagöz : Tamam tamam hacı cav cav. O'nu bilelim tanıyalım diye, nimetlerini görelim, şükredelim diye yaratmış.

Hacivat : Sağ olasın Karagöz'üm.

Karagöz : Hepiniz de yiyin bol bol kara üzüüüüüm.

Öğretici sahne ardından çıkarak, "Haydi şimdi Karagöz ile Hacivat'a güle güle diyelim çocuklar." der. Çocuklar oyunu bir kez daha izlemek isterlerse öğretici kazanımın gerçekleşmesi için tekrarlayabilir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliği değerlendirir.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kâinatta birbirinden farklı özelliklerde varlıklar bulunur mu?
2. Birbirinden farklı varlıkların ihtiyaçlarını kim karşılar?
3. Allahu Teâlâ bizlere türlü nimetleri neden vermiştir?
4. Allah'ı bilip tanımak için neler yapabiliriz?

EK-1: Karagöz ile Hacivat

EK-2: Karagöz ile Hacivat

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Şiir, Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Şiir Metni, Top

Teşekkür Ederim Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Sahip olduğumuz bütün güzellikleri; ellerimizi, gözümüzü, ailemizi, çiçekleri, hayvanları, dünyamızı… bize Allah'ın verdiğini ve O'na teşekkür etmemiz gerektiğini söyler. Konuyla ilgili şiiri tekrar ettirerek çocukların ezberlemesine yardımcı olur.

TEŞEKKÜR EDERİM

Pırıl pırıl denizleri
Şırıl şırıl dereleri
Bize veren Allah'ım
Sana şükürler olsun

Gökte uçan kuşları
Bal yapan arıları
Bize veren Allah'ım
Sana şükürler olsun

Gülümseyen yüzleri
Tombik tombik elleri
Bize veren Allah'ım
Sana şükürler olsun

Tatlı şirin sözleri
Sevgiyle dolu gözleri
Bize veren Allah'ım
Sana şükürler olsun

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah bizlere neler vermiştir?
2. Allah'ın verdikleri karşısında ne yapmalıyız?
3. Bize birisi hediye verdiği zaman neler hissederiz?
4. Birilerine hediye verdiğimiz zaman neler hissederiz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Analoji, Soru-Cevap, Boyama
Kullanılan Materyaller : A3 Kâğıdı, EK-3

Biliyorum, Varsın ve Birsin!

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir.

Selamlaştıktan sonra çocukların birbirlerine veya kâinata bakmalarını ve incelemelerini ister. "Güneşi, yıldızları, ağaçları, çiçekleri, bulutları, gökyüzünü, vücudumuzu, ellerimizi gözlerimizi vs. kim yarattı?" diye sorular sorar. Çocukların da örnek vermelerini ister.

Allah'ın var olduğunu ve her şeyin Allah tarafından yaratıldığını söyler. Eğer çocuklardan: "Allah varsa neden biz O'nu göremiyoruz ve duyamıyoruz?" soruları gelirse, öğretici; "Göremediğimiz ve duyamadığımız birçok şey vardır ama biz onları göremediğimiz ve duyamadığımız hâlde var olduklarını biliyoruz. Dünya dönerken çok büyük bir ses çıkartıyormuş. Biz onu duyabiliyor muyuz? Karıncaların da ayak sesleri var. Biz onları duyabiliyor muyuz? Duyamadığımız hâlde o seslerin çıktığını biliyoruz. Annemizi çok seviyoruz ve ondan ayrı kaldığımız zaman üzülüp hep onu düşünüyoruz. Peki, biz sevgimizi, üzüntümüzü ve aklımızı görebiliyor muyuz? Onları göremediğimiz hâlde var olduklarını biliyoruz."

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Birden fazla Allah olsaydı ne olurdu?
2. Kâinattaki düzen neden bu kadar kusursuzdur?
3. Her şeyi görüp duysaydık neler olurdu?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-4, EK-5, EK-6, EK-7, EK-8, EK-9
Çift Taraflı Bant

Minik Tohumun Büyüme Draması

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girip selam verdikten sonra, yapacağı etkinlik için sınıftan beş kişiyi görevlendirir. Bunlara diğer çocukların görmeyeceği ve duymayacağı bir yerde sırasıyla tohum, yağmur bulutu, rüzgâr, güneş ve vitamin rollerini verir. Eklerdeki resimleri rollerine uygun olarak çift taraflı bantla çocukların göğsüne yapıştırır.

Daha sonra tek tek çocuklara rollerini anlatır. Rüzgâr rolündeki çocuk sınıfa girmeden önce kapıda "vuuvuu" diye rüzgâr sesi çıkarır. Ardından önünde bulunan tohum rolündeki çocuğa üfleyerek onu itekleye itekleye sınıfa getirir. Burada rüzgârın rolü biter ve bir kenara çekilir. Tohum da başını yere eğerek çömelir ve kendi kendine konuşmaya başlar: (Çocuklar söyleyeceği sözleri unuttuğu zaman öğretici sessizce hatırlatır.)

– Ben minik bir tohumum. Bu toprağın altında çok sıkılıyorum. Artık büyüyüp çıkmak istiyorum. Çabucak büyümek için ne yiyip ne içmeliyim acaba?

Tohum bu şekilde hayıflanırken kapıdan içeriye yağmur bulutu rolündeki çocuk girer. Tohumun yanına gider ve:

– Merhaba minik tohum! Ben yağmur bulutuyum. Şimdi damlalarımla seni besleyeceğim, der.

Sonra elleriyle tohumun üzerine doğru yağmur yağdırır gibi yapar ve ağzıyla da "foşur foşur" diye ses çıkarır. Tohum ise gülümseyerek başını yerden kaldırır. Görevini tamamlayan bulut da rüzgârın yanına geçer.

Ardından vitamin rolündeki çocuk tohumun yanına gelir ve:

– Merhaba minik tohum! Ben toprağın içindeki vitaminlerim. Seni besleyip büyütmek için geldim, der.

Ellerini tohuma doğru açıp kapayarak etrafında birkaç kez dönerken ağzıyla da "pıtır pıtır" diye ses çıkarır. Daha sonra da bulutla rüzgârın yanına geçer. Bu arada tohum rolündeki çocuk da ayağa kalkar.

Daha sonra güneş rolündeki çocuk tohumun yanına gelir ve ellerini havada birleştirerek bir çember oluşturur. Bu arada tohuma:

– *Merhaba minik tohum! Ben gökyüzünde parlayan güneşim. Işıklarımla seni ısıtıp büyütmeye geldim,* der.

Havada çember yaptığı elleriyle tohumun etrafında birkaç kez dönerek "ışıl ışıl" diye ses çıkarır. Sonra diğer arkadaşlarının yanına geçer.

Minik tohum ise mutlu bir şekilde ellerini yukarıda çanak gibi açar, bu sırada öğretici, çocuğun göğsündeki tohum resmini alır ve çiçek resmini yapıştırır.

Çiçek:

– *Allah'ım! Rüzgârı, yağmuru, vitaminleri ve güneşi bana gönderdin. Beni güzel bir çiçek yaptın. Sana çok teşekkür ediyorum,* der.

Ardından diğer görevli olan arkadaşları da yanına gelir ve hep beraber sınıfı selamlayıp yerlerine geçerler.

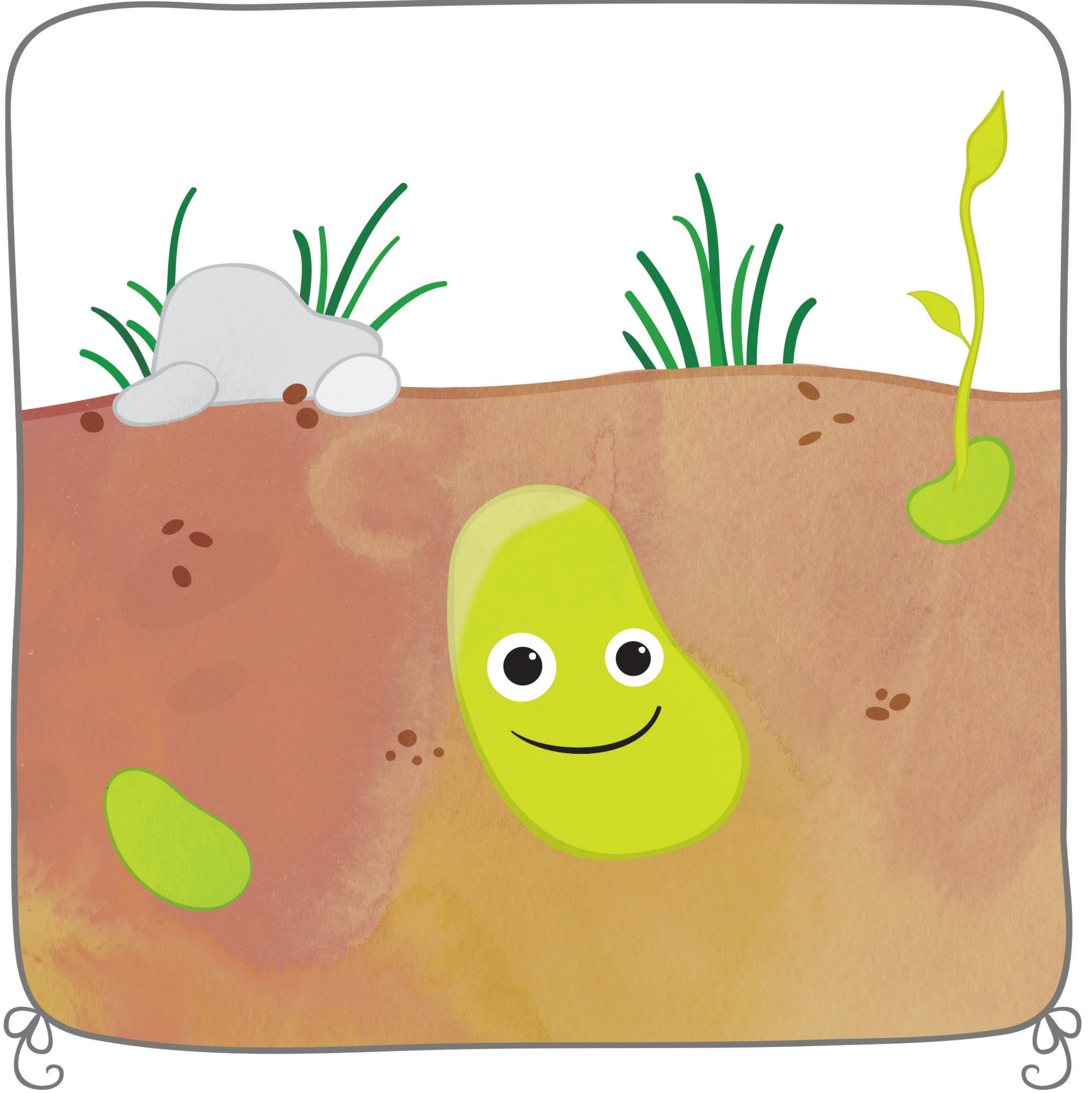
Etkinlikten sonra öğretici: "Gördüğünüz gibi çocuklar, toprağın altındaki minik tohuma Allah rüzgârı, yağmuru, vitaminleri ve güneşi göndererek onu besliyor. Kupkuruyken yeşertip filizlendiriyor. Sonrada mis kokulu rengârenk bir çiçek olmasını sağlıyor. İşte bu minik çiçek gibi bizlerin ve tüm canlıların da rızkını Allah verir. Yediğimiz, içtiğimiz her şeyi elde etmemiz için bize güç verir ve yol gösterir." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

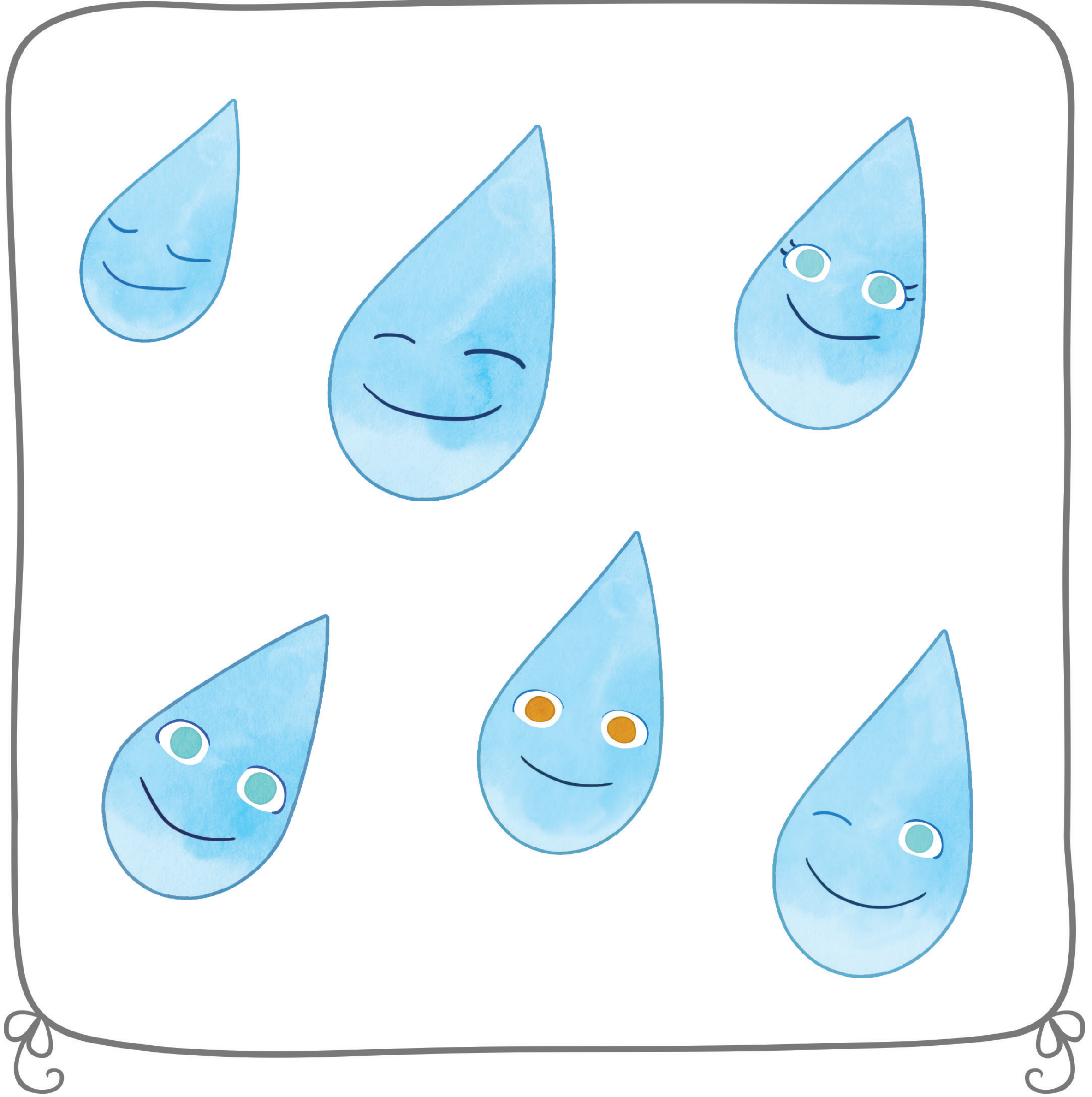
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Minik tohum neden şikâyet ediyordu?
2. Minik tohumun büyümesinde kimler, nasıl yardım etti?
3. Minik tohum çiçek olduğunda ne yaptı ve kime şükretti?
4. Allah'ın rızık vererek büyüttüğü başka hangi canlılar vardır?

EK-4: Minik Tohumun Büyüme Draması

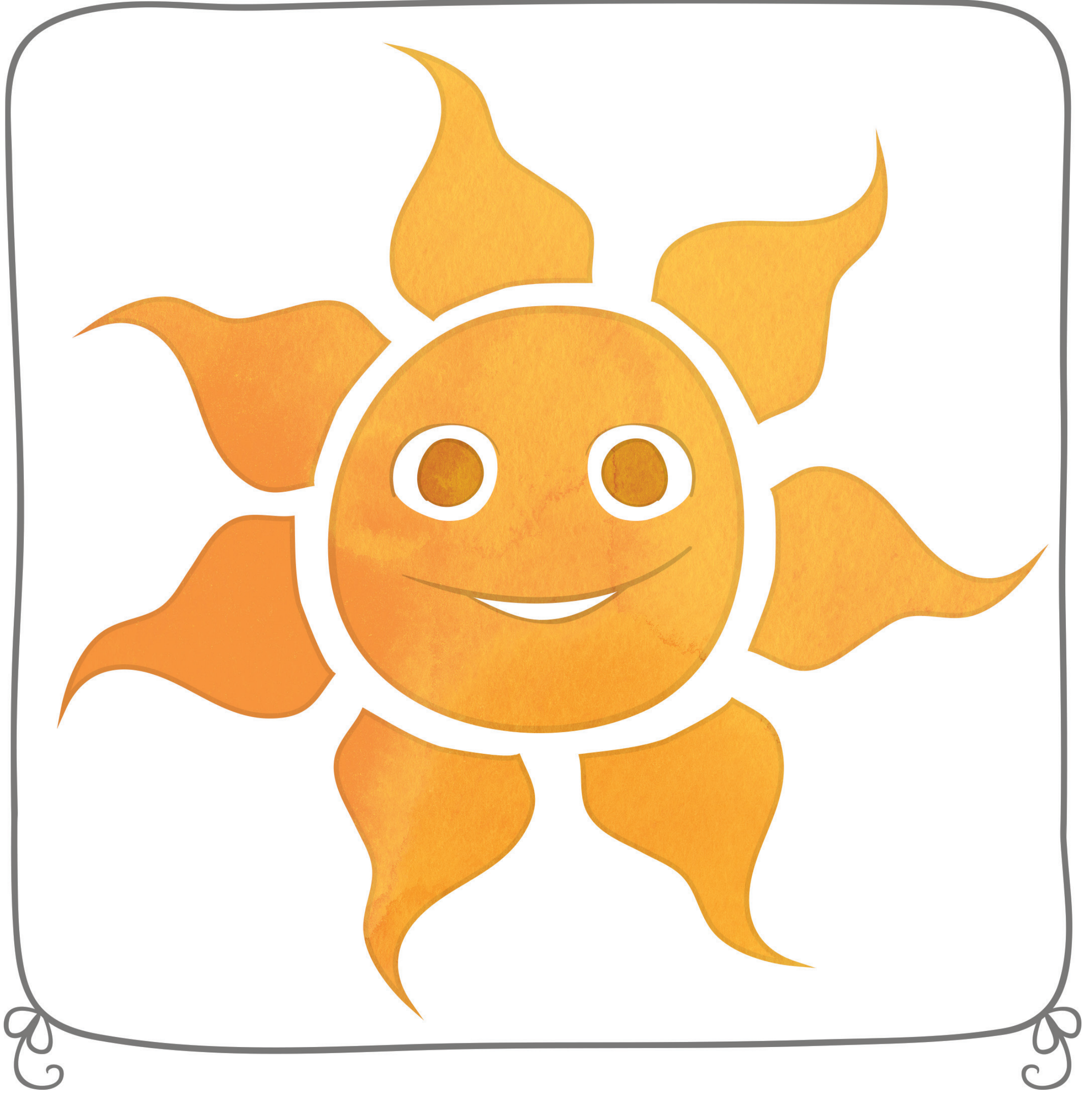
EK-5: Minik Tohumun Büyüme Draması

EK-6: Minik Tohumun Büyüme Draması

EK-7: Minik Tohumun Büyüme Draması

EK-8: Minik Tohumun Büyüme Draması

EK-9: Minik Tohumun Büyüme Draması

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-10, EK-11, EK-12

Merhamet Keşfine Çıkıyoruz

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Bu etkinlikten önce ekteki resimleri kartonlara yapıştırıp resimleri çizgilerinden keserek puzzle şeklinde hazırlamalıdır.

Öğretici, çocuklara; "Bizi ve her şeyi yaratan Allah çok merhametlidir. O'nun merhameti bütün varlıklar üzerinde görülür. Şimdi beraberce bir oyun oynayacağız." der ve sınıfı dört gruba ayırır. Sonra çocuklara, "Her bir gruba bir resmin üç parçasını vereceğim. Resimlerinizin eksik olan dördüncü parçası benim masamın üzerinde olacak. Kendinde olan parçaları doğru birleştiren grup, eksik olan parçayı gelip benim masamın üzerinden alarak resmini tamamlayabilir. Oluşturduğunuz resimde Allah'ın yarattıkları üzerindeki merhametini göreceksiniz." der.

Bu açıklamadan sonra öğretici gruplara üç parçalık resimlerini dağıtarak oyunu başlatır. Çocuklar resmin üç parçasını birleştirdikten sonra eksik olan dördüncü parçayı, öğreticinin masasından alarak resmi tamamlarlar.

Oyun sona erdikten sonra öğretici her gruptan oluşturdukları resimde neler gördüklerini anlatmalarını ister.

Öğretici, EK-10'u tamamlamış olan çocuklara resmi göstererek, "Haydi bu karttaki Allah'ın merhametini birlikte keşfedelim." der ve çocukları resimli kartı yorumlamaları konusunda teşvik eder. Öğretici, çocukları dinledikten sonra:

– Allah minik kuzuya merhametini, anne koyun vasıtasıyla gönderdiği sütlerle göstermiştir, der. Ardından öğretici EK-11'i tamamlayan çocuklara kartı göstererek:

– Bu kartta Allah'ın merhametini nasıl keşfedebiliriz, diye sorduktan sonra çocuklardan gelen cevapları dinler. Ardından:

– Allah, şemsiye kuşuna, yavrusunu koruma duygusu vererek, yavru şemsiye kuşuna merhametini göstermiştir, der.

Öğretici EK-12 ile ilgili çocukların yorumlarını da dinledikten sonra:

– Bu kartta Allah'ın merhametini nasıl keşfedebiliriz, diye sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler. Ardından:

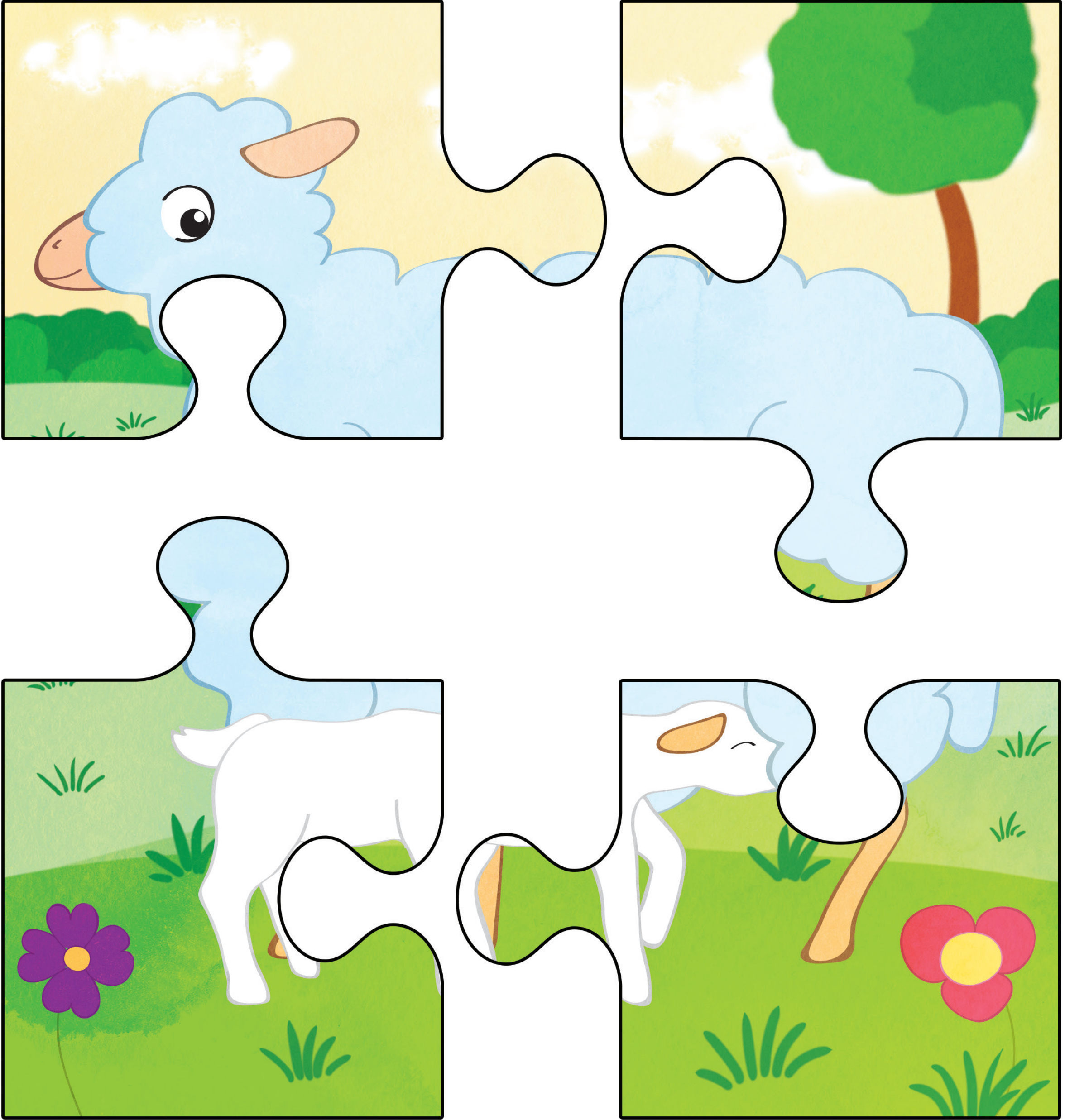
– Allah çiçeğe olan merhametini de yağmurla göstermiştir, der. Öğretici son olarak çocukların EK-12' deki kartla ilgili yorumlarını dinledikten sonra:

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

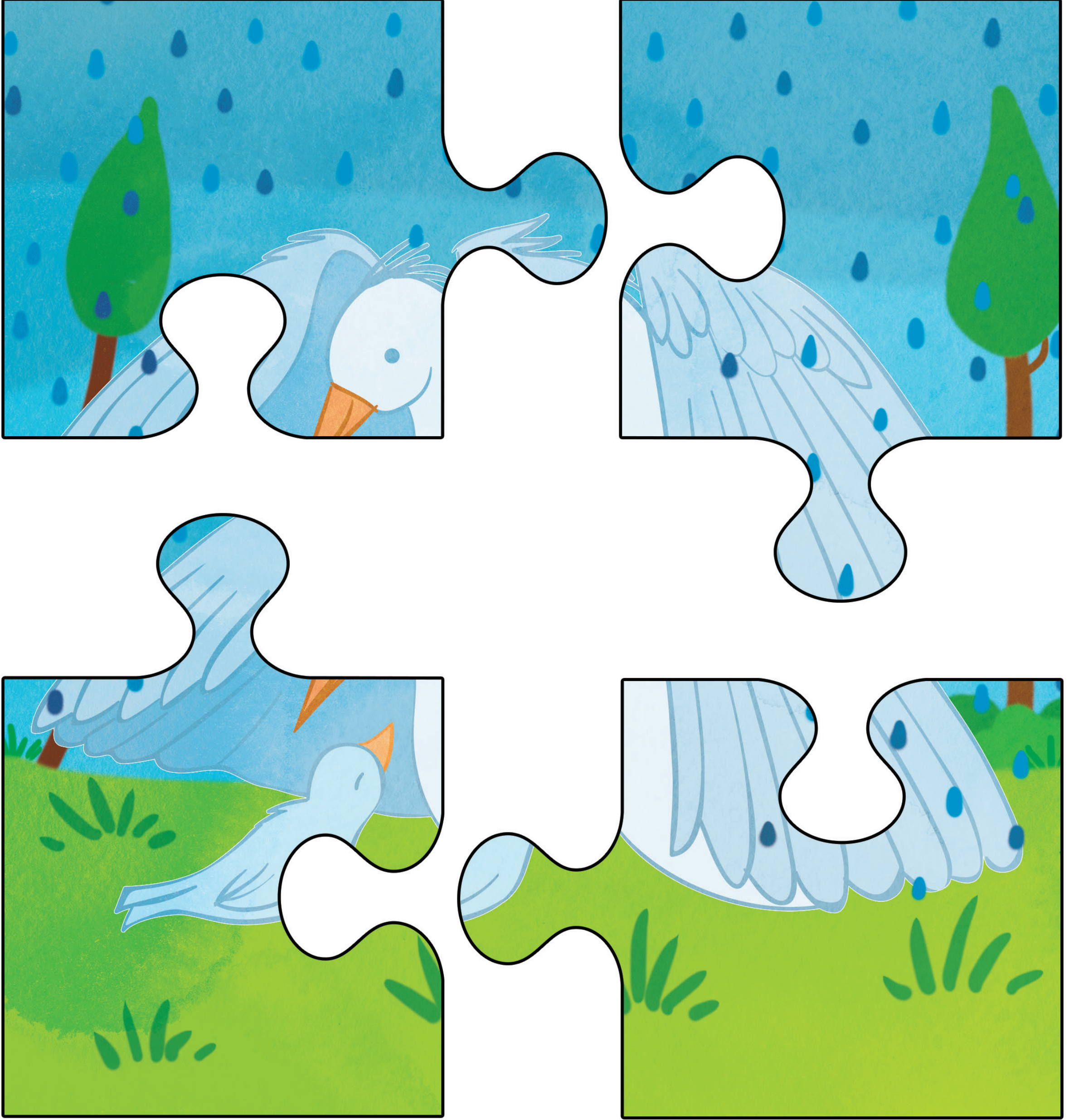
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah'ın varlıklara gösterdiği merhamete örnekler gösteriniz.
2. Size merhamet gösterilince siz ne hissediyorsunuz?

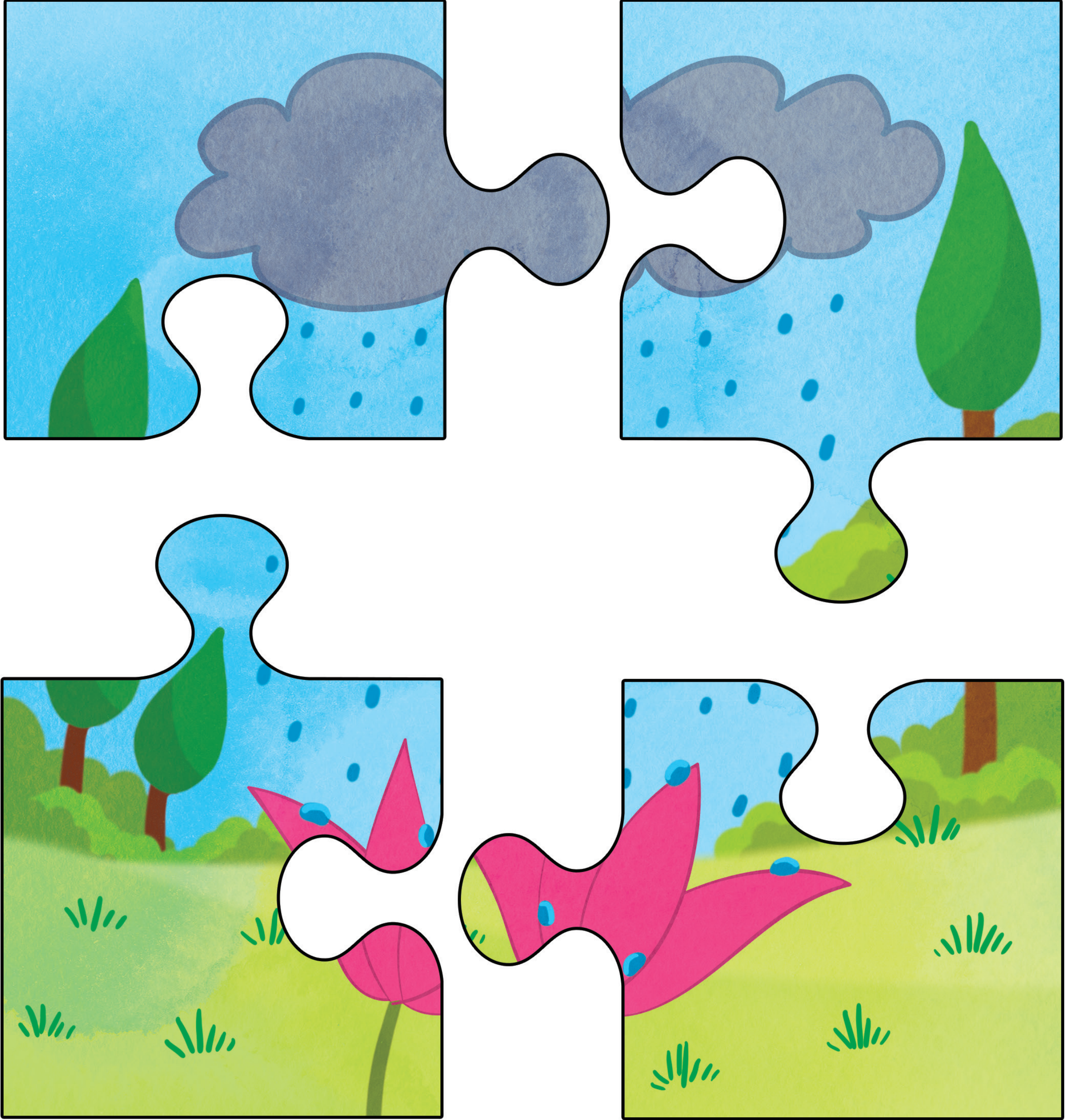
EK-10: Merhamet Keşfine Çıkıyoruz

EK-11: Merhamet Keşfine Çıkıyoruz

EK-12: Merhamet Keşfine Çıkıyoruz

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru- Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni, Kurdele, Boncuk, Payet, Yapıştırıcı, EK-13, EK-14, EK-15

Meryem'in Elması Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girip, çocuklara selam verdikten sonra; "Çocuklar bugün size bir hikâye okuyacağım." der ve "Meryem'in Elması" hikâyesini okumaya başlar.

> Ders bitmek üzereyken öğretmen dolaptan elma dolu bir sepet çıkarttı ve çocuklara bir ödevleri olduğunu söyledi: "Evet çocuklar bugün size bir ev ödevi vereceğim. Herkes dağıttığım elmayı eve götürecek ve kimsenin olmadığı, sizi kimsenin görmediği bir yerde elmayı gizlice yiyeceksiniz." dedi ve sınıftaki bütün öğrencilere elmaları dağıttı. Öğrenciler ders bittikten sonra çantalarındaki elmayla beraber eve gittiler.
>
> Bir çocuk elmayı aldı ve gizlice dolaba saklanıp, orda yemeye başladı. Başka bir çocuk elmasını yatağın altına saklanarak yedi. Diğer bir çocuk ise elmayı aldı, evlerinin önündeki bahçeye çıktı ve ağacın üstüne çıkarak yedi. Diğer bir çocuk ise elmayı perdenin arkasında yedi.
>
> Ancak Meryem elmasını bir türlü yiyemedi. Yemek için uygun bir yer aramaya başladı. Önce yatağının altına saklandı ama elmayı yiyemedi. Sonra perdenin arkasına saklandı ve burada da elmasını yiyemedi. Durdu ve düşündü: "Ama ben yalnız değilim ki! Yalnız olmadığım için elmamı yiyemiyorum." dedi. "Allah her yerde. Benim nerede olduğumu biliyor ve beni görüyor. Elmayı bizi kimsenin olmadığı bir yerde yememiz gerekiyordu. Öğretmen böyle söylemişti. Ama bu mümkün değil ki; çünkü biz yalnız değiliz. Allah bizi görüyor, işitiyor ve biliyor. Ben bu elmayı yiyemem. Çünkü öğretmen bizden elmayı hiç kimsenin olmadığı bir yerde yememizi istemişti."
>
> Ertesi gün öğrenciler sınıfa geldi. Öğretmen öğrencileri selamladı ve çocuklara ödevleri yapıp yapmadıklarını sordu. Birçok öğrenci: "Eveett öğretmenim, ödevimizi yaptık." dediler. Öğretmen sırayla parmak kaldıran çocuklara, elmayı nerede yediklerini sordu. Öğrencinin biri yatağın altına saklandığını, diğeri gizlice bahçede yediğini, bir başka öğrenci ise dolabın içine gizlenerek yediğini söyledi. Sınıfta bütün çocuklar ödevlerini yapmışlardı.
>
> Meryem üzgün bir şekilde: "Öğretmenim ben ödevimi yapamadım." dedi. Öğretmen Meryem'e ödevini neden yapamadığını sordu. Meryem: "Öğretmenim gizlenecek

> birçok yer aradım ama bulamadım. Nereye gittiysem Allah'ın benim yerimi bildiğini, gördüğünü ve hiçbir yerde yalnız olmadığımı anladım." dedi.
>
> Meryem'in söylediklerinden sonra, öğretmen Meryem'in haklı olduğunu ve Allah'ın her şeyi bildiğini, işittiğini ve gördüğünü, böylece bizleri daima koruduğunu söyledi. Sözlerine Allah'ın El-Alîm, her şeyi bilen, El-Basîr, her şeyi gören, Es-Semi, her şeyi duyan, olduğunu ekledi. Böylelikle öğretmen çocuklara Meryem'in ödevini aslında doğru yaptığını açıkladı.

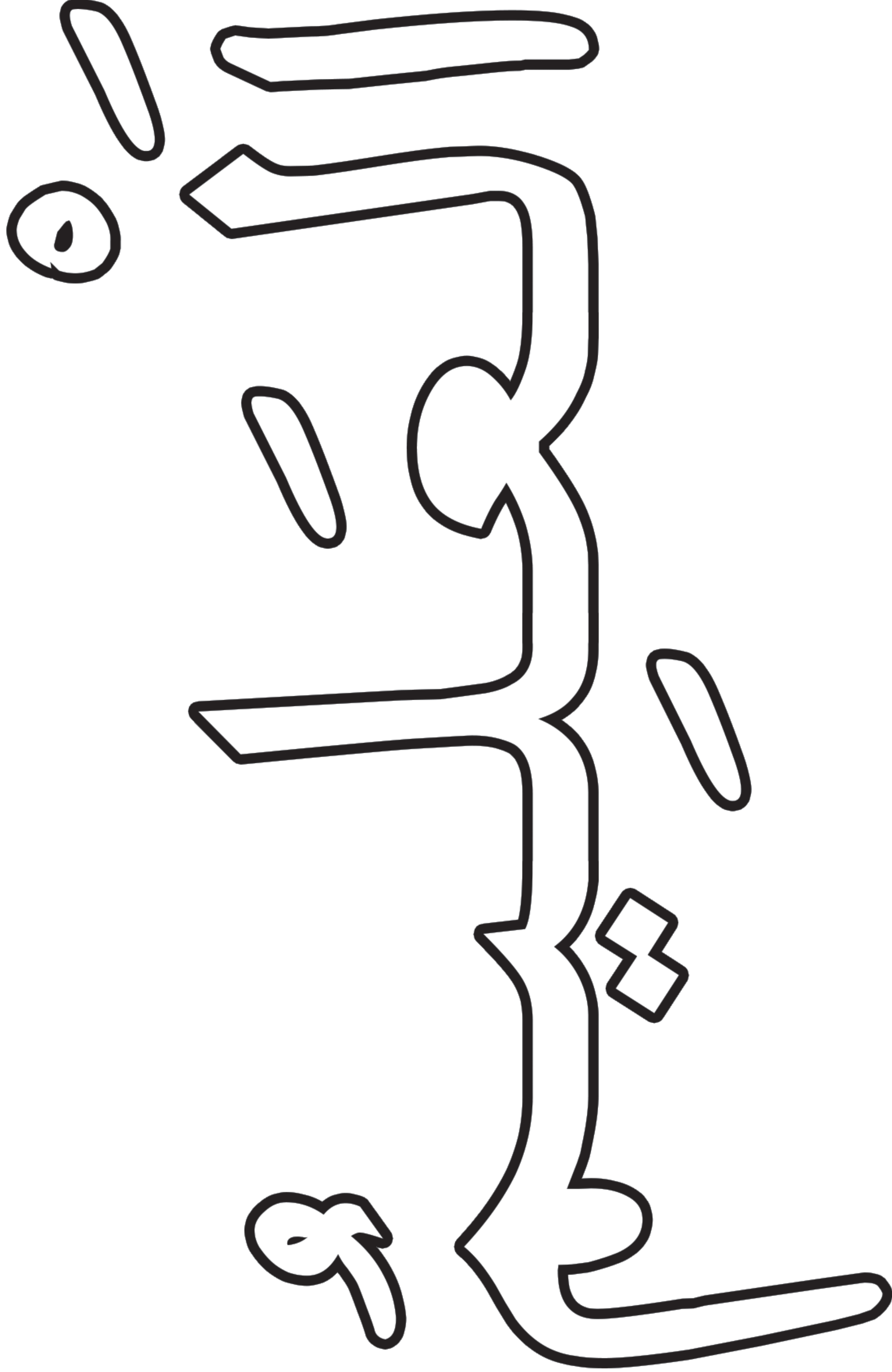
Öğretici, hikâyeyi okuduktan sonra EK-13, EK-14, EK-15'i tahtaya yan yana asar. Allah'ın Alîm olduğunu, her şeyi bildiğini, Basîr olduğunu, her şeyi gördüğünü, Semi olduğunu, her şeyi işittiğini tekrar eder. Öğretici çocuklardan ilgili sayfayı açmalarını ister, yazıları boyamalarını, çevresini ise, evden getirdikleri çeşitli süsleme malzemeleriyle süslemelerini söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

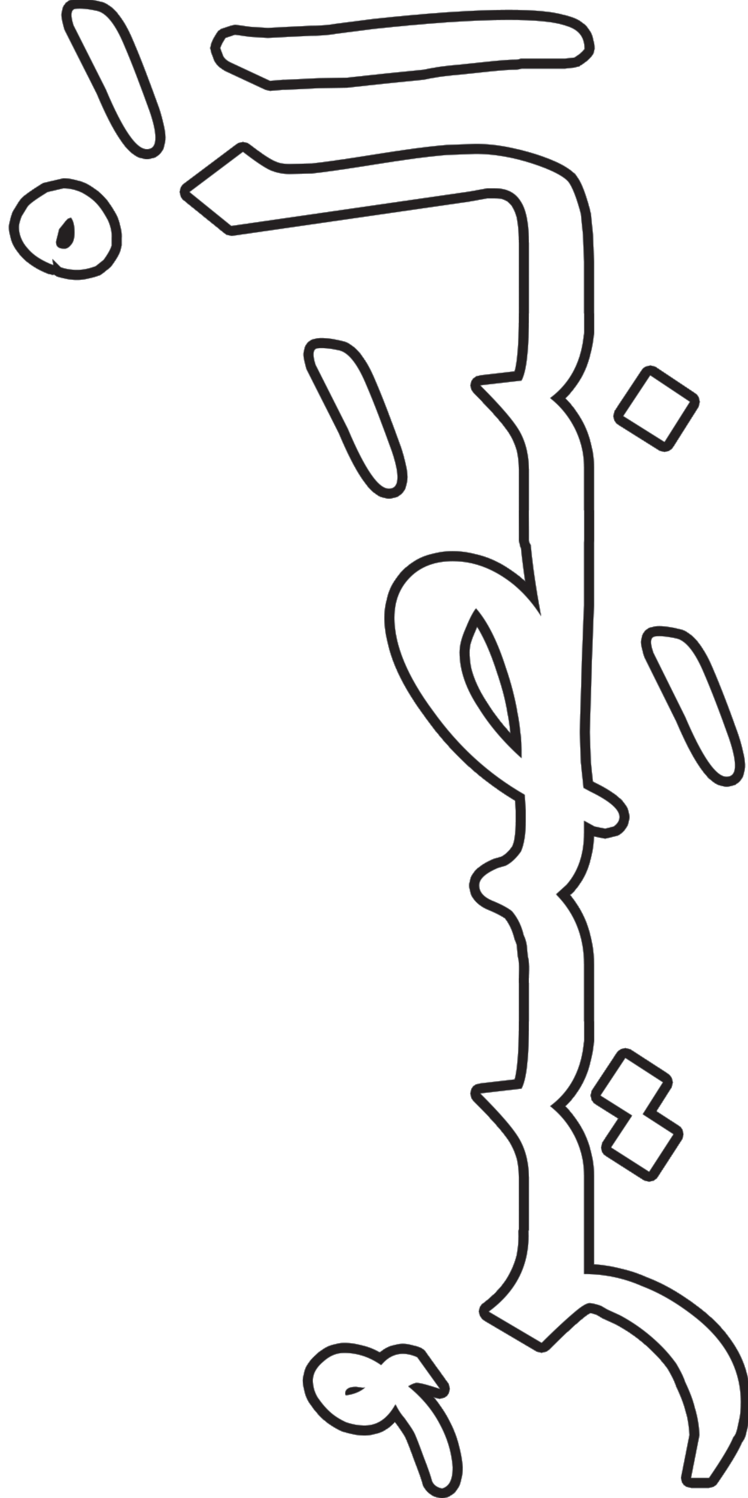
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Meryem elmayı neden yiyemedi?
2. El-Alîm ne demektir?
3. El Basîr ne demektir?
4. Es-Semi ne demektir?

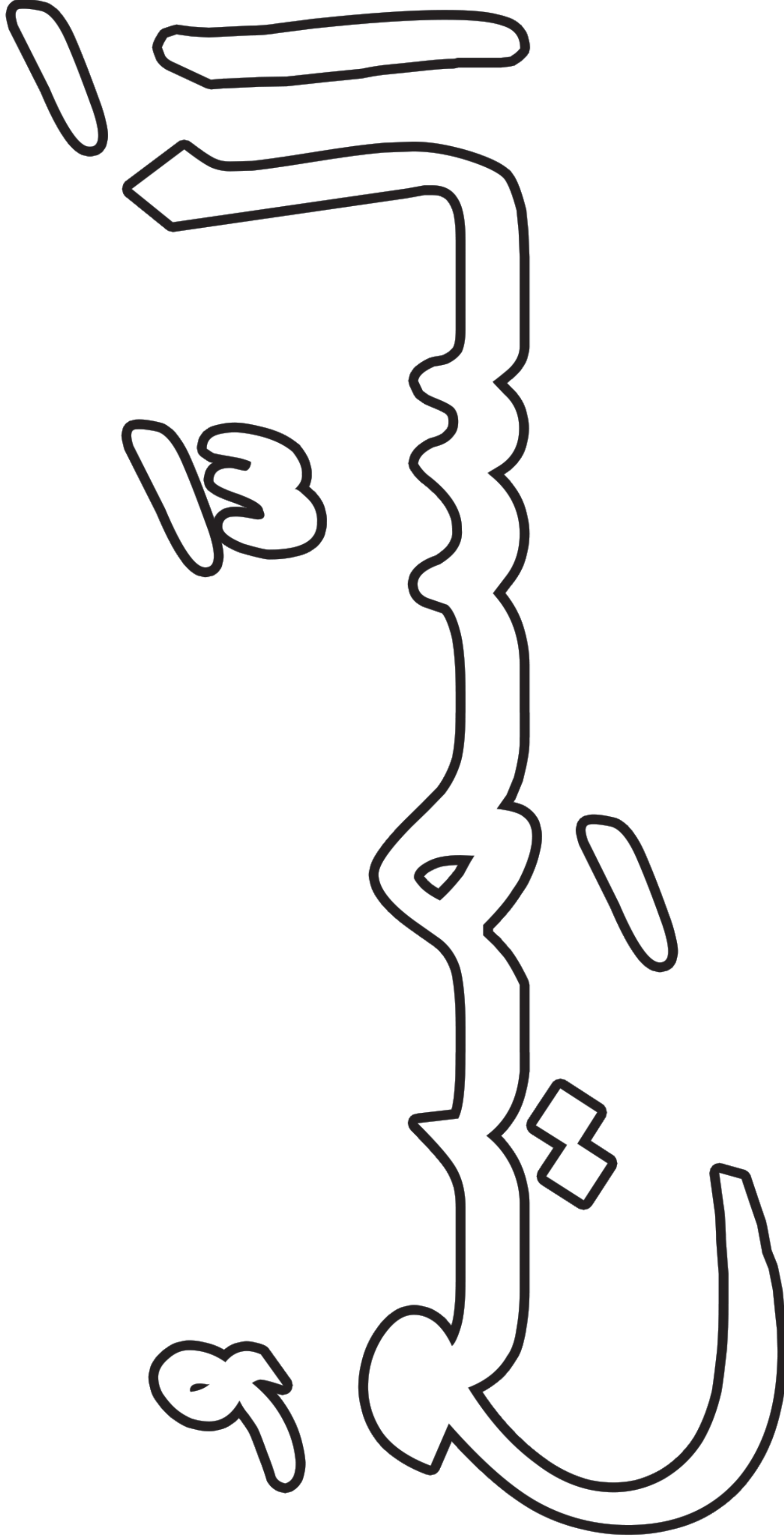
EK-13: Meryem'in Elması Hikâyesi

EK-14: Meryem'in Elması Hikâyesi

EK-15: Meryem'in Elması Hikâyesi

Yöntem ve Teknikler	: Eğitsel Oyun, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Farklı Mevsim Meyveleri, Meyve Sepeti, Meyve Resimleri, Mavi Fon Kartonu, Makas,Yapıştırıcı, Tülbent

Şükür Sepeti

Etkinlik:

Öğretici, tebessüm ederek sınıfa gelir ve çocuklarla selamlaşır. Çocuklara bugün yeni bir oyun oynayacaklarını, oyunun isminin "Elimdeki Ne?" oyunu olduğunu söyler.

Öğretici, bir gün önce çocukların evlerinden getirmelerini istediği mevsim meyvelerini küçük bir sepete, meyve resimlerini ise masanın üzerine koyar. İlk olarak sınıftan iki çocuğun ayağa kalkmasını ister. Çocuklardan bir tanesini sınıfın ortasına koyduğu bir sandalyeye oturtur ve sandalyeye oturan çocuğun gözünü bir tülbentle bağlar.

Diğer çocuğa hazırlanan meyve sepetini verir ve içindeki meyvelerden teker teker arkadaşının burnuna hafifçe yaklaştırıp koklatmasını ve "Elimdeki ne?" diye sormasını ister. Bilirse diğer meyveye geçilir. Bilemezse bu defa meyveyi elleriyle hissetmesi için arkadaşının eline vermesini ve "Elimdeki ne?" diye sormasını ister. Bilirse diğer meyveye geçilir, bilemezse bu defa öğretici meyveyi tatması için bir parça böler ve ayaktaki çocuktan, gözleri kapalı arkadaşına meyveyi tattırmasını ve "Elimdeki ne?" sorusunu sormasını ister. Oyun bu şekilde oynanır ve bilen çocuk arkadaşları tarafından alkışlanır.

Oyun tüm çocuklar arasında ikişerli olarak devam eder. Oyun sonunda kalan meyveler öğretici tarafından çocuklara ikram edilir. İkram yenmeden önce öğretici çocuklara:

"Çocuklar bakın Allah bize neler vermiş; görelim diye gözlerimizi, duyalım diye kulaklarımızı, tadalım diye dilimizi, dokunup hissedelim diye ellerimizi, ayrıca düşünelim diye aklımızı vermiş. Peki, verdiği bütün bu nimetlerin karşılığında bizim ne yapmamız gerekir?" sorusunu sorar. "Teşekkür" cevabı gelene kadar çocukların cevaplarını dinler. Gerekli durumlarda çocukları yönlendirir.

Meyveleri yeme işi bittikten sonra öğretici, "Çocuklar şimdi hep birlikte Allah'a verdiği bütün nimetler için "Elhamdülillah" diyerek teşekkür edelim. Haydi, benim söylediklerimi tekrar edin." der. Çocuklar hep birlikte daha önce öğrenmiş oldukları yemek duasını yaparlar.

Son olarak, çocuklarla sanat etkinliği yapılır. Öğretici mavi renkli fon kartonun üzerine meyve sepeti resmi çizer. Resmin çizgilerini takip ederek keser. Etkinliğin başında çocuklardan toplayıp masanın üzerine koyduğu meyve resimlerini çocuklarla birlikte sepetin üzerine yapıştırırlar. Öğretici sepetin üzerine "Şükür Sepeti" yazısını yazar.

Şükür sepetini eline alarak çocuklara: "Çocuklar, bu sepetin içerisindeki meyveler Allah'ın bize verdiği nimetlerden sadece birkaç tanesidir. Verdiği bütün nimetlere her zaman teşekkür etmemiz gerekir. Bu sepet bizim şükür sepetimiz olsun." der ve şükür sepetini sınıfın panosuna asar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Meyveleri hangi duyu organlarınızla algıladınız?
2. Allah'a neden teşekkür edilmesi gerekir?
3. Allah'ın verdiği nimetler için nasıl teşekkür edilir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Analoji, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Bir Bardak Çay, İki Adet Şeker, Çay Kaşığı, Parfüm

Görmeden İnandım Sana

Etkinlik:

Öğretici, daha önceden şekerini atıp karıştırdığı bir bardak çayla sınıfa gelir. Tebessüm ederek çocuklarla selamlaşır. Çocuklara; "Çocuklar bu elimdeki nedir?" diye sorar. Çocuklardan "çay" cevabını aldıktan sonra kendisi çayından bir yudum alıp "Tadı da ne kadar güzel." der. (Öğretici, şartlar müsaitse her çocuğun ayrı ayrı bardaklarda şekerli çayı tatmalarını da sağlayabilir.)

"Peki, çayımın içindeki şekeri görebiliyor musunuz?" diye sorar. Çocukların cevabı "hayır" olacaktır. Öğretici, çocukların verdiği cevap üzerine, "Demek ki gözlerimizin görmediği bir şeyin var olmadığını söyleyemeyiz. Çayımdaki şeker gibi, görmediğimiz hâlde var olduğunu bildiğimiz başka neler var?" sorusunu sorar ve çocukların cevaplarını dinler.

Öğretici, çocuklardan ellerini ağızlarına götürüp avuçlarına üflemelerini ister. Sonra "Nefeslerinizi hissettiniz mi?" diye sorar. Çocuklar, "evet "cevabını verirler. Öğretici tekrar "Peki, nefesinizi gördünüz mü?" diye sorar. "Hayır" diyen çocuklara, "Nefesimizi göremiyoruz diye bu, nefesimizin olmadığı anlamına gelmez." der.

Öğretici sonra tek tek her çocuğun kulağına "Allah" diyerek fısıldar ve sorar: "Sesimi görebiliyor musunuz?". "Hayır" diyen çocuklara, "Sesimizi göremiyoruz diye bu, sesimizin yok olduğu anlamına gelmez." der.

Öğretici, sınıfa parfüm sıkar ve çocuklara: "Parfümün kokusunu görebiliyor musunuz?" der. "Hayır" diyen çocuklara, "Kokuyu göremiyoruz diye bu, kokunun var olmadığı anlamına gelmez." der.

Öğretici, çocuklara, "Size şimdi çok önemli bir soru soracağım." der ve sorar: "Biz Allah'ı görebiliyor muyuz?" Çocukların vereceği "hayır" cevabından sonra: "Peki bizim Allah'ı görmüyor olmamız, O'nun var olmadığı anlamına gelir mi?" Çocukların "hayır" cevabından sonra öğretici: "O hâlde şekeri de, nefesimizi de, parfümü de görmedik ama onların var olduğunu biliyoruz. Allah'ı da göremiyoruz ama bizim görmememiz O'nun var olmadığı anlamına gelmez. Allah vardır ve birdir. Fakat biz duyu organlarımızla O'nu algılayamıyoruz." der

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Gözümüzle göremediğimiz bir şeyin, var olmadığını söyleyebilir miyiz?
2. Gözümüzle göremediğimiz ama var olduğunu bildiğimiz başka örnekler verebilir misiniz?

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Sanat Etkinliği, Boyama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Makas, Yapıştırıcı, Öğrenci Sayısınca A4 Kâğıdı, Boya Kalemleri, EK-16a

Rızık Zinciri

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir.

Öğretici, tahtaya elma ağacı, Güneş, bulut, yağmur damlaları, tırtıl ve kuş çizer. "Allah bunları niçin yaratmıştır? Hangisi bir diğerinden faydalanır?" diye sorar. Çocukların cevaplarını dinler.

Örneğin; "Çocuklar, bulutlar yağmur damlalarıyla ağacın su ihtiyacını giderir. Güneş ağaca büyümesi için ısı ve ışık verir. Ağaca bu rızıkları veren Allah'tır. Peki, Allah ağaçtan rızık olarak kimlerin faydalanmasını sağlamıştır?" diye sorar.

Çocuklardan gelen cevapları dinler. "Böcekler, ağaçta tüneyen kuşlar, ağacın yapraklarını yiyerek rızıklarını alırlar. Ağacın kovuğuna girmiş, yuva yapmış bir sincap için, ağaç bir barınaktır. İnsanlar ise ağaçta yetişen meyveleri yiyerek faydalanırlar. Elma ağacının elmasından, elma suyu, elmalı pasta, elmalı şeker, elma aromalı sakız yaparlar. Meyve artıklarını değerlendirerek, hayvanlara yiyecek olarak verirler. Dalından yere düşerek çürüyen elmalar bile toprak için bir besin kaynağı olur." der.

Öğretici, sayılanları tahtaya çizer. Ağacın aynı zamanda insanları gölgelendirdiğini, toprak kaymasını önlediğini, yağmurların yağmasını sağladığını ve böylelikle tabiatın da dengesini koruduğunu söyler.

Öğretici çocuklardan ilgili sayfayı açmalarını ister. Resimleri istedikleri gibi boyamalarını söyler. Boyama bittikten sonra, çocuklar resimleri keserler.

Öğretici, çocuklara A4 kâğıdı vererek; "Şimdi ilk olarak kâğıdımıza ağacı yapıştıralım." der. Çocuklardan önce ağacın gövdesini, sonra dal ve yapraklarını, sonra üzerindeki elmaları yapıştırmalarını ister.

Öğretici, çocuklara ağaç resmini oluşturduktan sonra ağacın nelerden faydalandığını sorar. Çocuklardan gelen cevaplar doğrultusunda ağacın faydalandığı, güneşi ve bulutu ağacın üst kısmına sırasıyla yapıştırmalarını ister ve ağacın güneş, bulut ve yağmurdan faydalandığını tekrar eder.

Arkasından, ağaçtan faydalanan hayvanların resimlerini, ağacın uygun yerlerine yapıştırmalarını ister. Böylece çocuklar kendi resimlerinde bir rızık zinciri oluşturmuş olurlar.

Öğretici son olarak bu rızık zincirini Allah'ın oluşturduğunu ve bu şekilde bütün canlıları rızıklandırarak yaşattığını söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Ağaç, yaşamak için nelerden faydalanır?
2. Ağaçtan neler ve kimler faydalanır?
3. Canlıların rızkını kim verir?

Yöntem ve Teknikler	: Dramatizasyon (Kukla Oyunu), Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Dört Adet Çubuk, Yapıştırıcı, EK-17, EK-18

Her Şey İnsanın Hizmetinde Draması

Etkinlik:

Öğretici önceden EK-17 ve EK-18'deki resimleri keserek, çubuk kuklaları hazırlar. Dilerse kuklaların arkasına konuşma metinlerini, kendisine kolaylık olması için yazar. Ardından güler yüzle sınıfa girip, çocuklara selam verir ve onları bazı dostlarla tanıştıracağını söyler. Sonra da sırasıyla hazırlamış olduğu kuklaları sesini farklılaştırarak konuşturur.

Güneş: "Merhaba çocuklar! Ben güneş. Dostlarım bana neşeli güneş der. Neden öyle dediklerini merak ediyor musunuz? Allah beni, siz çocuklara ve diğer insanlara faydalı olayım diye, ışıl ışıl ve sımsıcak yaratmış. Bu da beni çok mutlu ediyor ve neşelendiriyor. Peki, sizlere nasıl mı faydalı oluyorum? Güçlü ve parlak ışıklarım sayesinde karanlıklarda kalmayıp, işlerinizi en kolay şekilde hallediyorsunuz. Sıcaklığım sayesinde ise ısınıyorsunuz ve donmaktan korunuyorsunuz. Bunların yanında çiçekler, meyveler, sebzeler yetiştirmenizde size yardımcı oluyorum." der.

Yağmur: "Merhaba arkadaşlar! Ben yağmur damlası. Bulutlarda saklı binlerce yağmur damlasından biriyim. Allah bizleri de sizlere faydalı olalım diye yaratmış. İhtiyaç olduğu zamanlarda bizi taşıyan bulutlar bizi yeryüzüne bırakıyor. Binlerce damla toprağa düşüp, sizin için gerekli olan ekinleri, ağaçları, sebzeleri suluyoruz ve büyümelerini sağlıyoruz. Bunun yanında şarıl şarıl yağarak tabiatı temizliyoruz. Böylece sizler daha temiz bir ortamda yaşıyorsunuz." der.

Ayçiçeği: "Merhaba çocuklar! Ben ayçiçeği. Bazıları bana günebakan da der. Neden mi? Çünkü güneş ne taraftaysa, ben de o tarafa doğru dönerim. Sarı yapraklarımın çevrelediği çekirdeklerimde, sizler için ne faydalar saklıyorum bir bilseniz! Vitamin açısından zengin, bol enerji veren, besin değeri yüksek lezzetli çekirdeklerimden mutlaka yemişsinizdir. Aynı zamanda, yemeklerinizde ve pastalarınızda kullandığınız sıvı yağ da onlardan elde edilir." der.

Portakal: "Merhaba çocuklar! Ben de portakal! Bir bilseniz size ne çok faydalarım var. Soğuklarda direncinizi artırarak sizi hastalıklardan koruyayım, hasta olduğunuzda da çabucak iyileşmenize yardımcı olayım diye Allah beni bir kış meyvesi olarak yaratmış. Bunun yanında içimdeki vitaminler sizin büyümenize ve güçlenmenize yardımcı oluyor. Tadım ve kokum öyle güzel ki! Mmmm bol bol yemenizi tavsiye ederim." der.

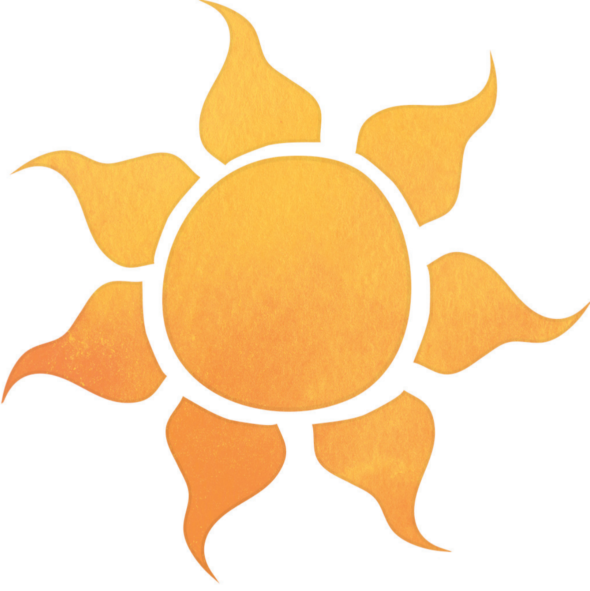
Kukla oyunu bittikten sonra, öğretici çocuklara, "Allah bu dünyayı ve üzerindeki her şeyi biz insanlar için yaratmıştır. Her şeyde bizim için çeşit çeşit faydalar vardır. Mesela; Allah demir madenini, pek çok alet, araç ve evlerimizin yapımında kullanmamız için yaratmıştır. Atmosfer tabakasını, canlılar için gerekli gazları bulundurması, Güneş'in zararlı ışınlarını süzmesi için yaratmıştır. Çocuklar, Allah eğer kurbağayı yaratmasaydı, şu an gökyüzünde metrelerce kalınlıkta bir sinek tabakası oluşurdu… Bu nedenle, bizler için bu kadar çok ve faydalı şeyler yaratan Allah'a bol bol şükretmeliyiz." der.

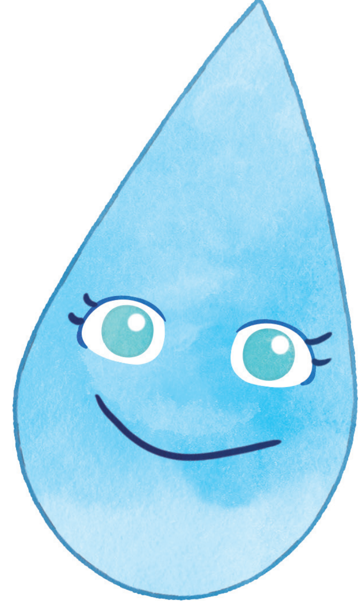
Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah Güneş'i niçin yaratmıştır?
2. Allah yağmuru niçin yaratmıştır?
3. Ayçiçeğinin bize sağladığı faydalar nelerdir?
4. Portakalın bize sağladığı faydalar nelerdir?
5. Allah başka hangi faydalı varlıkları yaratmıştır? Örnek verebilir misiniz?

EK-17, EK-18: Her Şey İnsanın Hizmetinde Draması

Yöntem ve Teknikler	:Sanat Etkinliği (Kolaj), Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	:Beyaz Fon Kartonu, Yapıştırıcı

Su Hayattır

Etkinlik:

Öğretici, bu dersi işlemeden bir gün önce, çocuklardan yarın hazırlayacakları "Su Hayattır" afişi için, günlük hayatlarındaki su kullanımıyla veya doğada suyun önemiyle ilgili, gazete ve dergilerden resimler getirmelerini ister. Öğretici evden resim getirmeyi unutmuş ya da bulamamış çocuklar için yedek birkaç resim hazırlar. Hedef, tüm çocukları çalışmaya dâhil etmektir.

Öğretici eline bir bardak su alarak sınıfa girer, tebessüm ederek çocuklara selam verir. Elindeki bardağı göstererek, "Bu bardağın içindeki nedir çocuklar?" der. Öğrenciler "su" cevabını verince, "Peki, siz su içmeyi seviyor musunuz" diyerek sorar. Çocuklardan su içmeyi sevenler ve sevmeyenler olacaktır.

Bu noktada öğretici, su içmenin faydalarından, vücudumuzun suya olan ihtiyacından bahseder ve çocuklara, "Su içmemeye kaç gün dayanabilirsiniz?" diye sorar. Çocukların cevaplarını dinler ve "Çocuklar, eğer uzun süre su içmezsek, bedenimiz yorgun düşer. Çünkü bedenimiz suyu çok sever. Sadece bizim bedenimizin değil, güzel çiçeklerin, hayvanların, toprakların da suya ihtiyacı vardır. Sizden suyu günlük hayatımızda nerelerde kullanmamız gerektiğiyle ilgili resimler getirmenizi istemiştim. Şimdi sizinle bu resimleri kullanarak güzel bir afiş hazırlayalım mı?" der. Çocuklar "evet" deyince, öğretici elini kulağına götürerek, "Duyamadım." der. Bu birkaç kez tekrarlanır. Bu yöntemi kullanmadaki hedef, çocukları heyecanlandırmak ve ortak çalışmaya dâhil olmaları için heveslendirmektir.

Öğretici beyaz fon kartonunun üst kısmına "Su Hayattır" yazar ve kartonun tamamını kaplayacak şekilde büyük bir damla resmi çizer. Çocuklar, öğreticinin gözetiminde resimleri damla resminin içerisine yapıştırırlar. Öğretici, çocukların isimlerini yapıştırdıkları resmin altına yazar.

Öğretici, resimleri göstererek "Bu resimde ne görüyorsunuz, bu nedir, bu resimde su olmasaydı ne yapardık?" gibi sorular yönelterek çocukların resimleri yorumlamalarını sağlar.

Yorumlama bittiğinde, "Görüyorsunuz çocuklar, su olmasaydı tüm bu söylediklerinizi yapmakta ne kadar zorlanırdık. Sularınız kesildiğinde neler olduğunu düşünün. Anneniz, babanız hemen su bulmak için uğraşıyor. Su bizim için çok kıymetlidir, su hayattır. Yüce Allah (c.c.) suyu ve diğer bütün nimetleri bizler için yarattı. Çünkü o bizi çok seviyor." der. Hazırlanan afişi sınıf panosuna asar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliği değerlendirir.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Yüce Allah (c.c.) suyu niçin yarattı?
2. Su olmasa ne yapardınız?
3. Suyu günlük hayatımızda nerelerde kullanırız?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni, EK-19

Akıllı Karınca ile Bilgin Ağaç Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici konuyu işlemeden önce mümkünse çocukları bahçeye çıkartır. Çocuklardan etraflarında gördükleri tüm güzellikleri anlatmalarını ister ve çocuklardan gelen cevapları dinler. Sonra "Çocuklar, Allah bizlere sayısız nimetler yarattı. Her yarattığının farklı özellikleri ve güzellikleri var. Bu farklılıklar, Allah'ın yarattıklarını çok sevdiğini gösterir. Size bununla ilgili bir hikâye okuyacağım." der ve aşağıdaki hikâyeyi okur.

> Akıllı karınca, ay ışığının yardımı ile bir ağaç yaprağında usul usul yürüyor ve Allah'a şükrediyormuş. "Gece karanlığında, ayın ışığı olmasa ne olurdu hâlim?" diye söyleniyormuş.
>
> Bilgin ağaç bunu duymuş:
>
> – Ah akıllı karınca, sadece ay ışığı için mi sevinirsin? Allah başka neler neler yaratmış bilmez misin, demiş.
>
> Akıllı karınca durmuş, uzunca düşünmüş. O düşünürken ağaç konuşmasına devam etmiş.
>
> – Akıllı karınca, ben olmasam sen nasıl yürürdün üstümde, toprak olmasa yiyeceklerini nerede saklardın? Solucanlar olmasa toprak nasıl nefes alırdı? Güneş olmasa nasıl ısınırdık? Bunları hiç düşünmüyor musun, diye sormuş.
>
> Akıllı karınca:
>
> – Hem düşünür hem de bunca nimeti veren Allah'a şükrederim. Allah'ın yarattıkları saymakla bitmez. Nimetler olmasaydı hayvanlar ve çocuklar nasıl büyürdü? Çeşitli meyve ve sebzeler olmasaydı insanlar nasıl beslenirdi? Denizler olmasaydı balıklar nerede yaşardı? Peki, bilgin ağaç sen bunları hiç düşündün mü? Bunları biliyor musun, demiş.
>
> Bilgin ağaç, akıllı karıncaya:
>
> – Çok doğru söylüyorsun akıllı karınca. Allah'ın yarattığı nimetler saymakla bitmez, demiş.
>
> Ormanda akıllı karınca ve bilgin ağacın karşılıklı bu konuşmalarını dinleyen bütün canlılar Allah'a kendilerine verdiği nimetler için şükretmişler.

Öğretici, hikâyeyi bitirdikten sonra çocuklara; "Hikâyede de gördüğünüz gibi Allah hiçbir canlıyı nedensiz yaratmamıştır. O yaratma işini severek ve değer vererek yaptığı için kâinatta bir düzen ve güzellik vardır. Allah bütün yarattıklarını sever ve onların rızıklarını verir." der. (EK-19)

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Akıllı karınca hangi konularda şükrediyordu?
2. Bilgin ağaç neler için şükretmemiz gerektiğini söyledi?
3. Allah'ın yarattıklarını sevdiğini nasıl anlarız?
4. Kâinattaki kusursuz düzen bize neyi anlatıyor?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap

Küçük Murat'ın Allah'a Teşekkürü Draması

Etkinlik:

Öğretici, güler yüzle sınıfa girer ve çocuklara selam verir.

Öğretici, çocuklara bir drama yapacaklarını söyler ve sınıftan sırayla Murat, bakkal, fırıncı, değirmenci ve çiftçi rollerini canlandırmaları için beş çocuk seçer. Bütün çocuklara canlandıracakları rolleri ve söyleyecekleri cümleleri anlatır, kendisinin de anne baba rolünde olacağını söyler.

Çocukların sınıf içinde bir mekân belirlemelerini ve orada aldıkları rolleri canlandırmalarını ister ve bu şekilde dramayı başlatır. Örneğin; fırıncı ekmek pişiriyormuş gibi, çiftçi tarlada çalışıyormuş gibi yapar.

Öğretici Murat'a ekmek alması için para verir. Murat bakkala gider. Bakkaldan bir ekmek ister, parasını uzatır ve bakkal amcaya aldığı ekmekler için teşekkür eder. Bakkal "Bana değil, fırıncıya teşekkür et, çünkü bu ekmeği fırıncı pişirdi." der.

Murat fırıncıya gider, pişirdiği ekmekler için teşekkür eder. Fırıncı "Bana değil, değirmenciye teşekkür et. Çünkü unu bana değirmenci vermeseydi bu ekmekleri yapamazdım." der. Murat değirmenciye gider, ekmekler için teşekkür eder. Değirmenci "Bana değil çiftçiye teşekkür et, o buğdayı ekip büyütmeseydi, ben un yapamazdım." der.

Küçük Murat çiftçiye gider ve ekmekler için teşekkür eder. Çiftçi "Bana değil, Allah' a teşekkür et. Çünkü ben ektim ama Allah güneşle yağmurla buğdayı büyütmeseydi ben biçemezdim." der. Murat tarlada büyümüş olan sarı sarı buğday başaklarını görünce, ellerini açarak "Allah'ım sen olmasaydın bu nimetleri yiyemezdik. Allah'ım verdiğin her şey için sana teşekkür ederim." der. Eğer istenirse sınıftaki diğer öğrenciler ile drama tekrarlanır.

Öğretici, çocuklara "Çocuklar Allah'ın verdiği birçok nimetler bize gelene kadar çeşitli aşamalardan geçmektedir. Örneğin içtiğimiz süt, yediğimiz meyve, sebze, yumurta, et, giydiğimiz giysiler, kullandığımız eşyalar ve daha neler neler…. Hepsi için de Allah'a teşekkür etmemiz gerekir." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah'a hiç teşekkür ettiniz mi?
2. Allah'a neler için teşekkür edersiniz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Mavi ve Pembe Fon Kartonu, Makas, Yapıştırıcı, Büyüteç, Öğrencilerin Profil Fotoğrafları

Ben Bir Damlayım

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer, çocuklarla selamlaşır ve çocuklara birlikte bir etkinlik yapacaklarını söyler. Öğretici, bu etkinlik öncesi çocukların evlerinden getirmelerini istediği profil fotoğraflarını toplar.

Pembe renkli karton zemin olarak kullanılır. Öğretici mavi renkli kartona ise aynı boyutlarda olmak üzere çocukların resimlerinin içine sığabileceği su damlacığı şekilleri çizer. Çizilen su damlacıklarını çocukların, çizgileri takip ederek kesip hazır konuma getirmelerini sağlar. Her çocuk kendi kesip hazırladığı su damlacığını etkinliğin zemini olan pembe kartona yapıştırır.

Öğretici, çocukların evlerinden getirdiği fotoğrafları kesip hazır hâle getirdikten sonra damlaların üzerine yapıştırmalarına yardım eder. Sonra fotoğrafların alt veya üst kısımlarına çocukların isimlerini yazar.

Öğretici daha sonra, Allah'ın, Kur'an-ı Kerim'de "Sizi en güzel şekilde yarattık..." (Tîn, 95/4) diye buyurduğunu söyler.

Öğretici, çocuklardan sırayla büyüteci ellerine almalarını, hem kendi fotoğraflarını hem de arkadaşlarının fotoğraflarını incelemelerini ister.

Daha sonra çocuklara, "Allah'ın her insanı farklı yarattığını, hiç kimsenin yüzünün arkadaşının yüzüne benzemediğini" ifade eder.

Çocuklara, "Sizce dünyada ne kadar ülke vardır? Bu ülkelerde ne kadar şehir ve köy vardır? Buralarda ne kadar insan yaşıyordur?" diye sorular sorarak onların bu konuda düşünmelerini sağlar. Çocuklardan gelen cevapları dinler.

"Çocuklar, yeryüzünde yaratılmış çokça insan vardır. Ve bunların hiçbiri birbirine benzememektedir. Bütün insanları bu kadar farklı, bu kadar güzel ve bu kadar özel olarak yaratan Allah'tır. Çünkü buna ancak Allah'ın gücü ve kudreti yeter. Biz Allah'ın var olduğunu buradan da anlıyoruz."

Son olarak öğretici, çocuklara: "Allah herkesi sizin hazırlamış olduğunuz bu çalışmadaki su damlaları gibi ayrı bir güzellikte yaratmıştır. Çünkü O bizi çok seviyor. Biz de O'nun yarattıklarını düşünerek O'nu tanımalı, bilmeli ve sevmeliyiz." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah insanı niçin yaratmıştır?
2. Kur'an-ı Kerim'de insanın yaratılışı nasıl anlatılır?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Çift Taraflı Bant, Boya Kalemleri, Makas, EK-28, EK-20, EK-21, EK-22, EK-23

Habersiz Kalma Draması

Etkinlik:

Öğretici çocuklardan etkinlik kitabındaki ilgili sayfayı açmalarını ister. Çocuklara iletişim araçlarından söz eder. Onları hangi iletişim aracını nasıl kullandığımıza dair bilgilendirir. Ardından resimleri öğrencilere kestirir. Hazırlanan resimleri çift taraflı bantla çocukların üzerine yapıştırır. Çocuklardan, kendilerine resmi yapıştırılan, radyo, telefon, televizyon, bilgisayar, gazete, mektup, duman ve güvercin rolüne girmeleri istenilir.

Öğretici, "Mektup gelsin." der ve üzerinde mektup resmi olan çocuklardan birini işaret ederek, yanına çağırır. Öğretici, mektubun nasıl bir iletişim aracı olduğuna dair çocuğa sorular sorar. Ardından, telefon ve diğer iletişim araçlarının rolünde olan çocukları sırayla yanına çağırır. Görevleriyle ilgili konuşur.

Öğretici, bütün çocukların dramaya katılımını sağlar ve mümkünse hepsinin kendini anlatmasına fırsat verir. Daha sonra, "Çocuklar! İletişim araçlarının nasıl kullanıldığını öğrendik. Gördüğünüz gibi çevremizdeki insanlarla farklı şekillerde iletişim kuruyoruz. Peki, bizi yaratan, bizi yaşatan, istek ve ihtiyaçlarımızı karşılamaya gücü yeten Allah'la nasıl iletişim kurabiliriz? Hiç bunu düşündünüz mü?" diyerek çocukların cevaplarını dinler.

Ardından öğretici, "Çocuklar! Allah'la iletişim kurabilmemiz için herhangi bir araca ihtiyaç duymayız. İstediğimiz her zaman O'na ihtiyaçlarımızı, isteklerimizi söyler, sevincimizi ve üzüntümüzü O'nunla paylaşabiliriz. Çünkü Allah bizi her yerde ve her an duyar. Yani bizler dua ederek Allah'la iletişim kurabiliriz." diyerek çocukların dualarında neler istediklerini sorar. Sonra hep birlikte ellerini açarlar. Öğretici aşağıdaki duayı sesli olarak söyler. Ardından çocuklarla tekrar edilir:

"Allah'ım her işe senin adınla başlarım,
Bismillah deyip senden güç alırım,
Sana inanıp dualarımı hep sana yaparım,
Sen beni her zaman görürsün,
Sever, korur ve bilirsin.
Sana çok teşekkür ederim."

Duanın ardından çocuklar hep birlikte "amin" der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Birbirimizle hangi iletişim araçlarını kullanarak görüşürüz?
2. Allah'la nasıl iletişim kurabiliriz?
3. Duanızda neler istersiniz?

02

PEYGAMBERİMİ SEVİYORUM

KAZANIMLAR

1. Peygamberlerin görevlerini bilir.
2. Peygamberimizin kişisel özelliklerini bilir.
3. Peygamberimizin insan ilişkilerine yönelik güzel davranışlarından örnekler verir.
4. Peygamberimizle ilgili saygı ifadelerini bilir.
5. Peygamberimizin örnek bir insan olduğunu kavrar.
6. Günlük yaşamında Peygamberimizin bazı davranışlarını model alır.
7. Peygamberimizin çocukları sevdiğini bilir.

Yöntem ve Teknikler : Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-P2

Peygamberimin Sözlerini Öğreniyorum

(Performans Ödevi)

Etkinlik:

Öğretici bir hafta öncesinden EK-P2'deki kâğıdı ailelere gönderir. Bir hafta boyunca EK-P2'deki hadisleri çocuklarına ezberleterek öğretmelerini ister.

Çocuklar evlerinde bir hafta boyunca öğrendikleri hadisleri sınıfta arkadaşlarına okurlar. Öğretici, çocukların hadislerle ilgili yaptığı resimleri sınıf panosuna asar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Peygamberimiz niçin gönderildi?
2. Peygamberimiz temizliğe neden önem verirdi?
3. Peygamberimiz neden nezakete önem verirdi?
4. Peygamberimizin ismi zikredildiğinde ne söyleriz?
5. Son peygamber kimdir?

Yöntem ve Teknikler : Uygulamalı Eğitim, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-D3

Damlaya Damlaya Göl Olur

(Proje Ödevi)

Etkinlik:

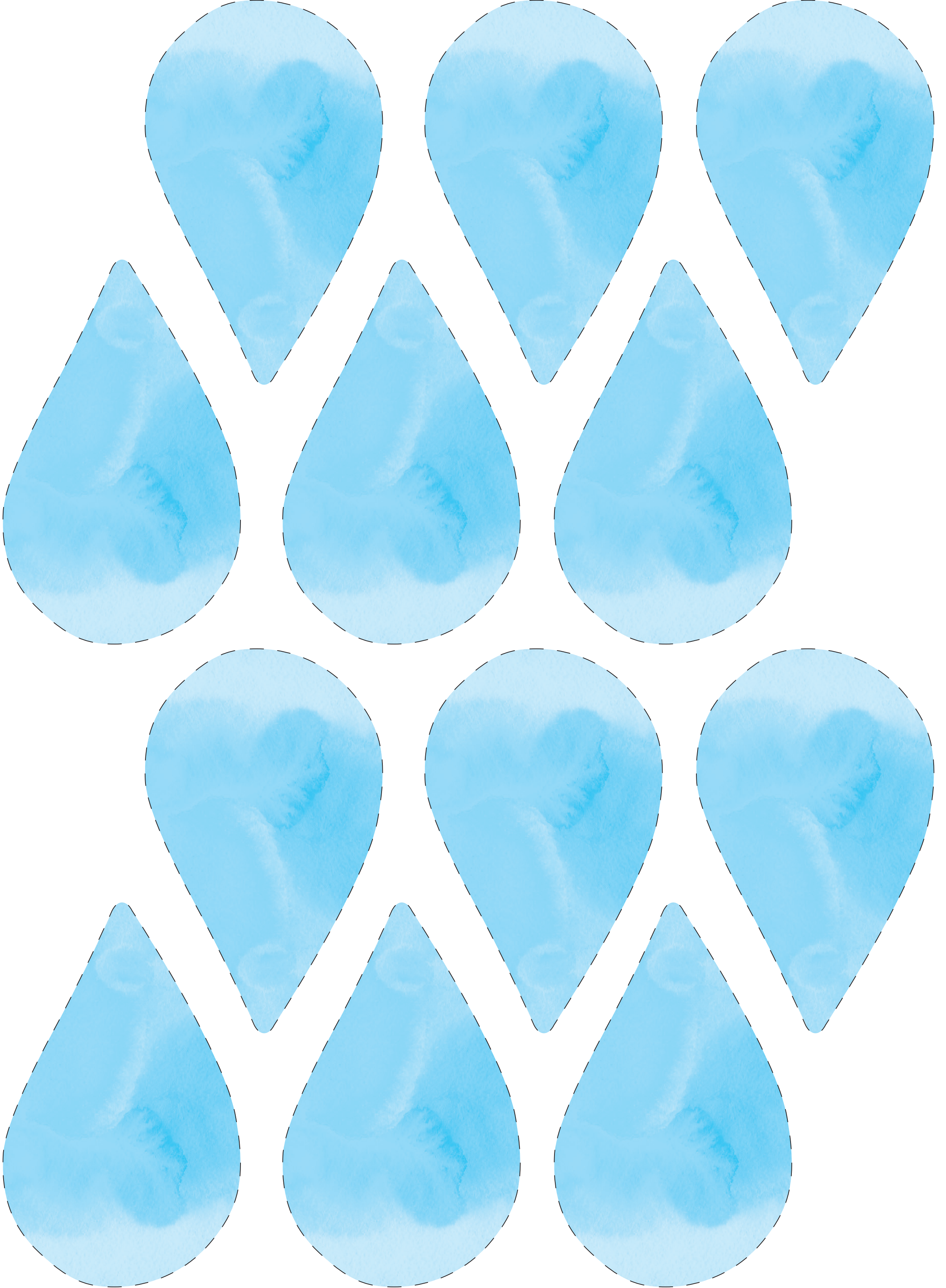
Öğretici, haftanın başında çocuklara, birlikte 9 ünite boyunca gerçekleştirecekleri projeyi anlatarak hatırlatmalarda bulunur. Her günün sonunda gün içerisinde gerçekleştirdikleri "Peygamberimi Seviyorum" ünitesi kazanımlarına uygun güzel davranışlar için öğretici, çocuklara bir adet su damlası şekli verecektir. Çocuklar bu su damlalarını kumbaralarında biriktirecek ve 9 ünitenin sonunda kumbaralardaki su damlaları sayılacaktır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Peygamberimizin kim olduğunu biliyor musunuz?
2. Peygamberimize olan sevginizi nasıl gösteriyorsunuz?
3. Büyüklerinize Peygamberimizin nasıl bir peygamber olduğunu sorunuz.

EK-D3: Damlaya Damlaya Göl Olur (Proje Ödevi)

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Cep Boy Kur'an-ı Kerim

Doğruyu Bul Draması

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara bir drama yapacaklarını söyler ve önceden hazırladığı bir cep boy Kur'an-ı Kerim'i göstererek "Şimdi siz dışarı çıkacaksınız ve ben bu Kur'an-ı Kerim'i bir yere saklayacağım. Sakladıktan sonra siz gelip bu Kur'an-ı Kerim'i sakladığım yerden bulmaya çalışacaksınız." der. Çocuklar dışarı çıkar. Öğretici Kur'an-ı Kerim'i bir yere saklar. Çocuklar tüm çabalarına rağmen Kur'an-ı Kerim'i bulamazlar. (Bulunamayacak bir yere saklanması kazanımın anlaşılması açısından önemlidir. Eğer öğrenciler bulursa o zaman da çok zorlanarak buldukları ifade edilir.)

Daha sonra öğretici, "Çocuklar çok aradınız ama Kur'an-ı Kerim'i bulamadınız, değil mi? Şimdi ben size ipuçları vereyim ve siz Kur'an-ı Kerim'i tekrar arayın bakalım." der.

Çocuklar aramaya başlar ve öğretici örneğin, "siyah bir kutuda, yeşil bir kitabın yanında, mavi bir kıyafetin içinde, bir sıranın altında" gibi ipuçları vererek çocukların Kur'an-ı Kerim'i rahatça bulmalarını sağlar.

Kur'an-ı Kerim bulunduktan sonra öğretici, "Gördünüz mü çocuklar, ilk başta Kur'an-ı Kerim'i bulamadınız. Fakat ben size yardımcı olup ipuçları verince nasıl da kolayca buldunuz. İşte yüce Rabbimiz de, insanlara İslam dinini tanıtması için peygamberler göndermiştir. Peygamberler benim size yardımcı olduğum gibi, tüm insanların Kur'an-ı Kerim'i öğrenip, İslam dinini tanımasına ve onu hayatlarında uygulamasına yardım etmiş, onların mutlu olmasına rehberlik etmiştir." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kur'an-ı Kerim'i bulamayınca neler hissettiniz?
2. Kur'an-ı Kerim'i nasıl kolayca bulabildiniz?
3. Bulma işleminde size yardım edilmesi size neler hissettirdi?
4. Allah insanlara İslam'ı tanıtması için kimi göndermiştir?

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Eğitsel Oyun, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Boya Kalemleri, Yapıştırıcı, Çeşitli Süsleme Malzemeleri, EK-24

Güller Çiçek Açtı Oyunu

Etkinlik:

Öğretici sınıfa gelerek “Çocuklar Peygamberimiz Hz. Muhammed’ i tanıyor musunuz?” diye sorar. Çocukların verdikleri cevapları dinler. Öğretici çocuklara, “Çocuklar Peygamberimiz 571’de Mekke şehrinde doğdu.” der.

Öğretici, “Çocuklar, şimdi sizinle ‘Güller Çiçek Açtı Oyunu’ oynayacağız.” der, oyunu anlatır. Çocuklardan halka biçiminde yere çömelmelerini ister.

Öğretici, oyunda Peygamberimizin doğum tarihi ve doğduğu yer ile ilgili cümleler kullanır. Söylediği sözün doğru olması hâlinde çocukların ayağa kalkmalarını, kollarını yana doğru açmalarını, eğer doğru söylemezse yerlerinde çömelmelerini ister. Öğretici “571’de Peygamberimiz doğdu.” deyince, çocuklar hızla ayağa kalkar, kollarını yana açar ve yine çömelirler. Öğretici bunun tersini de söyler. Örneğin; “Peygamberimiz 632 yılında doğdu.” diyebilir. Bu durumda çocuklar çömelmeye devam ederler.

“Peygamberimiz Mekke’de doğdu.” denilince çocuklar ayağa kalkar, kollarını yana açar ve tekrar çömelirler. “Peygamberimiz Medine’de doğdu.” denilince çocuklar çömelmeye devam ederler. Yanlışlıkla ayağa kalkan ve kollarını açan ya da çömelmeye devam eden çocuk yanmış olur, oyun dışı kalır.

Oyun bitiminde öğretici, çocuklara, “Çocuklar Peygamberimiz gülü çok severdi ve güller gibi kokardı. Gül bizlere Peygamberimizi hatırlattığı için bir gül resmi boyayacağız.” der. Öğretici çocuklardan ilgili sayfayı açmalarını ister. Boya kalemleri, yapıştırıcı ve çeşitli malzeme ile resim çocuklar tarafından süslenir. Resimler tamamlandıktan sonra duvar panosuna asılır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Hz. Muhammed (s.a.s.) nerede doğdu?
2. Hz. Muhammed (s.a.s.) hangi tarihte doğdu?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap, Drama
Kullanılan Materyaller : Minder

En Nazik İnsan Draması

Etkinlik:

Öğretici, güler yüzle sınıfa gelir ve çocuklara selam verir.

Öğretici, çocuklara, "Çocuklar, nazik olmak ne demektir?" diye sorar. Çocukların cevaplarını tek tek alır. Sonra, " Nazik olmak, herkese karşı güler yüzlü olmak, kibar olmak, başkalarını rahatsız edecek davranış ve hareketlerden kaçınmaktır." der.

Sonra öğretici, "Çocuklar, en nazik insan kimdir?" diye sorar. Çocuklardan gelen cevaplardan sonra kendisi, "İnsanların en nazik olanı Peygamberimiz Hz. Muhammed'dir." der.

Öğretici, "Çocuklar, Peygamberimiz sizce nazik bir kişi olarak insanlara nasıl davranmıştır?" diye sorar. Çocukların cevaplarını dinler. Daha sonra öğretici, sahneye iki çocuk alarak Peygamberimizin nezaket davranışlarından örnekler canlandırmalarını ister. "Sen arkadaşının evine oturmaya gittin. Arkadaşın sen gelince hemen ayağa kalkar, karşılar, merhaba der ve altındaki minderi senin altına verir. Siz sahnede bunu canlandıracaksınız." der. Çocuklar bunu canlandırır ve öğretici o sırada parmağını şaklatarak oyunu dondurur.

Öğretici, sınıfa dönerek buradaki nezaket davranışının ne olduğunu sorar. Çocukların bulmasını sağlar. Eğer çocuklar bulamıyorlarsa onlara yönlendirici sorular sorar. Mesela, "Evine misafir gidilen kişi nasıl davrandı?" diye sorabilir.

Çocukların cevaplarından sonra öğretici, "İşte çocuklar bu, Peygamber Efendimizin bir nezaket davranışıdır. O da kendisine bir misafir geldiği zaman hemen kalkar ve altındaki minderi misafirine verirdi. Minderi yoksa sırtındaki hırkasını çıkarır, hemen misafirin altına sererdi. Onun rahat etmesini sağlardı. Biz de evimize gelen misafirleri, evimizin en rahat odasında en rahat koltuklarında rahat ettirmeliyiz." der.

Öğretici, "Çocuklar bunu birkaç kez tekrar canlandıralım. Başka kimler bunu canlandırmak ister?" diye sınıfa sorar. Sınıftan diğer çocuklardan seçerek, aynı canlandırmayı birkaç kez tekrar edebilirler. Sonra Peygamber Efendimizin diğer nezaket davranışına geçilir.

Öğretici, "Çocuklar şimdi Peygamber Efendimizin başka bir nezaket davranışını canlandıracağız" der ve sınıftan iki çocuk seçer. Çocuklara, "Sen konuşacaksın. Ama sen de onun yüzüne bakarak, tebessüm ederek onu dinleyeceksin." der ve oyunun canlandırmasını hemen başlatır.

Öğretici, çocuklardan biri konuşurken diğerinin onu tebessümle dinleme canlandırmasını yaptıktan sonra parmağını şıklatır ve oyunu durdurur.

Öğretici, “Buradaki nezaket davranışı nedir?” diye çocuklara sorar. Çocuklar soruya cevap verir. Eğer doğru cevap veremezlerse yönlendirici sorular sorarak doğru cevabı bulmaları sağlanır.

Daha sonra çocuklara öğretici, “Peygamber Efendimiz de yanında konuşan birisi olduğu zaman, asla onun sözünü kesmez, gözlerinin içine bakar ve onu dikkatli bir şekilde dinlerdi. Bunu bir daha canlandıralım.” der.

Öğretici, Peygamberimizin; insanlara selam vermek, karşılaştığı insanla tokalaşmak, konuşurken insanlara bedeni ile dönmek, oturan kişiye doğru ayaklarını uzatmamak, kendisine seslenenlere buyurun demek gibi nezaket davranışlarını sınıf içindeki çocuklardan ikişer ikişer seçip canlandırmalarını isteyebilir. Canlandırmalardan sonra parmak şaklatılıp, canlandırma durdurulup, “Buradaki nezaket davranışı nedir?” sorusu sorulur. En sonunda da Peygamber Efendimizin hangi nazik davranışı yaptığı çocuklara söylenir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Nazik olmak ne demektir?
2. Peygamberimizin nazik davranışlarına örnek verebilir misiniz?
3. Siz nazik olmak için neler yapıyorsunuz?
4. İnsanlar nazik olmasa nasıl olurdu?

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Soru-Cevap

Kimdir Bu Oyunu

Etkinlik:

Öğretici çocuklara, "Kimdir Bu Oyunu" oynayacaklarını söyler ve oyunu açıklar: "Size soracağım kişi hakkında bilgiler vereceğim, siz de kimi sorduğumu tahmin edeceksiniz ve bana aklınızdan geçen kişiyi söyleyeceksiniz, olur mu?" der ve oyuna başlar.

Onun saçları daima düzenli görünür, saçlarını temiz tutar ve tarardı,[1] kimdir bu?

Onun dişleri pırıl pırıl parlardı, bembeyazdı, dişlerini devamlı fırçalardı,[2] kimdir bu?

Onun yaşadığı evin önü, mahallesi ve geçtiği yollar daima temiz olurdu,[3] kimdir bu?

O kimseye temizlik yaptırmak için ricada bulunmazdı, kendisi yapardı,[4] kimdir bu?

O temizliğe çok önem veren bir insan ve bir peygamberdi,[5] kimdir bu?

Onu örnek alan insanlar yaşadıkları şehri temiz tutarlardı,[6] kimdir bu?

Onun bir ismi de Tahir'di (temiz),[7] kimdir bu?

Onun bir ismi de Muhammet Mustafa'dır, kimdir bu?

Öğretici soruları teker teker sorar. Her defasında çocuklardan "Peygamberimiz Hz. Muhammed" cevabını alır. Cevap sessiz olursa "Duyamıyorum, tekrarlar mısınız?" der. Cevapları birkaç kez alabilir. Son olarak, "Evet çocuklar, bizim Peygamberimiz Muhammed Mustafa (s.a.s.) temizliği ve düzeni seven bir peygamberdi." der ve hep beraber salavat getirirler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Peygamberimiz nasıl bir insandı?
2. Temizlik konusunda Peygamberimiz neler yapardı?
3. Peygamberimizin temiz manasına gelen ismi neydi?

---

1 Buhârî, Vudu, 31; Müslim, Taharet, 66.

2 Muslim, Taharet, 43, 44, 69; Misafirun, 139.

3 Muslim, Taharet, 91; İbn Mâce, Edeb, 7.

4 TŞ 343 Tirmizî, Şemail, 154.

5 Tirmizi, Edeb, 41.

6 Tevbe, 9/108. T3100 Tirmizi, Tefsiru'l-Kur'an, 9 İM357 İbni Mâce, Taharet, 28.

7 İmam Kastallânî, Mevahib-i Ledünniye kitabında zikredilmektedir.

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Zehra'nın Peygamber Sevgisi Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara Peygamber Efendimizin çok merhametli ve davranışıyla tüm insanlığa örnek bir insan olduğunu söyler. Peygamber Efendimizin güvenilir olduğunu ve herkesin ona güvendiğini, hatta ona eşyalarını emanet ettiklerini söyler. Öğretici, çocuklara Peygamber Efendimizin merhametli ve güvenilir olduğunu anlatan bir hikâye okur.

Zehra, Peygamber Efendimizi çok seviyordu. Babası ona bazı geceler Peygamberimizi anlatıyordu. Zehra uyumadan önce Peygamberimize salavatlar getiriyordu. Zehra bir gün bahçeye oyun oynamak için çıktı ve arkadaşı ile birlikte keyifle oynamaya başladı. Tam o esnada bir ses fark etti. Sesin nereden geldiğini araştırdı. Köşede ayağı sıkışmış bir köpek gördü ve duyduğu sesin de ondan geldiğini anladı. Köpeğin gözünde yaşlar vardı, belli ki canı çok yanmıştı. Zehra, köpeğin bacağını bir kumaşla sardı. Başını okşadı, karnını doyurdu. Arkadaşı, Zehra'nın köpeğe olan bu yardımını görünce merakla sordu:

– Bu köpek ile niye bu kadar ilgilendin?

Zehra:

– Köpeğin canı çok yanmış, görmüyor musun hâlini, ona yardım etmeliydim. Peygamberimiz hayvanlara karşı çok merhametliydi, ben de onu örnek alıyorum, dedi.

Zehra'nın arkadaşı:

– Peygamberimizin hayvanlara karşı da merhametli olduğunu bilmiyordum, dedi. O da Zehra'ya yardım ederek köpeğe yardımcı oldu.

Zehra eve döndüğünde aklına hasta olan komşuları Arife teyze geldi. Annesine, hasta olan komşuları Arife teyzeyi ziyaret etmek istediğini söyledi. Annesi, pişirdiği poğaçalardan bir paket hazırlayıp Zehra'ya:

– Bunları Arife teyzene götürebilirsin, dedi.

Zehra poğaçalarını alarak Arife teyzeyi ziyarete gitti. Bu ziyaretten dolayı çok mutlu olan Arife teyze:

– Zehra, bu hasta teyzeni hep sevindiriyorsun, bana hep merhametle davranıyorsun, sen bu güzel davranışları nereden öğreniyorsun, diye sordu.

Zehra:

– Arife teyze, ben Peygamberimizi çok seviyorum ve onun hastalara ve tüm insanlara karşı çok merhametli olduğunu biliyorum. Ben de Peygamberimizin bu güzel davranışlarını örnek alıyorum, dedi.

Arife teyze:

– Merhametli kızım, aferin sana, insanlara güzel davranışlarıyla örnek olan Peygamber Efendimize o hâlde biz de salavatlar hediye gönderelim, dedi.

Zehra ve Arife teyze, salavat çektiler. Salavat çektiklerinde daha da mutlu oldular. Zehra Arife teyzeye veda ederek oradan ayrıldı.

Annesine söz verdiği için erkenden evine gitmek için yol aldı.

Annesi Zehra'ya bu davranışından ötürü:

– Aferin benim güzel kızım, bu güzel davranışlarınla Peygamberimizi örnek almış oluyorsun. Böylece hem Allah hem de insanlar tarafından çok seviliyorsun, dedi.

Zehra, annesinin bu sözlerine çok sevindi.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Hikâyede Zehra hangi güzel davranışlarda bulundu?
2. Zehra davranışlarında kimi örnek alıyordu?
3. Siz Peygamberimizi örnek alarak hangi güzel davranışları yapıyorsunuz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Okuma Metni, EK-25

Peygamberimiz Herkese Değer Verirdi

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Onlara Peygamber Efendimizin bütün varlıkları çok sevdiğini ve hepsine de değer verdiğini anlatır:

"Çocuklar! Bizim Peygamberimiz Hz Muhammed (s.a.s.), insanları ve diğer varlıkları çok severdi. Bunun bir sonucu olarak, insanlara karşı asla sert ve kaba davranmaz, ortada bir mesele varsa, yumuşaklıkla ve kolay yollarla halletmeye çalışırdı. Şimdi size bununla ilgili örnek bir olay anlatacağım." der ve aşağıdaki metni okumaya başlar:

> Peygamberimiz zamanında Râfi isimli bir çocuk, Ensar'dan birisinin hurma ağaçlarını taşlarken bahçe sahibi tarafından yakalandı ve Hz. Peygamber'e getirildi. Olaydan haberdar edilen Hz. Peygamber Râfi'ye, hurma ağaçlarına taş atmasının sebebini sordu. Râfi'nin aç olup, karnını doyurmak için böyle bir yola başvurduğunu söylemesi üzerine Hz. Peygamber, tebessüm etti ve şefkatle başını okşadıktan sonra ona şu tavsiyede bulundu: "Yavrum, bir daha ağaçlara taş atma. Altına düşenleri al ve ye." (Ebû Dâvûd, Cihad, 94; Tirmizî, Ahkam, 54; Nesâî, Müzaraa, 2)

Hadisi okuduktan sonra öğretici, çocuklara: "Hadis-i şerifte gördüğünüz gibi çocuklar; Hz. Peygamber bu tavrıyla, hem Râfi'yi ikaz etmiş hem de böyle bir durumda izlemesi gereken en güzel yolu, yumuşak bir tavırla göstermiştir. Çünkü Peygamber Efendimiz insanlara karşı, kırıcı, kaba, çirkin sözler söylemezdi. O, insanları çok severdi. Herkese iyilik yapar, sıkıntıya düşenlere el uzatırdı. Toplum içerisinde hasta olanları ziyaret eder, onların şifa bulması için Allah'a dua ederdi. Açları doyurur, yetimlerle, öksüzlerle ve kimsesizlerle özel olarak ilgilenirdi. Komşularına her konuda yardımcı olurdu. Kendisi için istediğini başkaları için de isterdi. İnsanlara değer verdiği gibi hayvanlara ve bitkilere de değer verir, asla onlara zarar vermezdi." der.

Öğretici çocuklardan ilgili sayfayı açmalarını ister ve çocuklarla resim hakkında konuşur.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Râfi neden Peygamber Efendimiz'e (s.a.s.) getirildi?
2. Peygamber Efendimiz ona nasıl davrandı?
3. Peygamber Efendimiz Râfi'ye ne tavsiye etti?
4. Peygamber Efendimiz, insanlara nasıl davranırdı?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Şiir Metni

Sensin Doğru Şiiri

Etkinlik:

Öğretici güler yüzle sınıfa girer ve selam verir. Çocuklara, "Çocuklar, bugün Peygamber Efendimizle ilgili ne anlatacağımı biliyor musunuz?" der. Çocuklar bir süre düşündükten sonra, "Bugün Peygamberimizin bir özelliğinden bahsedeceğiz, bu özelliğin hangisi olduğunu bulmanız için size birkaç bilmece sormak istiyorum." der ve birinci bilmeceyi sorar. Bilmeceyi çocuklar bilene kadar tekrar eder.

Tatlı güzel sözlerle
Rehber oldu bizlere
Âlemlere rahmetti
O hep doğru söylerdi
(Cevap: Peygamberimiz)

Öğretici, çocuklardan bilmecenin cevaplarını alır. Doğru cevabı veren çocuk sınıfça coşkuyla alkışlanır.

Öğretici çocuklara, "Şimdi ikinci bilmeceyi sormak istiyorum, beni dikkatli bir şekilde dinleyin." der.

Onu iyi bilelim
Dürüsttür her işinde
Herkes onun izinde
(Cevap: Peygamberimiz)

Öğretici, çocuklardan bilmecenin cevaplarını alır. Doğru cevabı veren çocuk sınıfça coşkuyla alkışlanır.

Öğretici çocuklara, aşağıdaki soruları sorar ve çocuklardan "evet" cevabı almak için motive eder.

– Doğru söyleyenlere güvenilir mi? "Eeeveeet."

– Doğru söyleyenlere bir şey emanet edilir mi? "Eeeveeet."

– Dürüst olanlarla arkadaş olunur mu? "Eeeveeet."

Çocukların "evet" cevabı sessiz olursa "Duyamadıııım, bir daha söylermisiniz? " der.

Daha sonra öğretici, “Sensin Doğru” şiirini öğrencilerle birlikte melodili bir şekilde söyler. Ezberlemelerini sağlar.

Sensin Doğru

Doğrudur hep sözlerin
İnsanlığın rehberi
Dürüstlüğün pek derin
Sensin doğru Ey Nebi

Herkes sana güvenir
Malını emanet eder
Sevgin gönüllerdedir
Yüce güzel Peygamber

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Doğruluk ve dürüstlük konusunda kimi örnek almalıyız?

Yöntem ve Teknikler : Dramatizasyon (El Kuklası), Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : 2 Adet Tahta Çubuk, Yapıştırıcı, EK-26, EK-27

Canım Peygamberim

Etkinlik:

Öğretici önceden iki tahta çubuğa EK-26'yı ve EK-27'yi yapıştırarak kuklaları hazırlar. (Kukla resimlerini tahtalara yapıştırmadan önce kartona yapıştırırsa daha kullanışlı olur.) Kuklalardan birinin adı "Zeytin" diğerinin adı ise "İncir"dir.

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir.

Öğretici önce çocuklara kuklaları tanıtır ve kuklaları konuşturmaya başlar:

Zeytin:

– Merhaba çocuklar! Nasılsınız? Ben de iyiyim! Sizleri ve arkadaşım İncir'i görünce daha da iyi oldum. Sizleri tanıyıp sohbet etmek beni daha da mutlu edecek. Ben Bursalıyım, Bursa'da yetiştim peki sizler nerelisiniz, der.

Öğrencilerin hepsi nereli olduğunu söyler.

Zeytin İncir'e döner ve sorar:

– Sen nerelisin İncir?

İncir:

– Ben de Mekkeliyim. Yok yok Mersinliyim, der.

Zeytin:

– Bir karar ver nerelisin İncir, deyince;

İncir:

– Özür dilerim. Mersinliyim arkadaşlar. Karıştırdım ama bunun sebebi canım Peygamberimizin Mekke'de doğduğunu öğrenmiş olmam.Dünden beri, Peygamberimiz Mekke'de doğmuş, Peygamberimiz Mekke'de doğmuş diye diye tekrar ettiğimden, dilim sürçtü, der.

Zeytin:

– Demek Peygamberimiz Mekke'de doğmuş, ne güzel oldu bunu öğrendiğimiz, der ve öğrencilere dönüp sorar: Peygamber Efendimiz nerede doğmuş arkadaşlar?

Çocuklar hep bir ağızdan "Mekke" cevabını verirler. Hepsi öğrenene kadar soru birkaç defa tekrar edilebilir.

Daha sonra İncir:

– Ben bir şey daha öğrendim arkadaşlar, der.

Zeytin:

– Ne öğrendin arkadaşım, bizimle de paylaşır mısın, der.

İncir:

– Bir de Peygamber Efendimizin doğum gününü öğrendim.

Zeytin:

– Ne zaman doğmuş Peygamber Efendimiz, ne zaman, der.

İncir:

– 20 Nisan 571'de doğmuş, der.

Zeytin:

– Demek 20 Nisan 571'de doğmuş Peygamberimiz... Siz de öğrendiniz mi arkadaşlar, ne zaman doğmuş Peygamberimiz, der.

Çocuklar hep bir ağızdan cevap verir, hepsi öğrenene kadar soru birkaç defa tekrar edilebilir.

İncir:

– Hatta bir de ilahi öğrendim, der ve Peygamber Efendimizin doğumunu anlatan bir ilahiyi çocuklara söyler ve çocuklarla beraber birkaç defa tekrar eder.

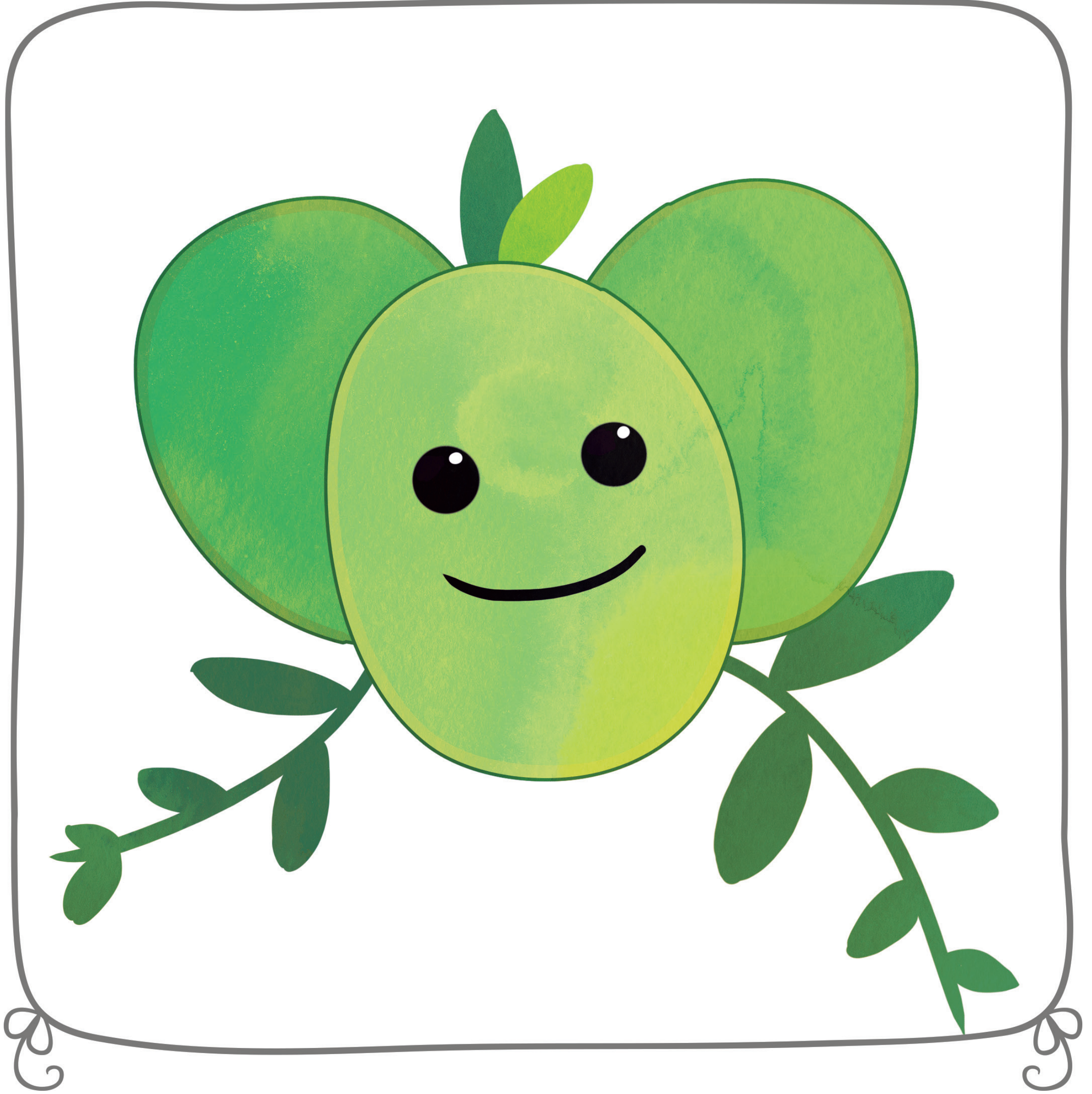
Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

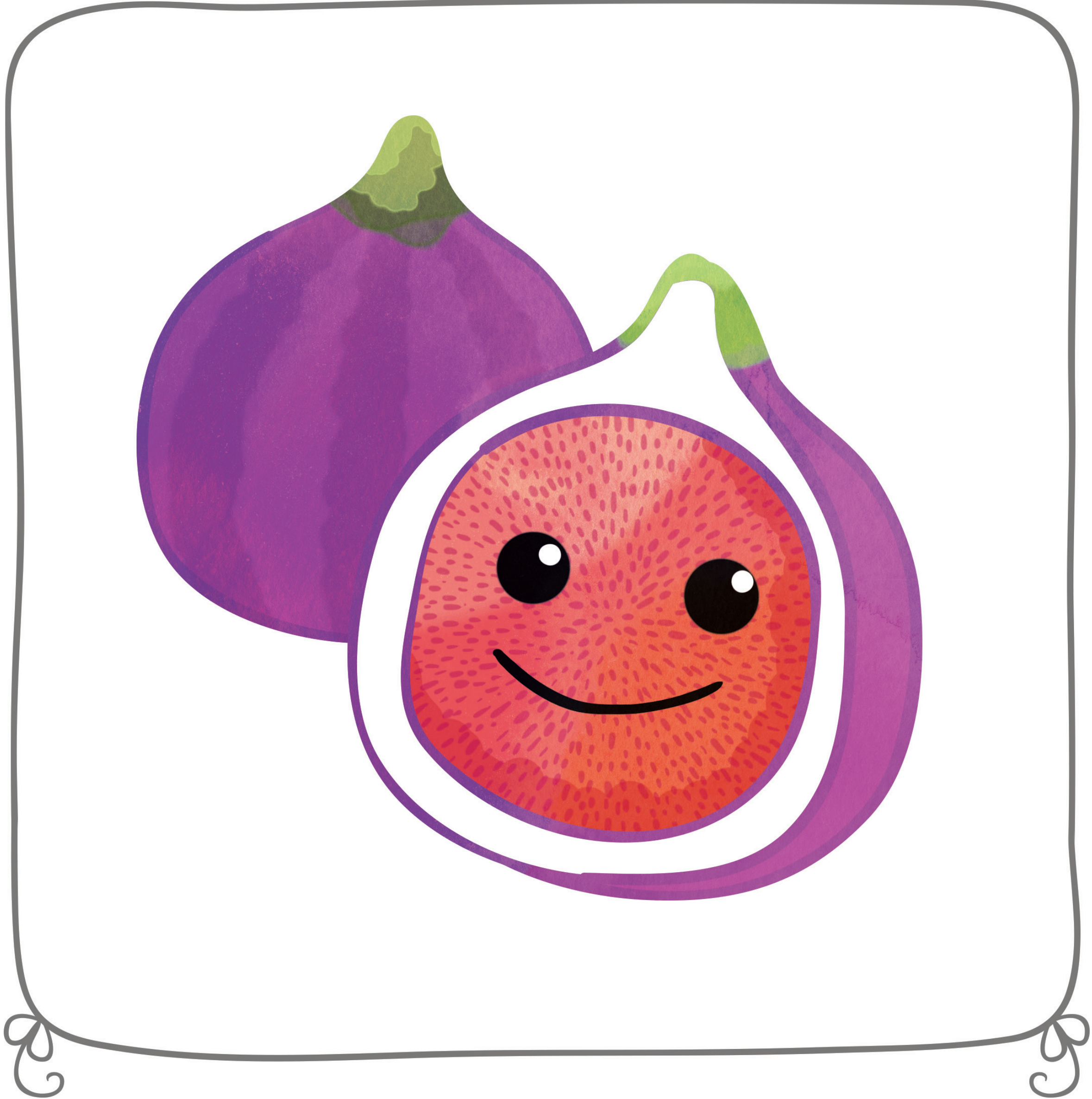
Peygamber Efendimiz nerede doğmuştur?

Peygamber Efendimiz ne zaman doğmuştur?

EK-26: Canım Peygamberim (s.a.s.)

EK-27: Canım Peygamberim (s.a.s.)

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Drama, Soru-Cevap

Peygamberimizin Nezaketi Draması

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girip selam verdikten sonra, çocuklara Peygamber Efendimizin, nazik bir insan olduğunu anlatır "Çocuklar, Peygamber Efendimiz, insanların en naziği, en zarifi ve en ince ruhlusuydu. Herkese tatlı ve nazik davranırdı. Kuran'da Allah ona, 'Sen yüksek bir ahlak üzeresin.' (Kalem, 68/4) buyurmuştur." der ve çocuklara Efendimizin bu nezaketini, hayatımıza geçirme adına küçük bir drama yapacaklarını söyler.

Öğretici, bu dramada, Efendimizin hayatından nazik davranış örneklerinden bazılarını tüm çocuklara uygulatır. Her uygulamanın ardından da, "Aferin çocuklar! Efendimiz de böyle davranırmış." diyerek nazik davranışa vurgu yapar.

Öğretici, çocukların hepsinden ayağa kalkıp, arkalarını dönmelerini ister. Ardından tek tek çocuklara adlarıyla seslenir. Adını duyan çocuk, hem tüm bedeniyle döner hem de "buyurun" cevabını verir. Tüm çocuklar tamamen döndüğünde öğretici, "Aferin çocuklar! Efendimiz de böyle davranırmış." diyerek nazik davranışa vurgu yapar.

Sonra, çocukları iki gruba ayırır. Birinci gruptaki çocuklar, ayaklarını uzatarak yere yan yana otururlar. Diğer gruptakiler de onların önlerine, yüzleri onlara dönük olarak diz çöküp otururlar. Ayaklarını uzatarak oturan çocuklar, diğer arkadaşları önlerine oturunca ayaklarını toplarlar. Öğretici de, "Aferin çocuklar! Efendimiz de böyle davranırmış." diyerek nazik davranışa vurgu yapar.

Öğretici, sınıfta dolaşmaya başlar. Çocuklar da sırayla dolaşır gibi yaparlar ve öğretici ile karşılaşınca, güler yüzle hemen selam verip, tokalaşmak (musafaha) için ellerini uzatırlar. Öğretici kendisi çekmeden onların da ellerini çekmemeleri gerektiğini hatırlatır. Sonra da, "Aferin çocuklar! Efendimiz de böyle davranırmış." diyerek nazik davranışa vurgu yapar.

Ardından öğretici sırayla çocukları yanına çağırır. Gündelik hayatlarıyla ilgili basit sorular sorar. Bu esnada hem sözünü kesmemelerini hem de sorular bitmeden yanından ayrılmamalarını sağlar. Ardından da, "Aferin çocuklar! Efendimiz de böyle davranırmış." diyerek nazik davranışa vurgu yapar ve etkinliği tamamlar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Peygamberimiz karşısına birisi oturduğunda neye dikkat ederdi?
2. Peygamber Efendimize birisi arkadan seslendiğinde nasıl davranırdı?

3. Peygamber Efendimiz birisiyle konuşurken nelere dikkat ederdi?
4. Peygamber Efendimiz birisiyle karşılaşınca ne yapardı?
5. Peygamber Efendimiz insanlarla olan ilişkilerinde başka nelere dikkat ederdi?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Şiir Metni

Bereketli Çocuk Şiiri

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Çocuklara "Peygamber Efendimizin adını biliyor musunuz çocuklar?" der. Çocuklar doğru cevabı verince "Aferin çocuklar, sizce Peygamber Efendimizin çocukluğu nasıl geçmişti?" der ve bir süre bekler.

Çocukların cevapları varsa dinler ve ardından "Şimdi ben size Peygamber Efendimizin küçüklüğünü anlatmak istiyorum, beni güzelce dinleyin olur mu?" diyerek anlatmaya başlar.

Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) doğduğu Mekke şehri çok sıcak ve boğucu bir havaya sahip olduğu için Hz. Muhammed bir müddet Halime'nin yanında yaşadı. Sütannesi Halime keçi besliyordu. Küçük Muhammed'in aileye geldiği sene çok zayıf olan keçiler fazla fazla süt vermeye başladı. (Sarıçam, 2002, s.62)

Öğretici, "Gördünüz mü çocuklar, sanki keçiler bile bu bereketli çocuğu sevmiş. Peygamberimiz çocukluğunda da insanlara huzur ve bereket getirmiş. Çok sevecen, saygılı, merhametli, iyi niyetli ve paylaşımcı bir çocuk olduğundan herkes tarafından sevilmiş." der.

Öğretici, aşağıdaki şiiri çocuklarla melodik bir şekilde söyler. Birkaç kez tekrar ettirerek çocukların ezberlemelerini sağlar.

BEREKETLİ ÇOCUK

Halime'nin evinde
Bereketli bir çocuk
Nur dolu bu hanede
Sevgiden bir tomurcuk

Sevinir onu gören
İçi dolar neşeyle
Sütsüz keçiler bile
Süt verirler sevgiyle

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliği değerlendirir.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Küçük Muhammed neden bir müddet Hz. Halime'nin yanında yaşadı?
2. Küçük Muhammed aileye katıldığı sene nasıl bir değişiklik olmuştu?
3. Hz. Muhammed nasıl bir çocuktu?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru- Cevap
Kullanılan Materyaller : Battaniye, Makas, Yapıştırıcı, Çeşitli Süsleme Malzemeleri, EK-28, EK-29, EK-30

Peygamberimin Ailesini Tanıyorum

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir.

Selamlaşmadan sonra öğretici, yere battaniye serer ve çocukları halka şeklinde oturtur.

Ardından Peygamberimizin doğduğu zamanı ve ailesini anlatmaya başlar. Çocuklar;

"Peygamberimizin annesi Amine henüz hamileyken babası vefat etmişti. Babası Abdullah Mekke'de saygın ve sevilen bir aileden geliyordu. Hz. Muhammed doğduğunda Mekke şehrine bereket ve bolluk gelmişti.

Babası Abdullah'ın ölümünden sonra annesi Amine, Hz. Muhammed'i dünyaya getirdi. Ancak Mekke çok sıcak bir şehirdi. Bunaltıcı bir havası vardı, iklim şartları iyi değildi. Annesi Amine, Hz. Muhammed'in daha ferah, daha sulak ve serin bir yerde yaşamasını istiyordu. Bebeğin o sıcak havadan etkilenmemesi için, bebeği Sadoğulları'nın köyünde bir sütanneye vermeye karar verdiler. Hz. Halime Hz. Muhammed'in sütannesi oldu. Peygamberimiz bir müddet Hz. Halime'nin yanında kalmıştı. Hz. Halime ona kendi çocuğu gibi baktı ve ilgilendi. Hz. Halime Hz. Muhammed'i kucağına alır almaz onu çok sevmişti ve onun bakımını üstelenmekten mutluluk duymuştu.

Hz. Muhammed'i evine götürdükten sonra Hz. Halime'nin evine bolluk ve bereket gelmişti. Dört yıl boyunca Peygamberimiz sütannesi Hz. Halime'nin yanında kaldıktan sonra onu Mekke'ye geri getirdi. Peygamberimizin annesi o altı yaşındayken vefat etti. Bu defa Peygamberimize dedesi Abdülmuttalip baktı. Sekiz yaşındayken Peygamberimizin dedesi de vefat edince, evlenene kadar amcası Ebû Talib'in yanında kaldı.

Öğretici, Peygamberimizin çocukluğunu anlattıktan sonra, çocuklara bir etkinlik yapacaklarını söyler. Öğretici çocuklardan etkinlik kitabındaki ilgili sayfayı açmalarını ister. Çocukların elindeki kalp, yıldız, çiçek ve bulut resimlerinin içindeki yazıları okur. Daha sonra çocuklardan bu resimleri boyamalarını ve süsleme malzemelerini kullanarak kenarlarını süslemelerini ister.

Öğretici, çocuklar boyama ve süsleme işini bitirdikten sonra kitapçığın kapak sayfasına Muhammed yazılı kalp resmi, birinci sayfaya annesinin adı yazılı olan kalp resmi, ikinci sayfaya babasının ismi yazılı olan kalp resmi, üçüncü sayfaya sütannesinin adı yazılı olan çiçek resmi, dördüncü sayfaya dedesinin adı yazılı yıldız resmi ve beşinci sayfaya amcasının

adı yazılı bulut resmini numaralandırarak düzenler. Öğretici, her bir öğrencinin numaralandırıp düzenlediği çalışmaları tel zımba ile zımbalayarak bir kitapçık hâline getirir. Öğretici, çocukların hazırladıkları kitapçığı mahalledeki arkadaşlarına gösterebileceklerini, daha sonra hatıra olarak saklayabileceklerini söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Peygamberimizin annesinin adı nedir?
2. Peygamberimizin babasının adı nedir?
3. Peygamberimizin sütannesinin adı nedir?
4. Peygamberimizin dedesinin adı nedir?
5. Peygamberimizin amcasının adı nedir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Örnek Olay İncelemesi, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Osman'ın Dürüstlüğü Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, güler yüzle sınıfa gelir ve çocuklara selam verir. Sonra aşağıdaki hikâye metnini okumaya başlar.

> "Birgün Osman arkadaşlarıyla birlikte sokakta top oynuyordu. Top oynarken attıkları top birdenbire Ayşe teyzenin penceresine çarptı. Büyük bir şangırtı ile pencerenin camı kırıldı."

Hikâye tam burada kesilir. Öğretici, çocuklara, "Çocuklar, hiç başınıza böyle bir olay geldi mi?" diye sorar. Çocuklar "geldi" derlerse öğretici, "Nasıl davrandınız?" diye sorar. Çocukların cevaplarını dinler.

Öğretici, "Çocuklar, başınıza böyle bir olay gelmemiş olsa bile, böyle bir durumla karşı karşıya gelseniz nasıl davranırdınız?" diye sorar. Çocukların cevaplarını alır.

Sonra öğretici, "Çocuklar, yarım kalan bu hikâyemizde sizce Osman ne yapmıştır?"diye sorar. Öğretici hiçbir yorum yapmadan tüm çocukların cevaplarını dinler ve düşüncelerini öğrenir. Sonra hikâyeyi okumaya devam eder.

Öğretici, "Çocuklar hikâye şöyle devam etmektedir." der ve okumaya başlar.

> "Bütün çocuklar birden koşarak kaçışmaya başladılar. Fakat Osman kaçmadan orada durdu. Osman o anda bir hata yaptıklarını ve bunu telafi etmeleri gerektiğini düşünerek sokağın ortasında öylece bekledi. O anda Ayşe teyze pencereyi açtı ve ne olduğuna baktı. Camın kırık olduğunu görünce camı kimin kırdığını sordu. Osman 'Özür dilerim Ayşe teyze, oyun oynarken ben kırdım.' dedi.
>
> Osman, Ayşe teyze ile konuşurken arkadaşları da apartmanın köşesinden onları seyrediyordu. Osman'ı yalnız bıraktıkları için çok utandılar, Osman'ın cesurca davrandığını düşünerek hemen Osman'ın yanına gittiler. Osman'ın Ayşe teyzeye verdiği cevabı duyunca, çocuklar hep birlikte, 'Ayşe teyze topu Osman atmış olabilir ama biz beraber oyun oynuyorduk. Camı birlikte kırmış olduk. Hepimiz paralarımızı birleştirerek sizin camınızı yaptıralım.' dediler.
>
> Ayşe teyze çocukların dürüst davranmalarından dolayı çocuklara, 'Sokakta oyun oynarken böyle kazalar olabilir. Ama bir daha oynarken daha dikkatli olun. Topunuzu camların kırılabileceği yüksek yerlere atmayın. Osmancığım, sen doğruyu

söyleyerek çok dürüst davranmış oldun, aferin sana. Tamam, ben camı Mehmet amcanıza taktırırım, siz oyununuza devam edin." dedi.

Ayşe teyze Osman'ı bu dürüst davranışından dolayı ödüllendirdi.

Ayşe teyze içeri girince arkadaşları Osman'a, " Osman, sen ne kadar korkusuz, cesurca davrandın öyle! Biz çok korkup kaçtığımız hâlde sen orada kaldın" dediler.

Osman ise arkadaşlarına, 'Dedem bana Peygamber Efendimizin çok dürüst ve doğru bir insan olduğundan bahseder her zaman. Yine bir gün bana Peygamber Efendimizi anlatırken, Peygamberimize bir gün insanların hayırlısı kimdir diye sorulduğunda onun, hep temiz kalpli ve doğru sözlü olandır (İbnu Mace: 4216) cevabını verdiğini söylemişti.' dedi.

Başka bir gün de Peygamberimizin 'Doğruluktan ayrılmayın. Zira doğruluk iyilikle beraberdir…' (İbn Mâce, Dua, 5| [7]) ve 'Müslüman, dilinden ve elinden diğer Müslümanların güvende olduğu kişidir.' (Buhârî, İmân, 4, 5) dediğini söylemişti.

Ben de dedemin bu sözlerinden çok etkilendim. Dedemin bu sözlerinden Peygamberimizin her zaman çok dürüst bir insan olduğunu ve Müslümanlardan da her zaman dürüst olmalarını istediğini anlamış oldum. Bu yüzden ben de her zaman Peygamberimizi örnek alarak dürüst olmaya çalışıyorum.' dedi."

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. İnsanların en doğru ve dürüst olanı kimdir?
2. Neden doğru ve dürüst insan olmalıyız?
3. Doğru ve dürüst insan olmazsak ne olur?
4. Doğru ve dürüst olma davranışlarına örnekler verebilir misiniz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru- Cevap
Kullanılan Materyaller : Resim Kartları, Boya Kalemleri, Beyaz Karton, Makas, İp, EK-31, EK-32, EK-33, EK-34

Temizlik Halkaları

Etkinlik:

Öğretici, güler yüzle sınıfa girer ve çocuklara selam verir. Öğretici, çocuklara, "Çocuklar, Müslümanlar temiz insanlardır. Peygamber Efendimiz temiz olma konusunda, bütün insanlara örnektir. Peygamberimiz temiz olmaya kendisi çok dikkat etmiş ve çevresindeki insanları da temiz olmaları konusunda uyarmıştır. Bizler de Peygamberimizin bu güzel davranışlarını örnek almalıyız. Peygamber Efendimizin yaptığı davranışlara ve söylediği sözlere sünnet denir. Bizler de onun sünnetine uymalı ve öyle davranmalıyız." der.

Öğretici, "Şimdi sizlere bazı resimler göstereceğim. Bu resimlere bakıp Peygamberimizin bizden hangi temizlik davranışını yapmamızı istediğini tahmin etmeye çalışacaksınız." der.

Öğretici, EK-31, EK-32, EK-33, EK-34'teki beş resmi sırayla çocuklara gösterir. Öğretici, "Çocuklar, size resmini gösterdiğim çocuk, Peygamber Efendimizin temizlikle ilgili bir sünnetini yapmaktadır. Bunun ne olduğunu bulmaya çalışalım. Acaba bu çocuk, Peygamberimizin hangi sünnetini uyguluyor?" diye sorar.

Öğretici, EK-31'i gösterir. Çocukların cevaplarını dinler. Çocuklar resimde gördüklerini söyler ve Peygamberimizin sünnetini bulmaya çalışır. Açıklamalardan sonra öğretici, Peygamberimizin, "Yemeğin bereketi yemekten önce ve sonra ellerin yıkanmasındadır." dediğini söyler. (Ebû Dâvûd, Et'ıme, 9) "Biz de onun sözüne uyarak her yemekten önce ve sonra elimizi yıkamalıyız, değil mi?" diye sorar.

Öğretici, EK-32'deki resmi göstererek soruyu sorar ve çocukların açıklamalarını dinler. Açıklamalardan sonra öğretici, "Peygamberimiz, 'Cuma günü yıkanmak ve güzel koku kullanmak her Müslümana gereklidir.' demiştir. (Tirmizî, Cuma 28) Biz de Peygamberimizin sünnetini yerine getirmek için sık sık banyo yapalım ve mis gibi kokalım." der.

Öğretici, EK-33 resmini gösterir, aynı soruyu çocuklara sorar ve cevaplarını dinler. Çocukların açıklamalarının arkasından öğretici, "Peygamberimiz, 'Misvak (diş fırçası) hem ağzı temizler hem de Allah'ın rızasını kazandırır.'(İbn Mâce, Tahâret 7) demiştir. Sizler de Peygamberimizin bu sünnetine uyarak dişlerinizi her gün en az iki kere fırçalayıp, ışıl ışıl gülümsemelisiniz." der.

Öğretici, EK-34'ü çocuklara göstererek soruyu sorar ve çocukların cevaplarını dinler. Öğretici, çocuklara Peygamber Efendimizin "Temizlik imandandır." (Müslim, Taharet, 1)

dediğini söyler.“Bugün öğrendiğimiz hadis-i şeriflerden de anladığımız gibi, Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s.) insanın kendisinin, vücudunun, giysilerinin, eşyalarının, evinin ve çevresinin her zaman temiz olması gerektiğini söylemiş ve bütün insanların bunları yapmasını istemiştir.” der.

Öğretici, “Çocuklar, Peygamberimizin temizliğe ne kadar önem verdiğini sünnetlerinden öğrendik. Şimdi Peygamberimizin temizlik halkalarını yapacağız.” der.

Öğretici önceden üzerine daireler çizerek hazırladığı beyaz kartonları çocuklara dağıtır. Her çocuğa bir karton verir ve çocuklardan bunları kesmelerini ister. Çocuklara, “Peygamber Efendimizin temizlik ile ilgili sünnetlerinden hangilerini yapıyorsunuz?” sorusunu sorar, cevapları dinler ve söylenenlerden birinin resmini kesilen kartonlara çizmelerini ister. Kartonlara çizilen resimleri iple birbirlerine bağlayarak duvara asar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Peygamberimiz temiz olmak için neler yapardı?
2. Peygamberimiz bizden temiz olmak için neler yapmamızı istedi?
3. Siz temiz olmak için neler yaparsınız?
4. Temiz olmanın ne yararı vardır?

EK-31: Temizlik Halkaları

EK-32: Temizlik Halkaları

EK-33: Temizlik Halkaları

EK-34: Temizlik Halkaları

Yöntem ve Teknikler	: Ezber, Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Karton, Yapıştırıcı, Makas, EK- 35, EK-36, EK-37

Peygamberleri Seviyorum

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girip çocuklara selam verdikten sonra, yapacağı etkinlik için ön hazırlık yapar. Öncelikle EK-35'i fotokopi yoluyla 24 adet çoğaltır. Ardından EK-36'daki çatı resminin bir adet fotokopisini çeker. Sanat etkinliğine başlamadan önce öğretici, konuyla ilgili çocuklara kısaca bilgi verir:

"Çocuklar, Allah (c.c.) insanlara doğru olanı, güzel olanı anlatsın, onlara yol göstersin diye peygamberler göndermiştir. Kur'an-ı Kerim'de 25 tane peygamberin ismi geçmektedir. İlk peygamber Hz. Âdem, son peygamber ise Hz. Muhammed Mustafa'dır (s.a.s.). Bundan sonra da artık hiçbir peygamber gelmeyecektir. O bütün peygamberlerin en üstünü ve en faziletlisidir. Çünkü o bütün dünyaya gönderilmiş son peygamberdir. Şimdi bu konuyu hep beraber yapacağımız güzel bir sanat etkinliğiyle daha iyi anlayacağız." der.

Ardından öğretici, fotokopi yoluyla çoğalttığı EK-35'teki tuğla maketini çocuklara dağıtır. Çocukların tuğlaları kesme ve yapıştırmalarında onlara yardımcı olur. Tuğla maketinin 24 tane hazırlanması gerektiği için çocukların hazırladıklarının dışında geri kalan tuğlaları ve EK-36'daki çatı maketini öğretici hazırlar. Ardından bir kartonu ikiye katlayıp yapıştırarak ya da kalın bir mukavva kullanarak biraz kenarlarından görünecek şekilde evin alt zeminini yapar.

Çocukların tuğlaları hazırlama işlemi bittikten sonra, öğretici ve çocuklar, tuğlalarla bina yapmaya başlarlar. Öncelikle öğretici, alt zemini alır ve "Bakın çocuklar, bu evimizin alt zemini ve ilk peygamber olan Hz. Âdem'i temsil ediyor. Çünkü Hz. Âdem ilk gönderilmiş olan peygamberdir." der ve binanın zeminini masaya koyar. Ardından çocuklarla birlikte tek tek tuğlaları, hazırlanan zemine koyarlar ve dikdörtgen bir bina oluşturacak şekilde, birbirine yapıştırarak sıralarlar. Bu işlemin yapıldığı sırada öğretici, "Çocuklar, bu tuğlalar ise Peygamber Efendimiz'den (s.a.s.) önce yaşamış olan diğer peygamberleri temsil ediyor." der ve her tuğlayı yapıştırdıklarında, o tuğla hangi peygamberi temsil ediyorsa onun adını telaffuz eder.

Tuğlalardan dikdörtgen bir bina oluşturulduktan sonra en üste, Efendimizin adının yazdığı çatıyı yerleştirirler ve yapıştırırlar. Öğretici bu sırada, "Bu çatı da son peygamber olan, Hz. Muhammed Mustafa'yı (s.a.s.) temsil ediyor, o son peygamberdir. Ondan sonra bir daha peygamber gönderilmeyecektir." der.

Öğretici, EK-37'deki kapı ve pencereleri de binanın uygun yerlerine yapıştırarak binayı tamamlar. Etkinliğin sonunda öğretici, çocuklara:

"Etkinliğimizde de gördüğünüz gibi çocuklar, tüm peygamberler bir binanın tuğlaları gibi bir bütünün parçalarıdır. Hz. Muhammed (s.a.s.) bu binanın tamamlayıcısı olan son parçadır, diğer parçaların üstünde ve daha kapsayıcıdır. Allah'ın gönderdiği bütün peygamberler değerlidir ve biz hepsini seviyoruz ve inanıyoruz." der. Daha sonra da aşağıdaki dörtlüğü okur ve çocuklara da tekrar ettirerek ezberletir.

"Hz. Muhammed'dir
En son peygamber
Nuruyla aydınlanır
Gül kokar her yer"

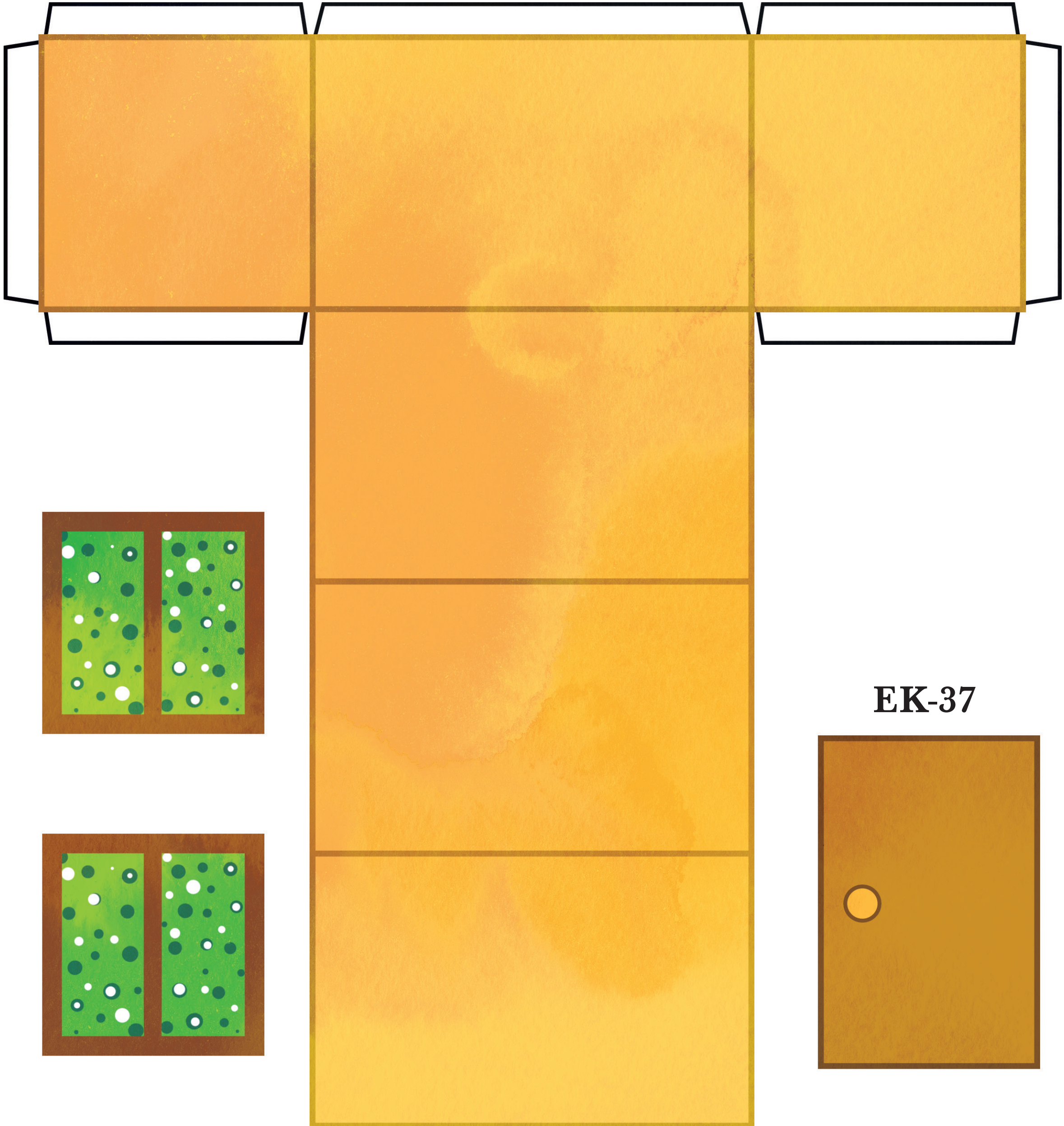
Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

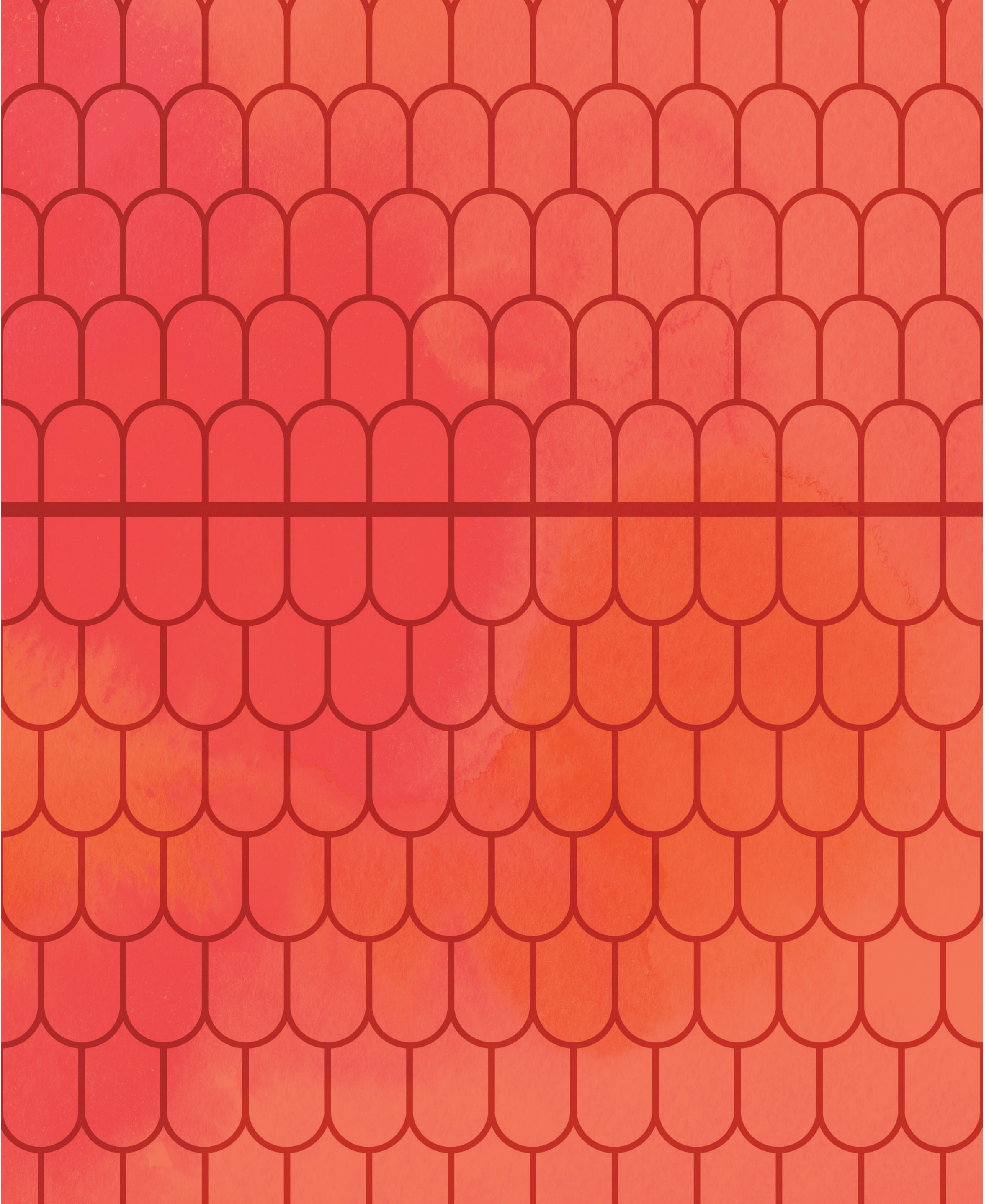
1. Allah (c.c.) neden peygamber göndermiştir?
2. Kur'an'da adı geçen kaç peygamber vardır?
3. İlk peygamber kimdir?
4. Son peygamber kimdir?

EK-35, EK-37: Peygamberleri Seviyorum

EK-35

EK-36: Peygamberleri Seviyorum

03

KİTABIMI SEVİYORUM

KAZANIMLAR

1. Kur'an-ı Kerim'in özelliklerini bilir.
2. Kur'an-ı Kerim'e saygı davranışları gösterir.
3. Kur'an-ı Kerim okunduğunu duyduğunda ilgiyle dinler.
4. Kur'an-ı Kerim okumanın Allah'ın sevdiği davranışlardan biri olduğunun farkına varır.
5. Namazda Kur'an-ı Kerim'den ayetler okunduğunu bilir.
6. Kur'an-ı Kerim okumanın olumlu sonuçlarını fark eder.
7. Kur'an-ı Kerim okumaya istekli olur.

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-P3, EK-P3a, EK-P3b

Kitabımı Tanıyorum

(Performans Ödevi)

Etkinlik:

Öğretici bir hafta öncesinden EK-P3 kâğıdı ailelere göndererek EK-P3a ve EK-P3b'deki etkinliği yaparak kursa göndermelerini ister.

Çocuklar bir önceki hafta evlerinde hazırladıkları "Kur'an Tanıma Çemberi"ni kursa getirirler. Öğretici, çemberde hangi resimlerin olduğunu çocuklara teker teker sorar ve çemberde yer alan resimleri incelemelerini ister. Çocuklara resimlerin neleri ifade ettiğini sorar ve çocuklarla resimler hakkında konuşur.

Daha sonra öğretici, "Bizim kutsal kitabımızın ismi Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an bize Rabbimizden bir hediyedir. Nur Dağı'nda, Hira Mağarası'nda, Kadir Gecesi'nde, Peygamber Efendimize inen yüce kitabımız bize yol gösteren bir rehberdir. Biz Kur'an'ı okuyup onun içindeki kurallara uyduğumuz sürece dünyada huzurlu ve mutlu oluruz." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bizim kutsal kitabımızın adı nedir?
2. Kur'an-ı Kerim kimin sözlerinden oluşur?
3. Kur'an-ı Kerim'in içinde neler vardır?
4. Kur'an-ı Kerim okunurken ne yaparız?

Yöntem ve Teknikler : Uygulamalı Eğitim, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-D4

Damlaya Damlaya Göl Olur

(Proje Ödevi)

Etkinlik:

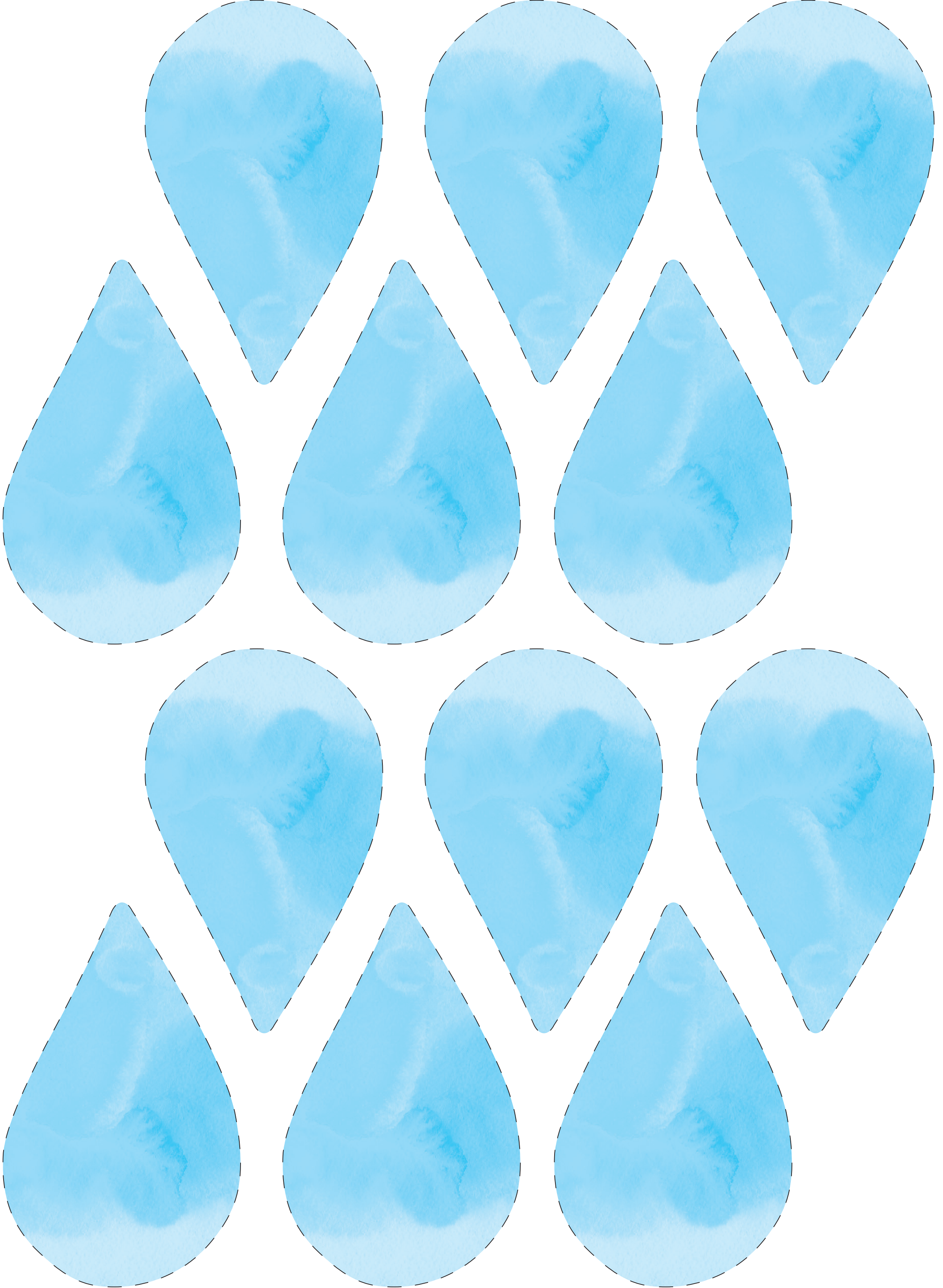
Öğretici, haftanın başında çocuklara birlikte 9 ünite boyunca gerçekleştirecekleri projeyi anlatarak hatırlatmalarda bulunur. Her günün sonunda gün içerisinde gerçekleştirdikleri "Kitabımı Seviyorum" ünitesi kazanımlarına uygun güzel davranışlar için öğretici, çocuklara bir adet su damlası şekli verecektir. Çocuklar bu su damlalarını kumbaralarında biriktirecek ve 9 ünitenin sonunda kumbaralardaki su damlaları sayılacaktır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Ne zaman ve nerede Kur'an-ı Kerim okuruz?
2. Kur'an-ı Kerim okunurken nasıl davranırsınız?
3. Bu hafta hangi güzel davranışlarda bulundunuz?

EK-D4: Damlaya Damlaya Göl Olur (Proje Ödevi)

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Boya Kalemleri, Yapıştırıcı, EK-38, EK-39

Beni Tanı Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara, "Bugün sizleri Allah'ın (c.c.) bize gönderdiği çok güzel bir hediye ile tanıştırmak istiyorum. Hem bu güzel hediyeyi sizinle tanıştırırken bir oyun oynamaya ne dersiniz?" diye sorar. Öğrencilerin "evet" cevabından sonra öğretici, oyunu anlatmaya başlar: "Oyunumuz şöyle; tanışacağınız bu hediyenin adına ben size ipuçları vereceğim ve size 'Beni tanıdın mı?' sorusunu soracağım. Siz de bu ipuçlarını kullanarak Allah'ın bize göndermiş olduğu bu hediyenin adını tahmin etmeye çalışacaksınız." Bu açıklamadan sonra öğretici, çocuklara, "Hazır mısınız?" diye sorar ve çocukların coşkulu "evet" cevaplarıyla oyun başlar.

– Benim çok güzel süslü sayfalarım var. Beni tanıdın mı?

– Beni okuyan ibadet etmiş olur. Beni tanıdın mı?

– Beni okuduğunuzda Allah (c.c.) sizi çok sever. Beni tanıdın mı?

– Beni namazlarda ve dua ederken okursunuz. Beni tanıdın mı?

– Benim içimde Fâtiha, İhlâs, Kevser ve bir sürü başka sure var. Beni tanıdın mı?

– Ben sizin kutsal kitabınızım. Beni tanıdın mı?

Öğretici bu soruları çocuklara yöneltirken "Kur'an-ı Kerim" cevabını çocukların bulması için yardımcı olur. Daha sonra öğretici, bir Kur'an-ı Kerim'i öğrencilere göstererek, "Evet çocuklar, onun kendisini tanıtan cümleleriyle Kur'an-ı Kerim'i bildiniz ve böylece Allah'ın (c.c.) bize göndermiş olduğu kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'le tanıştınız." der.

Daha sonra öğretici, çocuklara bir sanat etkinliği yapacaklarını söyler. Öğretici çocuklardan etkinlik kitabındaki ilgili sayfayı açıp boyamalarını ister. Çocuklar boyama işini bitirdikten sonra Fâtiha suresini keserek boyamış oldukları tezhip çerçevesinin içine yapıştırmalarını ister. Kendisi de çocuklara, bu işlemler yapılırken gerekli yardımlarda bulunur.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kutsal kitabımızın adı nedir?
2. Kutsal kitabımızın özelliklerine örnekler veriniz.

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Analoji, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Sürpriz Yumurta

Sürpriz Yumurta

Etkinlik:

Öğretici, elinde "sürpriz yumurta" ile gülümseyerek sınıfa girer ve selam verir. Daha sonra elindekinin ne olduğunu çocuklara sorar. Çocukların sürpriz yumurta cevabından sonra içindeki parçaları birleştirerek oyuncağı yapmak istediğini söyler. Öğretici, kılavuz kâğıda bakmadan oyuncak parçalarını birleştirmeye çalışır. Ama oyuncağı bir türlü yapamaz. Yapamadığından dolayı mutsuz olduğunu da jest ve mimikleriyle çocuklara belli eder.

Öğretici çocuklara:

– Sizce ben bu oyuncağı neden yapamıyorum, ne yapmam gerekiyor, nasıl yapabilirim? gibi sorular sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler. Kılavuz kâğıdı kullanması gerektiği cevabını aldıktan sonra kılavuz kâğıdını çocuklara göstererek, bu kâğıtta oyuncağın nasıl yapılması gerektiğini anlatan bilgiler olduğunu söyler.

(Çocuklardan "kılavuz kâğıdı" cevabı gelmediği takdirde öğretici yumurtanın içerisinden çıkan kılavuz kâğıdını eline alarak:

– Bu nedir, ne işe yarar, diye çocuklara sorar. Çocuklardan gelen cevaplar doğrultusunda, kılavuz kâğıdının işlevini anlatır.)

Öğretici, çocuklardan da yardım alarak kâğıda bakar ve oyuncağın parçalarını birleştirir.

Ardından öğretici, "Çocuklar, gördüğünüz gibi kılavuz kâğıdı olmadan oyuncağı yapamadım. Daha sonra kılavuz kâğıdındaki bilgileri takip ederek oyuncağı yaptım ve bu beni mutlu etti. Biz insanların da mutlu olması için kılavuza ihtiyacı var." der ve Kur'an-ı Kerim'i eline alarak, "İşte, biz insanların hayattaki rehber ve kılavuzu da Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an-ı Kerim bize doğru yolu gösterir. Bir fener gibi yolumuzu aydınlatır. Nasıl mutlu insan olacağımızı bize öğretir." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bize rehber olan, yol gösteren yüce kitabımızın adı nedir?
2. Kur'an-ı Kerim bize yol göstermeseydi ne olurdu?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kur'an-ı Kerim, Şiir Metni

Yüce Kitabım Şiiri

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa elinde bir kutuyla girer ve bu kutunun içinde çok değerli bir hazine olduğunu söyler. Çocukları kutunun etrafına toplayarak ve "Bu çok özel bir hazine kutusu, çünkü bize Allah'ı (c.c) tanıtıyor. Sizce bu kutunun içindeki hazine ne olabilir?" diye sorarak merak etmelerini sağlar.

Çocuklardan gelen cevapları dinledikten sonra öğretici, besmele çekerek büyük bir saygıyla kutuyu açar. Kutunun içinden çıkan Kur'an-ı Kerim'i eline alır ve "Bizi yaratan Rabbimizi Kur'an-ı Kerim sayesinde tanıyoruz. Kur'an-ı Kerim, Allahımızın çok sevgi dolu, şefkatli, merhametli ve güçlü olduğu ve daha pek çok özelliklerini bize anlatır." der.

Ardından öğretici, ritimli bir şekilde çocuklarla el ele tutuşarak aşağıdaki şiiri okur. Çocuklarla birlikte tekrar eder.

YÜCE KİTABIM

O her şeyi yaratandır der
Allahımızı bizlere över
O'nun merhametini söyler
Benim kitabım, yüce kitabım

O çok güçlü, kudretlidir der
Allahımızı bizlere över
Onun yarattıklarını söyler
Benim kitabım, yüce kitabım

Daha sonra öğretici, bu şiiri öğrencilerin ezberlemesini sağlar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kur'an-ı Kerim'i bize kim göndermiştir?
2. Kur'an-ı Kerim bize Allah'ın (c.c.) hangi özelliklerinden bahseder?
3. Kur'an-ı Kerim dinlerken neler hissediyorsunuz?

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kur'an-ı Kerim Ses Dosyası, Çocuk Sayısınca Sandalye ve Şeker

Dur ve Dinle Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, gülümseyerek sınıfa girer ve çocuklarla selamlaşır. Daha sonra "Çocuklar, Allahu Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de; 'Kur'an okunduğu zaman onu dinleyin ve susun ki, size merhamet edilsin.' (A'râf, 7/207) buyurarak, bizden Kur'an'ı dinlememizi istemiştir." der. Bu açıklamadan sonra çocuklara bir oyun oynayacaklarını söyler.

Öğretici çocukların sayısından bir eksik olmak üzere bütün sandalyeleri arkası dönük olarak daire şeklinde hazırlar. Çocuklardan da bu dairenin etrafında bir halka oluşturacak şekilde durmalarını ister. Öğretici çocuklara, "Haydi şimdi!" komutunu duyduklarında sandalyelerin etrafında döneceklerini, Kur'an-ı Kerim sesini duyduklarında ise her çocuğun kendine oturacak bir sandalye bularak oturup saygıyla Kur'an'ı dinlemeleri gerektiğini söyler.

Öğretici "Haydi şimdi!" komutunu verir ve çocuklar sandalyelerin etrafında dönmeye başlarlar. Bir süre sandalyelerin etrafında dönüldükten sonra öğretici, Kur'an sesini açar.

Bu sesi duyan çocuklar telaşla kendilerine oturacak bir sandalye arar ve oturup sessizce dinlemeye koyulurlar. Sandalyeye oturamayan çocuk oyun dışı kalır. Çocuklar bir süre Kur'an'ı dinledikten sonra öğretici sesi kapatır ve çocuklar sandalyelerin etrafında tekrar dönmeye başlarlar. Çocuklar her dönmeye başladıktan sonra öğretici bir sandalye eksiltir. Sonunda iki çocuk ve bir sandalye kalır. Son dönüşten sonra bir çocuk oyunun kazananı olur.

Öğretici, çocuklara, Kur'an-ı Kerim'in Allah'ın (c.c.) sözleri olduğunu, Kur'an-ı Kerim'e gösterdiğimiz saygının, Allah'a saygı olduğunu söyler ve oyun sonunda ödül olarak çocuklara kuru üzüm dağıtır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kur'an-ı Kerim kimin sözleridir?
2. Kur'an-ı Kerim okunduğu zaman nasıl davranmalıyız?
3. Neden Kur'an-ı Kerim'i dinlemek çok önemlidir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kur'an-ı Kerim

Kitabım Kur'an

Etkinlik:

Öğretici gülümseyerek sınıfa gelir çocuklarla selamlaşır. Beraberinde getirdiği Kur'an-ı Kerim'i çocuklara göstererek;

"Bugün sizlere Allah'ın bize seslendiği kitabı olan Kur'an-ı Kerim'in ilk sayfasından okuyacağım. Bakalım Yüce Allah bizlere ne buyurmuş." der. Daha sonra öğretici hoş bir sedayla Kur'an-ı Kerim'den Fâtiha suresini okur. Sure bittikten sonra Türkçesini okuyacağını ifade eder ve okur.

Daha sonra öğretici, "Çocuklar bakın yine Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah bizlere; 'İşte bu (Kur'an) da mübarek bir kitaptır. Onu biz indirdik. Ona uyun...' (En'âm, 6/155) buyurur." der.

Öğretici, çocuklara, "Kur'an-ı Kerim, Allah'ın insanlara gönderdiği son kitaptır. Kur'an, Peygamberimiz Hz. Muhammed'e (s.a.s.) ezberletilmiştir. Peygamber Efendimiz de çevresinde bulunan insanlara öğretmiş, yazdırmış ve ezberletmiştir. İnsanlar okuyarak, ezberleyerek, yazarak Kur'an'ın günümüze kadar doğru bir şekilde gelmesini sağlamıştır.

Biz Müslümanların Kur'an'a karşı görevleri vardır. Bu görevler; içerisinde yazan bilgilerin doğru ve gerçek olduğunu kabul ederek okumak, manasını anlamak ve hayatımızda uygulamaktır." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kur'an-ı Kerim kimin sözüdür?
2. Allah (c.c.) Kur'an-ı Kerim'i ilk önce kime ezberletmiştir?
3. Allah (c.c.) Kur'an-ı Kerim'i kimler için göndermiştir?
4. Kur'an-ı Kerim bize kadar hiç değişmeden nasıl gelmiştir?

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Kur'an-ı Kerim, Kur'an-ı Kerim Meali, Çeşitli Kitaplar (Masal, Roman, Ansiklopedi, vs.), Kumaş/ Keçe Gibi Malzemeler, Yapıştırıcı, Makas, İp, Süsleme Malzemeleri (Düğme, Yün, Pul, Gibi Atık Malzemeler, vs.)

Kur'an-ı Kerim Kılıfı

Etkinlik:

Öğretici bir gün önceden çocuklardan birer tane Kur'an'ı Kerim ve onlara kılıf yapmak için kumaş veya keçe gibi malzeme, ayrıca süsleme için ip, düğme, yün, pul gibi malzemeler getirmelerini ister.

Öğretici ellerinde Kur'an-ı Kerimler ve diğer kitaplar ile sınıfa gelir ve çocuklara selam verir. Onlara bu kitapların neler olduğunu sorar. Çocukların açıklamalarından sonra:

"Çocuklar, (diğer kitapları göstererek) bunlar masal, hikâye, roman, vb. kitaplardır. Bunların içinde insanların yazdığı sözler vardır. (Kur'an-ı Kerim'i göstererek) Bu kitabın içinde ise Allah'ın (c.c.) sözleri vardır. İçinde Allah'ın (c.c.) sözleri olduğundan bizim için diğer kitaplardan farklıdır. Kur'an-ı Kerim bizim kutsal kitabımızdır. Allah (c.c.) sözlerini Peygamberimiz Hz. Muhammed'e (s.a.s.) bildirmiş, o da arkadaşlarına yazdırmıştır. Müslümanların neler yapıp neler yapamayacağı bu kitapla bize bildirilmiştir." der.

Öğretici, çocuklara dağıttığı Kur'an-ı Kerim'lerini taşımaları için hep beraber kılıf yapacaklarını söyler ve bir gün önceden getirdikleri malzemelerle kılıf yapımına başlanır.

Önceden yaptırmak istediği kılıfın kâğıttan bir kalıbını çıkarır. Çocukların getirdikleri kumaşlar iki kat yapılarak, üzerine kalıp koyularak kılıfın şekli çizilir. Çizilen kalıp kesilir. İki parça kılıf elde edilmiş olur. Bu iki parça birleştirilir. Çantanın üst kısmı bırakılarak, üç tarafından yün ip ile iki parça kılıf birbirine tutturulur, dikilir. Kılıfın üzeri isteğe göre çeşitli malzemeler ile süslenir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Müslümanların kutsal kitabının adı nedir?
2. Kur'an-ı Kerim ile diğer kitaplar arasında ne fark vardır?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni, Kur'an-ı Kerim

Rehberimiz Kur'an Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici sınıfa gelir, gülümseyerek çocuklara selam verir ve onlara bir hikâye okuyacağını söyler.

> Sami ile Sena neşe içerisinde babalarıyla beraber alışverişe giderler. Çünkü babaları uzun zamandır bekledikleri oyuncağı alacaktır. Oyuncak alınıp paketlenme işlemi tamamlandıktan sonra iki kardeş beraberce taşırlar. Çünkü paket kocamandır.
>
> Bir an evvel eve gidip, içindeki parçacıkları birleştirip, helikopteri uçurmak isterler. Eve geldiklerinde sevinç içinde paketi açarak annelerine gösterip, "İşte anne uzun zamandır istediğimiz helikopterimiz." derler. Anneleri şaşkınlıkla bir paketin içine, bir çocuklara bakıp:
>
> – Çocuklar ben burada helikopter falan göremiyorum, der.
>
> Çocuklar annelerinin bu sözüne gülerken, Sena:
>
> – Anne bu helikopterimizin parçaları. Biz bu parçaları babamla birleştirip sonra uçuracağız.
>
> Sami de:
>
> – Baba, yemekten sonra helikopteri kuracağız değil mi, diye heyecanla sorar.
>
> Baba:
>
> – Tamam, kuracağız ama ben önce çay içmek istiyorum, der.
>
> Nihayet çaylar da gelir. Sena âdeta babasının ayağının dibinde son yudumu içsin diye beklemektedir. Babaları ikinci bardağı içmek isteyince bu defa ikisi iyice sabırsızlaşır ve fısıldaşarak:
>
> – Hadi gel helikopterin parçalarını biz birleştirelim, derler ve odalarına geçip helikopterin tüm parçalarını çıkarıp takmaya başlarlar.
>
> Parçaları taktıktan sonra artık sadece helikopterin kumandasına pilleri takmak kalır.
>
> Sena pilleri takar ve helikopteri uçurmak için düğmeye basar. İkisi de uçmasını beklerken, helikopter hâlen yerde durmaktadır. Sami tekrar dener ama yine olmaz.

Sena:

– Offf yaaa! Neden olmuyor, diye homurdanır.

– Hadi babama götürelim, belki oyuncak bozuktur, derler.

Biri helikopteri, diğeri de kumandayı kaptıkları gibi babaların yanına giderek:

– Baba bu oyuncak bozuk, hemen yarın değiştirelim, derler.

Babası birden şaşırır ve:

– Durun bakalım, sorun neredeymiş, bir anlayım, der.

– Oğlum tüm parçaları taktınız mı, diye sorar. Sami:

– Eveet, taktık babacığım, der. Babası, helikopterin kılavuzunu inceleyerek:

– Tamam, parçaların hepsini takmışsınız ama parçaları kullanma kılavuzunda yazılı olduğu gibi uygun bir şekilde yerleştirmediğiniz için helikopter çalışmıyor' der ve kullanma kılavuzuna bakarak parçaları olması gerektiği şekilde takar. "Bismillah" der ve kumandanın düğmesine basar basmaz, helikopter uçuverir. Sami ve Sena,

"Yaşasın, helikopterimiz artık uçuyor." diyerek babalarına sarılır ve teşekkür ederler.

Sena ile Sami, helikopterlerini uçururken, her şeyin bir kullanma kılavuzu olduğunu ve o kılavuz kullanıldığında mutlu olunduğunu düşünürler.

Öğretici hikâyeyi okuduktan sonra eline bir Kur'an-ı Kerim alır, çocuklara göstererek, "Çocuklar, bu da bizim hayat rehberimiz, yani kullanma kılavuzumuzdur. O bizim hayatta nasıl mutlu yaşayabileceğimize rehberlik eder, yön verir. Biz eğer Kur'an-ı Kerim'in belirlediği doğrultuda yaşarsak hayatımız mutlu ve düzenli olur." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Sami ve Sena helikopteri, neden uçuramadılar?
2. Babaları helikopterin parçalarını neye göre birleştirdi?
3. İnsanların rehberi ve kılavuzu nedir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Şiir Metni

Dinin Direği Namaz Şiiri

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara, Kur'an-ı Kerim'den hangi sureleri bildiklerini sorar. Daha sonra, "Kur'an-ı Kerim surelerini nerelerde okuruz?" sorusunu sorar. Çocuklardan namaz cevabı gelene kadar onları sorularıyla yönlendirir. Öğretici, namazın çok önemli bir ibadet olduğunu ve namazlarda Kur'an-ı Kerim'den ayetler okunduğunu söyler. Aşağıdaki şiiri tekrarlatarak öğrencilere ezberlettirir.

DİNİN DİREĞİ NAMAZ

Dinin direği namaz
Müslüman hiç bırakmaz
Namazda Kur'an okur
Bundan çok mutlu olur

Namaz kılar Müslüman
Rabbi sever onu her an
Namazda Kur'an okur
Bundan çok mutlu olur

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Namaz kılarken ne okuruz?
2. Namazda okuduğumuz ayetler nerede yazılıdır?

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Sandık veya Kutu, Kur'an-ı Kerim, Boya Kalemleri, EK-40

Kur'an-ı Kerim'e Saygılıyım

Etkinlik:

Öğretici sınıfa, çok şık süslenmiş, içerisinde Kur'an-ı Kerim olan bir kutu ile girer. İki elinde özenle tutar. O paketi nereye koyacağını şaşırır. Şuraya koyalım, yok daha güzel bir yere koyalım, en iyisi şurası olsun, gibi ifadelerle pakete özen gösterdiğini çocuklara hissettirir.

Daha sonra çocuklara, "Benim için çok kıymetli bir şey var bu kutunun içinde. Gördünüz ne kadar özen gösterdim, ne kadar dikkat ediyorum. Peki, sizce bu paketin içerisinde ne var, tahmin edin bakalım?" der. Öğretici çocukların cevaplarını dinler.

Daha sonra öğretici özenle besmele çekerek paketin kapağını açar. Yine gizemli olmaya devam eder. Yavaş yavaş açar kutunun kapağını. Tekrar çocuklara bir tahminlerinin olup olmadığını sorar. Çocukların cevaplarını dinler.

Daha sonra Kur'an-ı Kerim'i iki eliyle özenle tutarak çocuklara gösterir ve "Çocuklar bu kitap bizim kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'dir. Onu bize Rabbimiz tüm Müslümanlar için göndermiştir. Çok değerlidir ve çok önemlidir. Ona her zaman itinayla davranmalıyız. Evimizin en güzel yerinde olması gerekir ve içerisindeki bilgilerin öğrenilmesi için her zaman okunmalıdır." der.

Öğretici, çocuklara bu açıklamayı yaptıktan sonra "Sizlerle birlikte Kur'an-ı Kerim'e saygı çiçeği yapacağız." der. Öğretici çocuklardan ilgili sayfayı açmalarını ister. "Şimdi hep beraber çiçeğimizi boyayacağız. Boyayacağınız bu çiçeklerin adı Kur'an-ı Kerim'e saygı çiçeği." der.

Öğretici, "Çiçeğimizin ortası Kur'an'a olan saygımızı temsil ediyor. Ve ben sizden çiçeğinizin ortasını sarıya boyamanızı istiyorum." diyerek boyama faaliyetini başlatır. Çocuklar boyama işini bitirdikten sonra öğretici, "Peki çocuklar, biz Kur'an-ı Kerim'e saygı göstermek için öncelikle ne yapıyoruz?" sorusunu sorar. Cevapları dinledikten sonra "Ona öncelikle abdestli olarak dokunmalıyız. O hâlde çiçeğimizin ilk yaprağı 'Kur'an'ı Kerim'e abdestli olarak dokunmalıyız' yaprağı olsun ve biz bu yaprağı kırmızıya boyayalım." der.

Çocuklar birinci yaprağı boyadıktan sonra öğretici "Sizce Kur'an-ı Kerim'e başka nasıl saygı gösteririz?" sorusunu sorar. Cevaplardan sonra "Kur'an okumaya besmele ile başlarız. O hâlde şimdi boyayacağımız yaprağımız 'besmeleyle başlamalıyız' yaprağı olsun ve sizden bu yaprağı maviye boyamanızı istiyorum." der.

Çocukların boyama işi bittikten sonra öğretici, “Sıra geldi üçüncü yaprağımıza. Sizce bu üçüncü yaprak Kur’an-ı Kerim’e hangi saygımızı temsil ediyor?” diye sorar. Öğrencilerin cevaplarını dinledikten sonra öğretici, “Onu düzenli okuyarak ona saygımızı göstermiş oluruz.” dedikten sonra, “Üçüncü yaprağın ‘düzenli oku’ yaprağı olduğunu.” söyler ve çocuklardan bu yaprağı turuncuya boyamalarını ister.

Öğretici, “Boyama işimiz yarılandı. Dördüncü yaprağımız Kur’an’a hangi saygı davranışımız sizce?” diye sorar. Öğrencileri dinledikten sonra “Okunduğu zaman dinlemeliyiz.” diyerek, “Sıradaki yaprağın ‘okunduğu zaman dinle’ yaprağı” olduğunu söyler ve çocuklardan bu yaprağı mora boyamalarını ister.

Öğretici, “Beşinci yaprağımız sizce Kur’an’a hangi saygı davranışı?” der ve çocukların cevaplarını dinler. Sonra kendisi, “Bu yaprak, ‘Kur’an okunduğunda saygılı otur yaprağı’ olsun ve sizden bu yaprağı yeşile boyamanızı istiyorum.” der.

Çocukların boyama işi bittikten sonra öğretici, “İşte son yaprağımız. Sizce Kur’an’a hangi saygı davranışımızı ifade edecek bu yaprak?” diye sorar. Çocukların cevaplarını dinledikten sonra, “Bu yaprak, ‘Kur’an’ı yüksekte tut’ yaprağı olsun. Sizden bu yaprağı pembeye boyamanızı istiyorum.” der. Çocukların boyama işi bittikten sonra öğretici çocuklardan, Kur’an-ı Kerim’e saygı çiçeklerine bir dal ve yapraklar çizerek faaliyetlerini tamamlamasını ister.

Hazırlanan çiçekler sınıf panosuna asılarak sergilenir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Müslümanların kutsal kitabı nedir?
2. Kutsal kitabımız Kur’an-ı Kerim’e saygı davranışlarımız nelerdir?
3. Kur’an’a saygılı davranmamız bize neler kazandırır?

Yöntem ve Teknikler : Drama (Donuk İmge), Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kur'an-ı Kerim

Kur'an Yolu Huzur Dolu Draması

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Ardından bir drama yapacaklarını söyler ve çocuklardan birkaçını drama için seçer.

Öğretici birkaç çocuktan markette bir alışveriş sürecini canlandırmalarını ister. Çocuklardan biri kasiyer olur. Diğerleri ise sırada bekleyen müşteriyi canlandırır. Öğretici, çocuklardan birinin, alışveriş yapıp hemen ödeyerek çıkmak isteyen bir müşteriyi, diğer çocukların ise onun bu davranışına itiraz eden müşterileri canlandırmasını ister. Çocuklar bu olayı canlandırırken öğretici parmağını şaklattığında onlardan donmalarını istediğini söyler.

Çocuklar kasiyer rolündeki çocuğun önünde sıraya girerler ve drama başlar. Acelesi olan müşteri rolündeki çocuk sırada bekleyenlere:

– Kusura bakmayın, ben hemen ödeyip çıkmak istiyorum. Acele işim var, der ve diğer çocukları kenara iter.

Kasiyer olan çocuk:

– Fakat sırada insanlar var efendim. Lütfen sıranıza geçin, der.

Müşteri rolünde olan çocuklar:

– Biz de sırada bekliyoruz, bizim de işimiz var, derler.

Sırayı bozan çocuk:

– Olmaz, benim işim var. Ben hemen ödeyip çıkmak istiyorum, der. Ve bu sırada öğretici parmağını şaklatarak sahneyi dondurur.

Sınıftaki çocuklara dönerek:

– Çocuklar, buradaki yanlış davranış nedir, diye sorar. Seyirci konumundaki çocuklardan, müşterilerden birinin, hiç sırasına girmediği, kurala uymadığı, diğerlerine karşı saygılı olmadığı gibi cevapları dinler.

Daha sonra öğretici:

– Peki sizce doğru davranış nasıl olmalıydı, diye sorar.

Çocuklar:

– Sıraya girmesi gerekiyordu, kurala uyması gerekiyordu, gibi cevaplar verirler.

Öğretici, alışveriş merkezlerinde uyulması gereken kuralların olduğunu ve bizim bu kurallara uymadığımız takdirde mutlu olmayacağımızı, etrafımızdakileri de mutlu edemeyeceğimizi söyler.

Öğretici bu açıklamadan sonra tekrar parmağını şaklatarak, dramayı yeniden başlatır.

Sıraya girmeyen müşteri rolündeki öğrenci bu sefer, alışveriş yapar, sıraya girer ve mutluluk içinde alışverişini tamamlar.

Drama bittikten sonra öğretici, “Çocuklar, gördüğümüz gibi, hayatımızda birtakım kurallar vardır. Evde, okulda, trafikte, hastanede veya alışveriş merkezlerinde olduğu gibi. Kurallara uymak çok önemlidir çünkü kurallara uyduğumuz takdirde mutlu ve huzurlu oluruz. Tıpkı arkadaşlarınızın canlandırdığı dramada olduğu gibi. Yüce yaratıcımız Allah (c.c.) da kulları için birtakım kurallar koymuştur. İnsanlar hayatlarını devam ettirirken mutlu ve huzurlu olsunlar diye.” der ve eline bir Kur’an-ı Kerim alarak, “İşte bizim için Rabbimizin koyduğu kurallar bu kitapta yazılıdır. Biz bu kurallara göre yaşarsak mutlu ve huzurlu oluruz.” der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kurallara uymak neden önemlidir?
2. Allah’ın (c.c.) bizim için koyduğu kurallar nerede yazılıdır?
3. Allah (c.c.) neden hayatımıza kurallar koymuştur?

04

İNSANLARI SEVİYORUM

KAZANIMLAR

1. İnsanların farklı ve ortak özelliklerini bilir.
2. Ailenin insan yaşamındaki önemini kavrar.
3. Arkadaşlığın insan yaşamındaki önemini kavrar.
4. Toplumsal yaşamda insanların farklı rolleri olduğunu bilir.
5. İnsanların birbirlerine ihtiyaç duyduklarını fark eder.
6. Belli başlı görgü kurallarını bilir.
7. Görgü kurallarına uygun davranır.

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Kolaj, Drama (Donuk İmge), Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Yuvarlak Dünya Haritası, Beyaz Fon Kartonu, Fotoğraf Makinesi, EK-P4, EK-P4a

Sevgi Çemberi
(Performans Ödevi)

Etkinlik:

Öğretici, bir hafta öncesinden EK-P4, EK-P4a'yı ailelere göndererek çocuklarının EK-P4a'ya sevdiği bir insanın yüzünü çizerek kumaş, ip vb. nesneler ile giysi yaparak süslemelerini, daha sonra kursa göndermelerini ister.

Çocuklar evlerinde yaptıkları bu çalışmayı kursa getirirler. Çocuklarla yaptıkları insan şablonu hakkında, kimin resmini yaptığı ve neden o resmi yapmak istediği konusunda sohbet edilir.

Öğretici, dünya haritasını yuvarlak bir şekilde keserek fon kartonunun ortasına yapıştırır. Daha sonra hazırladığı fon kartonunu yere koyar ve çocuklardan getirdikleri insan şablonlarını dünya haritasının etrafında el ele tutuşmuş bir şekilde yapıştırmalarını ister. Kendisi de bu konuda çocuklara yardımcı olur. Hazırlanan kolaj çalışması sınıf panosuna asılır.

Öğretici, çocuklara, "Çocuklar, bütün insanları Allah (c.c.) yarattı. İnsanların görevi birbirleriyle, kardeşçe, dostça yaşamak ve Allah'a (c.c.) kulluk etmektir. Hazırladığımız sevgi çemberindeki insan resimleri el ele tutuşarak dünyayı sevgileriyle kuşattılar. Bizler de aynı şekilde bulunduğumuz ortamlardaki insanlarla kardeşçe yaşamalıyız. Allah (c.c.) Kur'an-ı Kerim'de; 'Müminler ancak kardeştirler.' (Hucurât, 49/10) buyurmaktadır." diyerek bu ayet üzerine çocuklarla biraz sohbet eder.

Öğretici, son olarak bütün sınıftaki çocukların el ele tutuşarak bir sevgi çemberi oluşturmalarını ister. Çocuklar jest ve mimiklerini de katarak bir sevgi çemberi oluşturduklarında, onlardan donmalarını ister ve donuk imge oluşturmalarını sağlar. Onların fotoğrafını çeker. Çektiği fotoğrafı tabettirerek kolaj çalışmasının yanında sergiler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. İnsanları kim yaratmıştır?
2. Niçin kardeşçe yaşamalıyız?
3. Nasıl kardeşçe yaşarız?
4. Kardeşçe yaşamamızı bizden kim istiyor?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-D5

Damlaya Damlaya Göl Olur
(Proje Ödevi)

Etkinlik:

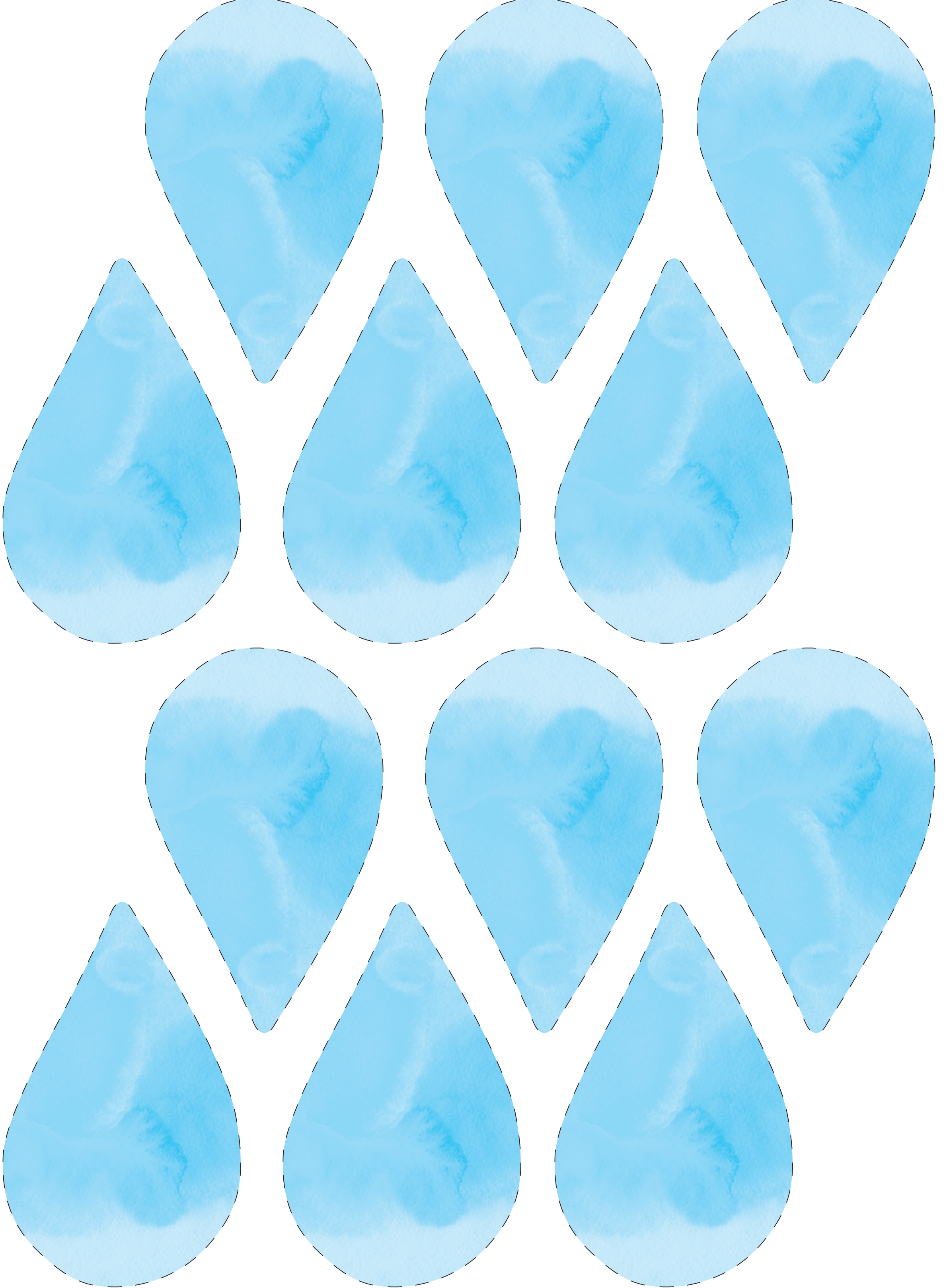
Öğretici, haftanın başında çocuklara birlikte 9 ünite boyunca gerçekleştirecekleri projeyi anlatarak hatırlatmalarda bulunur. Her günün sonunda gün içerisinde gerçekleştirdikleri "İnsanları Seviyorum" ünitesi kazanımlarına uygun güzel davranışlar için öğretici, çocuklara bir adet su damlası şekli verecektir. Çocuklar bu su damlalarını kumbaralarında biriktirecek ve 9 ünitenin sonunda kumbaralardaki su damlaları sayılacaktır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. En çok kimleri seviyorsunuz, neden?
2. Sevdiğimiz insanlara nasıl davranmalıyız?
3. Neden ailemiz bizim için çok önemlidir?

EK-D5: Damlaya Damlaya Göl Olur (Proje Ödevi)

Yöntem ve Teknikler : Sanat Etkinliği, Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kırmızı Fon Kartonu, Mavi Fon Kartonu, 2 Beyaz Fon Kartonu, Boya Kalemleri, Makas, Yapıştırıcı

Biz Hz. Âdem'in Çocuklarıyız

Etkinlik:

Öğretici, güler yüzle sınıfa girer ve çocuklarla selamlaşır. Daha sonra hep birlikte bir sanat etkinliği yapacaklarını söyler.

Öğretici, mavi fon kartonuyla beyaz fon kartonunu kaplayacak şekilde büyükçe bir daire keser ve çocuklara bunun dünyamız olduğunu söyler. Kestiği dünya şeklini beyaz fon kartonunun ortasına gelecek şekilde yapıştırır. Daha sonra kırmızı fon kartonundan iki kalp şekli keser ve dünyanın üzerine yapıştırır. Bu kalplerin, Allah'ın yarattığı ilk insanlar olan Hz. Âdem babamız ve Hz. Havva annemizi temsil ettiğini söyler.

Öğretici, beyaz fon kartonundan kırmızı kalplerden küçük olacak şekilde çocuk sayısınca kalpler keser ve çocuklara dağıtır. Bu kalpleri istedikleri renge boyamalarını söyler. Çocuklar boyama işlemini tamamladıktan sonra kalplere adlarını yazar ve dünyanın üzerine yapıştırmalarını ister. Birbirlerinin kalplerinin üzerine yapıştırmamaları konusunda uyarır. Hazırlanan sanat etkinliğini sınıf panosuna asar.

Çocuklar kendi hazırladıkları kalpleri yapıştırırken öğretici, "Büyük kırmızı kalpler Hz. Âdem'i ve Hz. Havva'yı, sizin hazırladığınız rengârenk kalpler ise bizleri temsil ediyor. Kalplerin renkleri birbirinden farklı olduğu gibi, insanlar da farklı renklerde ve farklı özelliklerde yaratılmıştır. Mesela, kimimiz sarışın, kimimiz esmer, kimimiz beyaz tenli, kimimiz uzun boylu, kimimiz mavi gözlü, kimimiz de kıvırcık saçlıyız." der.

Öğretici, çocuklara, "Çocuklar, yaşadığımız dünyada her şeyi yaratan Allah (c.c.) ilk insan olarak Hz. Âdem babamızla, Hz. Havva annemizi yarattı. Bütün insanlar Hz. Âdem ve Hz. Havva'nın çocuklarıdır." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. İlk insan ve ilk peygamber kimdir?
2. Bütün insanlar kimin çocuklarıdır?

Yöntem ve Teknikler : Uygulamalı Eğitim, Şiir, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kâğıt, Kurşun Kalem, İzole Bant, Büyüteç

Parmak İzlerimiz

Etkinlik:

Öğretici, yumuşak bir kurşun kalemle beyaz bir kâğıdın üzerini boyar. Çocukların parmaklarını boyanmış kâğıdın üzerine sürer. Çocukların parmaklarına izole bandı yapıştırır. Çocukların parmak izleri izole bandın üzerinde görülecektir. Daha sonra öğretici, izole bantları incelenmek üzere beyaz bir kâğıda yapıştırır. Her parmak izinin altına ilgili çocuğun ismini yazar. Büyüteçle parmak izleri incelenir. Hiçbir parmak izinin diğerine benzemediği gözlemlenir.

Öğretici, "Çocuklar! Gördüğünüz gibi hiçbirimizin parmak izi bir diğerine benzemiyor. Çünkü Allah (c.c.) bütün insanları farklı yaratmıştır. O her şeyi görür ve bilir. Hepimizi özel yaratmıştır. Çünkü Allah (c.c.) bize çok değer veriyor." der. Ardından çocuklarla el ele tutuşarak ritimli bir şekilde aşağıdaki dörtlüğü tekrar ettirir:

"Hepimizin yüzü başka
Parmağında izi başka
Bizi böyle yaratan
Bir Allah'tır bir Allah"

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bütün insanların parmak izlerinin farklı olması size neyi anlatıyor?
2. Sadece size özel bir parmak izinizin olması size ne hissettiriyor?

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Fon Müziği

3N1K Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir ve onlarla bir drama yapacaklarını söyler.

Öğretici, müzik eşliğinde çocukların, sınıf içerisinde dolaşmalarını ister. Sonra müziği durdurduğunda hemen bir eş bulmalarını ve karşılıklı olarak birbirlerine:

1. Kim olduklarını,
2. Neyi sevdiklerini,
3. Neyi sevmediklerini,
4. Ne yapmak istediklerini, söylerler.

Öğretici tekrar müzik açtığında, bir daha sınıfta dolanırlar, müzik kapatıldığında yine daha önce konuşmadıkları bir eş bulur ve birbirlerine yine bu dört cevabı verirler.

Çocukların sınıftaki bütün arkadaşlarıyla mutlaka karşı karşıya gelerek, bu cevapları vermeleri ve bu şekilde birbirlerini tanımaları sağlanır. Böylece, kim olduklarını, neyi sevdiklerini, neyi sevmediklerini ve ne yapmak istediklerini paylaşmış olurlar.

Herkes birbirine bu cevapları verdikten sonra öğretici, müziği durdurur ve dramayı sonlandırır.

Çocuklara: "Eğer etrafımızdaki arkadaşlarımızın kim olduğunu, neyi sevip sevmediğini, ne yapmak istediğini bilirsek ve başkaları da bu konudaki bizim düşüncelerimizi bilirse, hayatımız nasıl bir hayat olur?" diye sorar.

Çocuklardan gelen cevapları yorum yapmadan dinler. Ardından bu durumun bizim hayatımızı güzelleştireceğini, başkaları tarafından düşünülmenin ve bizim başkalarını düşünmemizin, insanı mutlu edeceğini söyler.

Öğretici, "Mesela arkadaşımız bizim çiçek sevdiğimizi bilirse, bize yaş günümüzde bir demet papatya hediye olarak getirebilir. Çünkü bu bizim en çok sevdiğimiz hediyedir. İnsan sevdiği şeye ulaşırsa daha çok mutlu olur." der.

Öğretici, "Şimdi siz sınıftaki arkadaşlarınızın, ne sevdiğini, ne istediğini biliyorsunuz, değil mi? Diğerleri de sizin kim olduğunuzu, neyi sevdiğinizi, ne yapmak istediğinizi biliyor. Peki, bu sizin hayatınızı kolaylaştırmaz mı?" der.

Ardından öğretici, insanın tek başına yaşayan bir varlık olmadığını, akrabalara, arkadaşlara ve komşulara ihtiyaç duyduğunu söyler. Çünkü etrafımızdaki insanlarla beraber yaşadığımızda hayatımızın kolaylaştığını ve güzelleştiğini söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

5. Arkadaşlık neden önemlidir?
6. En yakın arkadaşların kimlerdir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Bin Kişinin Yaptığı Pasta Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici güler yüzle sınıfa girip, çocuklara selam verdikten sonra, onlara güzel bir hikâye okuyacağını söyler ve aşağıdaki hikâyeyi okur:

> Çok güzel bir pazar günüydü. Rümeysa, mahalledeki arkadaşlarını yaş gününe davet etmek istiyordu. Onlarla sohbet edip oyunlar oynayarak eğlenceli bir hafta sonu geçirmeyi planlıyordu. Elbette ki gelen misafirlerine bir şeyler ikram etmeliydi. Rümeysa'nın aklına lezzetli bir pasta yapmak geldi. Bunun için annesinden izin istedi. Fakat o, daha önce hiç pasta yapmamıştı. Bu nedenle annesi:
>
> – Rümeysacığım, ama tek başına zorlanabilirsin. İstersen beraber yapalım?
>
> Rumeysa:
>
> – Teşekkür ederim annecim ama ben yarın on bir yaşıma gireceğim, tek başıma yapmak istiyorum.
>
> Annesi:
>
> – Hayatta her şeyi tek başımıza yapamayız bir tanem. Bazen birilerinin yardımına ihtiyaç duyarız, dedi. Ama Rümeysa pastayı, yalnız başına yapmakta ısrarcıydı.
>
> Rümeysa:
>
> – Anneciğim, neden başkalarına muhtaç olalım ki? Benim hiç kimseye ihtiyacım yok. Yapmasını biliyorum. Göreceksin, tek başıma yapacağım bu pastayı.
>
> Annesi:
>
> – Peki kızım, madem öyle düşünüyorsun sana izin veriyorum. Ama söylediğin gibi, hiç kimseye ihtiyaç duymadan, her şeyiyle kendin yapacaksın bu pastayı, dedi.
>
> Rümeysa çok mutlu oldu. Annesine teşekkür edip hemen mutfağa koştu ve işe koyuldu. Öncelikle tarif defterinden pasta için gerekli olan malzemeleri öğrendi. Ardından bu malzemeleri bir araya getirip, pastasını yapmak için tezgâhın başına geçti. Bir süre sonra mutfaktan güzel güzel kokular gelmeye başladı. Kokuyu alan annesi mutfağa geldi. Fırının içinde harika görünümlü bir pasta yavaş yavaş kabarıyordu. Rumeysa'nın yüzünde ise başarının vermiş olduğu bir gülümseme vardı.
>
> Annesi ona, pastayı nasıl yaptığını sordu. Rümeysa da tek tek neler yaptığını anlattı.

Annesi:

– Hani kızım, pastayı yaparken hiç kimseden yardım almayacaktın, her şeyi kendin yapacaktın?

Rümeysa :

– Anneciğim, gerçekten bu pastayı hiç kimseden yardım almadan, tek başıma ben yaptım. Annesi:

– Rümeysacığım, eğer bu pastayı her şeyiyle, kimseye ihtiyaç duymadan, yalnızca sen yapmış olsaydın sütü dolaptan almazdın, dedi ve Rümeysa'nın şaşkın bakışları içerisinde devam etti:

– Sütü elde etmek için bir inek alırdın. Ardından onu besleyip sağardın. Yumurta için de bir tavuk alır, kendin besler ve yumurta elde ederdin. Un için ise bahçeye buğday ekerdin. Bunları sulayarak ve gübreleyerek başak olmasını sağlardın. Olgunlaşınca buğdayları ayırıp öğütürdün ve un elde ederdin. Sadece bunlarla bitmiyor güzelim. Daha şeker var, kakao var, kabartma tozu var. Bunların yanında karıştırdığın kap, kullandığın kaşık, koyduğun tepsi, pişirdiğin fırın... Hepsinin de sana gelene kadar bir elde ediliş, bir yapılış aşaması var. Haa, her şeyden önemlisi de sen bu pastayı bir bilene sorarak yaptın, yani tarife bakarak, değil mi?

Rümeysa:

– Evet, anneciğim, ne demek istediğini anladım, dedi. Annesi gülümseyerek Rümeysa'nın başını okşadı ve:

– Anladığına çok sevindim kızım. Gördüğün gibi biz insanlar her konuda birbirimize muhtacız. Tek başımıza yaptığımızı zannettiğimiz pek çok şeyde birçok insanın yardımı ve emeği vardır. Düşünsene! Bizlerin yediği bir dilim pastada, çiftçinin, işçinin, nakliyecinin, mühendisin, bakkalın, esnafın… Daha sayısını bilemediğimiz birçok insanın emeği var. Yani pasta yaptığımız bu malzemeler evimize gelinceye kadar, binlerce kişinin çalışmasının sonucu bize ulaşıyor, dedi.

Rümeysa ise gülerek:

– Öyleyse anneciğim, benim yaptığım pasta bir kişinin değil, bin kişinin yaptığı bir pasta oldu, dedi.

Hikâye bittikten sonra öğretici, çocuklara: "Hikâyemizde de gördüğünüz gibi çocuklar, Allah biz insanları, bu dünyada birbirimize muhtaç olarak yaratmış. Hayatımızın her aşamasında; yememizde, içmemizde, uyumamızda, eğitimimizde, sağlık meselelerimizde, barınmamızda… Kısacası her konuda birbirimize ihtiyacımız var.

Örneğin; hasta olduğumuzda doktora gidiyoruz. Acıktığımız zamanlar etimiz kasaptan, ekmeğimiz fırından, sebzemiz manavdan, diğer yiyeceklerimiz de marketlerden geliyor.

Kıyafete ihtiyacımız olduğunda terziye ya da mağazaya gidiyoruz… Yani bütün bu ihtiyaçlarımızı asla tek başımıza gideremiyoruz. Birbirimize ihtiyacımız var ve herkes elinden geldiğince birbirinin ihtiyacını gidermelidir.” der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Rümeysa kimler için ve neden tek başına pasta yapmak istedi?
2. Annesi Rümeysa’ya pastayı neden tek başına yapmış olmadığını söyledi?
3. Başkalarına ihtiyaç duyduğumuz durumlara örnek verebilir misiniz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Drama, Soru- Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni, EK-41, EK-42

Arı Zuzz Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, tebessüm ederek çocuklara selam verir. Kendilerine ailenin önemi ile ilgili bir hikâye okuyacağını söyler ve yeri geldiğinde EK-41'i ve EK-42'yi gösterir.

Kekiklerin, rengârenk çiçeklerin yetiştiği mis kokulu bir tepede bir arı kovanı varmış. Bu kovanda Zuzz adında şirin bir arı, ailesiyle birlikte yaşarmış. Bu kovanda yaşayan bütün kardeş arıların ayrı ayrı görevleri varmış. Kimi arılar polenli çiçekleri bulur, kimi arılar bal peteği yapar, kimi arılar ise polen toplarmış. Birbirlerine hep yardımcı olurlarmış. Fakat bir gün Arı Zuzz, ailesiyle değil de artık tek başına, çiçekleri gezip, polen toplayıp bal yapmaya karar vermiş. Bunun daha eğlenceli olacağını düşünüyormuş çünkü kimse ona ne yapacağını, nasıl yapacağını, ne zaman yapacağını söylemeyecekmiş.

Yine bir sabah bütün aile uyanıp, polen toplamak için hazırlanmış ve Arı Zuzz'u çağırmışlar. Arı Zuzz onlara:

– Ben bugün tek başıma çıkmak istiyorum. Beni beklemeyin, demiş.

Ailesi ona:

– Zuzz, tek başına zorlanabilirsin, bizimle olursan çok daha rahat olursun, demiş.

Ailesinin bu sözleri Arı Zuzz'u ikna edememiş. Tek başına polen toplamakta çok kararlıymış.

Çünkü bu işin çok basit olduğunu, tek başına yapılabileceğini düşünüyormuş.

Ailesi ile beraber evden aynı anda çıkmış. Beraberce rengârenk çiçeklerin olduğu yere kadar kanat çırpmışlar. Belli bir yere geldiklerinde ise, Zuzz ailesine veda etmiş. Ailesi onun arkasından şaşkın gözlerle bakakalmış. (EK-41) Babası:

– Merak etmeyin, geri gelecektir, hiç kimse tek başına yaşayamaz ama bunu kendisinin görmesi lazım, demiş.

Zuzz ilerledikçe yorulduğunu hissetmiş. Çünkü polenli çiçeklerin yerini bildiren kardeşleri yokmuş. Çiçeklerin hangisinde polen olduğunu bulmakta zorlanınca, "Ailem yanımda olsaydı, çiçeklerdeki poleni bana gösterirler, ben de bu kadar yorulmazdım." diye düşünmüş. Bu düşüncelerle uçarken yorgunluğunun daha da arttığını hissetmiş.

Zuzz biraz dinlenmeye karar vererek bir çiçeğin gölgesi altına oturmuş. Yorgunluktan gözleri kapanınca uykusunun geldiğini hissetmiş. Bir yandan da, "Annem yanımda olsaydı şimdi beni dizlerine yatırıp uyuturdu, topladığım polenleri, babam ve kardeşlerim taşımamda yardım ederlerdi." demiş.

Zuzz o anda ailesinin yanında olmasını çok istemiş. Onlar olmadan tek başına bu işleri yapmasının çok zor olduğunun farkına varmış. Bir an önce ailesinin yanına gidip, "Siz benim için çok değerlisiniz." demek istemiş fakat uçmaya hâli kalmamış. Ailesini sayıklaya sayıklaya uyuyakalmış.

Akşam eve dönmeyince merak eden ailesi onu aramaya çıkmışlar. Her yerde aramışlar, taramışlar, bir çiçeğin kenarında onu uyurken bulmuşlar. Onu bu hâlde görünce çok telaşlanmışlar. Kucaklarına alıp evlerine doğru kanat çırpmışlar. Arı Zuzz gözlerini açtığında ailesini karşısında görünce çok mutlu olmuş. Anne arı gülümseyerek şefkatle yavrusuna bakmış. Onun en sevdiği polenlerle hazırlamış olduğu çorbayı, ona yedirmeye başlamış. (EK-42) Kanatlarıyla başını okşayarak, "Biz bir aileyiz tatlım, her zaman birbirimize ihtiyacımız var." demiş. Zuzz annesine sarılarak, "Canım ailem sizinle olmak ne kadar da güzelmiş, varlığınızı hissetmek beni öyle rahatlattı ki. İyi ki biz bir aileyiz, bu olay ailenin çok önemli olduğunu bana öğretti." demiş.

Arı ailesi mutlu bir şekilde;

Vızz vızz biz ormanda yaşarız
Vızz vızz tek başına şaşarız
Vızz vızz biz polenler toplarız
Vızz vızz ailece bal yaparız

şarkısını söyleyerek ormanda neşeyle uçmuşlar. Öğretici, hikâyeyi tamamladıktan sonra çocuklara, "Hadi çocuklar, şimdi hepimiz birer arı olalım ve Arı Zuzz'un şarkısını söyleyerek onu canlandıralım." der. Çocukların sınıfın boş alanında arı rolüne girerek uçma hareketleri yapmalarını ister, kendisi de role girer. Hep birlikte şarkıyı söyler ve arıları canlandırırlar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Arı Zuzz, ailesi yanında olmadığında neler hissetti?
2. Arı Zuzz yaşadığı bu olaydan nasıl bir ders çıkardı?
3. Siz aileniz yanınızda olduğu için kendinizi nasıl hissediyorsunuz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Yapıştırıcı, Profil Fotoğrafları, Boya Kalemi, Pul, Kurdele, Düğme, Makas, Kalın Karton, EK-43

Benim Evim Benim Ailem

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir.

Öğretici tüm çocuklardan bir gün öncesinden aile bireylerine ait fotoğraf getirmelerini ister.

Öğretici, çocuklara “aile nedir” sorusunu sorar. Tüm çocukların cevaplarını dinledikten sonra kendisi ailenin tanımını yapar. (Anne, baba, dede, nine ve çocuklardan oluşan küçük topluluk vs.)

Öğretici, çocuklara evlerinden getirdikleri aile bireylerine ait resimlerle bir aile albümü hazırlayacaklarını söyler. Öğretici, çocuklardan etkinlik kitabındaki ilgili sayfayı keserek boyamalarını ister. Ardından hazırlamış oldukları boyamayı bir kartonun üzerine yapıştırmalarını söyler. Bu işlem sırasında öğretici, çocuklara gerekli yardımlarda bulunur. Kesme ve boyama işlemi tamamlandıktan sonra öğretici çocuklara, kendi fotoğraflarını evin ortasına, aile bireylerinin fotoğraflarını ise evin istedikleri yerine yapıştırmalarını söyler. Yapıştırma işlemi de tamamlandıktan sonra pul, kurdele, düğme vs. malzemeleri kullanarak evlerini süslemelerini ister. Böylece aile albümü hazırlanmış olur.

Daha sonra her evin çatısının ortasına gelecek şekilde bir delik açılır ve çocuklar kurdele geçirerek bu albümü asılabilir hâle getirirler. Öğretici, çocuklara, “Her insan için bir aileye, sıcak bir yuvaya sahip olmak çok önemli ve değerlidir. Yuvamızın kıymetini ve ailemizin önemini her zaman bilelim ve onları çok sevelim çocuklar. Hepinizin evinde ailesiyle mutlu ve huzurlu bir şekilde yaşamanızı diliyorum.” der. Hazırlanan albüm, odalarına asılmak üzere çocuklara verilir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Aile nedir?
2. Aile neden önemlidir?

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Hikâye Metni, Karton, Yapıştırıcı, Makas, Artık Malzemeler (Kumaş, Yün İplik, Düğme, Pul, Sim, vs.)

Zeytinyağlı Pırasa Hikâyesi

Etkinlik:

Güzel bir köy varmış. Bu köydeki tarlalardan birinde bir pırasa yaşarmış. Kendi başına yaşamaktan sıkıldığı için yanına bir arkadaş arar dururmuş. Ama biraz fazla uzun olduğundan pek arkadaş bulamazmış ve yalnızlık çekermiş. Bulduğu arkadaşlar da kendine göre olmuyormuş. Birgün domates ile arkadaş olmuş, beraber oynamışlar, ama domates oynarken çabucak yuvarlanıp gittiği için pırasa ona yetişemiyormuş.

Lahana ile arkadaş olduklarında, lahana hızlı koşamadığı için pırasa oyundan zevk alamıyormuş. Birgün oynarlarken lahana o koca gövdesiyle pırasanın üstüne düşmüş ve pırasanın canı yanmış. Sonra patlıcan ile dost olmuş olmasına ama patlıcan da, her şeye 'benim' diyormuş ve pırasayla hiçbir şeyi paylaşmıyormuş. Bu durum da pırasayı çok üzüyormuş. Birgün soğana rastlamış, onunla arkadaş olmuş. Soğan da oyunda hep mızmızlanıp ağlıyormuş. Her isteğini ağlayarak söyleyip, ağlayarak elde ediyormuş. Bu şekilde oyun oynayamadıklarından dostlukları devam edememiş. Annesi ona neden kendisi gibi pırasalarla arkadaşlık etmediğini sorunca, o da ben değişik sebzelerle oynamayı seviyorum demiş.

Birgün tarlalardan birinin yanından geçerken, mis gibi havuç kokuları burnuna gelmiş. Havuçla arkadaş olabileceğini düşünmüş. "İyi günler havuç kardeş." diye seslenmiş. Sonra arkadaş olup, çok güzel oyunlar oynamışlar. Hoplamışlar, zıplamışlar, koşmuşlar, saklambaç oynamışlar. Pırasa sonunda aradığı arkadaşı bulduğunu düşünmüş. Çünkü onunla çok iyi anlaşıyormuş. Bir gün çiftçi, pırasa ve havucu tarladan toplayıp manava satmış. Arkadaşlıkları manavda da devam etmiş.

Çok güzel de bir hayalleri varmış. Bir çocuk için pişirilecek bir yemeğin içinde, pırasa ve havuç birlikte olacaklarmış. Birgün manava gelen yaşlı teyze, gülen havuç ve pırasayı görünce, torunu için lezzetli bir zeytinyağlı pırasa yapmaya karar vermiş. Yaşlı teyze pırasa ve havucu satın alınca birbirlerine gülerek bakmışlar. Çünkü yemeğin içinde de beraber olacaklarmış. Birbirlerinden ayrılmayacaklarmış. Yaşlı teyze torunu için lezzetli zeytinyağlı pırasa yemeğini yapmış. Bu lezzetli zeytinyağlı pırasayı yiyen çocuğa pırasa ve havuç el ele tutuşarak şu sözleri söylemişler:

Arkadaşlık çok güzel,
Onunla geçin güzel.
Üzme arkadaşını,
Dostluğun ver hakkını.

Haydi, örnek al da bak,
Havuçla pırasayı,
Ona sen vermelisin,
Mutluluğun payını.

Öğretici, hikâyeyi okuduktan sonra, “Çocuklar pırasa ve havuç gibi biz de çok iyi arkadaşlara sahip olmalıyız. Arkadaşlarımızı sever ve onlarla iyi dostluklar kurarsak, her zaman mutlu oluruz.” der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Arkadaşınızın hangi davranışları hoşunuza gider?
2. Arkadaşlarınızı neden seviyorsunuz?
3. Arkadaşlarınızın nasıl olmasını istersiniz?
4. Arkadaşlarımız bizim için neden önemlidir?

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Çocuk Sayısınca Sandalye

Her Şey Arkadaşla Güzel Oyunu

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir.

Öğretici, çocuklara oyun oynamayı sevip sevmediklerini sorar, daha sonra birlikte bir oyun oynamak isteyip istemediklerini sorar. Öğretici, "Bu oyunu önce herkes tek başına oynayacak, bakalım sevecek misiniz?" der ve herkesin sandalyesini alarak sınıfın ortasına gelmesini ister. Birlikte sandalye kapmaca oynayacaklarını ancak herkesin tek başına oynayacağını söyler, müzik açıldığında herkesin ritmik hareketlerle sandalyelerin etrafında dolanmasını, müzik durduğunda ise herkesin kendi sandalyesine oturması gerektiğini söyler. Müzik açılır ve oyun bir süre bu şekilde oynanır, ancak çocuklar bu şekilde oynamaktan sıkılacaklardır. Öğretici, oyunu sevip sevmediklerini, daha sonra da aynı oyunu hep birlikte oynamak isteyip istemediklerini sorar.

Çocuklar oyunu hep birlikte oynamak istediklerinde, öğretici hep birlikte oynamakla tek başına oynamak arasında nasıl bir fark olacağını sorarak cevaplarını alır. Oyun hep birlikte bir kişi kalıncaya dek bir süre oynanır.

Oyun sonunda öğretici, çocuklara hangi oyunun daha eğlenceli olduğunu ve nedenini sorar. Arkadaşlarımız olmasaydı oyunlarımız nasıl olurdu, bütün oyunları tek başımıza oynasaydık nasıl olurdu, sorularını sorar ve bu konuda bir süre sohbet eder.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Arkadaşlar niçin olmalıdır?
2. Arkadaşlarımız olmasaydı nasıl oyun oynardık?
3. Tek başımıza oyun oynamak hoşunuza gider mi?

Yöntem ve Teknikler : Drama (Donuk İmge), Soru-Cevap

Aileme Yardım Ediyorum Draması

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle gelir ve selam verir. Çocuklara "Aile nedir?" sorusunu sorar. Tüm öğrencilerin cevaplarını dinledikten sonra aile bireylerinin birbirlerine nasıl davranmaları gerektiğini sorar ve "Birbirlerine yardım ederler." cevabını alana kadar da sorularıyla onları yönlendirir.

Bu cevap geldikten sonra öğretici sınıftaki çocukları 3-4 gruba ayırır. Çocuklara kendi aralarında aile içerisinde yaptıkları bir yardımı belirleyip o davranışın fotoğrafını oluşturmalarını ister. Öğretici, çocuklara biraz süre verir. Çocuklar grup olarak hazır olduklarını belirttikten sonra öğretici, ilk grubu tüm çocukların görebileceği bir yere çıkarır, onlardan belirledikleri yardım davranışının fotoğrafını oluşturmalarını ister. Grup sanki bir fotoğraf karesindeymiş gibi donmuş bir şekilde aile içerisinde yaptıkları bir yardım davranışını sergiler.

Öğretici sınıfa dönerek, "Bu resimde nasıl bir yardımlaşma görüyorsunuz çocuklar?" diye sorar. Çocukların cevaplarını dinlerken, aile bireyleri arasında ne tür bir yardımlaşma olabileceğine dair sorularıyla onları yönlendirir. Sınıftan gelen yorumları dinledikten sonra, donuk imgeyi yapan çocuklara dönüp, mesela; "Arkadaşlarınız sizin, annesine bulaşık yıkarken yardım eden bir çocuğun resmini oluşturduğunuzu söylüyor. Peki, siz bize hangi yardımlaşmanın resmini oluşturdunuz?" diye sorar. Donuk imgeyi yapan çocukların da açıklamalarını dinledikten sonra diğer gruba geçilir. Her grup donuk imgesini yapana kadar drama bu şekilde devam eder.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Aile bireylerinize yaptığınız yardımlara örnekler veriniz?
2. Aile bireylerinize yardım edince neler hissediyorsunuz?
3. Aile bireyleriniz size ne gibi yardımlarda bulunuyor?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kostümler (Şallar, Beyaz Başörtüsü, Göz Kalemi, Yöresel Kıyafetler)

Farklı Farklıyız Draması

Etkinlik:

Öğretici, önceden farklı kültürleri yansıtan kıyafetleri hazırlar ve çocuklara bir drama yapacaklarını söyler.

Öğretici, renkli şalları kullanarak birkaç kız öğrenciyi Hintli gibi giydirir ve alınlarının ortasına kırmızı boya ile bir dövme yapar. Birkaç erkek çocuğunun alınlarına da kırmızı boya ile dövme yapar. Birkaç çocuğun kalem ile gözlerini çekik yapar, erkeklere bir de Çinlilere özgü sakal bıyık çizer. Birkaç çocuğa beyaz başörtüsünü Araplara özgü bir şekilde bağlar ve Arap yapar. Birkaç çocuğa kendi ülkemizin yöresel kıyafetlerinden giydirir. (Bunun gibi farklı ülkelerin özelliklerini yansıtan kıyafetler kullanılarak drama zenginleştirilebilir.)

Öğretici, çocukları kostümleriyle hazırladıktan sonra, “Allah (c.c.) insanları farklı renk ve farklı dillerde yaratmıştır. Bu O’nun gücünün bir göstergesidir. İsteseydi tüm insanları tek tip yaratabilirdi. Bu farklılık aynı zamanda insanlarda birbirlerine karşı araştırma ve merak duygusu uyandırır. Bizler bu farklılık, bu çeşitlilik için Allah’a teşekkür etmeliyiz ve teşekkürümüzü de dünyada tüm insanlarla barış içinde yaşayarak göstermeliyiz.” der.

Daha sonra öğretici, tüm çocuklardan yüzleri birbirine dönük olarak, daire şeklinde ayakta durmalarını ister. Çocuklar istenilen şekilde yerlerini alınca öğretici sırasıyla her birinin bir adım öne çıkıp kendini tanıtmasını ister. Bu tanıtma şu şekilde olacaktır: “Ben bir Çinliyim. Rengim, dilim sizden ayrı ama aynıyız hepimiz, insanız. Ben bir Türküm. Rengim, dilim sizden ayrı ama hepimiz aynıyız, insanız.” gibi.

Tüm çocuklar kendilerini bu cümle ile tanıttıktan sonra hepsi el ele tutuşur ve aşağıdaki şiiri melodik bir şekilde dönerek söylerler:

Allah yarattı bizi, farklı farklı dillerde, Allah yarattı bizi, farklı farklı renklerde

Yaşıyoruz hepimiz çok farklı ülkelerde

Teşekkürler Allah’ım, farklılık güzel şeydir

Sevgin dillerimizde, hep gönüllerimizde

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah (c.c.) insanları neden farklı farklı yaratmıştır?
2. İnsanların farklı yaratılmasının faydaları nelerdir?
3. Başka bir dilde konuşan tanıdığınız bir insan var mı?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Biz Bir Aileyiz Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle gelir ve selam verir. Çocuklara dönerek, “Çocuklar şimdi sizlere Sinan ile Sema’nın hikâyesini anlatacağım.” der. Sonra hikâyeyi okumaya başlar.

Sinan ve Sema apartmanlar arasında kalmış, kocaman bir bahçenin ortasındaki küçük ve şirin bir evde oturuyorlardı. Bu ev onlara anneannelerinden kalmıştı. Bahçenin etrafında çok güzel ağaçlar, annesinin dikmiş olduğu çok güzel çiçekler vardı. Ayrıca bahçenin orta kısmında annesi domates, salatalık, biber, marul gibi çeşitli sebzeler yetiştiriyordu.

Sinan ve Sema’nın anneleri bahçelerine diktikleri bu sebzeleri komşularına satarak ailesine katkıda bulunuyordu. Komşularından üç aile, anneleriyle anlaşmış, haftanın belirli günlerinde onlardan sebze satın alıyorlardı. Salı, çarşamba ve perşembe günleri bu ailelere sebze teslim etme günü idi. Komşuları arabalarıyla gelip hazırlanmış olan bu sebzeleri satın alıp parasını ödeyip gidiyordu.

O gün anneleri çok üşütmüş olduğu için hastalandı. Doktor yataktan çıkmaması gerektiğini söyledi. Sinan ve Sema anneleri hasta olduğu için üzülüyordu. Çünkü bahçede büyümüş olan sebzelerin toplanarak, akşam almaya gelecek komşuları için hazırlanması gerekiyordu. Eşi de ona yardım edemezdi. Çünkü o da işe gidiyordu.

Anneleri, Sinan’a, Sema’ya ve eşine “Ben çok hastayım. Benim bahçemde yetiştirdiğim sebzeleri satın alan üç aile var. Onlar mutlaka satın almaya gelecekler, ben onlara söz vermiştim. O yüzden sebze paketlerini hazırlamam gerek. Ne yapacağız?” der.

Babaları, “O saatlerde ben işte olduğum için sana nasıl yardımcı olabilirim bilemiyorum.” der.

Annelerinin üzüldüğünü gören Sinan ve Sema birbirlerine bakarak annelerine; “Anneciğim, biz senin yapacağın işleri yapabiliriz. Bahçeden gidip sebzeleri toplayabiliriz. Topladıktan sonra temizler, tartıp paket yaparız. Komşularımız gelince de onlara teslim ederiz. Lütfen anneciğim bize izin ver, sana yardım etmek istiyoruz. Sadece nasıl yapılacağını söyle.” dediler.

Anneleri, Sinan ve Sema’ya bahçeden sebzeleri nasıl toplayacaklarını, nasıl temizleyeceklerini, nasıl tartıp paket yapacaklarını ve komşularına nasıl teslim edeceklerini anlattı. Onlar da annelerini dikkatle dinlediler.

Annelerinin söylediklerini aynen yapan çocuklar akşama kadar teslim edilecek paketleri hazırladılar. O akşam komşularından Adnan amca sebzeleri almaya geldiğinde Sinan ve Sema'nın sebzeleri verdiğini görünce annelerine ne olduğunu sordu. Çocuklar da annelerinin hasta olduğunu söylediler. Bu sebzeleri kimin hazırladığını sorunca, çocuklar kendilerinin hazırladığını söyledi.

Adnan amca çocukların bu açıklamasından sonra çocuklara, "Aferin size çocuklar, annenize ne kadar yardımcı olmuşsunuz. Annenizin işlerinin yapılmasına yardım ederek büyük bir aile dayanışmasında bulunmuşsunuz. Eminim anneniz sizinle gurur duyacak." dedi.

Çocuklar, ertesi gün sebzelerini almaya gelen komşular için de annesinin teslim etmesi gereken sebzeleri hazırladılar. Zeynep teyzenin, Kamil amcanın ürünlerini hazırlayarak teslim ettiler.

O gece annelerine yardım etmenin, ailelerine katkıda bulunmanın mutluluğu ile huzur içinde uyudular.

Öğretici, hikâyeyi okuduktan sonra aile içerisinde yardımlaşmanın çok önemli olduğunu, zor durumda kalan aile fertlerinin işlerine yardım etmenin aileyi daha mutlu ve huzurlu yapacağını söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Birisine yardım ettiğinizde neler hissedersiniz?
2. Birisi size yardım ettiğinde neler hissedersiniz?
3. Aile içinde hiç yardımlaşmada bulunuyor musunuz?

Yöntem ve Teknikler	: Sanat Etkinliği, Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Sarı, Mavi ve Beyaz Fon Kartonları, Makas, Kalem, Yapıştırıcı

Haklara Saygılıyım

Etkinlik:

Öğretici, gülümseyerek sınıfa gelir, çocuklarla selamlaşır, daha sonra öğretici, çocukların pencereye doğru yaklaşıp, pencereden dışarı bakmalarını ve dışarıyı gözlemlemelerini ister ve ne gördüklerini sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler.

Çocuklardan; ağaç, kuş, çiçekler, gökyüzü, insanlar vb. cevaplar aldıktan sonra öğretici tekrar sorar; “Peki çocuklar bu gördüklerinizin bir sahibi var mı?” Gelen cevapları dinler ve “Evet, çocuklar her şeyi yaratan Yüce Allah’tır.” der.

Öğretici, “Çocuklar, Allah (c.c.) dünyada bulunan ağaçları, bitkileri, hayvanları, havayı, toprağı, suyu vs. sadece bizim için mi yarattı?” der.

Çocuklar: “Evet” derler.

Öğretici, “Bakın çocuklar, kâinattaki bütün güzellikler ve nimetler bütün insanlar içindir. Onları kullanmak, onlardan istifade etmek konusunda bütün insanlar eşit haklara sahip oldukları gibi, onları korumakla da görevlidir.” der.

Öğretici, çocuklara bir sanat etkinliği yapacaklarını söyler. Beyaz bir fon kartonunun üzerine kurşun kalemle çocukların ellerinin şablonunu çizer ve kendi el şablonlarını makasla çizgileri takip ederek kesmelerine yardımcı olur. Ardından kendi el şablonlarını boyamalarını ister. Mavi fon kartonuyla bir dünya şablonu çizer ve keserek hazırlar. Hazırlanan dünya şablonunu sarı renkte büyükçe bir fon kartonunun ortasına yapıştırır. Öğretici, çocuklardan hazırladıkları el şablonlarını sırayla getirerek dairesel bir biçimde dünyanın etrafına yapıştırmalarını ister. Hazırlanan sanat etkinliği sınıf panosuna asılır.

Öğretici, çocuklara sanat etkinliğini göstererek; “Çocuklar gördüğünüz gibi tek bir dünyamız var ve bu eller dünyada yaşayan biz insanları temsil ediyor. Dünyada yaşayan insanların renkleri, dilleri, dinleri farklı farklıdır. Hiçbir insanın renginden, dilinden ve yaşam tarzından dolayı diğerinden üstünlüğü yoktur. Allah (c.c.) herkesi eşit yaratmıştır. Dünyada verdiği nimetlerden faydalanma, onları kullanma konusunda bütün insanlar aynı haklara sahip olarak yaratılmıştır.” der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Var olan her şeyin sahibi kimdir?
2. Var olan her şey kimin için yaratılmıştır?
3. Allah'ın (c.c.) verdiği nimetlerden kimler faydalanabilir?

05

KÂİNATI SEVİYORUM

KAZANIMLAR

1. Allah'ın kâinatı bir düzen içerisinde yarattığını fark eder.
2. Doğada vakit geçirirken kâinatın güzelliklerini fark eder.
3. Allah'ın insanlar için pek çok nimetler yarattığını bilir.
4. Çevreyi temiz tutar.
5. Çevreye zarar verici davranışlardan uzak durur.
6. Allah'ın insanlar için yarattığı nimetleri verimli kullanır.

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-P5, Sakin Bir Fon Müziği, Hareketli Bir Fon Müziği

Doğayı Seviyorum, Kirletmiyorum

(Performans Ödevi)

Etkinlik:

Öğretici, hafta başında çocuklara yapacakları dramanın rol dağıtımını yapar. 5-6 çocuğa ağaç olma rolü, 5-6 çocuğa çiçek olma rolü,5-6 çocuğa kuş olma rolü, 2-3 çocuğa çevreyi kirleten çocuklar olma rolü, bir çocuğa çevreyi kirleten çocukları uyaran kişi olma rolü verilir. Öğretici, çocuk sayısına göre ağaç, çiçek ve kuş sayısını arttırabilir veya azaltabilir. EK-P5'i ailelere göndererek çocuklarıyla birlikte rollerine uygun kostümler tasarlamalarını ve haftanın son günü kursa göndermelerini ister.

Öğretici, dramayı yapacakları gün çocuklara kostümlerini giydirir ve rollerini anlatır. Onlara hiç konuşmadan el ve yüz hareketleriyle anlaşacaklarını söyler. Öğretici, öncelikle sakin fon müziğini açar, ağaçlardan ve çiçeklerden mutlu bir şekilde oldukları yerde sallanmalarını ister. Kuşlardan mutlu bir şekilde uçmalarını, güzel bir sesle ötmelerini ve ağaçlara konmalarını ister. Ardından çevreyi kirleten üç çocuk gelir, öğretici hareketli fon müziğini açar. Çocuklar ellerindeki çöpleri etrafa hızlı hızlı atarak oyunlar oynarlar. Onlar etrafa çöp attıkça, çiçekler solma taklidi yaparak bulundukları yerde yere yatarlar, ağaçlar ise kollarını aşağıya indirip üzgün bir hâle bürünürler. Kuşlar ötmeyi bırakır ve uçarak oradan uzaklaşırlar.

Daha sonra yere çöp atan çocukları uyaracak olan çocuk gelir ve çöp atan çocukları uyarır. Onlara solmuş çiçekleri ve üzgün ağaçları göstererek, parmağını sallar.

Çöp atan çocuklar bu hareketi görünce yanlış yaptıklarını anlarlar ve çok üzülürler. Çöpleri hemen toplamaya başlarlar. Attıkları çöpleri hep birlikte toplarlar, bu esnada öğretici sakin fon müziğini tekrar açar. Çöpler toplandıkça çiçekler ve ağaçlar canlanır, kuşlar geri dönmeye başlar. Çocuklar neşeyle çiçekleri koklarlar ve mutlu bir şekilde oyun oynarlar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Çevremizi nasıl temiz tutarız?
2. Çevremizi neden temiz tutarız?
3. Kâinattaki düzeni neden koruruz?

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Uygulamalı Eğitim, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: EK-D6

Damlaya Damlaya Göl Olur
(Proje Ödevi)

Etkinlik:

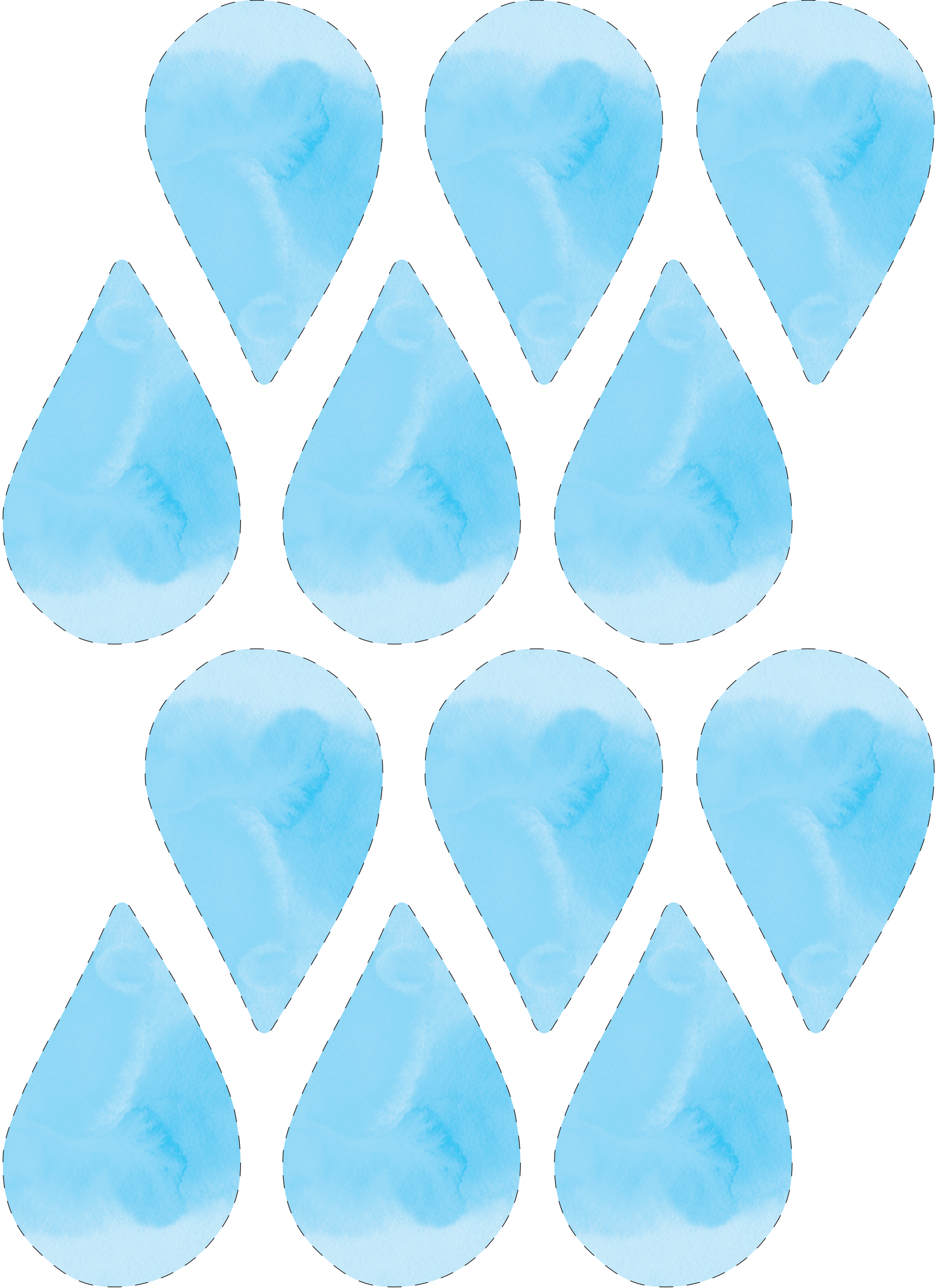
Öğretici, haftanın başında çocuklara, birlikte 9 ünite boyunca gerçekleştirecekleri projeyi anlatarak hatırlatmalarda bulunur. Her günün sonunda gün içerisinde gerçekleştirdikleri "Kâinatı Seviyorum" ünitesi kazanımlarına uygun güzel davranışlar için öğretici, çocuklara bir adet su damlası şekli verecektir. Çocuklar bu su damlalarını kumbaralarında biriktirecek ve 9 ünitenin sonunda kumbaralardaki su damlaları sayılacaktır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah (c.c.) kâinatı kimin için yaratmıştır?
2. Biz kâinattaki varlıkları neden sevmeliyiz?
3. Kâinattaki düzeni korumak için neler yapmalıyız?

EK-D6: Damlaya Damlaya Göl Olur (Proje Ödevi)

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Sıra veya Sandalye

Kâinatı Keşfediyorum Draması

Etkinlik:

Öğretici, o gün sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Yapacağı etkinlikten önce onlara konuyla ilgili kısa bir bilgi verir:

"Allah (c.c.) üzerinde yaşadığımız bu Dünya'yı hatta tüm kâinatı biz insanlar için yaratmıştır. Gökyüzündeki, yeryüzündeki, denizlerin içindeki, yerin altındaki sayısını bilmediğimiz pek çok şey bize hizmet etmektedir. Her şeyde bizim için çeşit çeşit faydalar vardır. Şimdi bunu daha iyi anlamak ve kâinatı yakından tanımak için hep beraber heyecanlı bir yolculuğa çıkacağız. Bu yolculuk için ise gerekli olan aracı kendimiz yapacağız. Ne dersiniz?" der.

Ardından öğretici, çocuklarla beraber oturdukları sıraları/sandalyeleri art arda dizerek hem uzayda hem de yerin altında kullanabilecekleri özel bir araç yaparlar.

Öğretici, aracın kaptanı, çocuklar da yolcuları olarak araçta yerlerini alırlar. Kaptanın, "Uzaya yolculuğa hazır mıyız?" sorusundan sonra yolculuk başlar. Yolculukta öğretici, "Kemerlerinizi bağlayın, sıkı tutunun..." gibi ifadeler kullanarak etkinliği daha canlı hâle getirir.

Keşif aracı ve yolcuları yükselerek uzaya çıkarlar. Öğretici, "Çocuklar, ilk durağımız Ay. Burada birkaç dakika durup sonrasında yolculuğumuza devam edeceğiz." der ve Ay'a inerler. Hep beraber araçtan çıkarlar ve Ay'da geziyormuş gibi sınıfta dolaşmaya başlarlar. Öğretici, çocuklara "Bu gezegen Dünyamızın uydusu olan Ay gezegenidir ve Dünya'ya en yakın olan gezegendir. Eğer Ay olmasaydı yeryüzünde günler çok kısa olurdu. Şiddetli fırtınalar ve kasırgalar hiç eksik olmazdı. Ay ışığı sayesinde yaşamını sürdüren canlılar gelişemezdi. Kısacası Ay, Dünyamız ve üzerinde yaşayan insanlar için çok önemli." der ve tekrar araca binip yolculuğa devam ederler.

Az sonra uzaktan Güneş'i görürler. Öğretici, "Bakın çocuklar, Güneş'i görüyor musunuz? Ancak çok sıcak olduğu için yanına daha fazla yaklaşamayacağız. İçinizde Güneş'in bize olan faydalarını bilen var mı?" diye sorar ve çocukların cevaplarını dinler.

Daha sonra; "Eğer Güneş olmasaydı Dünyamız ısınamayacağı için her yer buzullarla kaplı olurdu. Bu nedenle hiçbir canlı yaşayamazdı. Kısacası Dünya'da hiçbirimiz var olamazdık."der ve birkaç gezegeni daha ziyaret edip yıldızları seyrederek Dünya'ya dönerler.

Öğretici, "Evet! Heyecanlı bir uzay yolculuğundan sonra bu muhteşem aracımızla şimdi de yerin altına doğru yolculuk edeceğiz." der. Ardından yerin altına giriyormuş gibi yaparlar

ve yolculuğa başlar başlamaz dururlar. Öğretici, "Burası yer kabuğunun en üst kısımları. Yani yer altında yetişen sebzelerin bulunduğu yer. Allahu Teâlâ bizler için yerin altında da çok faydalı yiyecekler yaratmış. Mesela patates, soğan, sarımsak, havuç, turp, pancar, şalgam, yer elması bunlardan bazıları. Haydi, şimdi bunları bulup biraz toplayalım." der ve sanki toplayıp çantalarına koyuyormuş gibi yaparlar.

Ardından yer altındaki yolculuklarına devam ederler. Bir süre sonra öğretici, "Çocuklar, haydi ellerimizi pencereden dışarıya çıkaralım." der ve ardından "Bir serinlik hissettiniz mi?" diye sorduktan sonra devam eder: "Bu, bizim için hayati önem taşıyan ve yerin altında depolanan suyun serinliği. Ne kadar da berrak ve soğuk değil mi? Haydi kana kana içelim." der ve elleriyle su içermiş gibi yaparlar. Daha sonra yollarına devam ederler.

Biraz sonra öğretici tekrar çocuklara, "Şimdi tekrar ellerimizi pencereden dışarıya çıkaralım." der ve ardından sorar: "Ufff, çok sıcak değil mi?"dedikten sonra devam eder: "Bu sefer de çok sıcak bir suyla karşılaştık. Rabbimiz bizim için yerin altında bu suları ısıtmış. Neden mi? Çünkü bu sıcak suların bizler için çok faydası var. Bu nedenle insanlar bu sulardan yararlanabilmek için kaplıcalar yapmışlar." der ve yola devam ederler.

Bir müddet gittikten sonra dururlar ve öğretici, "Bakın çocuklar, şu siyah şeyleri görüyor musunuz? Bunlar Allah'ın, yakarak ısınmamız için yarattığı kömürlerdir. Bakın, az ileride de siyah renkte bir sıvı var. Bu da arabalarımızı hareket ettiren benzinin elde edildiği petrol maddesi. Ne kadar da ilginç değil mi?" der ve ardından devam eder:

"Çocuklar, henüz görebileceğimiz şeyler bitmedi ama artık dönmemiz gerekiyor. Bir dahaki yolculuğumuzda Allah'ın (c.c.) bizim için yerin altında yaratmış olduğu demir gibi madenleri, elmas gibi değerli taşları, evlerimizi ısıttığımız doğal gazı, yer altı canlılarını ve daha pek çok şeyi göreceğiz. Haydi, şimdi sıkı tutunun ve kemerlerinizi bağlayın. Hızlı bir şekilde yukarıya çıkıyoruz." der ve geriye yaslanarak yukarıya doğru çıkar gibi yaparlar. Yolculuk bitince araçtan inerler ve etkinliği tamamlarlar.

Etkinlikten sonra öğretici, "Gördüğünüz gibi çocuklar, Allah (c.c.) sadece yeryüzündeki değil, gökyüzündeki, denizlerdeki, yerin altındaki pek çok varlığı biz insanlar için yaratmıştır. Hepsini bizim hizmetimize sunmuştur. Bu nedenle bize düşen, yaratılan her şeyin kıymetini bilmek ve bütün bunlar için Allah'a (c.c.) bol bol şükrederek O'na karşı görevlerimizi en güzel şekilde yerine getirmektir." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah (c.c.) bizim için gökyüzünde neler yaratmıştır?
2. Ay'ın ve Güneş'in Dünyamıza faydaları nelerdir?
3. Allah (c.c.) yer altında bizim için neler yaratmıştır?

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Beyaz Fon Kartonu, Yapıştırıcı, EK-44, EK-44a, EK-44b

Buldur, Söylet

Etkinlik:

Öğretici Güneş, Ay, yıldız, dağ, at, arı, inek, tavuk, koyun, deniz, balık ve insan resimlerini keserek hazırlar. Sonra büyük fon kartonunu alıp sınıfta tüm çocukların görebileceği bir yere asar. Bu işlemlerden sonra çocuklara aşağıdaki soruları sorup çocukların cevapları doğrultusunda önceden temin ettiği resimleri fon kartonuna yapıştırır.

Öğretici, çocuklara sorar:

– İçinde yaşadığımız gezegenin adı nedir?

Çocuklar, “Dünya” cevabını verdikten sonra, öğretici çocuklara fon kartonunun üzerine büyük bir daire çizerek, “Bu bizim Dünyamız olsun.” der.

Öğretici, çocuklara sorar:

– Allah (c.c.) Dünya’nın ısınması için neyi yaratmıştır?

Çocuklar “Güneş” cevabını verdikten sonra, öğretici Güneş resmini çocukların göreceği şekilde Dünya’nın yakınına yapıştırır.

Öğretici, çocuklara sorar:

– Allah (c.c.) gece Dünya’yı aydınlatacak neler yaratmıştır?

Çocuklar Ay ve yıldız cevaplarını verdikten sonra, öğretici yıldız ve Ay resmini, Dünya resmini, üstünde bir boşluğa yerleştirir.

Öğretici, çocuklara sorar:

– Yeryüzündeki kocaman tepelerin adı ne?

Çocuklar “dağ” cevabını verdikten sonra, öğretici dağ resmini Dünya’nın üzerine yapıştırır.

Öğretici çocuklara sorar:

– Dünya’da hangi hayvanlar yaşar? (Öğretici, çocuklara elindeki resimler doğrultusunda cevaplarını bulmalarında yardımcı olabilir.)

Çocuklar inek, arı, at, tavuk, koyun cevaplarını verdiklerinde, öğretici bu hayvanların resmini Dünya resminin üzerine yapıştırır.

Öğretici, çocuklara sorar:

– Dünya’da su dolu olan yerlere ne denir?

Çocuklar “deniz” cevabını verdikten sonra, öğretici deniz resmini Dünya’nın üzerine yapıştırır.

Öğretici, çocuklara sorar:

– Allah (c.c.) denizde yaşayan, kıvrıla kıvrıla yüzen hangi canlıyı yaratmış?

– Çocuklar “Balık” cevabını verdikten sonra, öğretici balık resmini, denizin üzerine yapıştırır.

Öğretici çocuklara sorar:

– Çocuklar, Allah (c.c.) bunca nimeti kimin için yarattı?

Öğretici, çocuklardan gelen cevabı dinler ve insan resmini Dünya’nın üzerine yapıştırır.

Öğretici, çocuklara kâinatı ve kâinattaki tüm varlıkları, Allah (c.c.)’ın insanlar için yarattığını söyler.

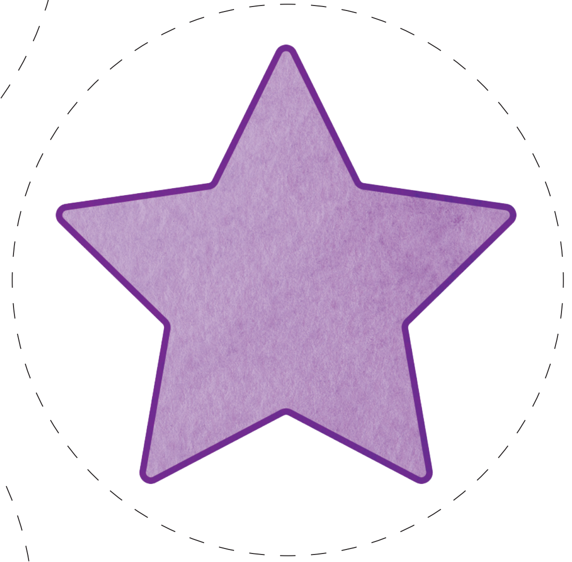
Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

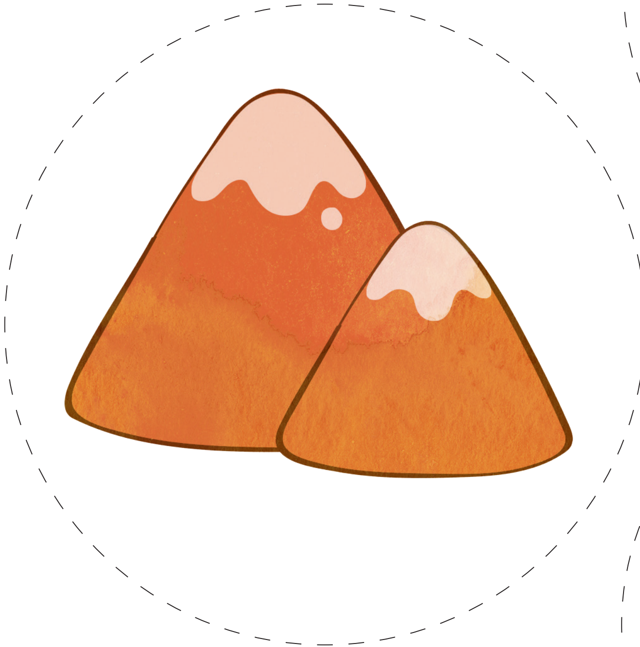
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

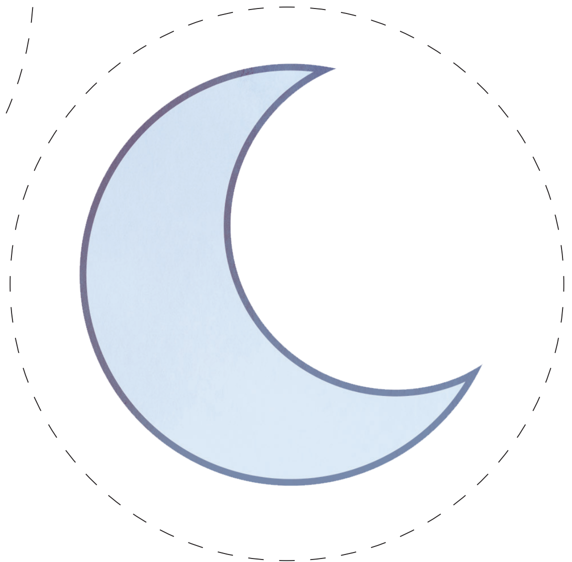
1. Allah (c.c.) kâinatı ve bu nimetleri kimin için yarattı?
2. Allah’ın (c.c.) yarattığı bu nimetlerden nasıl faydalanıyoruz?

EK-44: Buldur, Söylet

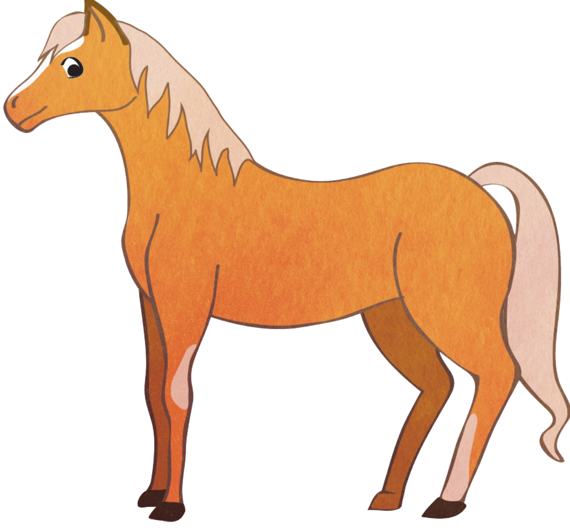

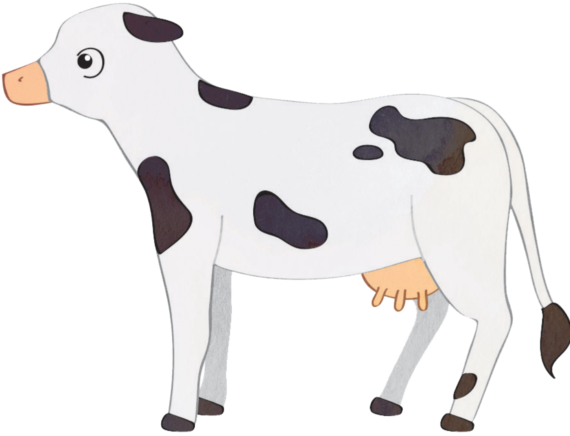

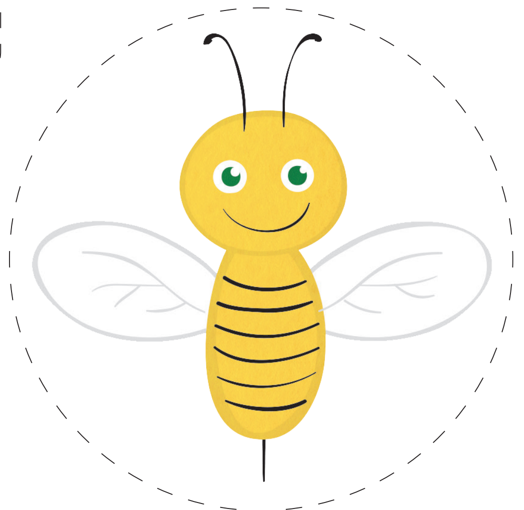

EK-44a: Buldur, Söylet

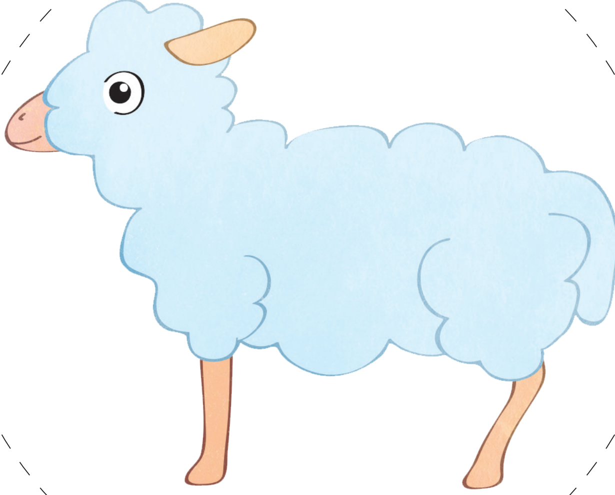

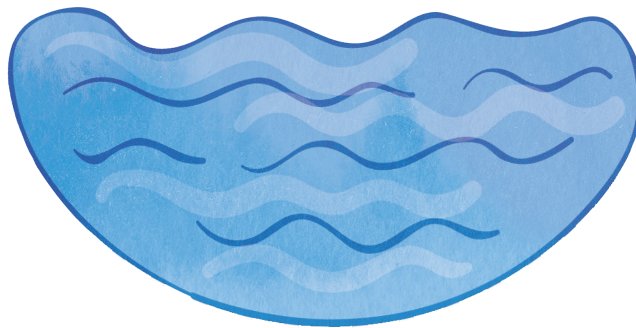

EK-44b: Buldur, Söylet

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye metni

Kâinattaki Düzen Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, güler yüzle sınıfa girip, çocuklara selam verdikten sonra, onlara güzel bir hikâye okuyacağını söyler ve aşağıdaki hikâyeyi okur:

> Yağmurlu bir sonbahar günü, evlerinin çatısındaki kırılan kiremitlerin yerine yenisini almak için, Mert'le babası dışarıya çıktılar. Hava çok yağmurluydu. Bu nedenle Mert'in yeni aldığı ayakkabıları çamurdan kirlenmeye başlamıştı. Bu durum çok canını sıktı. Zaten yağan yağmurdan odasına da sular sızmıştı. İçinden:
>
> "Keşke hiç yağmur yağmasaydı, ne kadar da güzel olurdu. Bu sıkıntıları hiç yaşamazdım." dedi.
>
> Yollarına devam ederken yüksek bir duvara tırmanmaya çalışan bir kedicik gördüler. Bahçenin diğer tarafına geçmeye çalışıyordu ama duvar çok yüksek ve kaygan olduğu için başaramıyordu. Mert kendi kendine:
>
> "Keşke kedilerin de kuşlar gibi kanatları olsaydı. O zaman böyle zor durumda kalmazlardı." dedi.
>
> Kiremitleri aldıktan sonra Mert ve babası eve döndüler. Onlar çatıya çıkıp eksik kiremitleri yerlerine yerleştirirken, annesi de onlara çok güzel bir sofra hazırladı. Mert çok acıkmıştı. İştahla sofraya oturduğunda ise hayal kırıklığı yaşadı. Çünkü annesi sebze yemekleri yapmıştı. İçinden:
>
> "Keşke sebzeler hiç olmasaydı. Hep pizza, hamburger ve çikolata gibi şeyler yeseydik." dedi.
>
> Ama sofrada hoşuna giden bir şey vardı. O da meyve suyuydu. Bir bardak dolusu içtikten sonra tekrar istedi. Fakat evde başka meyve suyu kalmamıştı. Yine Mert kendi kendine:
>
> "Keşke musluktan su yerine meyve suyu aksaydı. O zaman hiç bitmezdi, istediğim kadar içerdim." dedi.
>
> Yemekten sonra oyuncaklarıyla oynamak için Mert odasına gitti. Bir süre sonra annesi gelip gece olduğunu, artık yatması gerektiğini söyledi. Mert yine kendi kendine söylenmeye başladı:

"Keşke hiç gece olmasaydı, hep gündüz olsaydı. O zaman yatmak zorunda kalmazdım." dedi.

Annesinin ısrarı üzerine Mert yatağa girdi ve derin bir uykuya daldı. Rüyasında kocaman bir uçan balonun içindeydi. Yanında ise daha önce hiç görmediği, güler yüzlü, pembe yanaklı, tonton bir amca vardı. Beraber masmavi gökyüzünde, yemyeşil kırları seyrederek uçuyorlardı. Mert çok mutluydu. Her şey o kadar güzeldi ki... İçlerini ısıtan güneş, masmavi bulutlar, yukarıdan minicik görünen ağaçlar… Ama eksik olan bir şey vardı. O da, cıvıltılarıyla huzur veren kuşlardı. Mert merakla tonton amcaya sordu:

– Amcacığım, buralarda hiç kuş yok mu? Tonton amca:

– Maalesef evladım. Buralara kanatlı kediler geldikten sonra gökyüzünde hiç kuş kalmadı, dedi. Mert bu duruma çok üzüldü. Hem dinlenmek, hem de karınlarını doyurmak için bir kasabaya indiler. Mert gördükleri karşısında şaşkınlığa uğradı. Bu kasabanın halkı ne kadar da şişmandı. Öyle ki, neredeyse oturdukları yerden bile kalkamıyorlardı. Mert bu durumun nedenini tonton amcaya sordu. Tonton amca:

"Mertçiğim, buralarda hiç sebze yetişmediği için, insanlar hep pizza, makarna gibi şeyler yiyorlar. Bundan dolayı hem çok şişmanlar hem de çok güçsüzler." dedi.

Mert bu duruma da çok üzüldü ve biraz serinlemek için bir çeşmenin yanına gitti. Elini yüzünü yıkadığında bir gariplik hissetti. Her yeri yapış yapış olmuştu. Çünkü burada çeşmelerden su yerine meyve suyu akıyordu. Bu durum Mert'i çok rahatsız etti. Hemen uçan balona binip yollarına devam ettiler.

Biraz ilerledikten sonra, yemyeşil çayırların yerini kurak toprakların aldığını gördüler. Merak edip aşağıya indiler. Buralarda yeşil olan hiçbir şey yoktu ve topraklar kuruluktan âdeta çatlamıştı. Gözlerini açmakta zorlanan bitkin düşmüş insanlar karşıladı onları. Mert, hem bu kuraklığın hem de bu bitkin hâllerinin nedenini sordu onlara. İçlerinden birisi:

"Buralara hiç yağmur yağmadığı için bitkiler yeşermiyor, çiçekler açmıyor, sebzeler, meyveler yetişmiyor." dedi ve devam etti:

"Hiç gece olmadığı için ise hava kararmıyor. Güneş ışığında uyumaksa çok zor oluyor. Bu nedenle böyle uykusuz ve bitkiniz." dedi.

Mert gözlerini açtığında sabah olmuştu. Gördüklerinin rüya olduğunu anlayınca, "Oh be rüyaymış!" diyerek çok mutlu oldu. Her şeyi bir sebebe göre ve düzen içerisinde yaratan Allah'a (c.c.) bol bol şükretti. Bundan sonra da hiçbir zaman "keşke şu şöyle olsaydı" demedi.

Hikâyeyi okuduktan sonra öğretici, çocuklara, "Hikâyemizde de gördüğünüz gibi çocuklar, yüce Allah (c.c.) kâinatı, dünyayı ve üzerindeki bütün canlıları belli bir ölçü ve düzene

göre, olması gerektiği gibi yaratmıştır. Organlarımızın vücudumuzdaki yerleri, meyve ve sebzelerin yetiştiği yerler, dağların şekli, gezegenlerin konumu…

Mesela; gözümüz arkamızda olsaydı, ya arka arka yürürdük ya da başımızı hep çevirmek zorunda kalırdık. Karpuz yerde değil de ağaçta yetişseydi üzerimize düştüğünde neler olabileceğini siz düşünün. Kısacası bu düzen olmasaydı, her şey karmakarışık ve altüst olurdu. Bu nedenle çocuklar, her şeyi yerli yerinde ve bir düzen içerisinde yaratan Allah'a (c.c.) ne kadar şükretsek azdır." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Mert nelerin farklı olmasını istedi?
2. Rüyasında nelerle karşılaştı?
3. Uyandığında niçin şükretti?

Yöntem ve Teknikler : Dramatizasyon, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Çift Taraflı Bant

Yaratılanı Sev Yaratan'dan Ötürü Draması

Etkinlik:

Öğretici, etkinlikten bir gün önce aşağıdaki dörtlüklerin (son dörtlük hariç) fotokopisini çeker ve tek tek makasla keser. Ardından sınıftan beş kişi seçer ve kestiği dörtlükleri onlara birer tane dağıtır. Yanında ise velilerine, o dörtlükleri çalıştırmalarına ve dörtlükteki rolüyle ilgili resim bulup çocuğa vermelerine yönelik yazdığı not kâğıtlarını verir. Daha sonra kalan çocuklara, sayılarınca en son dörtlüğü (insanla ilgili olan) çoğaltarak dağıtır. Yanında, onların da velilerine o dörtlüğe çalıştırmalarına yönelik yazdığı not kâğıtlarını verir. Ertesi gün sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Yapacağı etkinlikten önce onlara konuyla ilgili kısa bir bilgi verir.

"Çocuklar, şu görmüş olduğunuz kâinatı, Dünya'yı ve üzerinde bulunan bütün canlıları yüce Allah yaratmıştır. O yarattıklarına çok değer verir ve onları çok sever. Bizim de yarattığı varlıklara değer vermemizi ve onları sevmemizi ister. Bu nedenle bizler de yaratılmış tüm varlıkları Allah yarattığı için sevmeliyiz ve onlara kıymet vermeliyiz." der.

Ardından tüm çocukları sahneye alır. Öncelikle görevlendirmiş olduğu çocukların üzerine getirdikleri resimleri rollerine uygun olarak yapıştırır ve onlardan el ele tutuşarak bir daire oluşturmalarını ister. Daha sonra diğer çocuklardan o dairenin etrafında el ele tutuşarak ikinci bir daire oluşturmalarını ister. Ardından içteki dairede olan çocuklar sırasıyla tek tek dairenin ortasına geçer ve dörtlüğünü söyler. Dörtlüğünü söyleyen çocuk tekrar dairedeki yerine geçer. Onların rolü bittikten sonra dış dairedeki çocuklar hep beraber ezberlemiş oldukları son dörtlüğü söylerler. Ardından da dıştan içe doğru sevgiyle birbirlerine sarılırlar.

SERÇE

Ben minik bir serçeyim
Daldan dala gezerim
Allah yarattığı için
Değerliyim, sevilmeliyim

TOPRAK

Ben tane tane toprağım
Her şeyi bağrımda toplarım
Allah yarattığı için
Değerliyim, sevilmeliyim

ÇİÇEK

Ben mis kokulu çiçeğim
Hep dillerde güzelliğim
Allah yarattığı için
Değerliyim, sevilmeliyim

CEVİZ

Ben çok faydalı cevizim
Tıpkı beyine benzerim
Allah yarattığı için
Değerliyim, sevilmeliyim

İNSANLAR

Biz güzel insanlarız
Sevgi ile yaşarız
Yaratılanı severiz
Yaratan'dan ötürü

Etkinlik bittikten sonra öğretici, "Çocuklar, bu dramada biz, Allah'ın (c.c.) yaratmış olduğu bazı varlıklardan örnekler sunduk. Onlar bize kendilerini tanıtarak, Allah (c.c.) yarattığı için değerli olduklarını ve bu nedenle herkes tarafından sevilmeleri gerektiğini söylediler. Onlar bize birer örnekti. Bu nedenle sadece onlar değil, Allah'ın (c.c.) yaratmış olduğu tüm varlıklar çok özeldir ve çok değerlidir. İşte bizler de bütün varlıkları, Allah (c.c.) yarattığı için çok sevmeli ve onlara değer vermeliyiz. Yunus Emre: 'Yaratılanı severim Yaratan'dan ötürü' diyerek bu konuyu çok da güzel özetlemiştir." der.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah (c.c.) yeryüzünde başka hangi varlıklar yaratmıştır?
2. Varlıklar neden değerlidir?
3. Allah'ın (c.c.) yarattıklarına nasıl davranmamız gerekir?

Yöntem ve Teknikler : Dramatizasyon, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Karton, EK-45

Minik Solucan Draması

Etkinlik:

Öğretici, yapacağı bu etkinlik için bir gün önceden çocuklar arasından dört kişi görevlendirir. Bunlara sırasıyla solucan, arı, ipek böceği ve ağaçkakan rollerini verir. Kendisi ise anne solucan rolünü üstlenir. Daha sonra tek tek ne yapacaklarını onlara anlatır. Çocukların hepsine rollerinin konuşma metinlerini vererek, akşam ailelerinin yardımıyla ezberlemelerini ister. Öğretici, önceden EK-45'teki resimlerden ve şerit şeklinde kestiği kartonlardan çocukların başlarına bantlar hazırlar.

Ertesi gün rollerine hazırlanmış olarak gelen çocuklara hazırladığı bantları rollerine göre başlarına takar ve hep beraber dramaya başlarlar.

Öğretici, solucan haricindeki çocukları bir kenara alır. Solucan rolündeki çocuk ise, solucan taklidi yaparak, mutlu bir şekilde dolaşmaya ve etrafı seyretmeye başlar. Bu arada kendi kendine şöyle der:

"Her şey ne kadar güzel böyle! Ağaçlar, çiçekler, gökyüzü…"

O sırada arı rolündeki çocuk gelir ve bir çiçekten polen topluyormuş gibi yapar.

Minik solucan arkadaşı arıyı görünce ona şöyle der:

– Merhaba vız vız arı! Ne yapıyorsun burada?

Vız vız arı:

– Merhaba minik solucan! Ben çiçek çiçek dolaşıp, onların üzerlerindeki polenleri topluyorum. Daha sonra da bu polenlerden bal üretiyorum, der.

Minik solucan:

– Peki, bunu neden yapıyorsun, der.

Vız vız arı:

– Çünkü bal canlılar için çok faydalı bir besindir. Her canlıya ayrı ayrı görevler veren yüce Allah (c.c.), bal yapma görevini de biz arılara vermiştir, der.

Minik solucan:

– Ne güzel! İyi günler vız vız arı, der.

Vız vız arı:

– İyi günler minik solucan, der.

Vız vız arı yerine geçer. Minik solucan ise ormanda ilerlemeye devam eder. Daha sonra ipek böceği rolündeki çocuk gelir ve kendi etrafına beyaz bir koza örmeye çalışan ipek böceği rolü yapar. Minik solucan yanına gider ve merak içinde şöyle der:

– Merhaba ipek böceği! O kozayı neden örüyorsun?

İpek böceği:

– Merhaba solucan kardeş! Bu kozayı ipek iplik yapılması için örüyorum, der.

Minik solucan:

– Peki, bu iplikle ne yapacaksın, der.

– Bu iplikle çok güzel ve yumuşak kıyafetler yapılıyor. İşte Allah (c.c.), bu güzel üretimde biz ipek böceklerini görevlendirmiş, der.

Minik solucan:

– Ne güzel! İyi günler ipek böceği, der.

İpek böceği:

– İyi günler minik solucan, der.

İpek böceği yerine geçer. Minik solucan ise ormanda ilerlemeye devam eder. Daha sonra ağaçkakan rolündeki çocuk gelir ve bir ağacı "tık tık tık" diye gagalama rolü yapar. Minik solucan yanına gider ve merak içinde şöyle der:

– Merhaba ağaçkakan kardeş! Ne yapıyorsun burada?

Ağaçkakan:

– Ben bu ağaçları gagalayarak, onların gövdesindeki zararlı böcekleri temizliyorum. Aynı zamanda açtığım oyuklara yumurtalarımı bırakıyorum, der.

Minik solucan:

– Ne güzel! İyi günler ağaçkakan, der.

Ağaçkakan:

– İyi günler minik solucan, der.

Ağaçkakan önceki yerine geçer. Minik solucan da hem ilerlemeye devam eder hem de kendi kendine sesli bir şekilde düşünür:

"Vız vız arının vazifesi lezzetli ve faydalı ballar yapmak. İpek böceği ise yumuşacık ipekler üretiyor. Ağaçkakan ise ağaçları gagalayarak zararlı böcekleri temizliyor… Her varlığın yerine getirdiği bir görevi var. Peki ya ben? Bu dünya için faydalı ne yapıyorum?" der.

Minik solucan üzgün bir hâlde evine döner. Eve geldiğinde ise annesi rolündeki öğretici, çok üzgün olan minik solucana şöyle der:

– Hoş geldin miniğim! Neden böyle üzgünsün?

Minik solucan:

– Annecim, herkesin bu dünyada bir görevi var. Benim ise bu dünyada hiçbir görevim yok, hiç kimseye faydam yok. Bu nedenle çok üzgünüm, der.

Annesi gülümseyerek:

– Yanılıyorsun miniğim. Allah, hiçbir varlığı boşuna yaratmamıştır. Canlı cansız her varlığın bu dünyada mutlaka bir vazifesi vardır. Elbette ki biz solucanlar da boşuna yaratılmadık. Bizim de diğer varlıklara faydalı olan birtakım görevlerimiz var, der.

Yavru solucan heyecanla:

– Anneciğim lütfen söyle. Nedir bizim görevlerimiz, der.

Annesi:

– Bizler, yer altında dolaşarak binlerce kanal açarız. Bu kanallar, toprağın hem havalanmasına yardımcı olur hem de suların bitkilerin köklerine daha çabuk ulaşmasını sağlar. Böylece havalanan ve sulanan toprakta çok daha güzel ve kaliteli bitkiler yetişir, der.

Yavru solucan:

– Bunu öğrendiğime çok mutlu oldum anneciğim. Diğer varlıklara ve bizlere böyle güzel vazifeler veren Allah'a (c.c.) şükürler olsun, der ve drama sona erer.

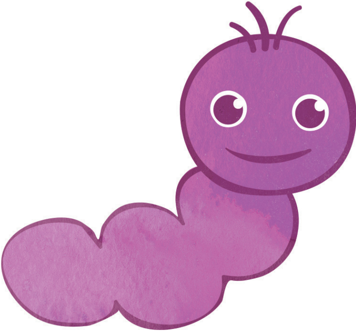
Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

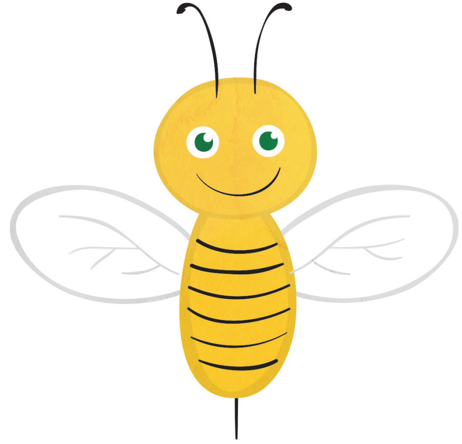
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

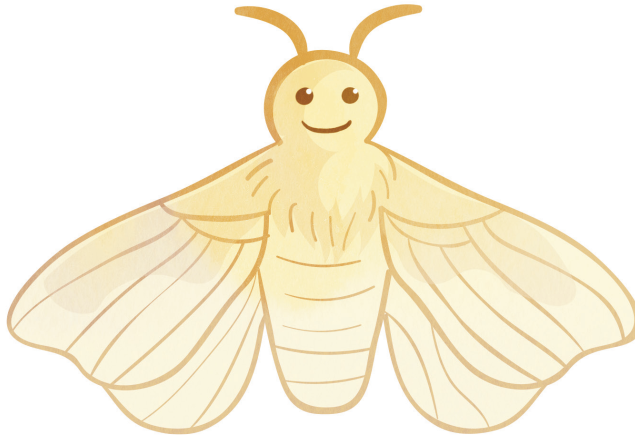
1. Kâinatta başka hangi varlıkların görevlerine örnekler verebilirsiniz?

EK-45: Minik Solucan Draması

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Drama, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni, Bant, Boya Kalemleri, A4 Kâğıt, Yumurta Kartonu, Makas, Sulu Boya, Yapıştırıcı, Karton, İp ve Süsleme Malzemesi.

Bütün Çöpler Kendi Kutusuna Draması

Etkinlik:

Öğretici güler yüzle sınıfa gelir ve çocuklara selam verir.

Öğretici, çocukları toplayarak, "Çocuklar bugün sizlere Melike'nin yaptıklarını anlatacağım." der ve aşağıdaki hikâyeyi okur.

Çok güzel bir pazar sabahıydı. Melike çok sevinçliydi. Çünkü annesi ve babası ile birlikte pikniğe gidecekti. Hep birlikte arabalarına bindiler. Kenarında bir derenin aktığı güzel bir piknik yerine geldiler.

Arabadan indiklerinde her yerin kâğıtlar, pet şişeler, teneke kutular ve yiyecek artıklarıyla dolu olduğunu gördüler. Hiç temiz bir yer yoktu. Melike bu güzel piknik yerini kirletenlere çok kızdı. Babası başka bir yere gitmeyi önerdi ama Melike babasına, "Hayır babacığım, burayı temizlememiz gerekir. Burayı kirletenler gibi biz de burayı temizlemeden gidersek çevremiz çöplük olur." dedi.

Annesi ve babası Melike'nin bu sözlerine çok memnun oldular. Hep birlikte çöpleri topladılar. Çöpleri piknik yerindeki ayrı ayrı koyulmuş olan atık kutularına attılar.

Şimdi piknik yeri tertemiz olmuştu. Melike burayı temizledikleri için kendini çok mutlu hissetti. Artık bu temiz piknik yerinde bütün gün eğlenebilirlerdi.

Öğretici, hikâyeyi okuduktan sonra, "Çocuklar, çevremizin her zaman temiz olmasını isteriz. Çevremiz temiz olduğunda hem daha sağlıklı oluruz hem de her yer güzel gözükür. Bu yüzden bizler de Melike gibi çevremizi temiz tutmalıyız." der.

Öğretici, "Çocuklar şimdi sizinle 'Bütün Çöpler Kendi Kutusuna Draması'nı yapacağız." der ve sınıfın köşelerinde yere bant yapıştırarak atık kutuları yapar. Bu atık kutuları plastik, cam, kâğıt ve diğer atık kutuları olur.

Öğretici, kutuların ne kutusu olduğunun anlaşılması için bir tane kâğıdın üzerine kâğıt atık olarak gazete, çöp kâğıt, bitmiş bisküvi, cips, makarna kutuları, vs. resimleri çizer. Bir kâğıdın üzerine plastik atık olarak boş deterjan, şampuan kutuları, boş pet şişe vs. resimleri çizer. Cam atık olarak kâğıdın üzerine bitmiş içecek cam

şişeleri vs. resimleri yapar. Son olarak başka bir kâğıdın üzerine diğer atık resimleri çizer. Bu resimlerin çizili olduğu kâğıtları sınıfın köşelerine bantlarla belirlenmiş yere yapıştırır. Böylece hangi kutunun ne atık kutusu olduğu belli olur.

Öğretici, çocuklara tek tek, "Sen şimdi boş deterjan kutususun.", "Sen boş pet şişesisin.", "Sen bitmiş bisküvi paketisin.", "Sen boş süt kutususun.", "Sen bitmiş pilsin.", "Sen boş cam kavanozusun." gibi yönergelerle her çocuğun bir atık olmasını sağlar. Sonra çocuklara A4 kâğıdı ve boya kalemleri dağıtarak, çocuklardan hangi atık olmuşlarsa o atığın resmini kâğıda çizmelerini ister. Çizilen resimler çocukların üzerine takılır. Çocuklara atık malzeme rolleri verilmiş olur.

Öğretici, "Çocuklar müzik açtığım zaman sizler müzik eşliğinde oyun oynayacak, müziği durdurduğum zaman her çöp kendi kutusuna gidecek." der ve oyun başlar.

Çocuklardan müzik bittiğinde yanlışlıkla başka kutuya giden veya kutusuna gidemeyen olursa yanar ve oyundan çıkar. Oyun bu şekilde birkaç kez oynanır.

Öğretici, "Çocuklar eğer çevremizi temiz tutarsak, etrafımız, ülkemiz, dünyamız her zaman temiz, güzel ve sağlıklı olur. Çevremizi temiz tutmazsak insanların sağlığı bozulacaktır. İnsanlar daha çok ve daha çabuk hastalanacaktır. İnsanların ve dünyamızın daha sağlıklı olması için çevremizi her zaman temiz tutmalıyız." der.

Öğretici, çocuklara sanat etkinliği olarak atık yumurta kartonundan çiçek tarlası yaptırır. Öğretici,etkinlik için gerekli malzemeleri sınıfa getirir. Yumurta kartonu, makas, sulu boya, karton, yapıştırıcı, çeşitli süsleme malzemeleri ve ipi masa üstüne koyar.

Öğretici, yumurta kartonunun her bir yumurta konulan yerini makas ile çocukların sayısı kadar keser. Kesilen yumurtalıklar köşelerinden içeriye doğru makasla kesilir. Köşeleri açılmış olur. Çocuklara birer tane dağıtılır ve sulu boyalar verilir. Çocukların bu yumurtalıkları boyamaları istenir. Çocuklar kendi isteklerine göre bu yumurtalıkları boyar.

Boyama yapıldıktan sonra çiçeklerin ortaları ve yaprakları değişik şekillerde süslenebilir. Süslenen çiçekler bir kartonun üzerine yapıştırılır. Kartonun üstünden iki delik delinip iple bağlanarak asma yeri yapılır. Bütün çiçekler yapıştırıldıktan sonra biraz kurumaları için bekletilir ve sonra sınıfın duvarına asılır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Çevremizi neden temiz tutmalıyız?
2. Çevrenizi temiz tutmak için neler yapıyorsunuz?

Yöntem ve Teknikler : Sanat Etkinliği, Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Fon Kartonları, Makas, Yapıştırıcı, Boya Kalemleri, EK-46

Kâinata Açılan Pencereler

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklarla selamlaşır ve şu soruları sorar:

– Gece hiç olmasaydı ne yapardık?

– Ya hep gece olsaydı da gündüz hiç olmasaydı nasıl yaşardık?

– Peki, Güneş olmasaydı Dünyamız nasıl bir yer olurdu?

Çocukların cevaplarını dinledikten sonra öğretici, "Çocuklar, Allah (c.c.) uyuyup dinlenmemiz için geceyi bize örtü yapar. Rahatça işlerimizi halledebilmemiz için gündüzü bize aydınlık yapar. Bitkiler ve meyveler büyüsünler, biz de onlarla beslenelim diye yağmur ve kar yağdırır." der.

Öğretici, konu hakkında çocuklarla konuşurken konu ile ilgili aşağıdaki ayetler hakkında da çocukların anlayacağı şekilde sohbet eder.

"Güneş ve Ay'ın hareketleri bir hesaba göredir." (Rahmân, 55/5)

"Şüphesiz gece ve gündüzün art arda değişmesinde, Allah'ın göklerde ve yeryüzünde yarattığı şeylerde, Allah'a (c.c.) karşı gelmekten sakınan bir toplum için pek çok deliller vardır." (Yûnus, 9/6)

"O, yeri sizin için döşek, göğü de bina yapan, gökten su indirip onunla size rızık olarak çeşitli ürünler çıkarandır." (Bakara, 2/22)

"Allah kâinatı bir düzen içerisinde var etmiştir. Kâinatta bulunan her şeye bir görev vermiştir. Güneş'in görevi aydınlatmak ve ısıtmak olduğu gibi, yağmurun görevi de varlıkları beslemektir. Bu kâinattaki düzenin devamlılığı ise insanın bu düzeni koruması ile mümkündür." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Güneş görevini yapmasaydı ne olurdu?
2. Yağmur yağmasaydı ne olurdu?

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Dramatizasyon, Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Hayvan, Bitki ve Gezegen Resimleri, Çift Taraflı Bant

Kâinat Konuşuyor Draması

Etkinlik:

Öğretici bir gün önceden dramadaki rolleri sınıftan bazı çocuklara vererek evde bu rollere çalışmalarını söyler. Ayrıca aldıkları rolün dörtlüğünü bir bilgi notu ile çocukların ailelerine göndererek rollerini ezberlemeleri konusunda çocuklara yardımcı olmalarını ister. A4 boyutunda aslan, kaplumbağa, deve, ağaç, kaktüs ve Güneş resmi hazırlar.

Öğretici, "Çocuklar, Allah (c.c.) yarattığı tüm canlılara sevgi dolu ve merhametlidir. Her yarattığı canlıyı yaşayabilecekleri iklim ve şartlara göre yaratmıştır. Örneğin, portakal ağacı sıcağı sever, soğuklarda yaşayamaz. O yüzden Allah (c.c.) onu sıcak iklimlerde yaratmıştır. Ağaçların gövdelerini kalın ve güçlü yaratmasaydı üzerlerindeki ağırlığı ve meyveleri taşıyamazlardı. Hayvanları soğuklardan koruyan ise üzerlerindeki tüyleri ve kalın derileridir. Bu örnekler Allah'ın (c.c.) yarattığı canlılara sevgi merhametini gösterir." der. Bu açıklamadan sonra önceden hazırlamış olduğu resimleri çocukların göğsüne yapıştırarak, diğer çocukların görebileceği şekilde canlandırmayı başlatır. Her çocuk rolünü aldığı canlıyı, şiirini melodik bir şekilde söyleyerek canlandırmalıdır.

Ben bir aslanım (2)

Kalın tüylerimle
Büyük bedenimle
Allah beni seviyor
Soğuklardan koruyor

Kaplumbağayım (2)

Miniktir elim ayağım
Ben bir kaplumbağayım
Bir tehlike anında
Kabuğuma kaçarım

Ben bir deveyim (2)

Hörgücüm sırtımda yük
Su depom var çok büyük
Ben çöllerde giderim
Yolları bilirim

Ben bir kaktüsüm (2)

Dikenlerim ince ince
Yiyemiyor beni kimse
Sıcaklarla aram iyi
Suyum kurutmuyor beni

Ben bir güneşim (2)

Işıl ışıl bedenim
Aydınlığı çok severim
Yaklaşırsam her şey yanar
Uzaklaşırsam dünya donar

Çocuklar rollerini canlandırdıktan sonra sınıfça alkışlanır ve yerlerine geçerler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah'ın (c.c.) farklı yarattığı bitkilere ve hayvanlara örnekler veriniz.
2. Allah'ın (c.c.) canlılara verdiği bu özellikler bize neyi gösterir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Ekşi Sütten Tatlı Peynir Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer, çocuklara selam verir ve aşağıdaki hikâyeyi okuyarak derse başlar.

Bir gün Melek ile annesi sütlaç yapmaya karar verdiler. Mutfağa gidip sütlaç yapmak için gerekli bütün malzemeyi mutfak tezgâhının üstüne çıkardılar. Annesi sütü tencereye boşaltıp ocağın üzerine koyarak işe başladı. Ancak süt ısınmaya başlayınca onun ekşidiğini anladı ve Melek'e dönerek:

– Gördün mü Melekçiğim, sütümüz ekşimiş. Artık bundan sütlaç yapamayız, dedi.

Melek süte baktı ve onun pütürleştiğini görünce, annesine:

– Bozulmuşsa atalım o zaman anneciğim!

Annesi:

– Evet, kızım ekşimiş, sütlaç olmaz ama bu sütten başka şeyler yapılabilir.

Melek:

– Atmayacak mısın, bu sütü başka ne yapabiliriz ki anneciğim?

Annesi:

– Melekçiğim, ekşimiş olan sütü hemen atmamıza gerek yok. Onu peynir yaparak değerlendirebiliriz. Yarın sabah da kahvaltıda yeriz. Böylece sütümüz de israf olmamış olur, dedi.

Melek annesinin bu sözlerine çok şaşırdı. Nasıl olur da ekşimiş sütten peynir yapılabilir, diye düşündü. Annesi Melek'in bu şaşkın hâlini fark ederek gülümsedi ve:

– İstersen ekşimiş sütün peynire dönüşme macerasını izleyip sen de öğrenebilirsin, dedi.

Melek bu fikre çok sevinmişti ve dikkatlice izlemeye başladı.

Annesi:

– Evet, önce ekşimiş sütü, peynir parçacıkları tencerenin dibinde birikene kadar kaynatmamız gerekiyor, dedi. Biraz sütün kaynamasını beklediler. Süt kaynadıkça meleğin merakı iyice artıyordu. Annesi kaynama işlemi bitince sütü ocaktan aldı

ve ince bir süzgece döktü. Süzülen peynirin üzerine bir tabağı ağırlık olarak koydu. Melek'e:

– İşlem tamam kızım ama yiyebilmemiz için yarına kadar beklememiz gerekiyor, dedi.

Ertesi gün annesi melekten yapmış oldukları peyniri kahvaltı masasına götürmesini istedi. Melek kahvaltı masasının hazırlanmasına yardım ettikten sonra hep birlikte sofraya oturdular. Babası dün yaptıkları peynirin tadına bakınca:

– Ne kadar lezzetli bir peynir, dedi.

Melek:

– Bu peynirin nasıl yapıldığını bir bilsen, inanamazsın babacığım, annem onu dün ekşimiş sütten yaptı, dedi.

Babası eşine dönerek tebessüm etti ve:

– Hıım öylemi hanım? Ne kadar güzel olmuş, ellerine sağlık, dedi.

Melek'in annesi:

– Hem israf etmemiş olduk hem de aile bütçemize bir katkıda bulunduk, dedi.

Melek:

– Babacığım ben bu işi çok sevdim, biz atılabilecek bir şeyi faydalı bir şeye dönüştürdük.

Babası:

– Kızım Allah da sizi bu güzel davranışınızdan dolayı çok sevecek, çünkü Kur'an-ı Kerim'de: "...Yiyiniz, içiniz; ancak israf etmeyiniz. Bilin ki Allah israf edenleri sevmez." (A'râf, 7/31) buyuruyor, dedi. Hep birlikte inşallah diyerek, keyifle kahvaltılarını yapmaya devam ettiler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Allah'ın verdiği nimetler nelerdir?
2. Allah'ın verdiği nimetleri israf etmemek için neler yapmalıyız?
3. Allah neden israf edenleri sevmez?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Beyaz Fon Kartonu, Çeşitli Resimler, Yapıştırıcı

Her Şey Bize Emanet

Etkinlik:

Öğretici, bu dersi işlemeden bir gün önce çocuklardan, "dünyada koruma altına almak istedikleri varlıklarla ilgili gazete ve dergilerden kesilmiş resim veya fotoğraflar, kenar süsleri, çıkartmalar vb." getirmelerini ister. Velileri bu konuda bilgilendirir ve resimlerin gönderilmesi konusunda onlardan yardımcı olmalarını ister.

Öğretici güler yüzle sınıfa girer. Selam verir ve, "Çocuklar, dün sizden dünyadaki hangi varlığı korumak istiyorsanız onun resmini veya fotoğrafını getirmenizi istemiştim. Şimdi sırayla söyleyin bakalım. Kim ne getirdi?" der. Öğretici, çocuklarla getirdikleri resimler üzerine konuşur.

Öğretici, "Şimdi bu resimleri kullanarak güzel bir etkinlik yapmaya ne dersiniz?" der. Çocuklar "Evet" deyince, öğretici elini kulağına götürerek "Duyamadım." der. Bu birkaç kez tekrarlanır. Bu yöntemi kullanmaktaki hedef, çocukları heyecanlandırmak ve bu çalışmaya dâhil olmaları için heveslendirmektir.

Öğretici ödevi unutmuş ya da bulamamış çocuklar için yedek birkaç resim hazırlar. Öğretici, çocukları sırayla yanına alır ve beyaz fon kartonunun üzerine getirdikleri resimleri uygun şekilde yapıştırmalarını sağlar. Her çocuğun ismi yapıştırdığı resmin altına yazılır. Hazırlanan çalışma sınıf panosuna asılır.

Öğretici, "Görüyor musunuz çocuklar, Rabbimiz tüm bu varlıkları yaratmış ve tüm bu nimetleri (çocukların getirdiği resimleri sayarak) hep bizlere emanet etmiştir. Bizler de tüm bu emanetlere sahip çıkmalıyız. Önce kendimiz korumalı, sonra da herkesin koruması için onları bilgilendirmeye çalışmalıyız." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliği değerlendirir.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Dünyada en çok korumak istediğiniz şey nedir, neden?
2. Dünyadaki her şey kime emanet edilmiştir?
3. Sizce varlıkları nasıl koruyabiliriz?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Bir Miktar Çekirdek, İki Adet Pil, Kese Kâğıdı.

Çevrem Temiz, İçim Rahat Draması

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara birlikte bir drama yapacaklarını söyler ve drama için rolleri dağıtır. Öğrencileri ikişer kişilik gruplara ayırır. Öğrencilerden birine çevreyi kirleten bir kişi rolünü, diğerine ise arkadaşının yanlış davranışını düzeltme rolünü verir. Ayrıca oyunda drama ile ilgili materyalleri kullanmalarını sağlar.

Çevreyi kirleten çocuk yanlış hareketi yapar, arkadaşı ona dokununca durur. Arkadaşı onu uyarır, doğru hareketi yapmasını sağlar parolayı söyler ve doğru hareket yapılınca bütün sınıf alkışlar.

Örnek:

1. Çocuk: Çekirdek çitleyerek yürüyen ve çekirdek çöplerini elinde biriktirmeye çalışan bir çocuğu canlandırır.

2. Çocuk: Arkadaşına dokunur ve ona çekirdek çöplerini koyabileceği minik bir paket verir, ayrıca parolayı söyler: “Çöpler kovaya, eller havaya.” der. Daha sonra çekirdek çitleyerek yürüyen çocuk, çöplerini küçük bir kese kâğıdında biriktirerek çöpe atar ve bütün sınıf ellerini havaya kaldırarak onu alkışlar.

Dramaya roller aşağıdaki gibi çoğaltılarak devam edilir, çocukların tamamının rol almaları sağlanır.

Örnek:

1. Çocuk: Oyuncağında biten pilleri çöpe atan bir çocuğu canlandırır.

2. Çocuk: Arkadaşına dokunur ve ona atık pillerin atıldığı çöp kutusunu gösterir ve parolayı söyler. “Çöpler kovaya, eller havaya.” der. Daha sonra atık pilleri normal çöpe atan çocuk onları atık pil kutusuna atar ve bütün sınıf ellerini havaya kaldırarak onu alkışlar.

Drama bittikten sonra öğretici, çocuklara çevreyi temiz tutmanın herkesin görevi olduğunu söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Çevremizi nasıl temiz tutarız?
2. Çevremizi neden temiz tutarız?
3. Çevremizin temiz ya da kirli olması bizi nasıl etkiler?

Yöntem ve Teknikler : Dramatizasyon, Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-47, EK-48, EK-49, EK-50, EK-51, EK-52, EK-53

Kaplumbağanın Seyir Defteri Draması

Etkinlik:

Öğretici, bu etkinliği yapmadan bir gün önce, sınıftaki çocukları 6 gruba ayırarak, rollerini dağıtır. Çocuklara rollerinin yazılı olduğu kâğıtları verir ve bu rolleri anne babalarından yardım alarak ezberlemelerini ister. Öğretici, çocukların rol kâğıtlarına anne babalar için bir not yazarak, onlardan çocuklarını rollerine çalıştırmalarını ister.

Öğretici güler yüzle sınıfa girer ve selam verir. Çocuklara şu bilmeceyi sorar.

Evim benim sırtımda
Denizde ve karada
Yavaş yavaş giderim
Diyar diyar gezerim
(Kaplumbağa)

Öğretici ipuçları vererek çocukların cevabı bulmasını sağlar ve "Çocuklar! Cevap kaplumbağa idi, şimdi ben küçük, gezgin bir kaplumbağa olacağım, siz de yeryüzünün değişik yerlerindeki yaşayan canlılar olacaksınız." der.

1. Grup: Penguen (Soğuk iklimde yaşar.)
2. Grup: Deve (Sıcak iklimde yaşar.)
3. Grup: Fosfor balığı (Suda yaşar.)
4. Grup: Yarasa (Karanlık yerlerde yaşar.)
5. Grup: Kartal (Göklerde yaşar.)
6. Grup: Köstebek (Toprağın içinde yaşar.)

Öğretici, çocukların sayısına göre çoğalttığı EK-47, EK-48, EK-49, EK-50, EK-51, EK-52'yi çift taraflı bant ile çocukların göğsüne yapıştırır. Çocukları gruplarına göre sınıfın uygun köşelerine yerleştirir.

Öğretici, EK-53'ü kendi üzerine yapıştırarak, kaplumbağa rolüne girer ve penguenlerden oluşan 1. gruba yaklaşır. (Cevapları hep birlikte verirler.) Buzullara gittiğini belirterek sorar:

– Merhaba. Siz kimsiniz?

– Biz penguenleriz.

– Siz burada mı yaşıyorsunuz? Ama burası çok soğuk.

– Evet, biz burada yaşıyoruz. Allah bizi soğukta yaşamaya uygun olarak yaratmış.

– Ama biraz daha sıcak olsa iyi olmaz mı?

– Ama biz soğuğu ve buzların üstünde kaymayı çok seviyoruz. Burada çeşit çeşit balıklar yiyoruz.

– Tanıştığıma sevindim güzel penguenler. (El sallayarak) Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

Öğretici, develerden oluşan 2. gruba yaklaşır ve çöle gittiğini belirterek sorar:

– Merhaba. Siz kimsiniz?

– Biz develeriz.

– Siz burada mı yaşıyorsunuz? Ama burası çok sıcak.

– Evet, biz burada yaşıyoruz. Allah bizi sıcakta yaşamaya uygun olarak yaratmış.

– Ama biraz daha serin olsa iyi olmaz mı?

– Ama biz sıcağı, buradaki otları ve suları çok seviyoruz. Suyu bulduğumuzda bol bol içip, sonra o suyu günlerce kullanıyoruz.

– Tanıştığıma sevindim güzel develer. (El sallayarak) Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

Öğretici, denize girdiğini belirterek fosfor balıklarından oluşan 3. gruba yaklaşır ve sorar:

– Merhaba, siz kimsiniz?

– Biz fosfor balıklarıyız, etrafa ışık saçarız.

– Siz burada mı yaşıyorsunuz?

– Evet, biz burada yaşıyoruz. Allah bizi denizin karanlığında aydınlık olalım diye yaratmış.

– Ama bu ışık gözümü kamaştırdı. Biraz az ışık olsa daha iyi olmaz mı?

– Ama biz ışığı çok seviyoruz. Işıksız yapamıyoruz. Hem kendimizi hem de etrafımızı aydınlatmış oluyoruz.

– Tanıştığıma sevindim güzel fosfor balıkları. (El sallayarak) Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

Öğretici yarasalardan oluşan 4. gruba yaklaşır ve mağaraya girdiğini belirterek sorar:

– Merhaba, siz kimsiniz?

– Biz yarasalarız, karanlıkta yaşarız.

– Siz bu karanlık mağarada mı yaşıyorsunuz?

– Evet, biz bu karanlık mağarada yaşıyoruz. Allah bizi gece karanlığında yaşamaya uygun olarak yaratmış.

– Ama burası çok karanlık, biraz ışık olsa daha iyi olmaz mı?

– Ama biz karanlığı çok seviyoruz. Işıkta rahat yaşayamıyoruz. Yönümüzü güçlü kulaklarımızla buluyoruz.

Öğretici kartallardan oluşan 5. gruba yaklaşır ve kayaların üzerine çıktığını belirterek sorar:

– Merhaba, siz kimsiniz?

– Biz kartallarız. Yükseklerde yaşarız.

– Siz burada mı yaşıyorsunuz?

– Evet. Biz burada yaşıyoruz. Allah bizi yükseklerde yaşamaya uygun olarak yaratmış.

– Ama burası çok yüksek, biraz daha aşağıda yaşasanız olmaz mı?

– Ama biz yüksekleri çok seviyoruz. Yükseklerde uçup, büyük kayalara konuyoruz. Yükseklerden dünyaya bakıp, Allah'ın yarattığı güzellikleri inceliyoruz.

– Tanıştığıma sevindim güzel kartallar. (El sallayarak) Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

Öğretici köstebeklerden oluşan 6. gruba yaklaşır ve yerin altına seslendiğini belirterek sorar:

– Merhaba, siz kimsiniz?

– Biz köstebekleriz. Toprağın altında yaşarız.

– Siz burada mı yaşıyorsunuz?

– Evet. Biz burada yaşıyoruz. Allah bizi toprağın altında yaşamaya uygun olarak yaratmış.

– Ama burası çok karanlık. Dışarıda yaşasanız daha iyi olmaz mı?

– Ama biz yerin altını çok seviyoruz. Bizim evimiz burası. Yiyeceklerimizi buraya depolayıp tünel kazmaya bayılıyoruz.

– Tanıştığıma sevindim güzel köstebekler. (El sallayarak) Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

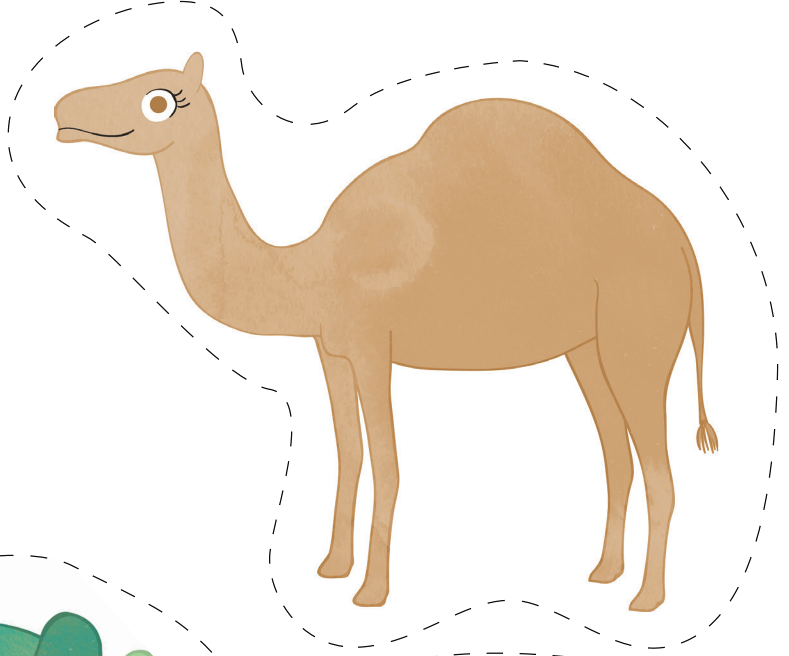
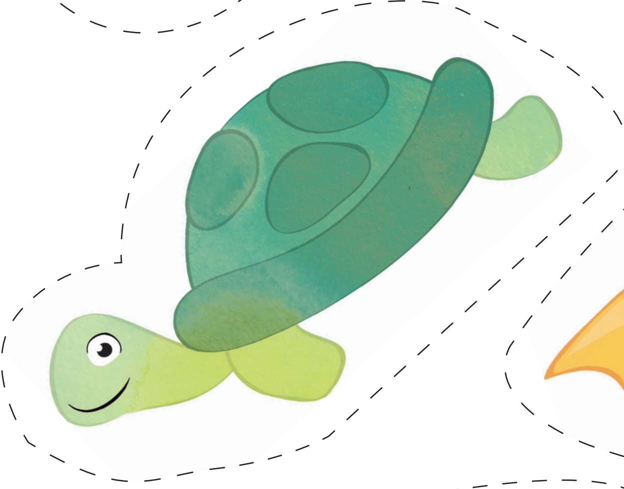
Kaplumbağa rolündeki öğretici, çocuklara, "Çocuklar şimdi size seyir defterimden bir bölüm okuyacağım." der ve eline bir defter alarak çocukların duyacağı şekilde aşağıdaki metni okur. "Dünyayı gezdim ve gördüm ki, Allah (c.c.) herkesi ortamına uygun şekilde yaratmıştır. Kâinattaki her varlık bize Allah'ı (c.c.) kendi diliyle anlatır. Yüce Allah (c.c.) soğukta, sıcakta, suda, karanlıkta, göklerde ve yerin altında varlıklar yaratmıştır. Hepsi de yaşadıkları yerleri çok seviyorlar ve orada çok mutlular." der.

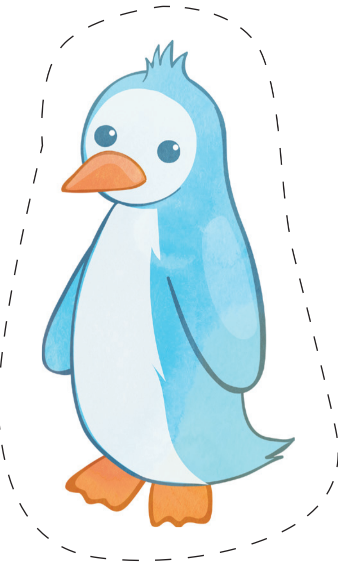
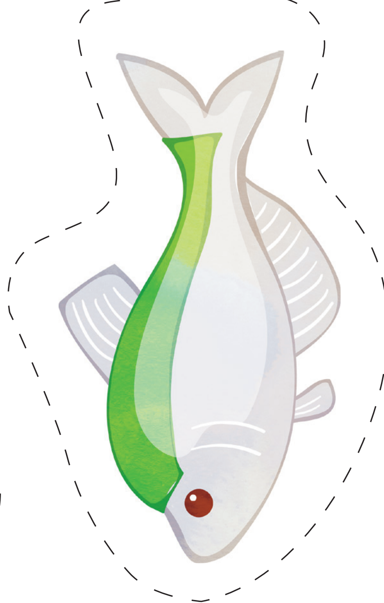
Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliği değerlendirir.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Gezgin kaplumbağa nerelere gitti?
2. Gezgin kaplumbağanın gittiği yerlerdeki canlılar mutlu muydu?
3. Kâinattaki her varlık farklı özellikleriyle bize neyi anlatır?

EK-47, EK-48, EK-49, EK-50, EK-51, EK-52, EK-53: Kaplumbağanın Seyir Defteri Draması

06

DİNİMİ SEVİYORUM

KAZANIMLAR

1. Dinimizin temel özelliklerini bilir.
2. İslam'ın beş şartını bilir.
3. Kelime-i Şehadet'in dinimizdeki önemini fark eder.
4. Namaz ibadetinin temel özelliklerini bilir.
5. Namaz ibadetine ilişkin rükû ve secde gibi hareketleri yapar.
6. Oruç ibadetinin temel özelliklerini bilir.
7. Zekât ibadetinin başlıca faydalarını bilir.
8. Hac ibadetinin temel özelliklerini bilir.
9. İbadet etmenin olumlu sonuçlarını fark eder.

Yöntem ve Teknikler : Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : A5 Kâğıt, EK-P6

Minik Şairlerden Şiir Kitabı

(Performans Ödevi)

Etkinlik:

Öğretici, bir hafta öncesinden EK-P6'daki kâğıdı ailelere göndererek çocuklarıyla birlikte "Dinimiz İslam" konulu bir şiir yazmalarını, oluşturulan şiiri, ekte belirtilen tarihte kursa göndermelerini ister.

Çocuklar bir önceki hafta evlerinde aileleriyle birlikte oluşturdukları şiirleri öğreticiye getirirler, öğretici bunları daha önceden hazırladığı kitap şeklindeki A5 kâğıtlarına yazarak birleştirir ve sınıflarının şiir kitabını oluşturur. Öğretici, şiir kitabındaki şiirleri çocuklara okur. Ailece oluşturmuş oldukları şiirleri ezberlemiş olan çocukların, ezberledikleri şiirleri arkadaşlarına söylemelerine imkân verir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bizim dinimizin adı nedir?
2. Dinimizin özellikleri nelerdir?
3. Şiirinizde dinimizin hangi özelliklerinden bahsettiniz?

Yöntem ve Teknikler : Uygulamalı Eğitim, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-D7

Damlaya Damlaya Göl Olur

(Proje Ödevi)

Etkinlik:

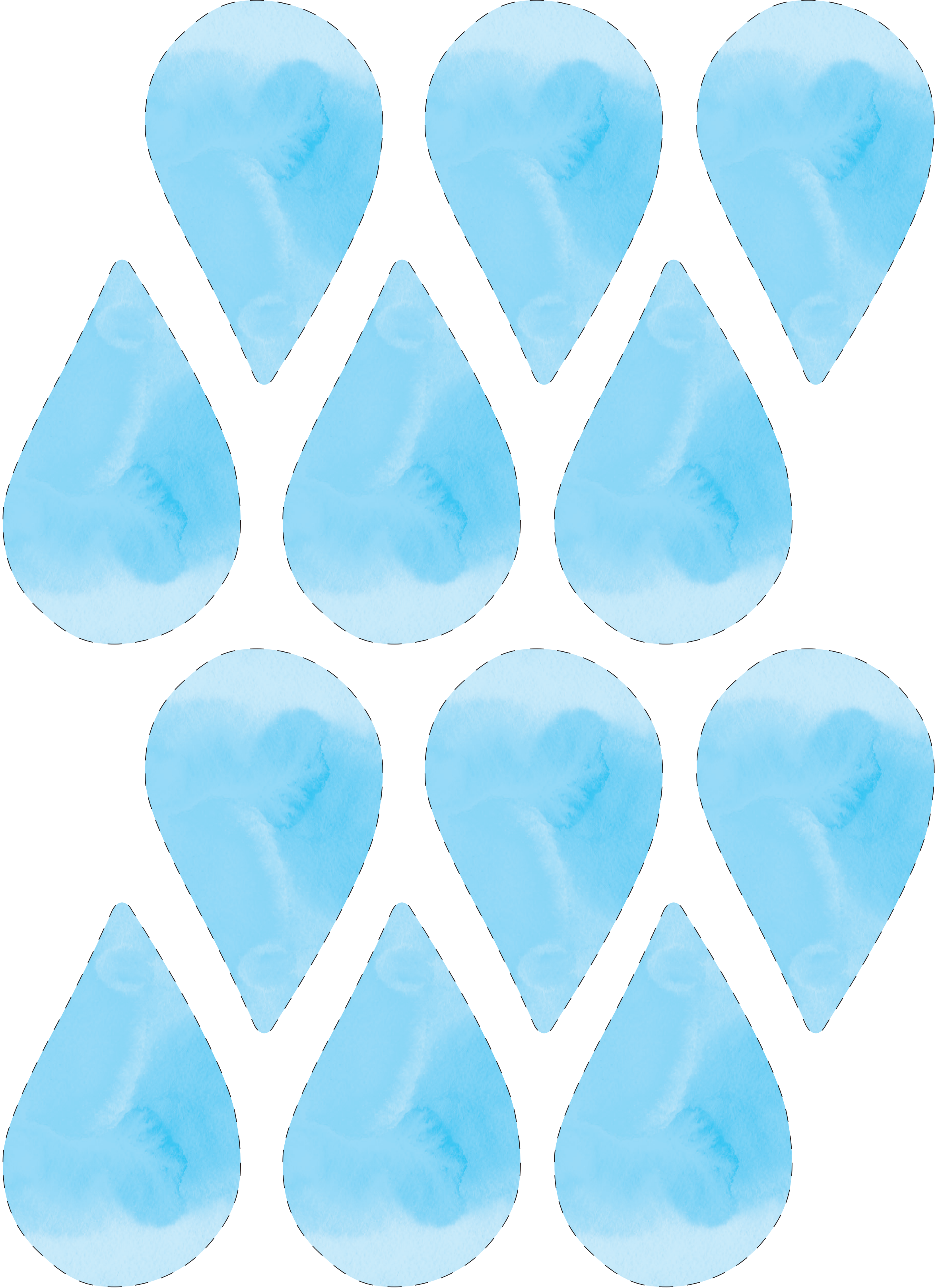
Öğretici, haftanın başında çocuklara, birlikte 9 ünite boyunca gerçekleştirecekleri projeyi anlatarak hatırlatmalarda bulunur. Her günün sonunda gün içerisinde gerçekleştirdikleri "Dinimi Seviyorum" ünitesinin kazanımlarına uygun güzel davranışlar için öğretici, çocuklara bir adet su damlası şekli verecektir. Çocuklar bu su damlalarını kumbaralarında biriktirecek ve 9 ünitenin sonunda kumbaralardaki su damlaları sayılacaktır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Dinimiz İslam nasıl bir dindir?
2. Bu hafta hangi güzel davranışlarda bulundunuz?
3. Bu güzel davranışlarınıza evde devam ediyor musunuz?

EK-D7: Damlaya Damlaya Göl Olur (Proje Ödevi)

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Şiir, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Şiir Metni

Dinimi Öğreniyorum Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girip çocuklara selam verdikten sonra, aşağıdaki şiiri çocuklara okur. Ardından onlara da tekrarlatarak, şiiri birkaç kez beraber okurlar.

KÜÇÜK MÜSLÜMAN

Ben küçük bir Müslüman
Dinimdir benim İslam
Rabbimden hediyedir
Güzel kitabım Kur'an

Her işimde rehberim
Benim can Peygamberim
Adı anıldığında
Salavat getiririm

Sevgi, saygı, kardeşlik
Dinimizin gereği
Mutlu olmak isteyen
İnsanları sevmeli

Öğretici, şiiri okuduktan sonra çocuklara, beraber güzel bir oyun oynayacaklarını söyler ve oyunu nasıl oynayacaklarını anlatır. Oyuna başlamadan önce her hareket için dört beş defa prova yapılır ve sonra hareketler birleştirilerek oyuna başlanır.

Öğretici, öncelikle iki kişi seçip ortaya alır. Bu iki çocuk karşılıklı dururlar. Önce dörder defa kendi dizlerine vururlar, vururken sesli bir şekilde "Rabbim Allah" derler. Hemen ardından dörder defa birbirlerinin ellerine vururlar, vururken sesli bir şekilde "Dinim İslam" derler. Sonra sesli bir şekilde "Kitabım Kur'an" derken, dörder defa el çırparlar. Ardından da "Peygamberim Hazreti Muhammed" cümlesini hecelerken, önce el çırpıp sonra çapraz olarak karşısındakiyle ellerini karşılıklı olarak birbirinin ellerine vururlar.

Bu hareketi cümle bitene kadar yaparlar. Bu oyunu hiç ara vermeden sürekli başa dönerek tekrarlarlar. Ve her tekrarda daha da hızlanırlar. Oyun oynanırken söz ya da hareketlerde yanılan elenir. Elenen kişinin yerine sınıftan başka bir çocuk geçer. Aynı şekilde o iki çocuk da oyunu oynar ve birisi elenince sınıftan başka bir çocuk gelir. Tüm çocuklar sırayla oyuna dâhil olur ve sonunda birisi birinci olur.

Oyundan sonra öğretici, çocuklara, "Her biriniz oyunu çok güzel oynadınız. Sizleri tebrik ediyorum. Oyunumuzda da hep birlikte söylediğimiz gibi, bizim Rabbimiz Allah,

Peygamberimiz Hz. Muhammed, kitabımız Kur'an ve dinimiz ise İslam'dır. Dini İslam olan kişilere ise 'Müslüman' denir" der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Rabbimiz kimdir?
2. Kitabımızın adı nedir?
3. Peygamberimiz kimdir?
4. Dinimizin adı nedir?
5. Dini İslam olan kişilere ne denir?

Yöntem ve Teknikler : Pandomim, Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Su Bardağı, Kitap

Namaz Dinin Temelidir

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir, "Çocuklar, şimdi sizinle 'pandomim' adında bir oyun oynayacağız. Size birkaç hareket göstereceğim ve sizler de bunu bulmaya çalışacaksınız." der ve sessiz bir şekilde birkaç hareket gösterir. Örneğin, dişlerini fırçalıyormuş, araba kullanıyormuş, su içiyormuş, dikiş dikiyormuş gibi hareketler yapar ve çocukların bunları bulmalarını ister. Çocuklar yapılan hareketlerin ne manaya geldiğini bulduktan sonra pandomim yapmaya devam eder.

Bu kez namaz kılma hareketleri yapar ve çocuklara ne yaptığını sorar. Çocuklardan alınan cevaplardan sonra öğretici, "Evet, doğru bildiniz. Namaz kılıyorum." der.

"Daha önce namaz kılan birini gördünüz mü? Hiç namaz kıldınız mı? Nasıl namaz kılıyoruz? Neden namaz kılıyoruz?" diye sorular sorar. Çocukların cevaplarını dinler. Namaz ibadetinin Allah'ın bir emri olduğunu, dinimizin temeli olan namazı, her Müslümanın kılması gerektiğini söyler.

Öğretici, çocuklara, "Namazın dinimizin temeli olması ne demektir?" diye sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler. Ardından boş bir su bardağı ve bir kitap getirir.

Çocuklara, "Diyelim ki bu su bardağı namazı, bu kitap da dinimizi temsil etsin. Şimdi dinimizi temsil eden bu kitabı, namazı temsil eden bardağın üzerine koyacağım." der ve kitabı bardağın üzerine koyar. Çocuklara, kitabın altındaki bardağı çektiğinde ne olacağını sorar. Çocuklar kitabın masaya veya yere düşeceğini söylerler.

Öğretici, "İşte çocuklar, namaz da aynı bu bardak gibidir. Namazımız da dinimizi tutan bir temeldir. Yani dinimizin temeli namazdır." der.

Öğretici, "Peki namaz kılmadan önce neler gerekiyor, nasıl bir hazırlık yapıyoruz?" diye sorar. Pandomim yoluyla çocuklara, abdest alıyormuş, seccadeyi yere seriyormuş, namaz kılınan yerin temiz olmasına dikkat ediyormuş, başını örtüyormuş, takke takıyormuş, tespih çekiyormuş gibi namaza hazırlık hareketlerini yapar. Çocukların, bu hareketlerin ne olduğunu, ne zaman yapıldığını bulmalarını sağlar. Daha sonra çocuklara İslam dininin temeli olan namaz ibadetinin ancak abdest alıp temizlenerek yapılacağını söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. İslam dininin temeli nedir?
2. Neden namaz kılıyoruz?
3. Namaz kılmadan önce ne yapılması gerekir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Merve Oruç Tutmayı Öğreniyor Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. "Ramazan ayını biliyor musunuz? Ramazan ayında neler yapılır?" diye sorular sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler. Kendisi gereken açıklamayı daha sonra yapmak üzere çocuklara, "Haydi şimdi güzel bir hikâyeyle küçük bir kızın ramazan ayını nasıl öğrendiğini okuyalım." der ve aşağıdaki hikâyeyi okur.

> Merve annesinin telaşlı olduğunu fark etmişti. Annesi börekler ve çeşit çeşit yemekler hazırlıyordu. Komşular da onlara yardıma gelmişti. Hepsi aralarında "Yarın ramazanın ilk günü, iyi hazırlanalım." diyorlardı. Merve ramazanın kim olduğunu çok merak ediyordu. Onunla belki arkadaş oluruz diye düşündü ve annesine ramazanın kim olduğunu sormaya karar verdi:
>
> – Anne, ramazan kim? Hem bu kadar yemeği nasıl yiyecek, diye sordu.
>
> Annesi gülümseyerek:
>
> – Güzel kızım, Müslümanların her yıl oruç tuttuğu bir ay vardır. Bu aya 'ramazan' denir. Yarın ramazan ayının ilk günü, onun için hazırlık yapıyoruz.
>
> Merve:
>
> – Anne, ramazan ayı için niye bu kadar hazırlık yapıyorsunuz?
>
> Annesi:
>
> – Merveciğim, ramazan ayında iftara misafirlerimiz gelecek, onları en güzel şekilde ağırlamak istiyoruz.
>
> Merve iftarın güzel bir davet olduğunu, kendisinin de bu davette çok eğleneceğini düşünerek uykuya daldı. Sabah olduğunda annesi Merve'ye kahvaltı hazırlamıştı.
>
> Merve:
>
> – Anneciğim siz neden kahvaltı yapmıyorsunuz?
>
> Annesi:
>
> – Güzel kızım ben oruçluyum. Biz Müslümanlar ramazan ayında sabah namazı ile akşam namazı arasındaki vakitte yiyip içmeyi bırakırız.

Merve:

– Anneciğim, öyleyse ben de oruç tutmak istiyorum çünkü ben de Müslümanım, şimdi oruç tutmaya başlasam olur mu?

Annesi:

– Merveciğim sen daha çok küçüksün belirli bir müddet aç kalmaya dayanamazsın, senin büyümen gelişmen lazım.

Merve:

– Ama yapabilirim anne, denemek istiyorum.

Annesi:

– Peki, o zaman seninle bir oruç tutma denemesi yapalım, gün boyunca yemek yemeden durmak seni zorlayabilir, o yüzden yarım gün tutabilirsin, biz de küçükken yarım gün oruç tutuyor ve buna tekne orucu diyorduk.

Merve de artık oruç tutmaya başlamıştı. Fakat onun orucu diğerlerinden farklıydı, o küçük olduğu için fazla aç kalamıyordu. Büyümesi için yemek yemesi gerekiyordu. Büyüdüğünde o da annesi ve babası gibi orucunu tam tutacaktı.

Akşam olduğunda misafirler geldi. İftar sofrasında hep beraber akşam ezanını beklediler. Merve misafirlerle birlikte iftar yapmaktan çok mutlu oldu. Hep beraber neşe içinde oruçlarını açtılar. İftardan sonra yemek duasını Merve yaptı. Sofradakiler de Allah'a verdiği nimetler için şükrederek Merve'nin duasına âmin dediler.

Öğretici, hikâyeyi okumayı bitirdikten sonra çocuklara, "Çocuklar, İslam'ın şartlarından bir tanesi de oruç tutmaktır. Allah (c.c.) bizlerden oruç tutarak, fakirlerin hâlini anlamamızı ve onlara yardım etmemizi istiyor. Müslümanlar da oruç tutarken, oruçlarını açmak için iftara kadar bekliyorlar, yemek yemeyerek sabrı öğreniyorlar, böylece Allah'ın (c.c.) bir emrini yerine getirmiş oluyorlar." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Oruç ne demektir?
2. Oruçlu olmak insana neyi öğretir?
3. Siz hiç oruç tutmayı denediniz mi?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : A4 Kâğıt, Çocuk Sayısınca Kalem

Sadaka Nedir?

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara "Sadaka nedir?" sorusunu sorar. Onlardan gelen cevapları dinler. (Çocukların cevapları daha çok sadakanın maddi yardım olduğuna yönelik olacaktır.) Daha sonra sadakayı kendisi tarif eder ve "Sadaka Allah'ın rızasını, sevgisini kazanmak için ihtiyacı olana yardım etmek demektir." der.

Öğretici, konuyu açıklamak için çocuklara bazı sorular yöneltir:

Mesela; mutsuz birisinin neye ihtiyacı vardır? Gülümsemeye… O hâlde ona tebessüm etmemiz sadakadır.

Mesela; hasta birinin neye ihtiyacı vardır? İlgiye… O hâlde sizin onu ziyaret edip ona ilgi göstermeniz sadakadır.

Mesela; aç kalmış bir insanın neye ihtiyacı vardır? Yemeğe… O hâlde sizin onu doyurmanız sadakadır, gibi örnekler çoğaltılabilir.

Öğretici bu örnekleri verdikten sonra "Peki sadaka insanlar arasında neyi sağlar?" sorusunu sorar. Çocuklardan sevgi, yardımlaşma, huzur, mutluluk cevaplarını alana kadar onları sorularıyla yönlendirir.

Öğretici son olarak çocuklara Peygamber Efendimizin sadaka ile ilgili hadislerinden birkaçını okuyacağını ve onların bu hadislerden birini seçerek hadisin bahsettiği şeyin resmini yapmalarını ister.

- Kardeşinin yüzüne tebessüm etmen sadakadır. (Tirmizî, IV, 339)
- Allah (c.c.)'ın kullarına sel.m vermen sadakadır. (Buhârî, Sulh, 11)
- İnsanlara yol göstermen sadakadır. (İbn Hanbel, Müsned, II, 154)
- Yolda insanlara eziyet veren bir şeyi kaldırman sadakadır. (Buhârî, Mezalim, 34)
- Hastaları ziyaret etmeniz sadakadır. (el-Heysemî, Hilye, VII, 109)
- Toprağa diktiğiniz her bitki her ağaç sizin için sadakadır. (İbn Hanbel, Müsned, VI, 362)
- İnsanlarla iyi geçinmek sadakadır. (İbn Ebi'd-Dünya, Mudarât, s. 24)

Çocuklar resimlerini bitirdikten sonra onlarla yaptıkları resimler hakkında konuşulur.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Hangi Hadis-i şerifin resmini yaptınız?
2. Çevrenizde gördüğünüz sadaka davranışlarına örnekler veriniz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hareketli Enstrümantal Ses Dosyası, EK-47, EK-48

Temiz Sınıf Draması

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Sonra kendi ellerini koklar. "Mmm…Mis gibi sabun kokuyor!" der. Temizliği çok sevdiğini ifade eder. Öğretici, derse başlamadan önce etkinlikte kullanılacak resimleri sınıftaki çocuklardan her birine bir resim verilecek şekilde fotokopi ile çoğaltır ve keserek hazırlar. Daha sonra poşetin içine koyar.

Tüm bu hazırlıklardan sonra öğretici, bir drama yapacaklarını söyleyerek çocuklardan poşetin içindeki resimlerden bir tane almalarını ister. Öğretici, çocuklara çektikleri karttaki temizlik malzemesiyle sınıfı temizliyormuş gibi yapacaklarını söyler.

Öğretici, müziği başlatır ve çocuklar sınıflarını temizlemeye başlarlar. Rollerini canlandırırken bir müddet sonra öğretici müziği durdurur ve: "Sınıfımız tertemiz oldu değil mi?" diyerek çocukların dikkatlerini sınıfa çeker ve sözlerine devam eder.

Öğretici, "Çocuklar, Allah (c.c.) rüzgârla yere düşen yaprakları, tozları süpürtür. Yağmurlarla caddeleri, sokakları, bitkileri yıkatır. Bulut süngerleriyle gökyüzünü pırıl pırıl parlatır. Allah (c.c.) temizliği çok sevdiğinden dünyamızı rüzgârlarla, yağmurlarla temizler. Ayrıca denizlerin, ormanların ve toprağın temizliğini yapmak için birçok canlı yaratmıştır. Bakın çocuklar, Allah (c.c.) bizi yaratırken de özenle yaratmıştır." der ve çocuklara:

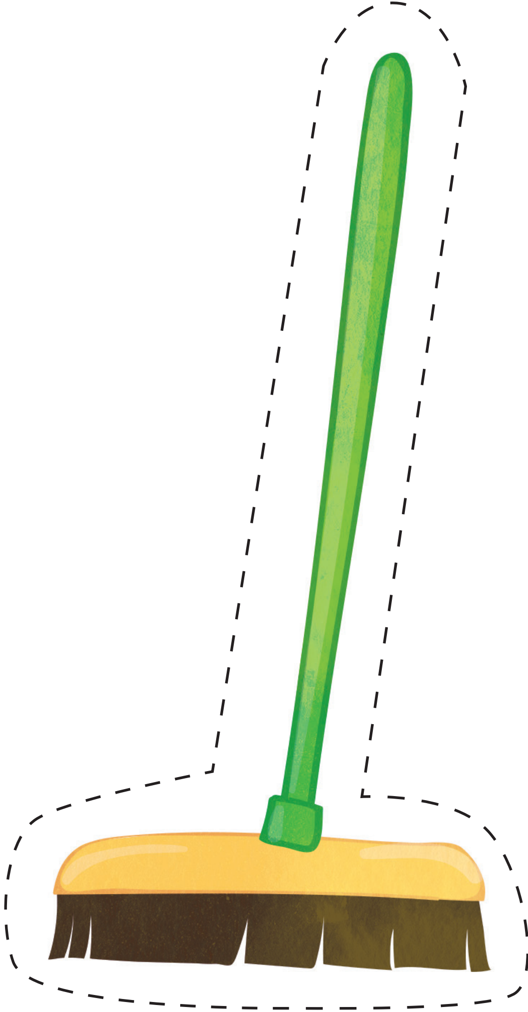
"Mesela, gözlerimize gelen tozlar ne ile engellenir?" diye sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler. Daha sonra, 'göz kapaklarımız ve kirpiklerimiz' cevabını vererek, "İşte Allah (c.c.) bedenimizi dışarıdan gelecek toz ve kirlerden korunacak şekilde yaratmıştır. Gözlerimizin, kirpik ve göz kapağıyla korunması buna sadece bir örnektir." der.

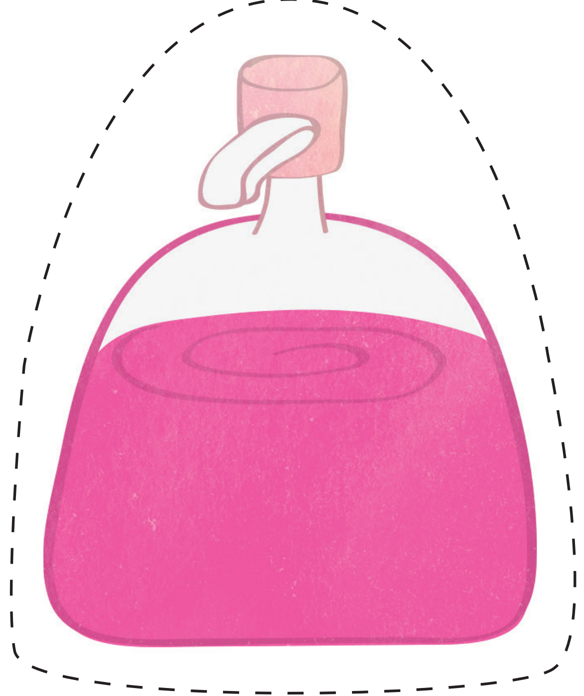
Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

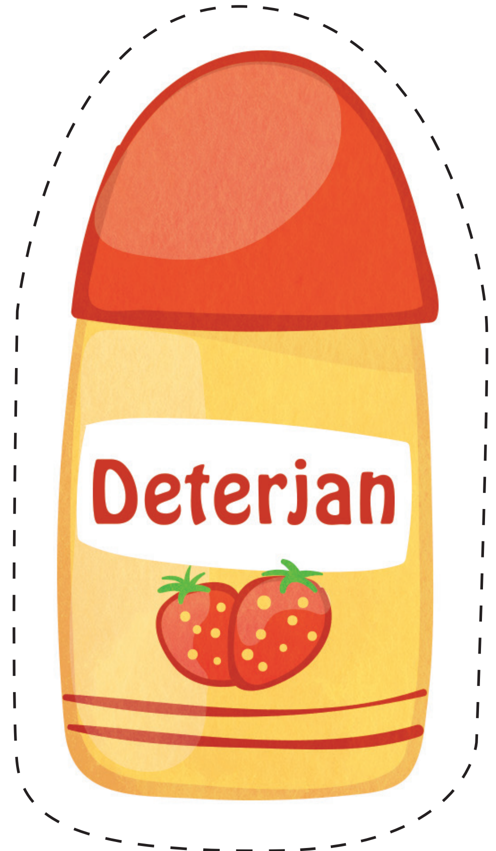
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Evimizi ve kendimizi temizlemezsek sizce ne olur?
2. Allah (c.c.) dünyamızın temiz olmasını nasıl sağlıyor?
3. Temiz olduğunuz zaman neler hissediyorsunuz?

EK-47: Temiz Sınıf Draması

EK-48: Temiz Sınıf Draması

Yöntem ve Teknikler : Drama, Bilmece, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Ayna

Aynam Ol Draması

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa elinde bir ayna ile girer. Tek tek aynayı çocuklara tutarak bakmalarını sağlar.

Öğretici, "Çocuklar, aynaya baktığımızda kendimizi görürüz. Biz ne yaparsak aynadaki görüntümüz de onu yapar. Şimdi ben öğretmenim, siz de aynasınız. Ben sizin karşınıza geçeceğim ve bazı hareketler yapacağım. Ne yaparsam siz de aynısını yapacaksınız." der. Oturur, kalkar, bazı mimik ve jestlerle çocukları eğlendirmeye çalışır. Öğreticinin yaptığı hareketlerin aynısını çocuklar taklit eder.

Öğretici, bu kez namaz kılıyormuş gibi yapar ve kıyama durur. Ardından rükû ve secde hareketlerini yapar. Çocuklar da öğreticiyi taklit ederek aynı hareketleri yaparlar. Öğretici, iki rekât namaz kılar. En sonunda selam vererek namazı bitirir. Çocuklar da öğreticinin yaptığı gibi namaz hareketlerini taklit ederler.

Öğretici, "Çocuklar, biraz önce yaptığımız hareketler size neyi hatırlattı?" diye sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler. Ardından kendisi açıklama yapar. Bu hareketlerin namaz kılarken yaptığımız hareketler olduğunu söyler. Namazın İslam'ın şartlarından biri olduğunu, namaz kılarken Allah'a (c.c.) verdiği nimetler için şükrettiğimizi, namazın sonunda Allah'a (c.c.) dua ettiğimizi ifade eder.

Öğretici, çocuklara, "Allah'a (c.c.) neler için teşekkür etmeliyiz?" diye sorarak çocukların kendilerine Allah (c.c.) tarafından verilen nimetleri fark etmelerini sağlar. Sonra çocuklara aşağıdaki bilmeceyi sorarak konuyu pekiştirir.

"Önce abdest alınır.
Günde beş kez kılınır."

Öğretici, bilmecenin cevabının çocuklar tarafından tahmin edilebilmesi için başka sorular da yöneltir. Sorunun cevabını bilen çocuk/çocuklar alkışlanır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Niçin namaz kılarız?
2. Allah'a (c.c.) dua ve teşekkür ettiğimiz zaman neler hissederiz?
3. Allah 'a(c.c.) neden teşekkür etmeliyiz?

Yöntem ve Teknikler	: Drama (Donuk İmge), Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Rollere Uygun Kıyafetler, Boş Koli, Kap, Oyuncak Hayvanlar, Poşet

Mutluluğun Resmi Draması

Etkinlik:

Öğretici, tebessüm ederek sınıfa girer ve selam verir. Çocuklara, "Bugün sizinle bir oyun oynayacağız. Bu oyunu biz küçükken oynardık. Belki bildiğiniz bir oyundur. Bu oyunun adı "istop"tur. Biz de bugün tıpkı istop oyununda olduğu gibi sizinle önce bir plan yapıp sonra donup kalacağız." der.

Öğretici, "Bir yaşlı teyzeyi karşıdan karşıya geçiren çocuk, kâğıtları geri dönüşüm kutusuna atan çocuk, ihtiyaç sahiplerine yardım götüren anne-çocuk, yaz sıcağında susamış kedi-köpeklere su veren çocuk." rollerini, 6 çocuğa, diğer çocukların duymayacağı şekilde verir.

Öğretici, teyze rolündeki çocuğa uygun kıyafetler giydirir ve diğer çocukla el ele tutuşarak donmalarını ister. İkinci roldeki çocuktan geri dönüşüm kutusuna kâğıt atarken donmasını ister. Sınıfta geri dönüşüm kutusu yoksa, üzerine "geri dönüşüm kutusu" yazılmış boş bir koli hazırlar. Yardım götüren anne-çocuk rolündeki anneye uygun kıyafetler giydirir ve anne ile çocuğun eline dolu poşetler vererek donmalarını ister. Susamış hayvanlara su veren çocuğun ayaklarının dibine bir kap ve birkaç oyuncak hayvan (kedi, köpek vb.) koyar. Çocuğa, hayvanlardan birinin başını okşarken donmasını söyler.

Öğretici, heykel gibi hareketsiz duran çocukların yanlarına tek tek gider ve sınıftaki çocuklara dönerek arkadaşlarının şu anda ne yaptıklarını sorar. Sınıftan gelen tahminleri yorum yapmadan dinler. Sınıfın tahminleri bittiğinde, "Şimdi kendilerine soralım. Bakalım donarak hangi olayı bize anlatmak istemişler?" der. İlk çocuğun omzuna dokunarak, "Sen burada ne yapıyorsun?" sorusunu sorar. Çocuğun cevabını dinledikten sonra sınıfa döner ve "Bu iyiliği aranızda yapan var mı?" der. Çocukların cevaplarını dinler ve sırasıyla diğer rollere giren çocukların omzuna dokunarak bu soruları tekrarlar.

Öğretici, "Gördünüz mü çocuklar, arkadaşlarınız İslam dininin bizden istedikleri davranışları gösterdiler. Dinimiz İslam, yaşlılara, ihtiyaç sahiplerine, hayvanlara ve bitkilere iyi davranmamızı ister. Bir yaşlı teyzeye yardım etmek, bir ihtiyaç sahibinin ihtiyacını karşılamak, daha az ağacın kesilmesi için kâğıt atıklarımızı geri dönüşüm kutularına atmak, susamış hayvanlara su vermek ve bunlar gibi daha birçok iyi davranışı bize emreder. İslam'ın anlamı, "barış"tır. Bizler Müslümanlar olarak, Allah'ın dünyada koymuş olduğu düzeni ve yaratmış olduğu varlıkları koruyarak dünyaya barışı getirmekle sorumluyuz." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliği değerlendirir.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. İslam ne demektir?
2. Müslüman nelerden sorumludur?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

İlk Sadakam Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici gülümseyerek sınıfa gelir ve çocuklarla selamlaşır. Çocuklara sadaka ile ilgili bir hikâye okuyacağını söyler, daha sonra çocuklara aşağıdaki hikâyeyi okumaya başlar.

> O gün Abdullah çok heyecanlıydı. Çünkü babasından aldığı harçlıkla biriktirdiği para tam 100 lira olmuştu. Ve nihayet uzun zamandır, hayalini kurduğu uzaktan kumandalı kırmızı helikopteri alabilecekti.
>
> Annesinin yanına koştu ve ona:
>
> – Anneciğim, artık kumandalı helikopterimi alabilirim, çünkü gereken parayı biriktirdim, ne olur hemen almaya gidelim, dedi.
>
> Annesi:
>
> – Evladım, biraz bekle işlerimi bitireyim, acele etme. Öğleden sonra gideriz inşallah, dedi.
>
> Abdullah sabırla annesini bekledi. Annesinin işleri bitince birlikte evden çıktılar. Çarşıda çok sevdiği arkadaşı Enes'i spor malzemeleri satan bir mağazanın önünde vitrine bakarken gördüler. Enes'in babası yoktu, annesi ona çok iyi bakıyordu ama yine de onun bütün ihtiyaçlarını karşılayamıyordu. Enes'le Abdullah çok iyi arkadaştılar.
>
> Abdullah:
>
> – Aa anne bak Enes, ama neden öyle üzgün, dedi ve arkadaşına seslendi:
>
> – Enes... Enes...
>
> Abdullah ile annesi Enes'in yanına gittiler.
>
> Abdullah:
>
> – Enes, neyin var? Neden bu kadar üzgünsün?
>
> Enes ilk önce söylemek istemedi ama arkadaşı Abdullah'ın ısrarına dayanamayarak:
>
> – Ben de futbol oynamak istiyorum ama spor ayakkabım yok. Bu nedenle arkadaşlarım beni takıma almıyorlar, dedi.

> Abdullah'ın aklına bir fikir gelmişti ve annesinin kulağına hafifçe eğilerek bir şeyler fısıldadı.

Öğretici hikâyeye burada ara verir ve çocuklara:

"Çocuklar, sizce Abdullah annesinin kulağına ne söylemiş olabilir? Abdullah'ın yerinde siz olsaydınız ne yapardınız?" der ve çocuklardan gelen cevapları dinler. Hepsinin cevabını dinledikten sonra, "Dinleyin bakalım, Abdullah annesinin kulağına ne söylemiş?" diyerek hikâyeyi okumaya devam eder.

> Abdullah annesinin kulağına:
>
> – Anneciğim, ben artık helikopter almak istemiyorum. Onun yerine arkadaşım, Enes'e spor ayakkabısı alsak olur mu?
>
> Annesi:
>
> – Maşallah oğlum, ne güzel düşündün, dedi ve Enes'e dönerek:
>
> – Enesçiğim, biz arkadaşın Abdullah'la birlikte alışverişe gidiyorduk. Sen de bizimle gelmek ister misin?
>
> Enes tebessüm ederek:
>
> – Olur teyze, dedi.
>
> Abdullah, annesi ve Enes hemen önünde durdukları spor malzemeleri satan mağazaya girdiler.
>
> Abdullah'ın annesi Enes'e dönerek:
>
> – Beğendiğin spor ayakkabılarını bize gösterebilir misin?
>
> Enes heyecanla beğendiği spor ayakkabısının yanına gitti ve onlara gösterdi.
>
> Abdullah ve annesi Enes'e bu spor ayakkabısını almak istediklerini söyleyince, Enes:
>
> – Teşekkür ederim ama kabul edemem, hem annem ne der sonra?
>
> Abdullah'ın annesi:
>
> – Enesçiğim bu ayakkabılar Abdullah'ın sana bir hediyesi. Hediye almak da vermek de çok güzel bir davranıştır. Aynı zamanda Peygamberimizin bir sünnetidir. Senin annen de bunu bilir. Üstelik annen benim çok yakın arkadaşım. Bu hediyeyi kabul etmenin bizi ne kadar mutlu ettiğini ben ona açıklarım, sen merak etme, dedi.
>
> Enes bu açıklamadan sonra spor ayakkabıları almayı kabul etti ve artık mutluluğu yüzünden okunuyordu.
>
> Abdullah Enes'in mutluluğunu görünce öğretmeninin; "Dinimiz, sadaka ile insanlar arasında yardımlaşmayı sağlar. Alan da mutlu olur, veren de." sözlerini hatırlayarak

gülümsedi. Enes'e verdiği bu hediyenin, kendisinin ilk sadakası olarak kabul edilmesi için Allah'a içinden dua etti.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Sadaka nedir?
2. Abdullah neden çok istediği oyuncağı almaktan vazgeçti?
3. Abdullah'ın ilk sadakası ne idi?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni, EK-49

Camimiz Çiçek Açacak Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici güler yüzle sınıfa gelir, çocuklara selam verir. Çocuklardan etkinlik kitabındaki ilgili sayfayı açarak resmi incelemelerini ve yorumlamalarını ister. Çocuklara, "Sizce çocuklar bu caminin bahçesinde ne yapıyorlar? Caminin bahçesine bu kadar güzel çiçekleri kim dikmiş olabilir?" gibi sorular sorarak çocuklardan gelen cevapları dinler. Daha sonra çocuklara, "Şimdi size bir hikâye okuyacağım çocuklar, çok dikkatli bir şekilde dinlemenizi ve soruların cevaplarını bulmanızı istiyorum." der ve aşağıdaki hikâyeyi okur:

> Ayşe teyze çok şirin bir mahallede oturuyordu. Evinin karşısında güzel bir cami vardı. Birgün Ayşe teyze Kur'an-ı Kerim okumuş, camdan dışarı bakıyordu. Caminin bahçesindeki çocukların bir şeylerle meşgul olduğunu fark etti. Ne yapmaya çalıştıklarını merak etmişti doğrusu. Gözlüğünü taktı ve tekrar dışarıya baktı.
>
> Ayşe teyze, dikkatlice baktığında bu çocukların camiye gelen yaz Kur'an kursu öğrencileri olduğunu fark etti. Çocukların hepsinin elinde mavi poşetler vardı. Yerlere atılmış olan kâğıt, pet şişe, teneke kutu gibi çöpleri alarak poşetlere koyuyorlardı. Ayşe teyze kendi kendine, bu çocuklar yerlere atılan çöpleri topluyor, caminin bahçesini temizliyor ve herkesin yararına bir iş yapıyorlar, diye düşündü.
>
> Camiye gelen çocukların kıyafetleri de tertemiz ve pırıl pırıldı. Ayşe teyze sessizce, "Ne güzel, çevre temizliğine dikkat ettikleri gibi, kendi temizliklerine de dikkat ediyorlar. Tıpkı dinimizin istediği gibi, aferin onlara." diye mırıldandı.
>
> Ayşe teyze, çocukların bu güzel davranışlarının ödüllendirilmesi gerektiğini düşündü. Camiye giderek çocukları yarın öğle yemeğine gelmeleri için evine davet etti. Çocukların camideki hocası, Ayşe teyzeyi merak eden ailelere, onu tanıdığını, evine gitmelerinde bir sakınca olmadığını söyledi.
>
> Çocuklar hep birlikte Ayşe teyzeyi ziyarete gittiler. Giderken ona bir kutu çikolata götürdüler. Ayşe teyze, onlara çok güzel yiyecekler hazırlamıştı. Çocuklar masaya oturmadan önce ellerini yıkamak için izin istediler. Ayşe teyze onlara lavaboyu gösterdi.
>
> Çocuklar tek tek ellerini yıkadılar ve tekrar masaya oturdular.

Masaya oturduklarında çocukların gözleri duvardaki kocaman bir tabloya takıldı. Ayşe teyzeye bu tabloda ne yazdığını sordular. Ayşe teyze de, "Çocuklar ben temizliği çok severim. O yüzden burada temizlikle ilgili;

'…Allah (c.c.) da böyle çok temizlenenleri sever.' (Tevbe, 9/108) ayeti yazıyor. Çocuklar, dinimiz Müslümanların her zaman temiz olmasını istemiştir. Siz de bunu düşünerek, her gün üstünüz başınız tertemiz camiye geliyorsunuz. Camiyi, caminin bahçesini ve çevresini temiz tutuyorsunuz. Ben sizin bu davranışlarınızı çok beğendim, aferin size." dedi.

Çocuklar hep birlikte Ayşe teyzenin hazırladığı lezzetli yemekleri yediler. Ayşe teyze içeriye gitti ve elinde minik keselerle çocukların yanına döndü.

Çocuklara, "Ben her biriniz için küçük bir hediye hazırladım. Dün caminin bahçesini temizlediniz ve bu benim çok hoşuma gitti. Caminin bahçesi sizin sayenizde tertemiz olduğu gibi, bundan sonra da mis gibi kokacak ve çiçek açacak. Çünkü bu keselerin her birinde çeşitli çiçek tohumları var. Bu tohumları sizden caminin bahçesine ekmenizi istiyorum." dedi ve çocukların hepsine birer kese verdi.

Çocuklar Ayşe teyzeye teşekkür ettiler, onu yanaklarından öpüp yanından ayrıldılar. Ertesi gün dersten sonra caminin bahçesinde çiçek ekme faaliyeti başladı. Ayşe teyze bu olayı camdan mutlu bir şekilde izlerken caminin bahçesinde açan mis kokulu gülleri, karanfilleri, papatyaları ve sardunyaları hayal etti.

Öğretici, hikâyeyi bitirdikten sonra çocuklara dönerek, "Çocuklar, şimdi caminin bahçesine çiçekleri kimin ektiğini bildiniz mi?" diye sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinledikten sonra "Dinimizin temizliğe çok önem verdiğini, hem Allah'ın (c.c.) hem de insanların temizlenenleri ve temizliğe yardımcı olanları çok sevdiğini söyler."

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Temiz olmak için neler yapmalıyız?
2. Temiz olmanın faydaları nelerdir?
3. Siz temiz olmak için ne yapıyorsunuz?
4. Camileri temiz tutmak için ne yapabiliriz?

07

DİNÎ MEKÂNLARIMIZI SEVİYORUM

KAZANIMLAR

1. Caminin genel özelliklerini bilir.
2. Camiye gitmeye istekli olur.
3. Ezanın önemini fark eder.
4. Kâbe'nin Müslümanlar için önemini bilir.
5. Mescid-i Nebevi'yi tanır.
6. Mescid-i Aksa'yı tanır.
7. Dinî mekânlarda bulunmanın olumlu etkilerini fark eder.

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-P7, EK-P7a

Camilerimizi Tanıyorum

(Performans Ödevi)

Etkinlik:

Öğretici, bir hafta öncesinden EK-P7'yi ve EK-P7a'yı ailelere göndererek çocuklarıyla birlikte ziyaret edebilecekleri bir ya da birkaç camiye gitmelerini ve caminin iç ve dış yapısını birlikte incelemelerini ister. (İnternet imkânı olanlar ek olarak şehir dışında bulunan camilere ait görselleri de çocuklarıyla inceleyebilir.)

Çocuklar bir önceki hafta gerçekleştirdikleri cami ziyaretlerinin ardından evde boyadıkları EK-7a'yı kursa getirirler. Öğretici, öncelikle çocuklardan gördükleri camileri anlatmalarını ister. Çocuklara gidip gördükleri camilerde dikkatlerini çeken özelliklerin ne olduğunu, camilerin iç süslemelerini beğenip beğenmediklerini sorar.

Daha sonra çocukların getirdikleri boyamaları bir araya getirir. Sınıfta kıblenin yönünü tespit ettikten sonra çocuklara, camide imamın namaz kıldırmak için durduğu yeri bilip bilmediklerini ve o kısmın diğer kısımlardan nasıl bir farkının olduğunu sorar. Çocuklara bu kısma "mihrap" adının verildiğini, bu kısmın kıbleyi gösterdiğini izah eder ve birlikte sınıflarına bir mihrap yapacaklarını söyler. Daha önce bir araya getirmiş olduğu boyama kâğıtlarından kıble yönündeki duvara yapıştırarak bir mihrap oluşturur.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Caminin hangi bölümlerini biliyorsunuz?
2. Gittiğiniz camide en çok hoşunuza giden şey neydi?
3. Mihrap ne işe yarar?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-D8

Damlaya Damlaya Göl Olur

(Proje Ödevi)

Etkinlik:

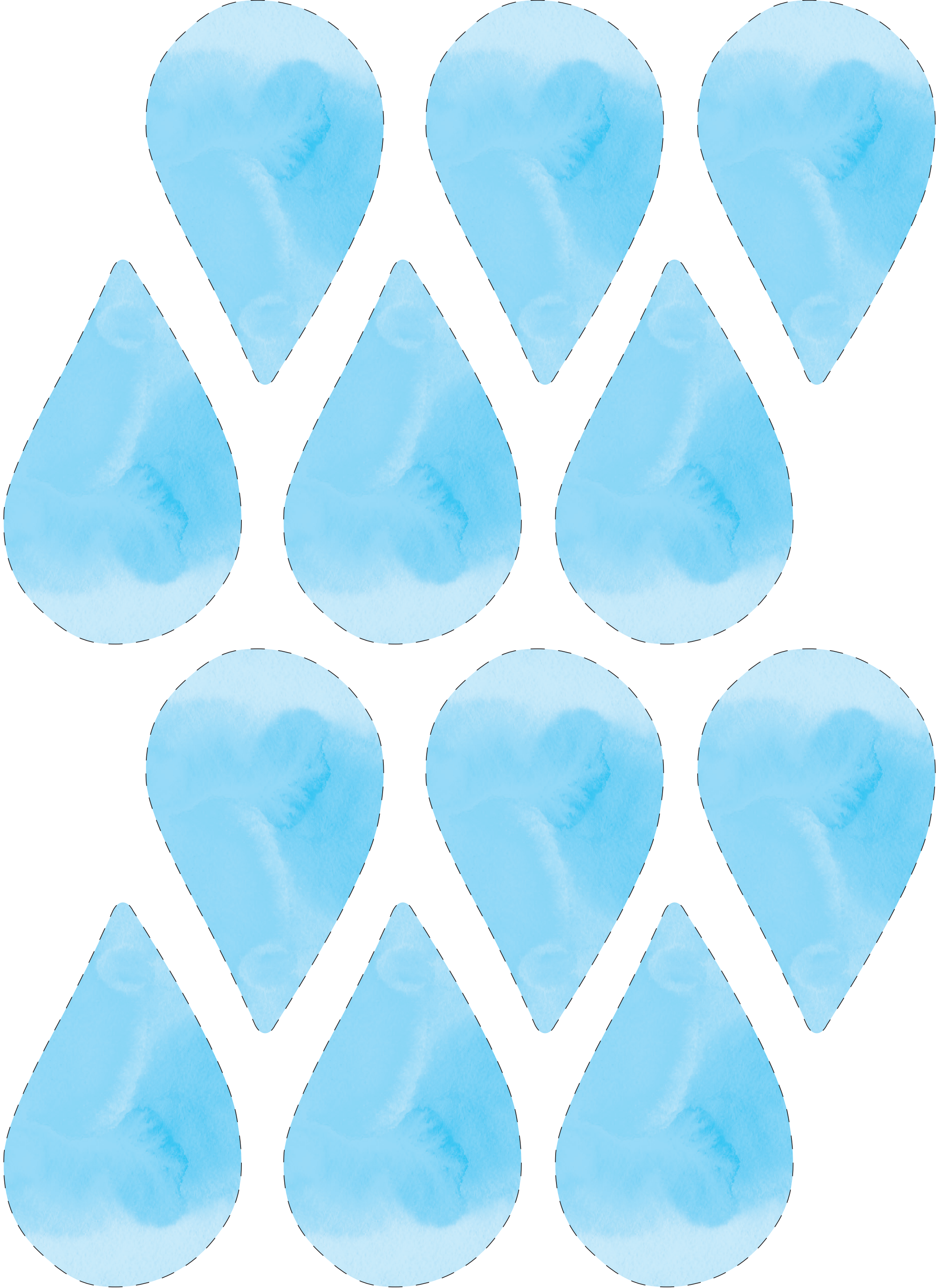
Öğretici, haftanın başında çocuklara birlikte 9 ünite boyunca gerçekleştirecekleri projeyi anlatarak hatırlatmalarda bulunur. Her günün sonunda gün içerisinde gerçekleştirdikleri "Dinî Mekânlarımızı Seviyorum" ünitesi kazanımlarına uygun güzel davranışlar için öğretici, çocuklara bir adet su damlası şekli verecektir. Çocuklar bu su damlalarını kumbaralarında biriktirecek ve 9 ünitenin sonunda kumbaralardaki su damlaları sayılacaktır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Daha önce gezdiğiniz camileri bize anlatınız.
2. Camilerde en çok hoşunuza giden şey nedir?
3. Ailenizde Kâbe'ye giden var mı? Varsa size Kâbe hakkında neler anlattılar, bizimle paylaşınız.

EK-D8: Damlaya Damlaya Göl Olur (Proje Ödevi)

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni, EK-50

Döndüm Kıbleye Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici güler yüzle sınıfa girip, çocuklara selam verdikten sonra, onlara güzel bir hikâye okuyacağını söyler ve aşağıdaki hikâyeyi okur:

> Ahmet, ailesiyle yine güzel bir bayram sabahına uyandı. O gece heyecandan neredeyse hiç uyuyamamıştı. Çünkü bir aylık ramazan orucunun ardından neşe dolu bir bayrama yeniden kavuşmuşlardı.
>
> Annesi güzel bir bayram kahvaltısı hazırlarken, Ahmet ve babası bayram namazına gitmek için hazırlanıyorlardı. Önce beraber namaz için abdest aldılar. Ardından da bayram için hazırladıkları tertemiz kıyafetlerini giydiler. Evden çıkarken Ahmet çok mutluydu. Çünkü ilk defa bayram namazı kılacaktı. Camiye geldiklerinde, mahalledeki tanıdıklarını da orada görünce mutluluğu daha da arttı. Arkadaşı Ömer, Kerim dayı, Rasim amca, hepsi de oradaydı.
>
> Babası Ahmet'e namaz kılarken neler yapması gerektiğini kısaca anlattı ve imamın da gelmesiyle bütün cemaat imamın arkasında yan yana sıra oldular. Herkes imamın yöneldiği tarafa doğru yönelmişti. Yalnız Ahmet hariç. Çünkü onun gözü pencerenin önündeki güvercinlere takılmıştı. Sanki içlerinden birisine nasıl uçulacağını öğretiyorlardı.
>
> Babası:
>
> – Ahmetçiğim, sen de bizim döndüğümüz tarafa doğru dönebilir misin, dedi.
>
> Ahmet:
>
> – Babacığım, ben sağımdaki pencereye yönelerek namazımı kılsam olmaz mı? Çünkü güvercinleri izlemek istiyorum, dedi.
>
> Babası bunun doğru olmayacağını, nedenini ise namazdan sonra kendisine açıklayacağını söyledi. Ahmet, "Tamam babacığım." dedikten sonra o da herkesin döndüğü tarafa doğru döndü ve huzur içinde namazlarını kıldılar. Cami çıkışında cemaat birbiriyle bayramlaştı ve küçükler büyüklerin ellerini öptü. Daha sonra da bayram kahvaltılarını yapmak için camiden ayrıldılar. Ahmet ve babası evlerine doğru giderken Ahmet'in kafası hâlâ namazda herkesin aynı yöne dönmesindeydi.

> Neden herkes camide imamın döndüğü tarafa doğru dönüyordu? Evde büyükleri namaz kılarken neden hep aynı tarafa yöneliyordu da başka tarafa doğru namaz kılmıyorlardı?
>
> Ahmet kafasına takılan bu soruları babasına sorduğunda babası:
>
> – Oğlum, biz Müslümanlar namaz kılarken nerede olursak olalım, daima Mekke şehrinde bulunan Kâbe'ye doğru yöneliriz. Buna kıbleye yönelmek denir ve bu namazımızın kabul olmasının şartlarından biridir, dedi.
>
> Ahmet:
>
> – Yani bizim kıblemiz Kâbe, öyle mi babacığım, dedi.
>
> Babası "Evet yavrum." dedikten sonra devam etti.
>
> – Kâbe dünyadaki bütün Müslümanların buluştuğu, hep beraber ibadet ve dua ettikleri bir mekândır. Burada Müslümanlar arasındaki sevgi ve kardeşlik duyguları daha da güçlenir. Çünkü bizim dinimiz muhabbet ve birliktelik dinidir, dedi.
>
> Ahmet gülümseyerek:
>
> – Demek ki babacığım, birlik ve beraberlik içinde, birlik ve beraberliğin olduğu bir mekâna yöneliyoruz, dedi.
>
> Babası, "Çok doğru yavrucuğum." diyerek başını okşadı. Ahmet kafasındaki sorulara cevap bulduğu için çok mutluydu. Eve geldiklerinde ise annesinin hazırladığı müthiş bir kahvaltı sofrası onları bekliyordu.

Hikâyeyi okuduktan sonra öğretici EK-50'deki resmi kalın bir kartona yapıştırarak sınıfta uygun bir yere asar ve resmi çocuklarla beraber yorumlarlar: "Bakın çocuklar! Bu bir harita. Türkiye ise şurası.Bizler burada yaşıyoruz. Resimde görmüş olduğunuz namaz kılan adam, Mekke şehrinde bulunan Kâbe'ye doğru yönelmiş. Çünkü dünyadaki bütün Müslümanlar namaz kılarken, sevgi ve kardeşliğin yeri olan Kâbe'ye doğru yönelirler. Hikâyemizde de Ahmet'in babasının söylediği gibi, bizim kıblemiz Kâbe'dir ve ona yönelmek namazın şartlarındandır." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Müslümanların, namaz kılarken hangi tarafa doğru yönelmesi gerekir?
2. Müslümanların kıblesi olan Kâbe, hangi şehirdedir?

EK-50: Döndüm Kıbleye Hikâyesi

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Babaannemin Kâbe Ziyareti Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, güler yüzle sınıfa girip, çocuklara selam verdikten sonra, onlara güzel bir hikâye okuyacağını söyler ve aşağıdaki hikâyeyi okur:

> Güzel bir cumartesi sabahı Emre ile Esma, pencereden kendilerine gülümseyen güneşin, ilk ışıklarıyla uyandılar. Yüzlerini yıkayıp pijamalarını çıkarırken, burunlarına mutfaktan mis gibi kokular gelmeye başlamıştı. Kıyafetlerini giydikten sonra koşarak mutfağa gittiler. Babası ve babaannesi de geldiğinde hep beraber kahvaltı masasına oturdular.
>
> Emre ile Esma tabaklarında ne varsa hepsini yediler ve annelerine "Ellerine sağlık anneciğim." diyerek teşekkür ettiler. Daha sonra hep beraber, verdiği bütün bu nimetler için Allah'a şükredip sofradan kalktılar.
>
> Sofrayı kaldırmada annelerine yardımcı olan iki kardeş, ellerini yıkadıktan sonra salona geçtiler. Babaları yemekten sonra onları çok mutlu edeceğini düşünerek eski bir resim albümü getirdi. İki kardeş şaşkınlıkla ve merakla babalarının elindeki o kocaman şeye bakıyorlardı. Babaları bunun tüm ailenin resimlerinin bulunduğu büyük bir aile albümü olduğunu söylediğinde, Emre ile Esma sevinçle bakmak için babalarından izin istedi. Babaları albümü onlara verdi.
>
> İki kardeş heyecan içinde sayfaları açmaya başladılar. İlk başlarda anne ve babalarının bebeklik ve gençlik fotoğrafları vardı. Onların bu hâllerine güldükten sonra hayranlıkla anne ve babasının düğün fotoğraflarına baktılar. Sıra babaannelerinin fotoğraflarına gelmişti. İlk resminde babaanneleri Kâbe'nin önünde mutlu bir şekilde duruyordu. Emre heyecanla:
>
> – Aaa bak kardeşim! Babaannemiz bu fotoğrafı hacca gittiğinde çekilmiş.Hadi yanına gidip o güzel günleri hatırlatalım ona, dedi.
>
> Fotoğrafı alıp heyecanla babaannelerinin yanına gittiler. Babaanneleri fotoğrafı görünce duygulandı ve "Çok güzel günler geçirmiştim hacda." dedi.
>
> Emre ve Esma:
>
> – Orada ne yapmıştın babaanne?

Babaanneleri:

– Kâbe'yi ziyaret ettim yavrularım. Çünkü hacca ve umreye gidenler, Kâbe'yi ziyaret eder, orada namaz kılar ve bol bol dua ederler, dedi.

Esma:

– Peki biz ne zaman hacca gideceğiz?

Babaanneleri:

– Allah (c.c.) ne zaman dilerse yavrum, dedi.

Emre ile Esma artık, Müslümanların hac ve umre için Mekke'ye gittiklerinde, Kâbe'yi ziyaret ettiklerini biliyorlardı. O akşam yatmadan önce, babaanneleri gibi Kâbe'ye gidip onu ziyaret edebilmek için Allah'a bol bol dua ettiler.

Emre o gece rüyasında ailesinde bulunan herkesi Kabe'de dua ederken gördü. Uykusundan uyandığında kendi kendine, "Allah'ım inşallah bu gördüğüm rüya bir gün gerçek olur." dedi.

Hikâye bittikten sonra öğretici, çocuklara aşağıdaki şiiri okur ve hep beraber birkaç kez tekrar ederler.

Haydi hacca gidelim
Kâbe'yi tavaf edelim
En güzel duaları
Hep beraber edelim

Haydi umreye gidelim
Kâbe'yi tavaf edelim
En güzel duaları
Hep beraber edelim

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Müslümanlar hacca ve umreye gittiklerinde nereyi ziyaret ederler?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Camiler Dile Gelse Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici sınıfa tebessüm ederek girer ve çocuklara selam verdikten sonra aşağıdaki hikâyeyi okur.

> Her gün insanlara ezan sesini duyuran minare, kubbenin neden bu kadar büyük olduğunu merak ediyordu. Geniş kubbeye: "Geniş kubbe, güzel kubbe, sen niye bu kadar büyüksün böyle?" diye sordu. Kubbe, minarenin bu merakına hemen cevap verdi: "İnce minare, uzun minare ben camiye gelen insanların mutluluğunu içimde hissediyorum. Ben bu kadar büyük olmasam, nasıl sığdırabilirim bu büyük sevgiyi ve mutluluğu içime? Bu yüzden böyle büyük ve genişim." dedi. Minare, "Aaa ne güzel, sen bu mutluluğu içinde hissederken ben de insanların camiye gelişlerini ve heyecanlarını görüyorum." dedi.
>
> Kubbenin ve minarenin konuşmalarını duyan tespih, yukarıya doğru seslendi: "Ben de, ben de onların yüzlerinde oluşan gülümsemeyi görüyorum, hem biliyor musunuz, onlar benim boncuklarımı dua ederek çekiyorlar. Tespih çektiklerinde daha da huzurla oluyorlar." dedi.
>
> Kubbe ve minare tespihin insanlara bu kadar mutluluk vermesine şaşırdı. Çünkü tespih kendilerinden daha küçüktü. Peki insanlara nasıl huzur veriyordu? Bunları kendi aralarında konuşurlarken minber başladı konuşmaya, "Sevgili kubbe ve minare kardeşlerim, burada bulunan her şey insanlara ayrı ayrı ferahlık verir. Büyüklüğün hiç önemi yoktur. Önemli olan insanlara yaşattığı duygulardır. İnsanlar burada namaz kılarken sevinçleri gözlerinden okunuyor." dedi.
>
> Bu konuşmaları camideki bölümler ve eşyalar dikkatle dinlerken minareden ezan sesi gelmeye başladı. Ezanı, tespih, minber, kandiller, kubbe ve tüm insanlar sessizce dinlerken başka bir ses ezan sesine karışıverdi. Bu ses camiye namaz kılmak için gelen bir annenin bebeğinin ağlama sesinden başka bir şey değildi. Bebeğin annesi, camideki tespihlerden birini alarak bebeğinin eline verdi. Artık ezan sesiyle birlikte camide bebeğin gülücükleri de duyuluyordu.
>
> Tespih diğer arkadaşlarına yönelerek: "Dostlarım, gördüğünüz gibi ben sadece dua ederken ve namazdan sonra çekilmek için kullanılmıyorum. Aynı zamanda bebekler de beni çok seviyor. Bakın bu minik bebek beni şimdiden çekmeye başladı bile." dedi.
>
> Hepsi de, camiye gelen insanların ve bebeğin mutlu hâllerini hayranlıkla izliyordu.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Daha önce camiye gittiniz mi?
2. Kubbe neresidir?
3. Minber neresidir?
4. Minare neresidir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Selimiye Camii'ni Ziyaret Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, etkinlikten bir gün önce çocuklardan, ülkemizdeki camilerden bir tanesini seçip o caminin önemli özelliklerini ailelerinin yardımıyla öğrenmelerini, daha sonra da sınıfta kısaca anlatmalarını ister. Ertesi gün araştırmayı yapan çocukları dinler. Ardından kendisinin de ülkemizdeki önemli bir camiyi güzel bir hikâye ile onlara tanıtacağını söyler ve aşağıdaki hikâyeyi okumaya başlar.

Yorucu bir kış döneminin ardından nihayet yaz tatili gelmişti. Yasin ve Büşra'nın ailesi ülkemizin dört bir yanındaki güzelliklerin bazılarını görüp tanımak amacıyla bir gezi yapmaya karar verdiler. Akşamdan tüm hazırlıklarını yaptıktan sonra sabahın erken saatlerinde, İstanbul'daki evlerinden yola çıkarak gezilerine başladılar. Yasin ve Büşra çok mutlulardı. Gezdikleri yerler öyle güzel, öyle muhteşemdi ki! Büşra, babasına: "Babacığım, bizim ülkemiz ne kadar da güzelmiş böyle, atalarımız ne güzel eserler yapmışlar." dedi. Babası ise: "Evet öyle Büşracığım, siz bir de Edirne'deki muhteşem Selimiye Camii'ni görün. Bir saate kadar oradayız inşallah." dedi.

Edirne'ye geldiklerinde öğle namazı yaklaşmıştı. Abdest alıp Selimiye Camii'ne gittiler. Yasin ve Büşra camiyi görür görmez hayran kaldılar. Dış avlusunu dolaştıktan sonra ayakkabılarını çıkarıp içeri girdiler. Dışı gibi içi de çok güzeldi. "Ne kadar heybetli, ne kadar huzur verici bir cami." diye mırıldandılar.

Bu sırada güler yüzlü bir adam yanlarına yaklaştı. "Hoş geldiniz çocuklar, camimizi beğendiniz mi?" diye sordu. Yasin ve Büşra: "Çok beğendik amcacığım, peki siz kimsiniz?" dediler. O kişi: "Ben bu caminin imamıyım. Yıllardır burada görev yapıyorum. İsterseniz bu muhteşem caminin birbirinden ilginç özelliklerini sizlere anlatabilirim." dedi. Çocukların büyük bir heyecanla "Eveeet!" demeleri üzerine imam amca anlatmaya başladı:

"Bu harika eser ünlü mimar 'Mimar Sinan' tarafından yapılmıştır. Burası yeryüzünün en aydınlık ve ışıklı camisidir. Öyle ki, bulutlu havalarda bile sanki hava güneşliymiş gibi içerisi aydınlık olur." dedi ve çocukların şaşkınlık dolu bakışları içerisinde devam etti:

"Bu caminin duvarlarına gizlenmiş büyük küpler bulunmaktadır. Bu küpler mikrofon olmadan bir sesi, caminin her tarafına eşit şekilde yaymaktadır. Hadi, bir deneme

yapalım ne dersiniz?" dedi ve Yasin ve Büşra'yı caminin bir ucuna gönderdi. Kendisi de diğer ucuna geçerek normal bir sesle onlara seslendi. Yasin ve Büşra hayretler içerisindeydi. Hiç mikrofon kullanmadan imam amcanın sesi kendilerine gelmişti.

Tekrar koşa koşa imam amcanın yanına geldiler. Yasin imam amcaya dönerek: "İmam amca, bu cami çok büyük değil mi? Yüksek duvarlarını ve kubbesini nasıl temizliyorsunuz?" dedi.

İmam amca gülümseyerek: "Bu caminin duvarlarını ve kubbesini temizlemeye gerek yok ki! Bu cami kendi kendini temizliyor." dedi. Yasin ve Büşra çok şaşırmıştı. Bu nasıl olabilirdi ki? İmam amca devam etti: "Bu caminin duvarlarının sıvasının içerisinde öğütülmüş deve kuşu yumurtasının kabuğu var. Bu nedenle duvarlarda hiç örümcek ağı oluşmuyor, çünkü örümcekler deve kuşu yumurtasının kokusundan hiç hoşlanmazlar." dedi.

Yasin ve Büşra Selimiye Camii'ne iyice hayran kalmışlardı. İmam amca onlara, "Haydi biraz da dış kısmına bakalım." dedi ve hep beraber caminin avlusuna çıktılar. Caminin içi gibi dışı da muhteşemdi. Yasin caminin minarelerini saymaya başladı: "Bir, iki, üç, dört. Tam dört tane incecik minaresi var." dedi heyecanla. İmam amca: "Mimar Sinan minarelerin altına müthiş bir raylı sistem yerleştirmiş. Bu sayede en şiddetli depremlerde bile minareler asla yıkılmıyor. Caminin gövdesi ise sert kaya üzerine inşa edildiği için depreme dayanıklı." dedi.

Yasin ve Büşra anlattıklarından dolayı imam amcaya çok teşekkür ettiler. Bu muhteşem camiyi tanımanın mutluluğu içerisinde öğle namazını kılmak için yeniden camiye girdiler. Namazdan sonra dışarı çıkınca çocukların babaları:

"Çocuklar, burnuma nefis kokular geliyor, Edirne'nin meşhur ciğer kebabından yiyelim mi, ne dersiniz?" diye sorunca, acıkmış olan çocuklar:

"Yaşasınnnnn!" diye sevinçle bağırdılar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Gittiğiniz camilerde nasıl özellikler gördünüz, anlatınız?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Seccade, Namaz Örtüsü, Takke, Tespih

İbadete Saygı Draması

Etkinlik:

Öğretici gülümseyerek sınıfa gelir, çocuklarla selamlaşır. Öğretici; daha sonra çocuklara, "Camiye neden gidilir ve camide neler yapılır?" diye sorar. Öğrencilerin cevaplarını dinler.

Öğretici, çocuklara bir drama yapacaklarını, sınıfı cami olarak kabul edeceklerini söyler. Önceden getirdikleri namazda kullanılan takke ve eşarpları takmalarını, seccadelerini yere sermelerini ister. Kızlar namaz örtülerini, erkekler takkelerini takarlar. Tespihler seccadelerin yanına uzatılır. Öğretici çocuklardan cami içindeymiş gibi namaz kılmalarını ister. Çocuklar sessiz bir ortamda, huzur içinde namaz kılarken tam o sırada öğretici çocukların dikkatini çekecek bir ses çıkartır, çocukların bir anda dikkatleri dağılır.

Öğretici, "Aa özür dilerim, siz namaz kılıyordunuz değil mi? Sizi rahatsız etmemem gerekirdi, özür dilerim siz devam edin." der. Çocuklar tekrar namaz kılmaya başlarlar. Öğretici bu kez telefonla konuşuyormuş gibi yaparak, yüksek sesle bağırarak konuşur. Çocuklar şaşırır ve dönüp öğreticilerine bakar. Öğretici, "Aaa siz namaz kılıyordunuz değil mi? Çok özür dilerim, ben unutmuşum, neyse siz devam edin." der. Çocuklar namazlarını kılmaya devam ederler. Öğretici bir müddet huzur içinde kılmalarına müsaade eder. Daha sonra dramayı sonlandırır.

Öğretici, çocuklara az önceki dramada camide sessiz bir ortamda namaz kılarken kendisinin yaptığı gürültülerden rahatsız olup olmadıklarını sorar, çocuklardan gelen cevapları dinler. Çocuklara, namaz kılarlarken sessizliğin hâkim olduğu zamanda ve namaz kıldıklarında ne hissettiklerini sorar.

Öğretici, "Çocuklar, camiler huzur ve rahatlıkla ibadet yapabilme mekânlarıdır. O mekânlarda insanlar Allah'a (c.c.) huzur içerisinde dua edip, namazlarını kılarlar. Böyle bir yerde dua eden, namaz kılan insanların huzurunu bozacak ses, gürültü, dikkat dağıtacak hareketler, onları rahatsız eder." der.

Öğretici, çocuklara Müslümanların camiye namaz kılmak için gittiklerini, Allah'ın (c.c.) huzurunda hep birlikte namaz kıldıklarını, bu ibadetin huzur ve sessizlik içerisinde yapılması gerektiğini söyler. Bu sebeple camide bulunan o an için namaz kılmayan insanların, birbirlerinin yaptıkları ibadete saygı duymaları gerektiğini, sessiz konuşmaları gerektiğini, telefonlarının sesini kapatmaları gerektiğini, ibadet eden ve namaz kılan insanları rahatsız etmenin doğru bir davranış olmadığını söyler.

Öğretici, caminin aynı zamanda, ibadet saatleri dışında bir eğitim yuvası olduğunu, manevi sohbet ve konuşma ortamı olabileceğini, çocukların da camiye gidebileceklerini anlatır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Camiye ne için gidilir?
2. Camide neler yapılır?
3. Camide nasıl davranmamız gerekir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Farklı Davetiye Kartları, Ezan Ses Dosyası

Namaza Davet

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Öğretici, çocuklara birbirinden farklı düğün, nişan, sünnet, doğum günü davetiyeleri gösterir ve bunların ne olduğunu sorar.

Öğretici:

– Hiç bu şekilde davetiye aldınız mı, diye sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler.

– Davetiye aldığımız zaman veya bir yere davet edildiğimizde, ne yapmamız gerekir, diye sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler. Ardından, hediye alıp gittiğimizi, güzel kıyafetlerimizi giydiğimizi açıklar.

Öğretici, davetler hakkında konuştuktan sonra, çocuklara bir ezan dinletir veya kendisi okur. Bunun ne olduğunu sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler ve onlara, ezanın da bir davetiye olduğunu söyler.

Çocuklara:

– Ezan bizi neye çağırıyor, diye sorar.

Ezanın bizi namaz kılmaya çağırdığını ve namaza davet ettiğini söyler. Dolayısıyla bizlerin de bu güzel davete icabet ederek, kıldığımız namazla Allah'a teşekkür ettiğimizi vurgular. O güzel davete giderken de temiz ve güzel kıyafetlerimizi giymemiz gerektiğini söyler.

Öğretici, ezan bittikten sonra çocuklara birlikte ezan duasını okumayı teklif eder ve çocuklarla birlikte, "Aziz Allah, Kerim Allah. Lâ ilâhe illâllâh. Muhammedün Resûllullah" derler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Ezan neye davet eder?
2. Ezan bittikten sonra ne deriz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Makas, Yapıştırıcı, EK-51

Güzel Kâbe'm

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa varsa bir Kâbe maketi veya güzel bir Kâbe resmi getirir ve çocuklara göstererek:

– Çocuklar, elimdeki resimde ne görüyorsunuz? Bu neyin maketidir? diye sorar. Çocuklar "Kâbe" cevabını verirler. Öğretici konu hakkında biraz açıklama yapar.

Öğretici, çocuklara bütün Müslümanların namaz kılarken döndükleri yönün Kâbe olduğunu söyler. Mekke'de olan Kâbe'nin, yeryüzünde yapılmış olan mukaddes bir yer olduğunu, Müslümanlarca dünya üzerinde en kutsal mekân olarak kabul edildiğini söyler. Kur'an-ı Kerim'de; "Şüphesiz, insanlar için ilk ibadet evi, elbette Mekke'de, âlemlere rahmet ve hidayet kaynağı olarak kurulan, Kâbe'dir." (Âl-i İmrân, 3/96) diye buyrulmuştur, der.

Öğretici, Kur'an-ı Kerim'de Kâbe'yi inşa edenin, Hz. İbrahim ve oğlu Hz. İsmail olduğunu, Kâbe'nin, hac ibadeti için her yıl Müslümanlarca ziyaret edildiğini, Hz. İbrahim'in oğlu İsmail'le, Kâbe'yi yaparlarken kuzey yönündeki köşeye, "Hacerülesved" yani "siyah taş" anlamına gelen taşı koyduklarını, bu taşın, aynı zamanda tavaf yapmak için başlangıç yeri olduğunu söyler.

Etkinliğin sonunda öğretici çocuklardan ilgili sayfayı açmalarını ister. Birlikte Kâbe maketi kesilir ve her çocuğun Kâbe maketini kendisinin yapması sağlanır.

Çocuklara yaptıkları Kâbe maketini evlerine götürüp uygun bir yere koyabileceklerini söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kâbe'yi kimler inşa etmiştir?
2. Kâbe Müslümanlar için neden önemlidir?
3. Hacerülesved nedir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kâğıt, Boya Kalemleri, EK-52, EK-53

Suffe Okulu

Etkinlik:

Öğretici, güler yüzle sınıfa girip, çocuklara selam verdikten sonra, "Çocuklar mescit ne demektir, kim söylemek ister?" sorusunu sorar ve çocuklardan gelen cevapları dinledikten sonra, "Çocuklar mescit, secde edilen yani namaz kılınan yer demektir. Peki Mescid-i Nebevi ismini daha önce duydunuz mu? Bu mescit hakkında neler biliyorsunuz?" diye sorar.

Çocukların cevaplarını dinledikten sonra "Çocuklar, Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Mekke'den Medine'ye hicret edince tüm Müslümanların yardımlarıyla Mescid-i Nebevi'yi yaptılar. Bu mescit yapılırken Peygamberimiz (s.a.s.) mescidin yapılmasına yardım etmiş, arkadaşlarına destek olmuştur. Mescid-i Nebevi yapıldıktan sonra burada sadece namaz kılmamış, kendisine İslam dini hakkında sorulan soruları cevaplandırmıştır. Ayrıca başka ülkelerden gelen ziyaretçilerini ağırlamış, önemli konuları arkadaşlarıyla burada konuşup kararlaştırmıştır." der.

Öğretici EK-52'yi faaliyet masasının üzerine koyarak, çocukların ayrıntılı bir şekilde incelemelerini sağlar. Ashab-ı suffenin ders aldığı yerin temsilen çizilmiş kısmını göstererek, "Çocuklar, burası suffe okuludur. Evi olmayan Müslümanlar için yapılmış bir yerdir. Peygamberimiz (s.a.s.) burada kalanların yeme-içme ihtiyaçlarıyla yakından ilgilenmiş, zengin olan Müslümanlardan onlara yardım etmelerini istemiştir. Burada kalan sahabeler Peygamber Efendimizden İslam dini hakkında bilgiler öğrenmiş ve öğrendikleri bilgileri başka arkadaşlarına öğretmiştir."der.

Öğretici, kâğıtları ve boya kalemlerini çocuklara dağıtır ve çocuklardan suffe okulunu ve sahabeleri düşünmelerini ve onların resmini yapmalarını ister. Çocuklar resimleri yaparken öğretici, suffe okulunda neler yapıldığını, "Onlar çok Kur'an okuyorlardı, Efendimizi dikkatle dinliyorlardı." gibi cümlelerle ara ara hatırlatır. Resimler tamamlandığında öğretici, çocuklarla tek tek resimleri hakkında konuşur. Daha sonra resimler sınıf panosuna asılır.

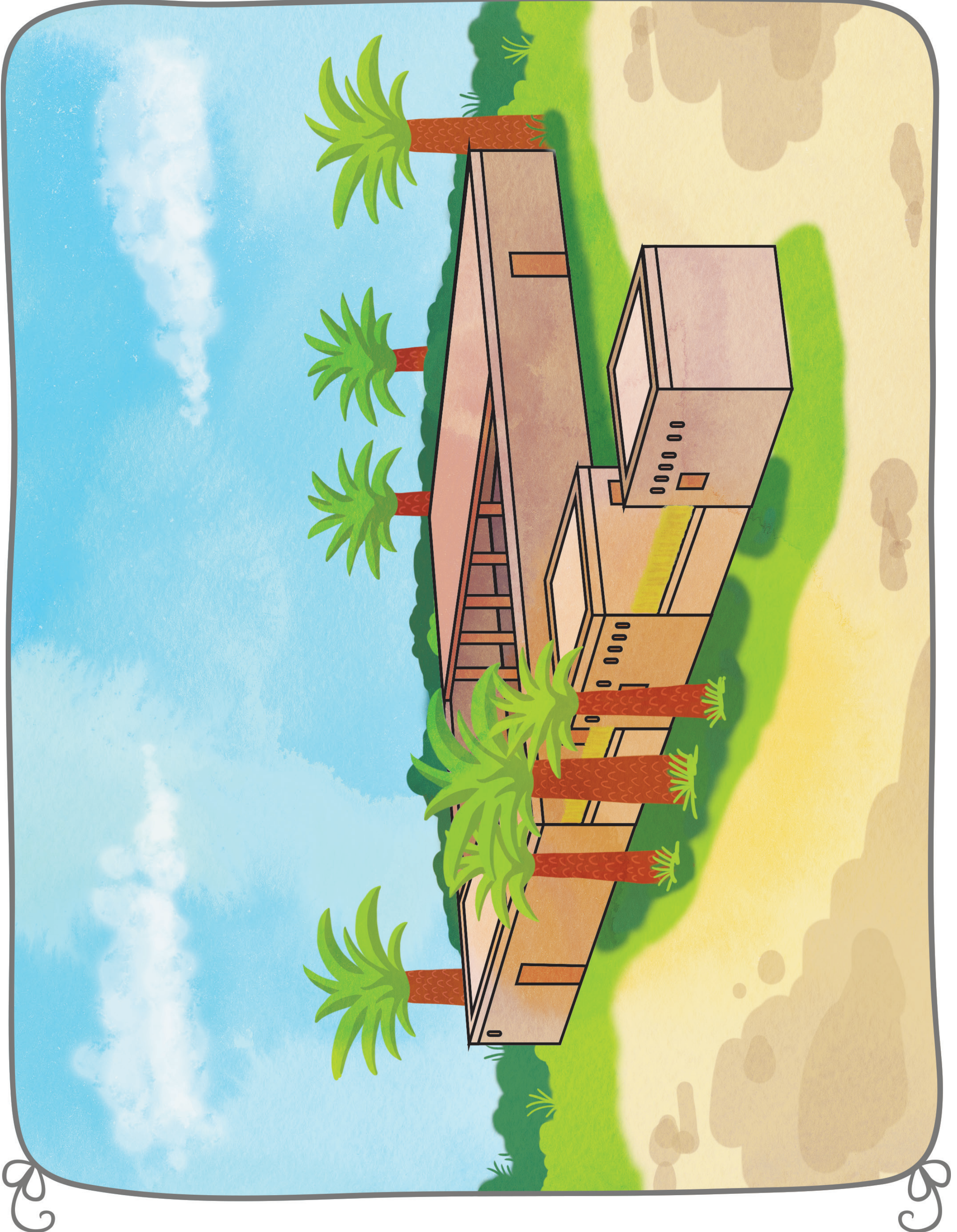
Öğretici EK-53'ü çocuklara göstererek Müslümanların sayısının her geçen gün arttığı için Mescid-i Nebevi'nin zamanla büyütüldüğünü ve günümüzdeki hâlinin bu şekilde oluştuğunu söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

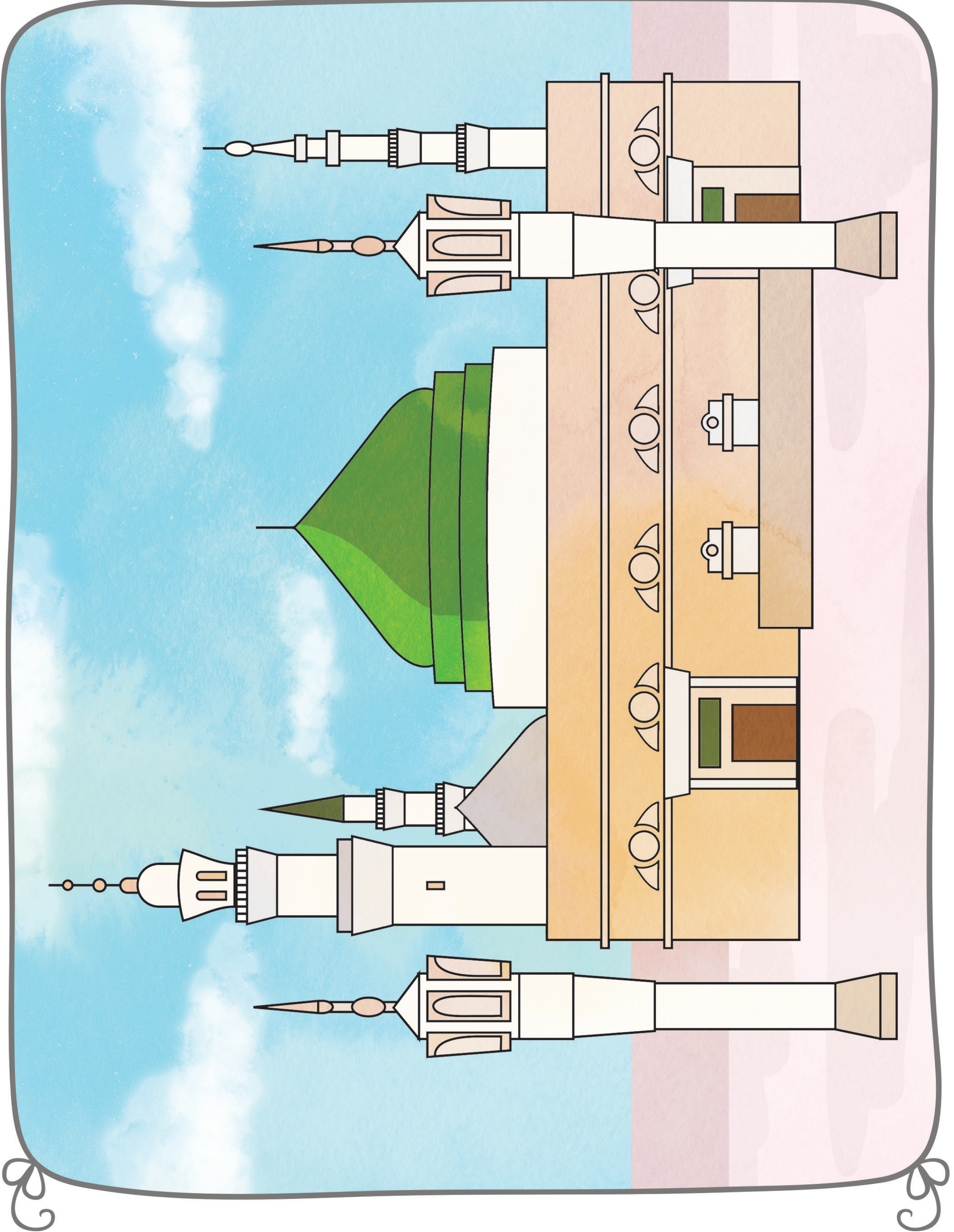
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Mescit ne demektir?
2. Mescid-i Nebevi nerededir?
3. Suffe okulundaki sahabeler orada neler yapıyorlardı?

EK-52: Suffe Okulu

EK-53: Suffe Okulu

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Mescid-i Aksa Resmi, EK-54

Mescid-i Aksa

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir.

Öğretici, daha önceden getirmiş olduğu Mescid-i Aksa resmini gösterir. Çocuklara daha önceden Mescid-i Aksa'nın resmini görüp görmediklerini sorar ve cevaplarını dinler. Ardından Mescid-i Aksa hakkında bilgi verir.

Mescid-i Aksa'nın Kudüs'te bulunduğunu, Kâbe'den sonra, yeryüzünde ilk yapılan mescit olduğunu söyler.

Mescid-i Aksa'nın, Müslümanların ilk kıblesi olduğunu, Müslümanların daha önce Mescid-i Aksa'ya yönelerek namaz kıldıklarını anlatır. Peygamberimize inen bir ayet-i kerime ile, Müslümanların kıblesinin değiştiğini, yönlerini artık Kâbe'ye dönerek namaz kılmalarının emredildiğini söyler.

Öğretici, çocukları Mescid-i Aksa hakkında bilgilendirdikten sonra çocuklardan etkinlik kitabındaki ilgili sayfayı boyamalarını ister. Boyanan resimler sınıftaki panoya asılır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Müslümanların ilk kıblesi neresiydi?
2. Müslümanların bugünkü kıblesi neresidir?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Renkli Karton, Renkli Kalemler

Camimiz Draması

Etkinlik:

Öğretici, çocuklarla beraber yapacağı bir cami ziyareti organize eder. Camide yapacağı etkinlik için çocukları üçerli veya dörderli gruplara ayıracağı için yanına grup sayısınca büyük ve renkli karton, çocuk sayısınca da kalem, boya kalemleri, silgi vb. malzemeler alır. Çocuklara camide nasıl davranmaları gerektiğini hatırlattıktan sonra, hep beraber camiye giderler.

Öğretici öncelikle çocuklara camiyi gezdirir ve tek tek bölümlerini tanıtır. Bunun yanında imam, müezzin, cemaat gibi kavramlar hakkında da bilgi verir. Ardından kursa dönülür. Çocuk sayısına göre üçlü veya dörtlü gruplar oluşturur. Her gruba kartonlardan birer tane verir. Çocukların hepsine kalemleri dağıtır. Daha sonra onlara camiyi gezmelerini, gördükleri her şeyi gruplarına verilen kartona birlikte çizerek caminin iç resmini yapmalarını ister. Nasıl yapılacağını, örnek bir kâğıtta gösterir. (Yani çocuklara camide gördükleri eşya, obje ve bölümlerin resimlerinin kartonun bütününü kullanarak nasıl çizileceğini gösterir.)

Ardından öğretici, çocukları serbest bırakır. Çocuklar caminin içinde gördüklerini caminin iç resmini istedikleri gibi, kartona çizerler. Sonra da diledikleri gibi boyarlar. Öğretici gerekirse çocuklara faaliyetlerinde yardımcı olur. Çocuklar resimlerini bitirdikten sonra, grup hâlinde resimlerini takdim eder ve anlatırlar. En güzel resim çizen grup alkışlanır.

Öğretici daha sonra çocuklara, "Şimdi hepinizden camideki bir bölüm veya eşyanın rolüne girmenizi istiyorum. Rolüne girdiğiniz eşya veya bölüm hakkında size sorular soracağım, siz de rolüne girdiğiniz eşyaymışsınız gibi cevap vereceksiniz." der.

"Hangi maddeden yapıldın? Seni kim yapmış olabilir? Buradaki görevin nedir? Yaptığın işi seviyor musun?" gibi sorular sorar ve tek tek çocukların cevaplarını dinler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Cemaate namaz kıldıran kişiye ne denir?
2. Caminin hangi bölümlerini öğrendiniz?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-55, EK-56, EK-57, EK- 58, EK-59, Çift Taraflı Bant, Ezan Ses Dosyası

Çuf Çuf Camiye Draması

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Eklerdeki cami resimlerini sınıfın duvarlarına uygun bir şekilde asar. Daha sonra çocuklara, "Bugün sizlerle trene binip güzel bir Türkiye yolculuğuna çıkacağız. Yolculuğumuz esnasında ülkemizdeki güzel camilerden birkaçını ziyaret edeceğiz ve bu camileri tanıyacağız." der.

Öğretici, en önde lokomotif, sınıftaki çocuklar da arkasındaki vagonlar olarak dizilip bir tren oluştururlar. Öğretici, "Çufçuuuufff tren yola çıkıyor, herkese hayırlı yolculuklar." diyerek yavaş yavaş hareket edip EK-55'in önünde durur ve anlatmaya başlar.

"Sizinle İstanbul'a geldik çocuklar ve şu an Sultan Ahmet Camii'nin önündeyiz. Hadi sayalım bakalım, camimizin kaç tane minaresi var? Gördünüz mü, altı tane minaresi var. Sultan Ahmet Camii'nin içinde mavi çinilerden süslemeler olduğu için aynı zamanda bu camiye Mavi Cami de denir."

Bu açıklamadan sonra öğretici, "Haydi herkes trenimize binsin, yeni bir şehre, yeni bir camiyi tanımaya gidiyoruz." der. Trende gidiyormuş gibi sınıfta bir tur attıktan sonra EK-56'nın önünde dururlar ve öğretici, "İşte geldik. Burası Afyon'daki İmaret Camii. Aaa, öğle ezanı okunuyor. Hadi camimize girmeden önce güzelce bir abdest alalım da öğle namazımızı burada kılalım." der. Ezan ses dosyasını açar ve ezan eşliğinde çocuklarla abdest alıyormuş gibi yaparlar. (Çocukların taburelerini halka şeklinde dizer ve oturmalarını sağlar. Abdest alıyormuş gibi yaparak çocuklardan kendisinin abdest alışına bakmalarını ve aynı hareketleri yapmalarını ister. Ayrıca sesli bir şekilde sırasıyla hangi uzvun yıkanacağını söyler.)

Öğretici, "Çocuklar bu caminin şadırvanının ilginç bir özelliği var, abdest alırken fark ettiniz mi? Ben buradan fısıltı ile konuştuğumda şadırvanın diğer ucundaki kişi de duyabiliyor. Atalarımız bu şadırvanı böyle inşa etmiş çünkü yüksek sesle konuşmamak cami adaplarındandır. Haydi, şimdi camimize girelim ve namazımızı kılalım." der.

Öğretici ve çocuklar dört rekâtlık bir namaz kılarlar. (Öğretici çocuklarla birlikte namaz kılıyormuş gibi yaparak onların namazdaki hareketleri öğrenmelerini sağlar. Namazda konuşup, gülünmeyeceğini söyler.) Namaz kılma işi bittikten sonra öğretici, "Haydi yolumuz uzun. Acele edelim, trenimize binelim. Bakalım yeni durağımız neresi?" der ve trende

gidiyormuş gibi sınıfta bir tur attıktan sonra EK-57'nin önünde durur ve "Çocuklar acele edin, bu muhteşem görüntüyü kaçırmayın." der.

Öğretici, "Bakın çocuklar, kapının üzerinde ne görüyorsunuz? Evet, namaz kılan bir adam görüntüsü. Bu camide her ikindi vaktinde bu gölge belirir. Camiyi yapan mimar ne güzel yapmış değil mi? Bu caminin kapısı ve minberindeki taş işlemeciliğinin dünyada bir benzeri daha yok." der ve "Yolculuk vakti!" diyerek trende gidiyormuş gibi sınıfta bir tur attıktan sonra EK-58'in önünde durur.

Öğretici, "Çocuklar burası Şanlıurfa. Bu caminin adı Halîlürrahman Camii. Şu güzel göle ve içindeki balıklara bir bakın. Sanki bu göl ve balıklar bu eski caminin huzurunu tamamlıyor. Biz de göldeki balıklara yem atalım" der ve yem atıyor gibi yaparlar. Daha sonra öğretici, "Yeniden yolculuk zamanı" diyerek trende gidiyormuş gibi sınıfta bir tur attıktan sonra EK-59'un önünde durur.

Öğretici, "Çocuklar, çok sıcak oldu farkında mısınız? Öyle ya, Adana'ya geldik de ondan. Bu sıcakta ferahlayabileceğimiz yerlerden biri de kocaman taşlardan yapılmış bu cami. Hadi içeri girip biraz dinlenelim." der. Öğretici ve tüm çocuklar yere oturur ve öğretici anlatmaya devam eder. "Bu camimizin adı Yağ Camii. Sıcak bir şehirde insanlar ancak böyle taşlardan yapılmış bir camide terlemeden namaz kılabilirler. Atalarımız da böyle düşünmüş ve camiyi taştan inşa etmişler, ooohhh hepimiz ferahladık değil mi? Bu sıcakta ferahladık." der.

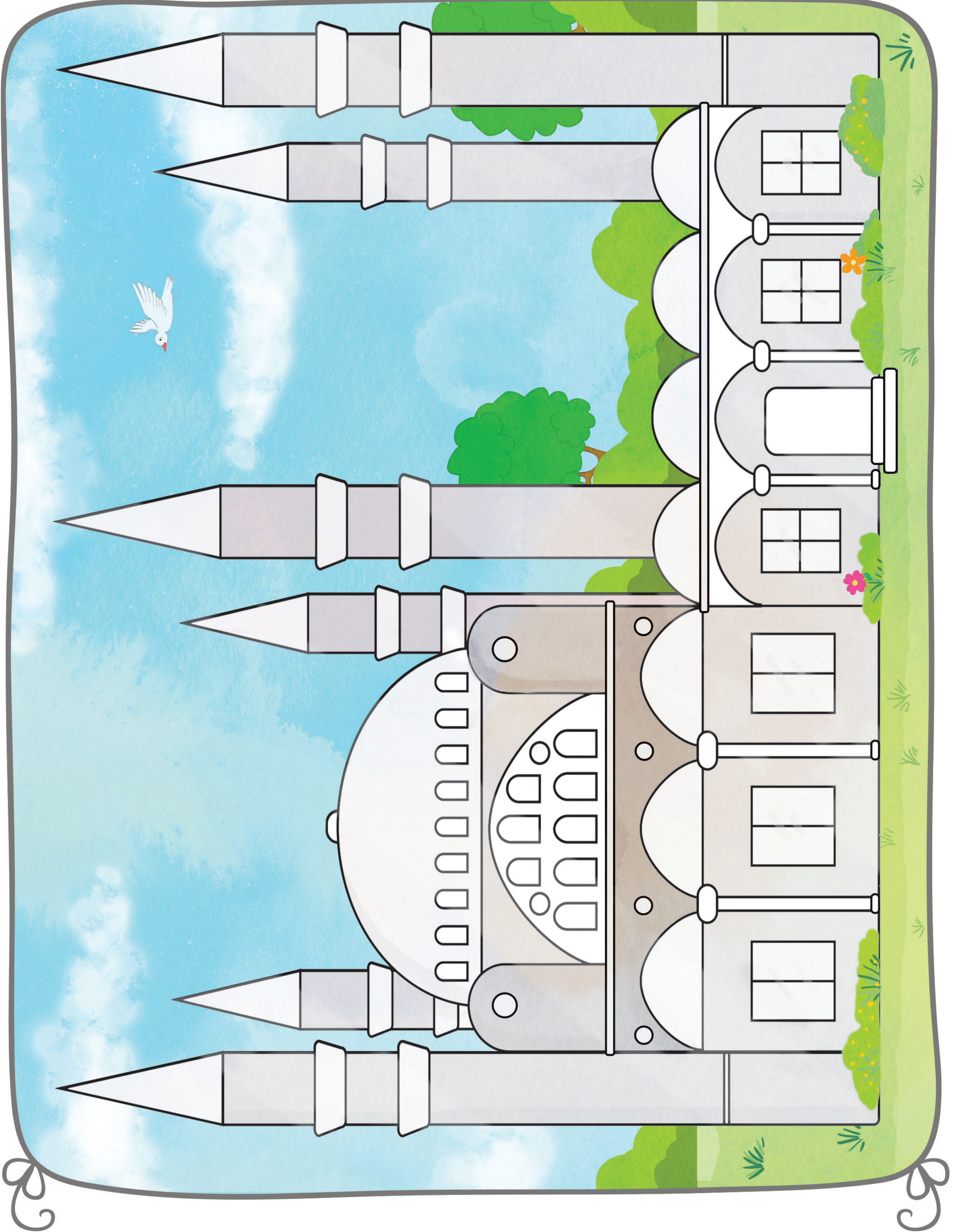
Öğretici, bu açıklamayı yaptıktan sonra "Haydi çocuklar, akşam oldu ve uyku zamanı geldi. Trenimize binip evlerimize gitmek üzere yola çıkalım." der ve trende gidiyormuş gibi yapıp sınıfta bir tur attıktan sonra, "Haydi, herkes evlerine. Çok güzel bir yolculuk oldu, hepinize teşekkür ederim. Yeni yolculuklarda ve yeni mekânları keşfetmek üzere hoşça kalın." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

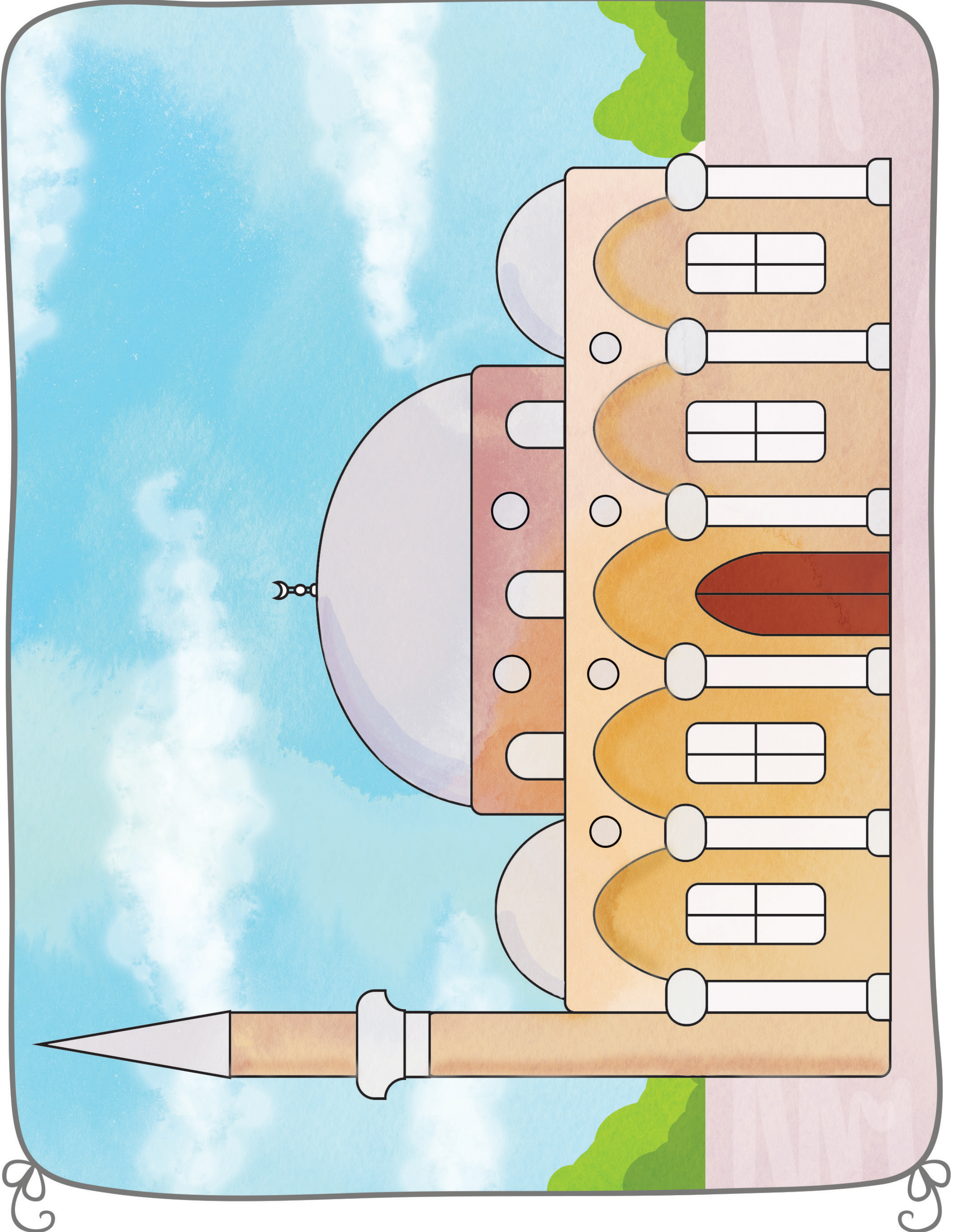
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bugün sizlerle hangi camileri ziyaret ettik?
2. Bu camilerin nasıl özellikleri vardı?
3. Siz başka hangi camileri gördünüz? Anlatınız.

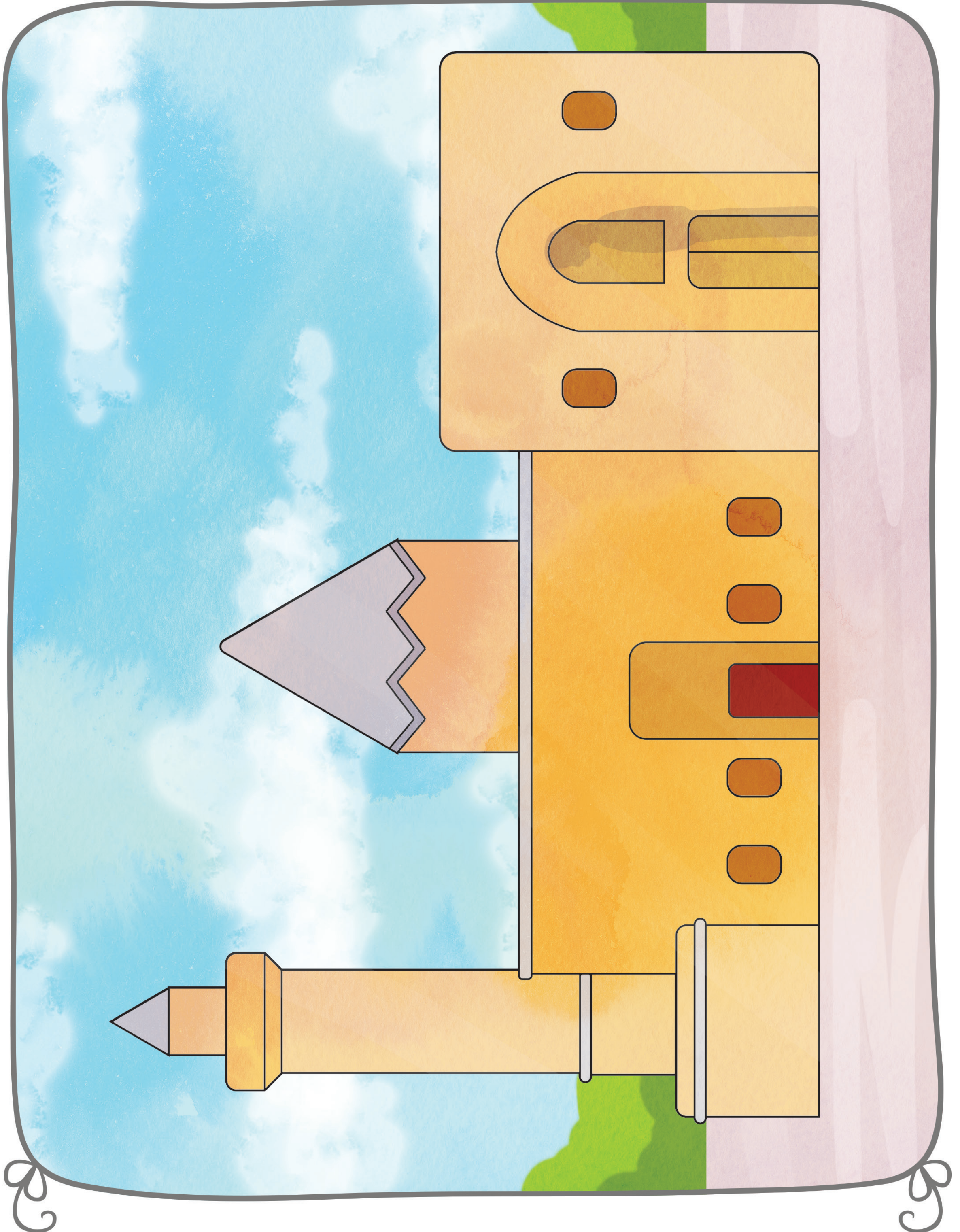
EK-55: Çuf Çuf Camiye Draması

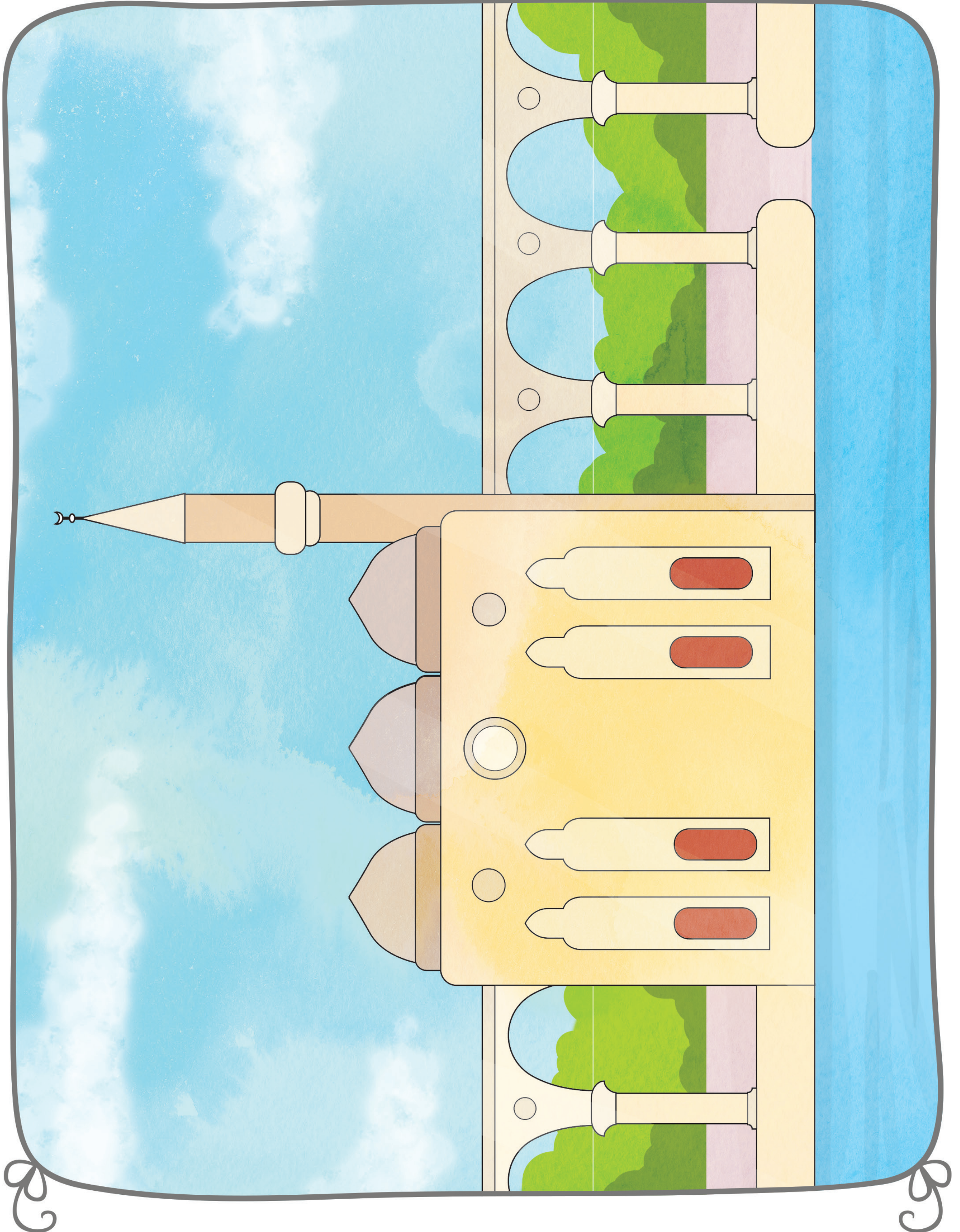
EK-56: Çuf Çuf Camiye Draması

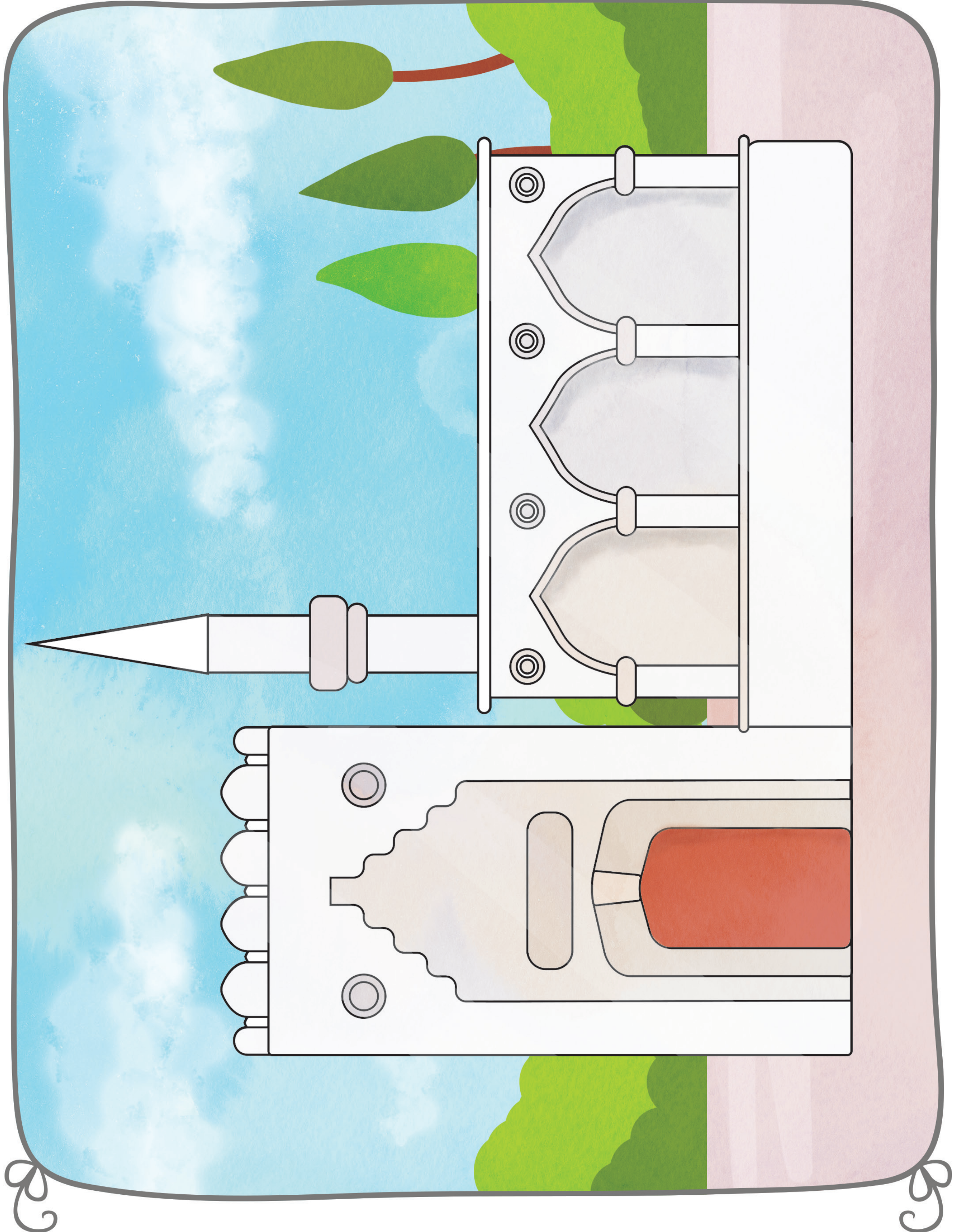
EK-57: Çuf Çuf Camiye Draması

EK-58: Çuf Çuf Camiye Draması

EK-59: Çuf Çuf Camiye Draması

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : A4 Kâğıdı, Makas, Yapıştırıcı, EK-60, EK-61

Minik Mimarlar

Etkinlik:

Öğretici, güler yüzle sınıfa girer ve çocuklara selam verir. Çocuklara, camiyi tanıyacaklarını söyler. Tahtaya bir cami resmi asar ve sırasıyla caminin öğelerini tanıtmaya başlar.

Öğretici, çocuklara caminin üzerindeki yuvarlak çatıya benzeyen yerin kubbe olduğunu söyler. Kubbenin üzerinde ise, İslam'ın sembolü olan hilalin olduğunu, hilalin, ayın en ince şekli olduğunu anlatır.

Öğretici, daha sonra caminin minaresini tanıtır. Namaz vaktinin geldiğini bildirmek için camilerde, müezzinin ezan okuduğu yer olduğunu söyler. Müezzinin minarede, balkona benzeyen yere çıktığını ve ezanı okuduğunu açıklar ve bu bölüme şerefe denildiğini söyler.

Ardından öğretici, minberin camide basamaklardan oluşan bir bölüm olduğunu söyler. Buna caminin imamının sadece cuma günleri çıktığını ve cuma hutbesini okuduğunu anlatır. Her caminin bir minberi olduğunu ve kimi minberin ağaçtan, kiminin ise taştan veya mermerden yapıldığını söyler. Çeşitli şekillerde de süslendiğini ekler.

Öğretici, çocuklara mihrabın, camilerde Kâbe yönünü gösteren, duvarda bulunan ve imama ayrılmış olan oyuk veya girintili bir yer olduğunu söyler. Genellikle etrafının çinilerle veya mermerlerle çerçevelenmiş ve süslenmiş olduğunu söyler.

Öğretici, son olarak çocuklara kürsüyü tanıtır. Kürsünün, camilerde vaiz veya ders vereceklerin oturması için, basamaklı sabit yere denildiğini söyler.

Öğretici, caminin içinde ve dışında bulunan bölümleri tanıttıktan sonra çocuklardan ilgili sayfayı açmalarını ister, caminin içinde ve dışında bulunan resimleri kesmelerini söyler. Kesilen resimler, örnek resme uygun şekilde boş A4 kâğıda yapıştırılarak, çocukların kendi camilerini oluşturmaları sağlanır.

Çocuklar önce caminin kubbe ve minarelerini yapıştırır. Ardından caminin kapısını yapıştırır. Daha sonra caminin ortasına minberi, minberin sağ tarafına mihrabı ve sol tarafına kürsüyü yapıştırır. Her çocuk oluşturduğu kendi cami resmini boyar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Minare nedir?
2. Minber ve mihrap nedir?
3. Kubbenin üzerinde ne vardır?
4. Kürsü nedir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni, Ezan Ses Dosyası

Ezan Çiçeği Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Ezan ses dosyasını açar. Çocuklara ezan dinleterek etkinliğe başlar. Öğretici, saygıyla ezanı dinler. Ezan bitince ezan duasını (Azîz Allah, Kerîm Allah, Lâ ilâhe illâllâh Muhammedün Resûlullah) sesli olarak okur. Çocuklara, şimdi size "Ezanla ilgili çok tatlı bir hikâye okuyacağım." der.

> Bal arısı Piti, çiçekleri çok seviyordu. Hele onları seyretmek öyle keyifliydi ki...Piti çiçek kokularını içine çekip, "Oh ne kadar da hoş kokuyorlar Allah'ım! İyi ki de onları yaratmışsın." dedi.
>
> Çiçeklerin içindeki bal özü de çok tatlıydı, doğrusu. Kim bilir bunlardan ne kadar şifalı ballar yapılırdı. Piti, arı olarak yaratıldığından dolayı çok mutluydu.
>
> Piti'nin çok cici bir arkadaşı vardı. Adı Mini idi. Mini de çiçekleri çok seviyordu. Bir gün Piti ve Mini kovanlarının balkonunda bir çiçek koleksiyonu oluşturmaya karar verdiler. Farklı çiçek tohumları alıp petek şeklindeki saksılara ektiler. Saksılardaki tohumları düzenli olarak suladılar. Çiçek filizlerinin toprağın içinden başlarını uzatacakları günü merakla beklemeye başladılar.
>
> Aradan günler geçti. Her saksıdan farklı farklı filizler başını çıkarmaya başladı. Günden güne filizler büyüyüp yapraklandılar. Ardından da dallarda tomurcuklar oluştu. Kimi saksılarda mor menekşeler açtı. Kiminde ise kırmızı güller...
>
> Bu arada Kraliçe Arı, Piti ve Mini'nin kovanın balkonundaki koleksiyonlarını çok beğendi. Rengârenk çiçekler kovana ayrı bir güzellik katmışlardı. Kraliçe Arı, küçük arılara:
>
> – Çok güzel bir koleksiyon yapmışsınız. Sizi tebrik ediyorum. Benim de size özel bir hediyem var. Yalnız akşam verebilirim, dedi.
>
> Piti ve Mini merak etmişlerdi doğrusu. Kraliçe Arı, hediyelerini neden şimdi vermiyordu acaba? Akşamın ne özelliği vardı ki... Ama beklemekten başka çareleri de yoktu…

Öğretici, hikâyeye ara vererek, çocuklardan hikâyeyi tamamlamalarını ister. Çocuklar, hikâyenin sonuyla ilgili tahminde bulunurlar. Öğretici, çocuklardan gelen tahminleri dinler ve herhangi bir yorumda bulunmaz. Öğretici, hikâyeyi okumaya kaldığı yerden devam eder.

Nihayet akşam olmuştu. Kraliçe Arı Piti ve Mini'yi balkona çağırdı. Piti ve Mini balkondaki çiçek koleksiyonlarının yanına geldiler. Kendi çiçeklerinin ortasında farklı bir tane saksı duruyordu. Ama saksıdaki bitkinin üzerinde açılmış bir çiçek görünmüyordu. Piti ve Mini şaşırmışlardı doğrusu. Bu saksıdaki bitkinin ne özelliği vardı ki. Kovandaki herkes orada toplanmıştı. O sırada Kraliçe Arı tebessüm etti. Arılara bakarak eliyle "Sus…!" işareti yaptı. Herkes sustu. Yakındaki camiden çok güzel bir ses gelmeye başladı. "Allâhu ekber, Allâhu ekber…" (Öğretici bu arada daha önce hazırlamış olduğu ses dosyasından ezan sesini açar ve bir kısmını dinletir, sonra ses dosyasını kapatarak hikâyeyi okumaya devam eder.)

Kraliçe Arı eliyle saksıdaki bitkiye işaret etti. Aman Allah'ım! Saksıdaki bitki yavaş yavaş sarı çiçekler açmaya başlamıştı. Oradaki herkes bu tatlı ve huzur veren sesi dinliyordu. Bir yandan da, bu sesi duyunca açan çiçeği hayranlıkla izliyorlardı. Ses kesilince:

Piti, Kraliçe Arı'ya yönelerek:

– Bu ses neydi Kraliçe'm, dedi.

Kraliçe Arı gülümseyerek:

– Yakınımızdaki köyden geliyor. Bu sese ezan derler. Ezanla insanlar namaza davet edilir. Hem de günde 5 defa, dedi.

Bütün çiçekler, arılar ve orman sakinleri bu huzur veren sesi yani ezanı mutlulukla dinlediler.

Mini:

– Peki bu ortadaki çiçek neden ezanı duyunca açıldı?

Kraliçe Arı gülümseyerek:

– Çünkü onun adı "ezan çiçeği". Akşam ezanını duyunca, mutluluktan duramaz ve çiçeklerini açar, dedi.

Çiçek koleksiyonunun etrafındaki arılar hep beraber ezan çiçeğini ve diğer çiçekleri alkışladılar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Siz ezanı duyduğunuzda neler hissediyorsunuz?
2. Ezan neden okunur?

08

VATANIMI SEVİYORUM

KAZANIMLAR

1. Vatanın önemini fark eder.
2. Vatanını sever.
3. Bayrağını sever.
4. Vatanına karşı görevleri bilir.
5. Birlik ve beraberliğin vatan için önemini kavrar.
6. Vatan sevgisiyle öne çıkan tarihi şahsiyetleri tanır.
7. İstanbul'un Fethi, Çanakkale Savaşı, 15 Temmuz gibi tarihî olayların önemini kavrar.
8. Vatan için çalışmanın önemini fark eder.

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Gezi-Gözlem, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-P8

Vatanım İçin Çalışıyorum

(Performans Ödevi)

Etkinlik:

Öğretici birkaç gün öncesinden (tercihen cuma günü) velilere EK-P8'deki yazıyı göndererek çocuklarıyla birlikte yaşadıkları şehrin tarihî bir yerini ziyaret etmelerini ister. Ziyaret ettikleri yeri çocuklarıyla birlikte inceleyerek, tarihî geçmişi hakkında bilgi edinmelerini, mekânın günümüze kadar gerektiği şekilde korunup korunmadığını ve bu mekânı nasıl güzelleştirebileceklerini çocuklarıyla konuşmalarını ister.

Öğretici, çocuklara okullarını sevip sevmediklerini sorar. Alınan cevaplardan sonra "Okulumuzu seviyorsak onun için ne yapmamız gerekir, diyerek bir süre sohbet edilir. Daha sonra çocuklara aileleriyle birlikte nereyi ziyaret ettiklerini ve ziyaret ettikleri yerlerde neler gördüklerini sorar. Anlatmak isteyen çocuklardan evde çizdikleri resimleri arkadaşlarına göstermelerini ister."

Öğretici çizdiği resimleri anlatan çocuklara gittikleri mekânda neler gördüklerini, nelerin hoşlarına gittiğini, nelerden rahatsız olduklarını sorar. Daha sonra mekânla ilgili yaptıkları ikinci resimlerini anlatmalarını ister. Çocuklara ikinci resmi çizerken mekânı nasıl hayal ettiklerini ve resme neler eklediklerini sorar. Bütün çocuklara çizdikleri resimleri anlatma fırsatı verilene kadar etkinlik devam eder.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Vatan ne demektir?
2. Vatanımızı seviyor muyuz?
3. Vatan bizim için neden önemlidir?
4. Vatan için çalışmak ne demektir?
5. Vatanımız için neler yapabiliriz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-D9

Damlaya Damlaya Göl Olur

(Proje Ödevi)

Etkinlik:

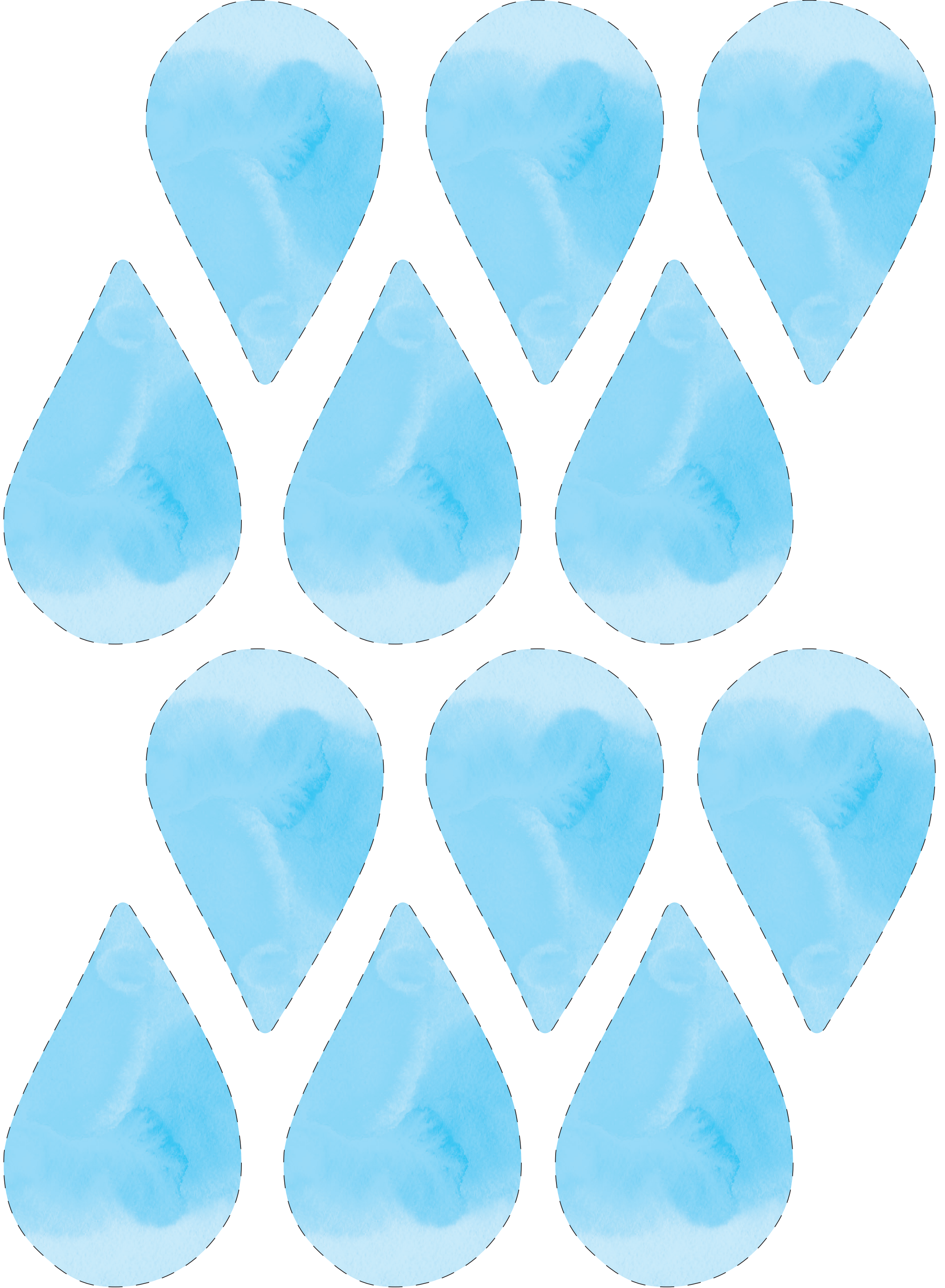
Öğretici, haftanın başında çocuklara birlikte 9 ünite boyunca gerçekleştirecekleri projeyi anlatarak hatırlatmalarda bulunur. Her günün sonunda gün içerisinde gerçekleştirdikleri "Vatanımı Seviyorum" ünitesi kazanımlarına uygun güzel davranışlar için çocuklara bir adet su damlası şekli verir. Çocuklar bu su damlalarını kumbaralarında biriktirecek ve 9 ünitenin sonunda kumbaralardaki su damlaları sayılacaktır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Vatanımızı nasıl güzelleştirebiliriz?
2. Büyüdüğünüzde vatanımız için yapmayı düşündüğünüz şeyleri bizimle paylaşınız.

EK-D9: Damlaya Damlaya Göl Olur (Proje Ödevi)

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Dört Adet Fon kartonu, 7 Farklı Renkte Süsleme Pulu, Yapıştırıcı

Vatanım Türkiye'm

Etkinlik:

Öğretici, etkinlik öncesinde iki fon kartonunu birbirine ekler ve bu fon kartonlarının üzerine büyük bir Türkiye haritası çizer, haritayı bölgelere bölerek keser ve etkinlik için hazır hâle getirir. Daha sonra diğer iki fon kartonunu ortadan yapıştırarak birleştirir ve aynı Türkiye haritasından bir tane daha hazırlar.

Öğretici, çocukları 7 gruba bölerek her gruba daha önceden fon kartonlarından kesip hazırladığı Türkiye'nin yedi bölgesinden birini verir. Ayrıca her gruba ayrı renkte bir miktar pul ve yapıştırıcı verir.

Çocuklardan bu fon kartonlarını kendilerine verilen pullarla kaplamalarını ister. Çocuklar pulları, ellerindeki Türkiye bölgelerini kaplayacak şekilde yapıştırdıktan sonra, öğretici, çocuklardan ellerindeki bölgelerin şekillerini sınıfın ortasına koyduğu diğer Türkiye haritasının üzerindeki yerlerine yapıştırmalarını ister. Çocuklarla birlikte yerdeki fon kartonunun üzerinde Türkiye haritası oluşturulur.

Öğretici, çocuklara hep birlikte bir Türkiye haritası oluşturduklarını söyler. Çocuklara "Hadi gelin çocuklar, şimdi de yaşadığımız şehri bu haritada bulalım." der. Birlikte harita üzerinde yaşadıkları şehri bularak işaretlerler.

Öğretici, çocuklara "Çocuklar sizinle birlikte yaşadığımız ülkenin haritasını oluşturduk. Burası bizim vatanımız. Peki, vatan ne demektir?" diye sorar ve onlardan gelen cevapları dinler. Daha sonra, vatanın dedelerimizin, anne babalarımızın ve bizim üzerinde doğup, büyüyüp, yaşadığımız topraklar olduğunu söyler. Vatan kavramı hakkında bir süre sohbet edilerek etkinlik sonlandırılır. Son olarak, hazırlanan Türkiye haritası sınıf panosuna asılır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Vatan ne demektir?
2. Bizim vatanımız neresidir?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Şiir Metni

Vatanım Benim Kıymetlim

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara aşağıdaki şiiri okur ve onlarla birlikte tekrar ederek ezberlemelerini sağlar. Daha sonra şiir hakkında onlarla sohbet eder.

VATANIM BENİM, KIYMETLİM

Vatanım benim, kıymetlim,
Doğup büyüdüğüm memleketim,
Onda yetişir en güzeli,
Sebze, meyve ve yemişin.

Vatanım benim, kıymetlim,
Geçmişim ve geleceğim,
Her karesinde emeği var,
Ninemin ve dedemin.

Vatanım benim, kıymetlim,
Ben vatanımı çok severim,
Sokağını, parkını, ağacını,
Koruyup kollamak görevim.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Vatan ne demektir?
2. Vatan bizim için neden önemlidir?
3. Vatanımız olmasaydı ne olurdu?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Örnek Resim İnceleme, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-62, EK-63

Vatanımı Seviyorum, İsraf Etmiyorum

Etkinlik:

Öğretici, etkinliğe başlamadan önce eklerdeki resimleri kalınca bir kartona yapıştırıp keserek hazırlar. Önce çocuklara EK-62'deki resmi göstererek "Çocuklar, burada ne görüyorsunuz? Sizce bu musluk neden damlıyor olabilir? Bu musluk bu şekilde boşuna akarsa ne olur? Siz böyle bir durumda ne yapardınız?" gibi sorular sorar. Öğretici, çocukların cevaplarını dinler ve doğru olan cevapları onaylar. Öğretici, suyu ihtiyacımız kadar kullanıp israf etmeyerek vatanımıza karşı olan görevlerimizden birini yerine getirdiğimizi ve bu davranışın vatanımızı sevdiğimizin bir göstergesi olduğunu söyler.

Daha sonra çocuklara EK-63'teki resmi göstererek, "Çocuklar bu resimde ne görüyorsunuz? Evdeki odaları tarif eder misiniz? Her odanın lambası var mı? Bu evde gereksiz çalışan elektrikli eşyalar görüyor musunuz? Siz bu evde yaşasaydınız ne yapardınız ve nelere dikkat ederdiniz?" gibi sorular sorar. Öğretici, çocuklara, elektrikli eşyalarımızı ve lambalarımızı ihtiyacımız kadar kullandığımızda, vatanımıza karşı olan görevlerimizden birini yerine getirmiş olacağımızı söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

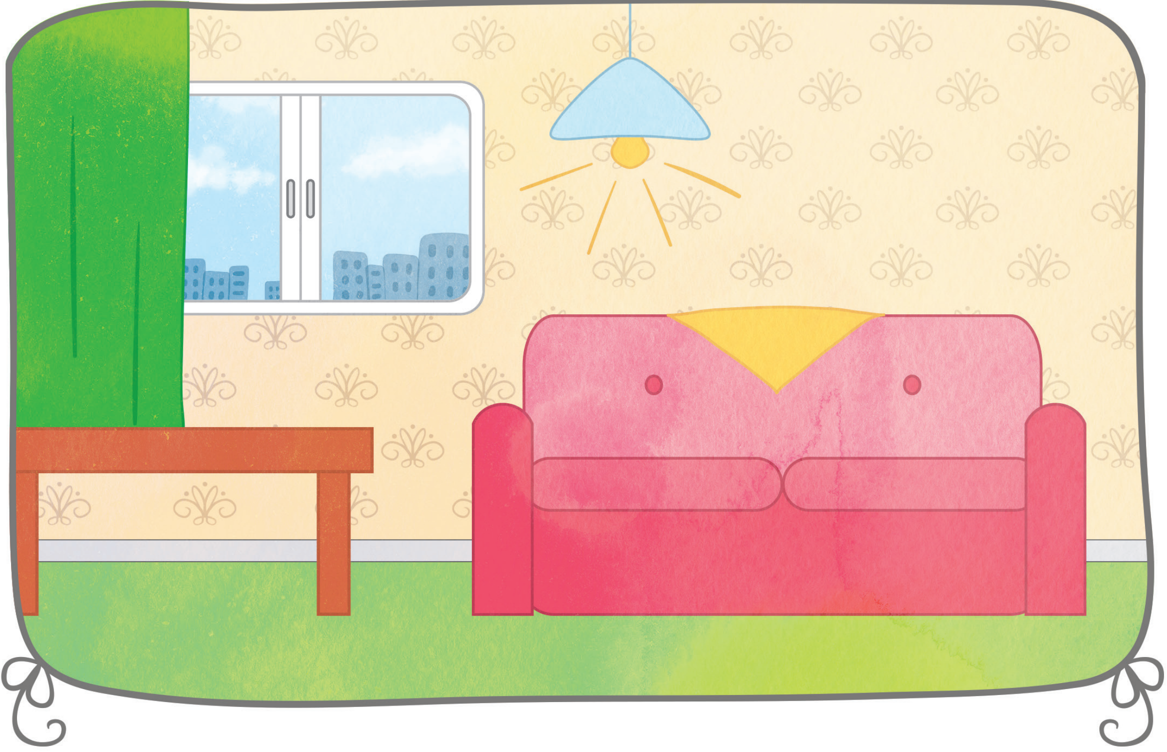
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Vatanımıza karşı görevlerimiz nelerdir?
2. Siz evinizde israf etmemek için ne yapıyorsunuz?
3. İsraf etmemenin faydaları nelerdir?

EK-62: Vatanımı Seviyorum, İsraf Etmiyorum

EK-63: Vatanımı Seviyorum, İsraf Etmiyorum

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Çöp Kovası Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, "Çocuklar çevremizi korumak ve temiz tutmak için neler yapabiliriz?" diye sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler. Onlara çevreyi temiz tutmak için nasıl davranılması gerektiğini anlatan bir hikâye okuyacağını söyler ve aşağıdaki hikâyeyi okur.

> Bir zamanlar içi büyük, rengi sarı olan bir çöp kovası varmış. Bu çöp kovasının görevi çöp arabası gelene kadar çöpleri içinde tutmakmış. Yanından geçen insanlar çöplerini onun içine atarmış. Günlerden bir gün yağmur yağmış, fırtına çıkmış. Rüzgâr çöp kovasını devirerek farklı bir yere sürüklemiş. Yanından geçen insanlar onun bu durumunu fark etmiyormuş.
>
> Çöp kovası bu duruma çok üzülmüş. Birilerinin onu kaldırarak etrafa saçılan çöpleri de içine atmasını bekliyormuş. Etrafındaki çöplere seslenmiş. Onlara bu durumdan çok rahatsız olduğunu söylemiş. Fakat onlar tek başlarına çöp kovasının içine girmeyi başaramıyorlarmış. Birilerinin gelip onları çöp kovasına atması gerekiyormuş.
>
> Çöp kovası uzun süre beklemiş. Sonunda yanına iki çocuk gelmiş. Ellerinde çöpleri varmış. Çöp kovası heyecanla onlara bakmış ve gülümsemiş. Kendisini kaldırmalarını ve ellerindeki çöpü içine atmalarını bekliyormuş.
>
> Bu iki çocuk aralarında şöyle konuşmuşlar.
>
> – Arkadaşım, hadi yardım et de şu çöp kovasını kaldıralım. Baksana çöpler etrafa dağılmış. Onları da çöp kovasına atalım.
>
> Diğeri:
>
> – Çok doğru söylüyorsun arkadaşım, Allah (c.c.) temiz olanları ve temizliği sever, diyerek önce arkadaşına yardım etmiş. Sonra da çöpleri toplayıp kaldırdıkları çöp kovasının içine atmış. Arkadaşına:
>
> – Güzel bir iş yaptık arkadaşım, aynı zamanda Peygamber Efendimizin (s.a.s.) de istediği, yoldan rahatsızlık veren bir şeyi de kaldırmış olduk. Hadi şimdi gidip ellerimizi yıkayalım, demiş.
>
> Çöp kovasını gören herkes çöplerini ona atmış ve içini doldurmuş. Etrafta hiç çöp kalmamış. Çünkü tüm çöpler kovanın içindeymiş. Çöp kovası vazifesini yerine

> getirdiği için çok mutluymuş. Çünkü onun görevi, çöpleri içine almak ve çevrenin temiz olmasını sağlamakmış.

Öğretici, çocuklara, “Sevdiklerimize karşı görev ve sorumluluklarımız vardır. Vatanımızı da çok sevdiğimize göre çevremizi temiz tutarak, insanları ve bütün canlıları salgın hastalıklara karşı koruyarak vatanımıza karşı görevlerimizi yerine getirmiş oluruz.” der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Çevremizi neden temiz tutmalıyız?
2. Çevremizi nasıl koruruz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : A4 Kâğıt, Boya Kalemleri

Büyüyünce Yapacağım

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara sevdiklerimiz için neler yaparız, sorusunu sorar ve anne ve babalarının kendileri için neler yaptıklarını hatırlamalarını ister. Öğretici, çocuklara başka kimleri ve neleri sevdiklerini sorarak cevaplarını dinler. Daha sonra çocuklara vatanımızı neden, ne kadar sevdiklerini sorar. Bir süre bu konuda sohbet ettikten sonra çocuklardan büyüyünce vatanımız için neler yapabileceklerini düşünmelerini ister. Düşünmeleri için bir müddet süre verir.

Öğretici, çocukların cevaplarını alır ve gerekli görürse kendisi de birkaç örnek verir. Mesela, "Çocuklar bakın ben de bir zamanlar sizin gibi küçücük bir çocuktum. Her zaman bir öğretmen olmayı ve küçük çocuklara güzel bilgiler öğretmeyi hayal ediyordum. Ben büyüdüm ve hayalimi gerçekleştirdim. Şimdi vatanım için çalışıyorum, sizin gibi akıllı çocuklara gerekli bilgiler öğreterek vatanıma faydalı oluyorum." dedikten sonra çocuklara:

"Siz büyüyünce hangi mesleği yaparak vatanınıza faydalı olacaksınız?" sorusunu sorar. Çocukların cevaplarını dinledikten sonra çocuklara boş A4 kâğıtları dağıtılır ve bu kâğıtlara büyüyünce ne olmak istediklerini ve vatanlarına nasıl faydalı olacaklarını çizmelerini ister. İsteyen çocuklar resimlerini arkadaşlarına anlatarak büyüyünce ne olacaklarını ve vatanları için ne yapmayı hayal ettiklerini anlatırlar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Vatanımız için neler yapabiliriz?
2. Vatan için çalışmak ne demektir?

Yöntem ve Teknikler : Dramatizasyon, Soru-Cevap

İslam Büyükleri Draması

Etkinlik:

Öğretici, bu dersi işlemeden bir gün önce sınıftan dört kişi seçer ve onlara Piri Reis, Mimar Sinan, Akşemseddin ve Evliya Çelebi rollerini verir. Bu çocuklara rollerinde söyleyecekleri cümleleri bilgi notu hâlinde vererek ailelerinin yardımıyla bu metinleri çalışmalarını ister.

Ertesi gün sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir. Yapacakları dramadan önce konuyla ilgili bilgi verir.

"Çocuklar, geçmişte yaşamış olan büyüklerimiz vatan ve millet için pek çok faydalı şeyler yapmışlardır. Kimileri vatanımızı güzelleştirmek için ağaçlar dikmiş; kimileri cami, köprü, çeşme, hastane gibi faydalı eserler yapmış; kimileri yol gösterici ve yararlı kitaplar yazmış; kimileri de yeni yeni icatlar yapıp keşiflerde bulunmuştur. Çünkü onlar vatanlarını ve o vatan üzerinde yaşayan insanları çok sevmiş, onlara faydalı olmaya çalışmışlardır.

Şimdi vatanımız için çalışan o büyüklerimizden birkaçını aramıza davet edelim ve vatanımız için yapmış oldukları faydalı işleri onlardan dinleyelim." der ve rol verdiği çocukları sahneye alır.

Öğretici, sahneye gelen çocuklara, "Hoş geldiniz." der ve teker teker mikrofon uzatarak, "Önce kendinizi tanıtıp sonra da vatanımız için yaptığınız faydalı çalışmaları bize anlatır mısınız?" diye sorar. Aşağıdaki rolleri canlandıracak olan çocuklar sırasıyla söz alıp rollerini canlandırırlar.

Birinci çocuk:

"Merhaba arkadaşlar! Ben Mimar Sinan. Bana neden mimar diyorlar biliyor musunuz? Çünkü ben vatanım için pek çok cami, hastane, köprü ve saray yaptım. Edirne'deki Selimiye Camii, İstanbul'daki Süleymaniye Camii, benim yaptığım eserlerdendir." der.

İkinci çocuk:

"Merhaba arkadaşlar! Benim adım Piri Reis. Ben ilk dünya haritasını çizen denizciyim. Bu çizdiğim harita sayesinde insanlar, deniz ve denizcilikle ilgili pek çok bilgi elde etmiştir. Bunun yanında, Amerika kıtasının varlığını ilk keşfeden ünlü denizciyim." der.

Üçüncü çocuk:

"Merhaba arkadaşlar! Bana Akşemseddin derler. Ben hem Fatih Sultan Mehmet'in hocasıyım hem de büyük bir tıp doktoruyum. Hiç kimsenin iyileştiremediği birçok hastayı Allah'ın izni ile ben iyileştirdim. Biliyor musunuz? Aynı zamanda o minicik mikropların varlığını ilk keşfeden bilim adamı benim." der.

Dördüncü çocuk:

"Merhaba arkadaşlar! Bana Evliya Çelebi derler. Ben dünyanın pek çok yerini gezerek, gördüklerimi ve öğrendiklerimi "Seyahatname" adlı eserimde yazdım." der.

Drama bittikten sonra öğretici, "Çocuklar, arkadaşlarınız bu dramada bize, bazı İslam büyüklerinin vatanımız için yapmış olduğu hizmetleri anlattılar. Daha tarihimizde onlar gibi yüzlerce bu vatan için faydalı işler yapmış İslam büyüğü vardır. Çünkü onlar bu vatanı çok sevmişler ve bu uğurda ellerinden geleni yapmışlardır. Bizler de onlar gibi vatanımıza sahip çıkıp, faydalı ne varsa elimizden geleni yapmalıyız." der. Daha sonra öğretici, çocukların üzerindeki resimleri alır ve sınıf panosuna "Türk İslam Büyükleri" başlığı adı altında yapıştırır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Mimar Sinan kimdir? Vatanı için neler yapmıştır?
2. Piri Reis kimdir? Vatanı için neler yapmıştır?
3. Akşemseddin kimdir? Vatanı için neler yapmıştır?
4. Evliya Çelebi kimdir? Vatanı için neler yapmıştır?
5. Sizler vatanımıza faydalı olabilmek için neler yapmayı düşünüyorsunuz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Fetih Şarkısı Ses Dosyası

Fetih Marşı

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara İstanbul'u fetheden kişinin Fatih Sultan Mehmet olduğunu söyler. (Mümkünse Panorama 1453 Müzesi'nin panoramik görüntülerini çocuklara izletir.)

Sonra aşağıdaki Fetih Marşı'nı çocuklara birkaç kere dinletir ve ezberletir.

FETİH MARŞI

Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek.
Dağlardan çektirilen kalyonlar çekilecek.
Dağlardan çektirilen kalyonlar çekilecek.
Elde sensin, dilde sen, gönüldesin, baştasın.
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.

Delikanlım, işaret aldığın gün atandan,
Yürüyeceksin, millet yürüyecek arkandan.
Sana selam getirdim Ulubatlı Hasan'dan.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. İstanbul'u kim fethetti?
2. İstanbul'un fethini anlatan slaytı izlerken neler gördünüz ve neler hissettiniz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Yöresel Kıyafet ve Nesneler

Memleketim

Etkinlik:

Öğretici bir gün öncesinden velilere bir bilgi notu göndererek çocuklarıyla nereli oldukları ve memleketlerinin özellikleri ile ilgili konuşmalarını ve varsa memleketlerine ait özel giysi, yiyecek, süs eşyası vb. nesneleri ertesi gün kursa göndermelerini ister.

Öğretici, çocuklara ülkemizin ve yaşadıkları şehrin isimlerini sorar. Cevapları aldıktan sonra yaşadıkları şehirde nereleri gördüklerini, nereleri ziyaret ettiklerini, yaşadıkları şehri, yani vatanlarını ne kadar sevdiklerini sorar. Öğretici çocuklarla bu konuda bir süre sohbet ettikten sonra çocuklardan isteyenlerin kendi memleketleri ile ilgili bildiklerini anlatmalarını, varsa getirdikleri nesneleri arkadaşlarına tanıtmalarını ister, getirdikleri yöresel kıyafetleri giymelerini sağlar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Nerede yaşıyorsunuz?
2. Nerede doğdunuz?
3. Vatanımızı neden severiz?

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Drama (Canlandırma) Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Şiir Metni

İsraf Şiiri

Etkinlik:

Öğretici gülümseyerek sınıfa gelir. Çocuklarla selamlaşır ve;

"Çocuklar, hepimizin kendimize yönelik görevleri olduğu gibi bir de vatanımıza karşı görevlerimiz vardır. Örneğin, sabahleyin uyandığımızda elimizi yüzümüzü yıkamak, dişlerimizi fırçalamak, kendimiz için yapmamız gereken görevlerdir. Ama dişlerimizi fırçalarken suyun gereksiz yere akıp gitmesine izin vermemek, lambaları açık bırakmamak, yiyecek ve ekmeğimizi israf etmemek vatanımıza karşı olan görevlerimizdir. Evde, okulda, camide, sokakta, vatanımız için yapmamız gereken daha birçok görevimiz vardır." diye anlattıktan sonra çocuklara, "Çocuklar, ben size bir soru sormak istiyorum. Peki, bu sınıfta, bizim vatanımız için yapmamız gereken görevlerimiz var mı? Varsa bunları bana söyleyebilir misiniz?" diye sorar ve onlardan gelen cevapları dinler.

Öğretici, "Vatanımıza karşı olan görevlerimizden en önemlisi hepimize ait olan veya ortak olarak kullanmamız gereken eşyalardan gerektiği şekilde faydalanmaktır. Örneğin, sınıf içerisindeki dolap, masa, sıra, oyuncaklar, kitaplar, kalemler hepimize aittir. Onları ihtiyacımız olmadığı zaman ve özensizce kullanmamalıyız. Masa, üzerinde resim yapmak, kitap okumak veya bir şeyler yemek için yapılmıştır. Onu ancak resim yaparken veya bir şeyler yerken kullanabiliriz. Kitaplar okunmak içindir. Onları sadece resimlerine bakmak, içerisindeki boyamaları yapmak için kullanabiliriz. Çünkü onlar sınıftaki herkese aittir." der.

Öğretici, Allah'ın israf edenleri sevmediğini, aynı zamanda israftan kaçınmanın vatanımıza karşı en önemli görevlerimizden biri olduğunu ifade eder.

Daha sonra öğretici, çocuklara bir şiir okuyacaklarını ve okurken şiirdeki ifadeleri canlandıracaklarını söyler. Çocuklarla canlandırmadan önce kendisi birkaç kez nasıl canlandırılacağını hareketlerle gösterir. Daha sonra hep birlikte şiiri canlandırırlar. Bunun için çocukları boş alana alabilir. Gerekirse şiiri çocuklara ezberletir.

İSRAFA HAYIR DERİM

Sebzesini meyvesini, pek de sever yerim,
Enerjim, havam, suyum israf olmasın derim,
Korur, kollar, gözetir çokça dikkat ederim,
Vatanımı severim, israfa hayır derim.

Gereksizse söndürürüm odamın ışığını,
Çok az suyla yıkarım tasımı kaşığımı,
Hemen haber ederim, çeşmelerin sızdığını,
Vatanımı severim, israfa hayır derim.

Yiyeceğim kadar az alırım manavdan,
İstediğimi yerim çeşit çeşit tatlardan,
Vatandaşım, duyarlıyım kaçarım israftan,
Vatanımı severim, israfa hayır derim.

Vatandaşıyım güzel ülkem Türkiye'min,
Yiyin için, fakat sakın israf etmeyin,
Artık bakıyorum geleceğe daha emin,
Vatanımı severim, israfa hayır derim.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. İsraf nasıl bir davranıştır?
2. İsrafı nasıl önleyebiliriz?
3. Allah (c.c.) israf edenler hakkında ne söylemiştir?
4. İyi bir vatandaş nasıl olabiliriz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Ben Çöp Değilim Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici güler yüzle sınıfa gelerek çocuklara selam verir ve "Siz evde bir şeyi kullandıktan sonra onun kutusunu, şişesini ne yaparsınız? Başka bir amaç için kullanır mısınız?" diye sorular sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinledikten sonra "Çocuklar şimdi size bu konuyla ilgili güzel bir hikâye okuyacağım." der ve hikâye metnini okumaya başlar.

> Birgün bir aile parkta bir şeyler yer ve eğlenir. Çöplerini hemen yanı başlarında olan çöp tenekesine atmayı unutur ve orada bırakırlar. Bunu gören çöp tenekesi çok üzülür. Ve bu üzüntüsünü bırakılan çöplerle paylaşır. Çöp tenekesi, "Sizler meşrubat kutusu çöpü, poşet ve pet şişe çöpüsünüz. Sizin yeriniz benim içim." der. Çöpler biraz düşündükten sonra çöp tenekesine itiraz ederler, "Biz çöp değiliz! Biz hâlâ işe yarayabiliriz!"
>
> Çöp tenekesi, "Sizler kullanılırken çöp değildiniz ama insanlar sizi tükettikten sonra attılar ve siz artık çöp oldunuz." der. Hepsi de bu duruma üzülür. "Biz hâlâ işe yaramak istiyoruz. Bunun için ne yapmamız gerekiyor?" derler.
>
> Bu üzüntülerini gören çöp tenekesinin aklına bir fikir gelir, "İsterseniz hiç biriniz çöp olmayabilirsiniz." der ve fikrini açıklar. Çöpler bu fikre sevinirler ve hep birlikte bir dayanışma içerisinde çöp kutusunun dediklerini yapmaya başlarlar.
>
> Meşrubat kutusunu renkli bir kâğıtla kaplayıp üzerini pullarla süslerler. İçine birkaç kalem koyarlar. Artık meşrubat kutusu bir kalemliktir. Yoldan geçen bir kız çocuğu onu çok beğenir. Çöp kovası çocuğa, "İhtiyacın varsa onu alabilirsin, o kimseye ait değil." der ve çocuk kalemliği alarak buna çok sevinir.
>
> Pet şişe için bulunan fikir ise bir sulama aracı olmasıdır. Hep birlikte tepesindeki kapağa delikler açarlar ve içine su doldururlar. Yoldan geçen bir adam onu fark eder. "Ben bununla çiçeklerimi sulayabilirim." der. Çöp kovası adama,"İhtiyacın varsa onu alabilirsin, o kimseye ait değil." der ve adam onu alıp evine götürür.
>
> Poşet ve çöp tenekesi bütün bu olanlara çok sevinir ve şöyle bir karar alırlar. Poşet, çöp tenekesine atılmayan çöpleri toplayacak ve çöp tenekesinin içine atacaktır. Çöp tenekesi de tekrar işe yarayabilecek olan malzemelerin neye dönüşeceğine karar verip onlara yardımcı olacaktır.

Öğretici hikâyeyi okuduktan sonra çocuklara:

“Bu hikâyedeki eşyaların yaptıkları gibi, biz de kullandığımız eşyaları hemen atmak yerine onları nasıl değerlendirebiliriz diye düşünmeliyiz çocuklar. Herkes kullandığı eşyaları hemen tüketmek, atmak yerine, daha tasarruflu davranarak onu başka bir şekilde kullanabilir. Yani bir şeyi atmadan önce kendimize ‘Ben bunu nasıl değerlendirebilirim?’ diye sormalıyız. Daha sonra onu yeniden kullanabileceğimiz bir şeye dönüştürmeliyiz. Herkes yapmış olduğu bu tasarruf ile vatanına faydalı olur. Çünkü atık malzemeler değerlendirildiğinde o malzemeler tekrar kullanılmış ve böylece vatanımızın doğal kaynakları korunmuş olur.”

Öğretici, çocuklardan, tıpkı okudukları hikâyede olduğu gibi, bir atık malzemeyi evde ailelerinin yardımıyla kullanılabilecek bir şeye dönüştürüp ertesi gün sınıfa getirmelerini ister.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Çevreyi koruduğumuzda vatanımızı nasıl korumuş oluruz?
2. Siz çevreyi korumak için neler yapıyorsunuz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Uygulamalı Eğitim, Soru-Cevap
Kullanılan materyaller : Çiçek Fidesi, Ağaç Fidanı, Önlük, Kürek, Kova

Vatanım Yeşilleniyor

Etkinlik:

Öğretici, bu etkinliği yapmak için daha önceden ailelere bir bilgi notu göndererek uygun gördükleri bir yere çiçek ve ağaç fidesi dikeceklerini ve orada kendilerinin de çocuklarıyla birlikte bulunmaları gerektiğini, etkinliğe katılırken yanlarında kova, kürek, önlük gibi malzemeler getirmelerini söyler.

Öğretici, derse selam vererek başlar. Çocuklara, "Vatanımızı çok seviyoruz, peki vatanımızı güzelleştirmek için neler yapabiliriz?" diye sorar. Öğretici, çocukların, cevaplarını dinler ve Ağaç dikmenin de vatan için çalışmak olduğunu söyler. Ağaçlarla vatanın yeşereceğini, ağaçların oksijen deposu olması nedeniyle daha sağlıklı nefes alıp vereceğimizi, toprak kaymasını engellemesiyle vatanın topraklarını koruyacağını açıklar.

Bu açıklamalardan sonra öğretici, çocuklara "Sizinle birlikte bu güzel vatanımızı daha da güzelleştirelim mi, ne dersiniz, sizce vatanımızı nasıl güzelleştirebiliriz?" diye sorular sorar. Çocukların cevaplarını dinler ve "Öyleyse vatanımızı daha da güzelleştirmek için her birimiz belirleyeceğimiz bir yere çiçek veya ağaç fidesi dikelim." der.

Öğretici, çocuklar ve onların aileleri, daha önce belirlenen saatte bir araya gelerek uygun görülen bir mekâna çiçek veya ağaç fidelerini dikmek için giderler. Ağaç ve fide dikme işlemlerini çocuklar yaparken aileleri onlara yardımcı olur. Öğretici, bu işlem yapılırken çocuklara, "Sizler, bir ağaç veya çiçek fidesi dikerken vatana faydalı bir faaliyette bulundunuz. Bu sayede vatanımızın ağaçlanması ve yeşillenmesi için hep birlikte çalışmış olduk." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Ağaç ve çiçek dikmek vatanımıza nasıl yarar sağlar?
2. Vatanımız için sizin yapmak istediğiniz başka şeyler var mı?

Yöntem ve Teknikler	: Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: EK-64, Masa, Sandalye, Boş Kutu, Kâğıt, Kalem, Zarf, Boya Kalemleri

İstiklal Şairimiz Draması

Etkinlik:

Öğretici sınıfa güler yüzle girer ve çocuklara selam verir.

"Çocuklar; üzerinde yaşadığımız vatan bizlere, atalarımızın bir emanetidir. Onlar bu vatanı çok sevmişlerdir. Bu nedenle, onu güzelleştirmek ve korumak için ellerinden geleni yapmışlardır. Şimdi içinizden birkaç arkadaşınızla atalarımızın vatan sevgisini anlatan bir drama yapacağız." der.

Ardından sınıftan üç kişiyi seçerek onlara rollerini ve söyleyecekleri cümleleri anlatır. Birinci çocuk Mehmet Akif rolünü üstlenir. İkinci çocuk Hamdullah Suphi Bey, üçüncü çocuk ise Mehmet Akif'in yarışmayı kazandığını müjdeleyen kişi olur. Daha sonra öğretici, masa ve sandalyeyi gerektiği gibi düzenler ve dramayı başlatır.

Mehmet Akif rolündeki çocuk ayarlanan masaya geçer ve orada bir şeyler yazıyormuş gibi yapar. Kısa bir süre sonra kapı çalar. Suphi Bey rolündeki çocuk "Tık tık tık." diye kapıya vurur. Mehmet Akif "Kim o?" dediğinde Suphi Bey, "Ben Suphi." cevabını verir. Ardından Mehmet Akif, "İçeriye buyurun." der ve Suphi Bey rolündeki çocuk içeri girince ona, "Şöyle oturun." diyerek sandalyeyi işaret eder.

Suphi Bey rolündeki çocuk:

– Efendim bir şiir yarışması yapılacak, bu yarışmaya sizin de katılmanızı istiyorum. Birinci olan şiir milletimizin İstiklal Marşı olacak ve kazanana büyük bir para ödülü verilecek.

Mehmet Akif rolündeki çocuk:

– Ben vatanım için para karşılığında şiir yazmam.

Suphi Bey rolündeki çocuk:

– Tamam, siz katılın. Kazanırsanız para ödülünü almazsınız, der.

Mehmet Akif rolündeki çocuk, bu teklifi kabul eder ve Suphi Bey rolündeki çocuk müsaade isteyerek oradan ayrılır.

Mehmet Akif rolündeki çocuk "O zaman hemen şiirimi yazmaya başlayayım." der ve kalemi eline alıp yazmaya başlar. Ardından kâğıdı katlar, zarfa koyar ve sınıfta posta kutusu olarak belirlenen kutuya atar. Tekrar gelir ve masasına oturarak yine bir şeyler yazmaya devam eder. Bir müddet sonra kendisine rol verilen üçüncü çocuk kapıyı çalıp içeri girer ve:

– Müjde Mehmet Akif Bey! Yarışmayı siz kazandınız, para ödülü de sizin oldu, der.

Mehmet Akif rolündeki çocuk:

– Ben bu şiiri para için yazmadım. Bu nedenle bu para ödülü "Dârü'l-mesâî" adlı bir hayır cemiyetine; marş da Türk ordusuna bağışlanmıştır.

Drama bittikten sonra öğretici, "Çocuklar, arkadaşlarınız bu dramada bize, İstiklal Marşımızın yazarı, Mehmet Akif Ersoy'un hayatından bir kesit canlandırdılar. Onun yazdığı şiir birinci olduğu hâlde karşılığında kendisine teklif edilen para ödülünü almamış ve "Ben bu şiiri para için yazmadım." diyerek vatanını ne kadar çok sevdiğini göstermiştir.

Çocuklar, bir insanın ihtiyacı olduğu hâlde, kazandığı parayı vatanı için bağışlaması büyük bir fedakârlık örneğidir. İşte bizim tarihimiz vatan sevgisini bize öğreten büyüklerimizin örnekleri ile doludur.

Atalarımız gerektiğinde bu vatan için her şeylerini feda etmişlerdir. Bizler de onlar gibi vatanımıza sahip çıkıp, korumak ve güzelleştirmek için elimizden geleni yapmalıyız." der.

Daha sonra İstiklal Marşı'nın ilk iki kıtasını çocuklara okur. Ardından da hep beraber okurlar. Mümkünse çocukların bu kıtaları ezberlemesi sağlanır.

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak.
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır parlayacak!
O benimdir, o benim milletimindir ancak!

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal.
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Öğretici çocuklardan ilgili sayfayı açmalarını ister. "Bu resimde gördüğünüz, az önce hayatını canlandırdığımız İstiklal Marşımızın yazarı Mehmet Akif Ersoy'dur. Şimdi hep birlikte onun ruhuna birer Fâtiha okuyalım." der ve hep birlikte Fâtiha suresini okurlar. Daha sonra çocuklardan resmi boyamalarını ister.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Mehmet Akif Ersoy kimdir?
2. Mehmet Akif yarışmayı kazandığında, verilen ödülü ne yaptı?
3. Bizler de vatanımız için neler yapabiliriz? Örnek verir misiniz?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-65, EK-66, EK-67, EK-68, EK-69, EK-70, EK-71

Küçük Seyyah Draması

Etkinlik:

Öğretici, bu etkinliği yapmadan bir gün önce, sınıftaki çocukları 7 gruba ayırarak, onlara rollerini verir. Çocuklara rollerinin yazılı olduğu kâğıtları vererek, ebeveynlerinden yardım alarak bu rolleri çalışıp ezberlemelerini ister.

Öğretici güler yüzle sınıfa girer ve çocukların sayısına göre çoğalttığı, yöresel kıyafetlerin resmedildiği EK-65, EK-66, EK-67, EK-68, EK-69, EK-70, EK-71 çift taraflı bant ile çocukların göğsüne yapıştırılır.

1. Grup: Akdenizliler

2. Grup: Doğu Anadolular

3. Grup: Egeliler

4. Grup: Güneydoğu Anadolulular

5. Grup: İç Anadolulular

6. Grup: Marmaralılar

7. Grup: Karadenizliler

Öğretici, çocuklara kendisinin de bu canlandırmada seyyah rolünde olacağını söyler ve çocuklara daha önce seyyah kelimesini duyup duymadıklarını sorar. Öğretici, seyyah kelimesinin anlamını "Birçok yeri gezerek, gezdiği yerler hakkında not tutan kişilere seyyah denir." diyerek açıklar.

Öğretici, grupları sınıfta birer köşeye yerleştirir ve "Ben bir seyyahım. Vatanımı adım adım dolaşacağım, şimdi Akdeniz'e gidiyorum." diyerek 1. grubun yanına gider.

– Merhaba. Siz kimsiniz? Nerelisiniz?

– Biz Akdenizlileriz.

– Burada hava nasıldır?

– Yazları sıcak, kışları ılıktır.

– Neler yetiştiriyorsunuz?

– Muz ve portakal burada yetişir.

– Hangi halk oyununu oynuyorsunuz?

– Kaşık oyunumuz var.

– Teşekkürler arkadaşlar. Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

Öğretici “Ben Doğu Anadolu’ya gidiyorum” diyerek 2. grubun yanına gider.

– Merhaba. Siz kimsiniz? Nerelisiniz?

– Biz Doğu Anadoluluyuz.

– Burada hava nasıldır?

– Kışları çok soğuk, yazları serin geçer.

– Neler yetiştiriyorsunuz?

– Kayısı, şeker pancarı ve patates yetiştiririz.

– Hangi halk oyununu oynuyorsunuz?

– Biz “bar” oynarız.

– Teşekkürler arkadaşlar. Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

Öğretici, “Ben Ege’ye gidiyorum.” diyerek 3. grubun yanına gider.

– Merhaba. Siz kimsiniz? Nerelisiniz?

– Biz Egeliyiz.

– Burada hava nasıldır?

– Yazları sıcak, kışları ılıktır.

– Siz burada neler yetiştiriyorsunuz?

– Zeytin, incir ve üzüm yetiştiririz.

– Hangi halk oyununu oynuyorsunuz?

– Zeybek oyunumuz var.

– Teşekkürler arkadaşlar. Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

Öğretici, “Ben Güneydoğu Anadolu’ya gidiyorum.” diyerek 4. grubun yanına gider.

– Merhaba. Siz kimsiniz? Nerelisiniz?

– Biz Güneydoğu Anadoluluyuz.

– Burada hava nasıldır?

– Yazları çok sıcak, kışları soğuktur.

– Siz burada neler yetiştiriyorsunuz?

– Fıstık, mercimek burada yetişir.

– Hangi halk oyununu oynuyorsunuz?

– Halay oyunumuz var.

– Teşekkürler arkadaşlar. Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

Öğretici, “Ben İç Anadolu’ya gidiyorum.” diyerek 5. grubun yanına gider.

– Merhaba. Siz kimsiniz? Nerelisiniz?

– Biz İç Anadoluluyuz.

– Burada hava nasıldır?

– Yazları sıcak, kışları soğuktur.

– Siz burada neler yetiştiriyorsunuz?

– Buğday, arpa, ceviz ve armut burada yetişir.

– Hangi halk oyununu oynuyorsunuz?

– Seymen oyunumuz var.

– Teşekkürler arkadaşlar. Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

Öğretici, “Ben Marmara’ya gidiyorum.” diyerek 6. grubun yanına gider.

– Merhaba. Siz kimsiniz? Nerelisiniz?

– Biz Marmaralıyız.

– Burada hava nasıldır?

– Yazları sıcak, kışları soğuktur.

– Siz burada neler yetiştiriyorsunuz?

– Ayçiçeği ve dut yetiştiririz.

– Hangi halk oyununu oynuyorsunuz?

– Karşılama oyunumuz var.

– Teşekkürler arkadaşlar. Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

Öğretici, “Şimdi ben Karadeniz’e gidiyorum.” diyerek 7. grubun yanına gider.

– Merhaba. Siz kimsiniz?

– Biz Karadenizliyiz.

– Burada hava nasıldır?

– Burası yazın ve kışın çoğunlukla yağışlıdır.

– Burada ne yetiştiriyorsunuz?

– Mısır, fındık ve çay yetiştiririz.

– Hangi halk oyununu oynuyorsunuz?

– Biz “horon” oynarız.

– Teşekkürler arkadaşlar. Ben gidiyorum, görüşmek üzere.

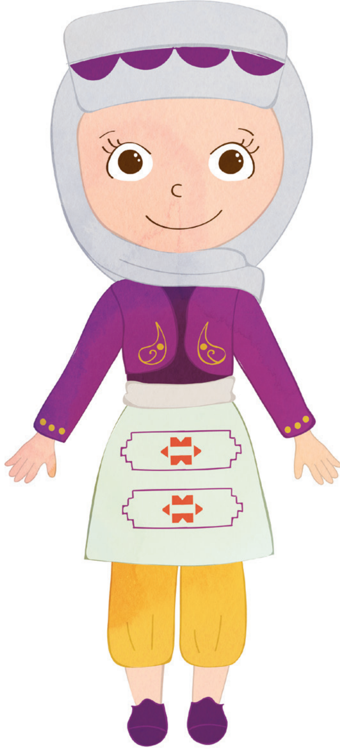
Öğretici, “Çocuklar! Tüm bölgelerimizde iklim farklı, hepsinde ne güzel çeşit çeşit sebze ve meyveler yetişiyor. Hepsinin kendisine göre bir halk oyunu, konuşma tarzı, giyim şekli var. Bunların hepsi bizim zenginliğimizdir. Vatan; havasıyla, suyuyla, yemeğiyle, oyunuyla bir bütündür. Herkes yaşadığı vatanın özelliklerine, güzelliklerine o kadar çok alışır ki, başka bir ülkede olduğu zaman vatanında yaşadıklarını özler. Yediği yemeğe içtiği suya dinlediği müziğe, giydiği kıyafete hep bir özlem duyar. Bir vatanımızın olması işte bu yüzden çok önemlidir.” der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliği değerlendirir.

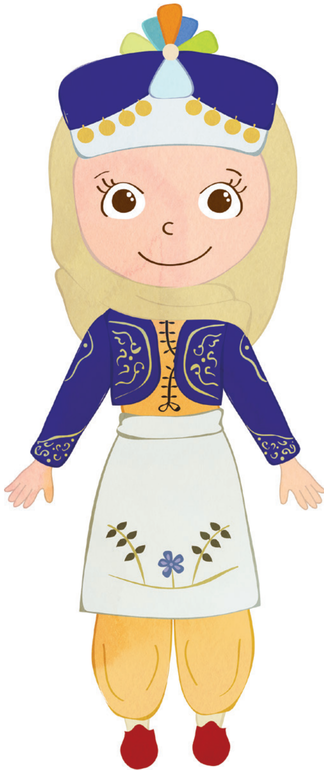
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Siz nerelisiniz?
2. Memleketinizin hangi özelliklerini biliyorsunuz?
3. Bir vatanımızın olması neden önemlidir?

EK-65, EK-66, EK-67, EK-68: Küçük Seyyah Draması

EK-69, EK-70, EK-71: Küçük Seyyah Draması

09

BAYRAMLARIMIZI SEVİYORUM

KAZANIMLAR

1. Ramazan Bayramı'nın temel özelliklerini bilir.
2. Kurban Bayramı'nın temel özelliklerini bilir.
3. Bayramların insanlar üzerindeki olumlu sonuçlarını fark eder.
4. Bayramlaşmanın nasıl yapılacağını gösterir.
5. Kandil gecelerinin Müslümanlar için önemli olduğunu fark eder.
6. Cuma gününün Müslümanlar için özel bir gün olduğunu bilir.

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-P9

Bayramlaşma-Kandil Albümü

(Performans Ödevi)

Etkinlik:

Öğretici, bir hafta öncesinden EK-P9'daki kâğıdı ailelere göndererek bir hafta boyunca gerçekleştirilen bayramlaşma-kandil kutlama fotoğrafları çekmelerini ve bir albüm oluşturarak kursa göndermelerini ister.

Çocuklar bir önceki hafta bayramda-kandilde, bayramlaştıkları-kandil kutladıkları insanlarla çektikleri resimleri koydukları albümü kursa getirirler ve isteyen çocuklar albümlerindeki resimlerde kimlerin olduğunu arkadaşlarına anlatır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bayram ne demektir?
2. Kandil ne demektir?
3. Bayram ve kandillerde neler yaparız?
4. Kimlerle bayramlaşırız? Kimlerin kandilini kutlarız?
5. Büyüklerimizin bayramını ve kandilini nasıl kutlarız?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-D10

Damlaya Damlaya Göl Olur

(Proje Ödevi)

Etkinlik:

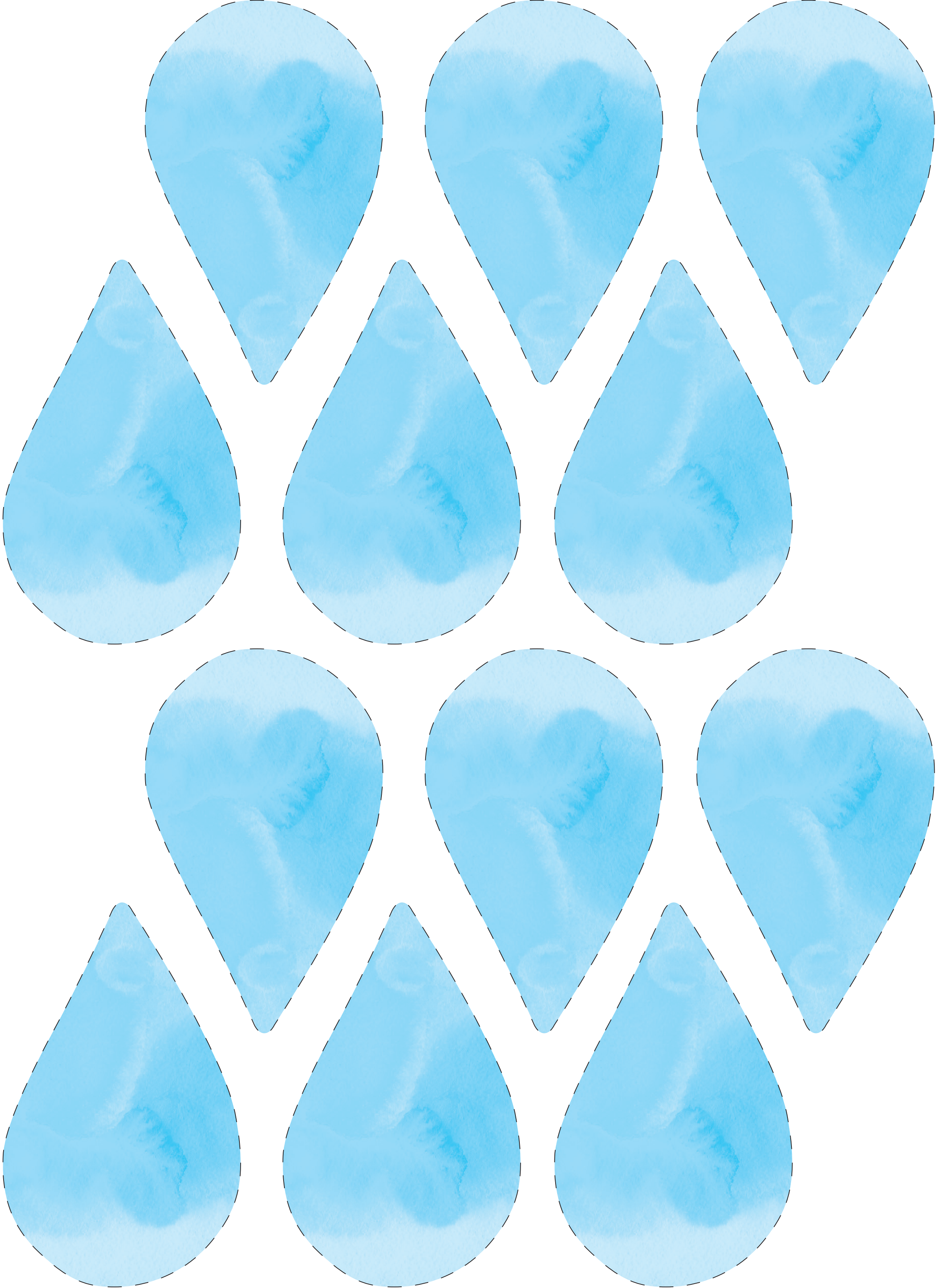
Öğretici, haftanın başında çocuklara birlikte 9 ünite boyunca gerçekleştirecekleri projeyi anlatarak hatırlatmalarda bulunur. Her günün sonunda gün içerisinde gerçekleştirdikleri "Bayramlarımızı Seviyorum" ünitesi kazanımlarına uygun güzel davranışlar için öğretici, çocuklara bir adet su damlası şekli verecektir. Çocuklar bu su damlalarını kumbaralarında biriktirecek ve 9 ünitenin sonunda kumbaralardaki su damlaları sayılacaktır.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bize bir bayram anınızı anlatır mısınız?
2. Bayramlarda sizi en çok mutlu eden şey nedir?
3. Bayramda en çok ne yapmak istersiniz?

EK-D10: Damlaya Damlaya Göl Olur (Proje Ödevi)

Yöntem ve Teknikler	: Anlatım, Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Karton Kutu, EK-72, EK-73, EK-74, EK-75

Bayramları Tanı Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, derse girmeden EK-72, EK-73, EK-74, EK-75'teki resimleri keserek karton kutuya koyar. Tebessüm ederek sınıfa girer ve "Çocuklar, şimdi sizinle bir oyun oynayacağız." der. Elindeki kutuyu göstererek, "Sizce bu kutuda ne olabilir?" diye sorar ve bir süre bekler. Çocuklardan gelen tahminleri dinledikten sonra, "Çocuklar bu kutuda resimler var. Şimdi size bir ilahi (öğreticinin seçtiği bir ilahi) dinleteceğim. İlahi devam ettikçe kutuyu elden ele dolaştıracaksınız. İlahiyi durdurduğum zaman kutu kimin elinde kaldıysa o kişi kutuyu açıp bir resim alarak resimde gördüklerini arkadaşlarına anlatacak. Sizler de resmin hangi konuyu anlattığını bulmaya çalışacaksınız. Tüm resimler bitene kadar oyun bu şekilde devam edecek." der.

Bu açıklamadan sonra öğretici, çocukları sınıfın uygun bir yerinde daire şeklinde oturtur. Kutuyu çocuklardan birinin eline verir ve ilahi açarak oyunu başlatır. İlahi devam ettiği müddetçe kutu elden ele dolaşır. Öğretici, bir süre sonra ilahiyi durdur ve kutu kimin elinde kaldıysa o çocuğa çektiği kartta ne gördüğünü arkadaşlarına anlatmasını ister. Öğretici, çocuğun resmi arkadaşlarına anlatabilmesi için onu çeşitli sorularla yönlendirir.

Örneğin çocuk resme bakarak, "Fırın önünde bekleyen insanlar görüyorum." der. Öğretici, "Sence neden fırının önünde bekliyorlar? Bizler pideyi genelde hangi ayda alırız?" gibi sorularla çocuğa Ramazan'ı hatırlatmaya çalışır. Ya da örneğin, çocuk elindeki resme bakarak, "Minareyi izleyen bir çocuk görüyorum." der. Öğretici, "Çocuk neden minareyi izliyor olabilir? Genelde hangi ayda minareyi izleyerek oradan gelecek işareti bekleriz?" diyerek yine ramazanı hatırlatmaya çalışır. Çocuklar resimde anlatılan konunun ne olduğunu bilince öğretici, ilahiyi açarak kutunun yeniden elden ele dolanmasını ve oyunun devam etmesini ister. Kutudaki kartlar bitene kadar oyun devam eder.

Oyun bittikten sonra öğretici, "Çocuklar, bu resimler bayramlarımızı anlatıyordu. Müslümanların iki bayramı vardır: Bunlar Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı'dır. Bu iki bayram Müslümanların bir araya gelmeleri için birer vesiledir. Bayramlar bizleri bir araya getirir ve sevinçlerimizi çoğaltır." der.

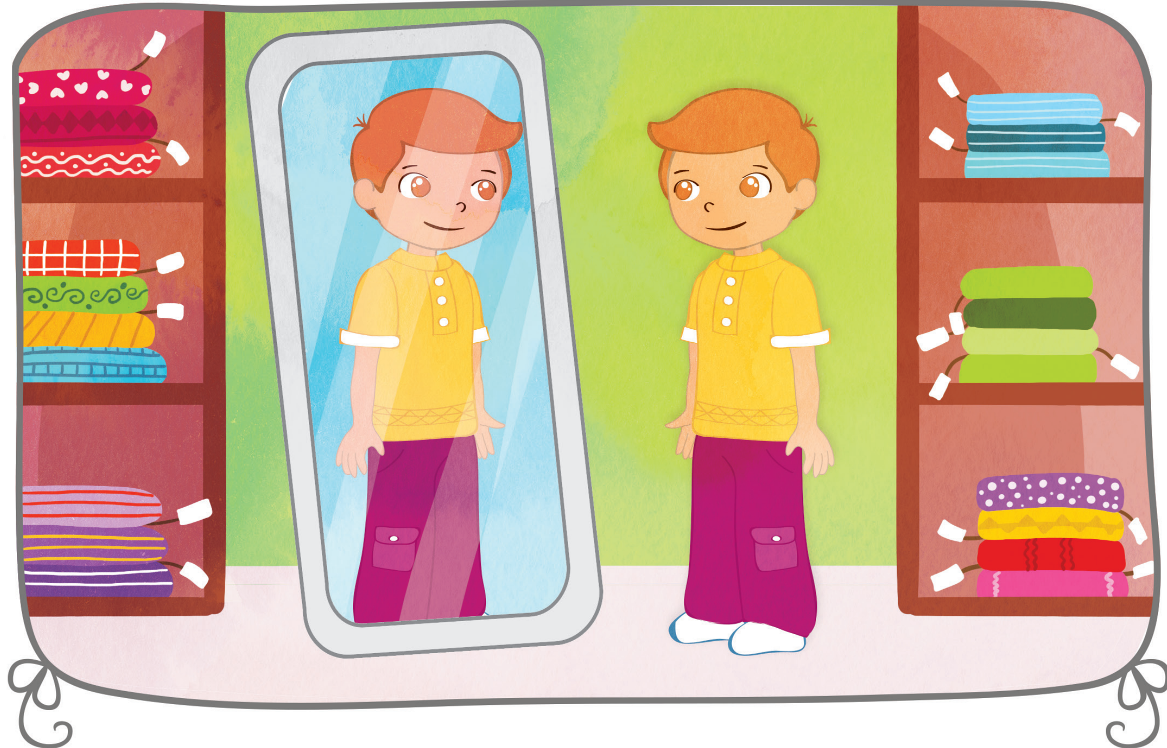
Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kaç bayramımız vardır ve isimleri nelerdir?
2. Bayramlarda neler yapmayı seversiniz?

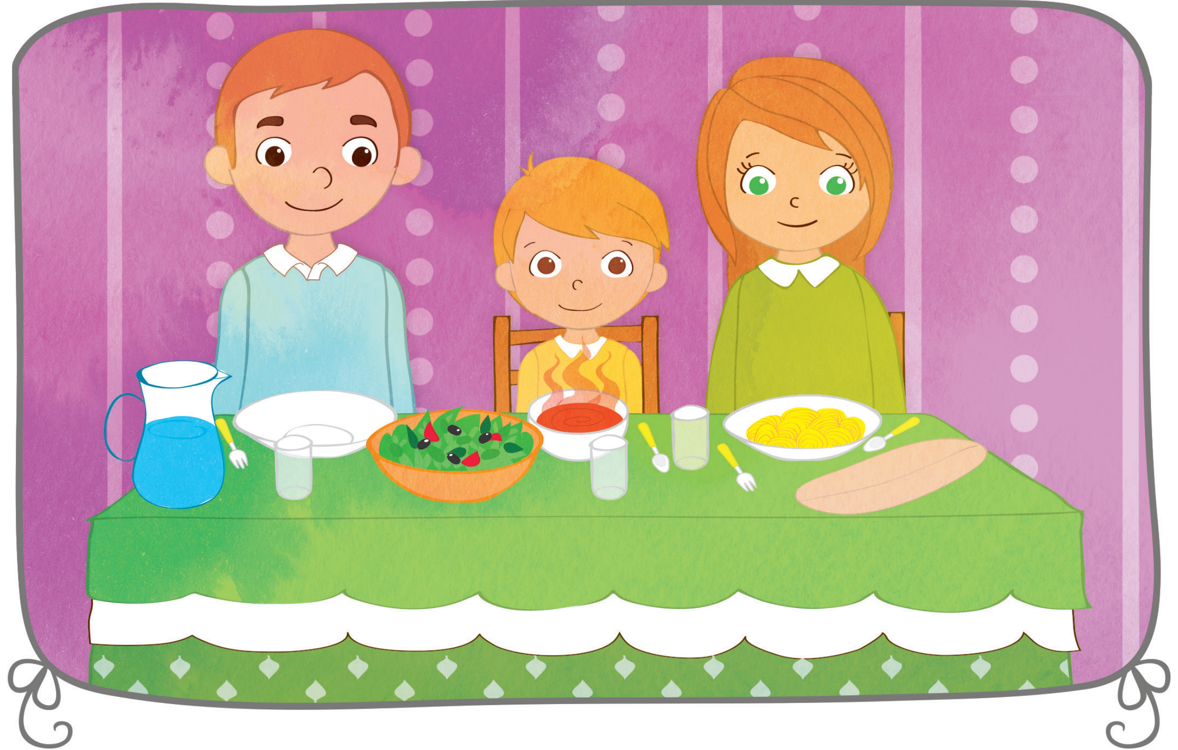
EK-72: Bayramları Tanı Oyunu

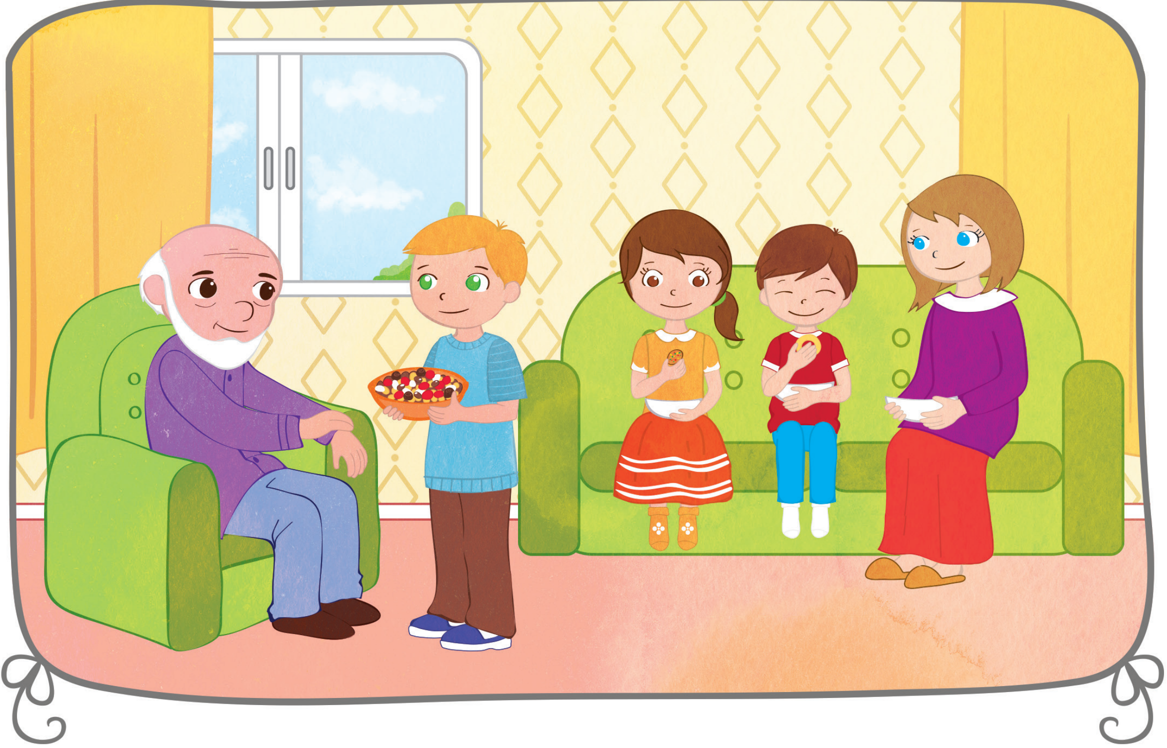

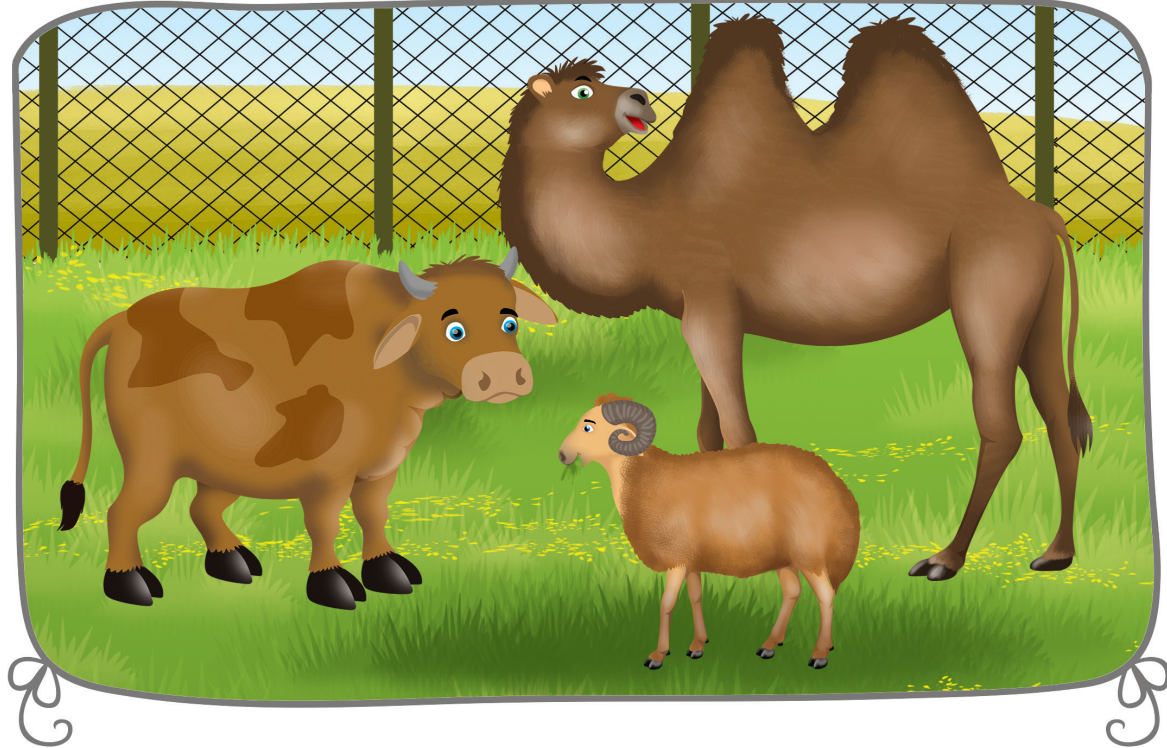
EK-73: Bayramları Tanı Oyunu

EK-74: Bayramları Tanı Oyunu

EK-75 : Bayramları Tanı Oyunu

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Bayramlar Paylaşınca Güzel Hikâyesi

Etkinlik:

Zeynep sevimli mi sevimli bir kızdı. Annesine yardım etmeyi çok severdi. Sofraya tabakları, kaşık-çatalları taşırdı. Temiz kaşıkları yerine yerleştirirdi. Annesi çamaşır asarken, bazen sepetten çamaşırları verir, bazen de mandal kutusunu tutardı.

> Günlerden bir gün, annesi telaşla temizlik yapıyor, tatlılar hazırlıyor, yemekler pişiriyordu. Zeynep, "Anneciğim misafir mi gelecek?" diye sordu. Annesi, "Evet yavrum, sadece bir değil, birçok misafirimiz gelecek, yarın bayram, evimiz inşallah misafirlerle dolup taşacak." dedi.
>
> Zeynep bu duruma sevinse mi, üzülse mi bilemedi. Çünkü Zeynep arkadaşlarıyla oynamayı çok seviyordu, fakat annesinin hazırladığı tatlıları arkadaşlarıyla paylaşırsa, tatlıların biteceğinden korkuyordu. Zeynep, annesine dönerek, "Anneciğim ben evimize misafir gelmesini çok seviyorum. Arkadaşlarımla oynuyorum, eğleniyorum. Ama senin yaptığın yemekleri, tatlıları yerler de azalır diye korkuyorum." dedi.
>
> Annesi gülerek, "Zeynepçiğim, bu nimetleri veren yüce Allah, verdiği nimetleri paylaşmamızı istemiş. Yemeklerimizin biteceğinden sakın korkma, bu nimetleri bize veren Allah (c.c.), yine verir. Ama biz elimizdekini paylaşmazsak, nimetimizin bereketi azalır. Hem sen tek başına yemek yerken nasıl da sıkılıyorsun değil mi? Ama arkadaşların geldiğinde güle oynaya ne güzel yemek yiyorsun. Atalarımız ne demiş biliyor musun? "Misafir on kısmetle gelir, birini yer, dokuzunu bırakır." Yani misafir gelen evler daha mutlu, daha bereketli olur."
>
> Zeynep sevinçle, "Haklısın anneciğim, gerçekten de ben arkadaşlarım olduğu zaman yemeğimi neşeyle, çabucak yiyorum." dedi.
>
> Annesi "Güzel kızım, biliyor musun, Osmanlı zamanında güzel bir adet varmış. Durumu iyi olan Müslümanlar, Ramazan'da evlerinin kapılarını herkese açarlar, sofralar kurarlarmış. Misafirlere bol ikramda bulunurlarmış. Onları uğurlarken de "diş kirası" dedikleri bir hediye verirlermiş. Sen de bunun gibi küçük misafirlerimize bir hediye vermek ister misin?" dedi.
>
> Zeynep bu fikri çok sevmişti. Odasına giderken kendi yaşındaki misafirlere ne ikram edebileceğini düşünüyordu. Odasına geldi ve oyuncaklarına bakmaya başladı. Gözü sürpriz yumurtaların içinden çıkan oyuncaklara takıldı. Uzun zamandır bu

oyuncakları biriktiriyordu. Karar vermişti. Bunları arkadaşlarıyla paylaşacaktı. İçi sevinçle doluydu. Oyuncakları alarak süslü kâğıtlarla paketlemeye başladı. Bir an evvel yarın olsun, arkadaşları gelsin istiyordu.

Ertesi gün olmuş, Zeynep'in arkadaşları bayramlaşmak için onların evine gelmişlerdi. Hep birlikte Zeynep'in annesinin yaptığı yemeklerden, tatlılardan afiyetle yediler. Daha sonra Zeynep arkadaşları için hazırladığı küçük hediyeleri onlara verdi ve "Bunlar sizin diş kiralarınız." dedi. Arkadaşları şaşırmıştı. Çünkü diş kirası ne demek bilmiyorlardı. Zeynep arkadaşlarının şaşkın bakışlarından durumu gülümseyerek onlara açıkladı. "Diş kirası bizim kültürümüzde güzel bir âdettir ve misafirlerimizi uğurlarken o günün anısına verilen bir hediyedir." der.

Zeynep ve arkadaşları yedikleri yemeklerin tatları damaklarındayken, açtıkları hediyelerin mutluluğunu yaşıyorlardı.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Siz bayramda en çok neler yapmayı seversiniz?
2. Bayramda sevinçlerimiz nasıl artar?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Askı, 2 Adet Plastik Tabak, 5 Adet Mandal, İp, EK-76, EK-77, EK-78, EK-79

Günlerin Terazisi Oyunu

Etkinlik:

Öğretici sınıfa selam vererek girer. "Çocuklar, haftanın yedi günü vardır. Bu, günlerden cuma günü ise Müslümanlar için özel bir gündür. Şimdi sizinle yapacağımız etkinlikte cuma gününü diğer günlerden ayıran özelliklerin neler olduğunu göreceğiz." der.

Öğretici, önceden iki plastik tabağı üç yerinden delerek hazırlar. Tabakların deliklerinden aynı boydaki ipleri geçirerek tabakları askının her iki ucuna asar. Böylelikle bir terazi yapar. Yedi kâğıda da haftanın yedi gününün isimlerini yazar.

Öğretici, yapmış olduğu bu teraziyi çocuklara gösterir ve ne olduğunu sorar. Çocuklardan terazi yanıtı alan öğretici, çocuklara, "Verdiğiniz cevap doğru ama bu terazinin diğer terazilerden bir farkı var, bu terazinin bir ismi var, o da 'Günlerin Terazisi' " der. Daha sonra "İsterseniz şimdi günleri beraberce tartıp hangi günün diğerinden daha ağır geldiğini görelim." der.

Her günün yazılı olduğu kâğıtları teker teker okur ve çocuklara gösterir. Cumanın haricindeki günleri çocuklara göstererek, o günlerde özel olarak yapılması gereken bir iş olup olmadığını sorar. Çocukların cevaplarını dinler ve kendisi de bugünlerden hiçbirinin diğerinden farklı olmadığını söyler ve günleri sırayla terazinin birinci kefesine koyar.

Sıra cuma gününe geldiğinde öğretici, çocuklara, "Peki çocuklar, şimdi hakkında konuşmadığımız hangi gün kaldı?" diye sorar. Çocuklar 'Cuma' cevabını verince, "Cuma günü nasıl bir gündür? Onun diğer günlerden farkı var mıdır? Cuma gününde yapmamız gereken işler nelerdir? "gibi sorular sorar ve çocukların cevaplarını dinledikten sonra öğretici, çocuklara Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) "Allah (c.c.) katında günlerin efendisi cumadır." (Müslim, Kitabü'l-Cuma, 17) diye buyurduğunu söyler.

Çocuklara; "Çocuklar çünkü Allah (c.c.) cuma gününü Müslümanlar için bir bayram kabul etmiş, Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de özellikle temizliğe yönelik birçok davranışı bu gün yapmamızı istemiştir. Bu sebeple şimdi ben cuma gününün yazılı olduğu kâğıdı diğer günlerden ayırarak terazinin ikinci kefesine koymak istiyorum." der ve cuma gününün yazılı olduğu kağıdı terazinin ikinci kefesine koyar.

Çocuklara, "Bakalım Peygamber Efendimiz (s.a.s.) bizden cuma günü hangi davranışları yapmamızı istemiş, şimdi onları size söyleyerek o davranışların yazılı olduğu kâğıtları

bir mandal tutturarak terazinin ikinci kefesine koyacağım" der. Daha sonra cuma günü ile ilgili hadisleri okuyarak mandalla tutturup terazinin ikinci kefesine koymaya başlar.

Cuma namazı kılmanın Allah'ın (c.c.) bir emri olduğunu söyleyerek (Cuma, 62/9) EK-76'yı çocuklara gösterir ve mandalla tutturarak terazinin ikinci kefesine koyar.

Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) tırnaklarımızı cuma günü kesmemizi tavsiye ettiğini söyler. (Deylemi, Firdevs, 3/525, No: 5639) ve EK-77'yi çocuklara gösterdikten sonra mandalla tutturarak terazinin ikinci kefesine koyar.

Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) cuma günü güzel elbiselerimizi giymemizi tavsiye ettiğini söyler ve EK-78'i çocuklara gösterdikten sonra mandalla tutturarak terazinin ikinci kefesine koyar.

Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) cuma günü banyo yapıp temizlenmemizi tavsiye ettiğini söyler (Müslim, Kitabü'l-Cuma, 1) ve EK-79'u çocuklara gösterdikten sonra mandalla tutturarak terazinin ikinci kefesine koyar.

Böylece terazide cuma gününün olduğu kefe ağır gelir.

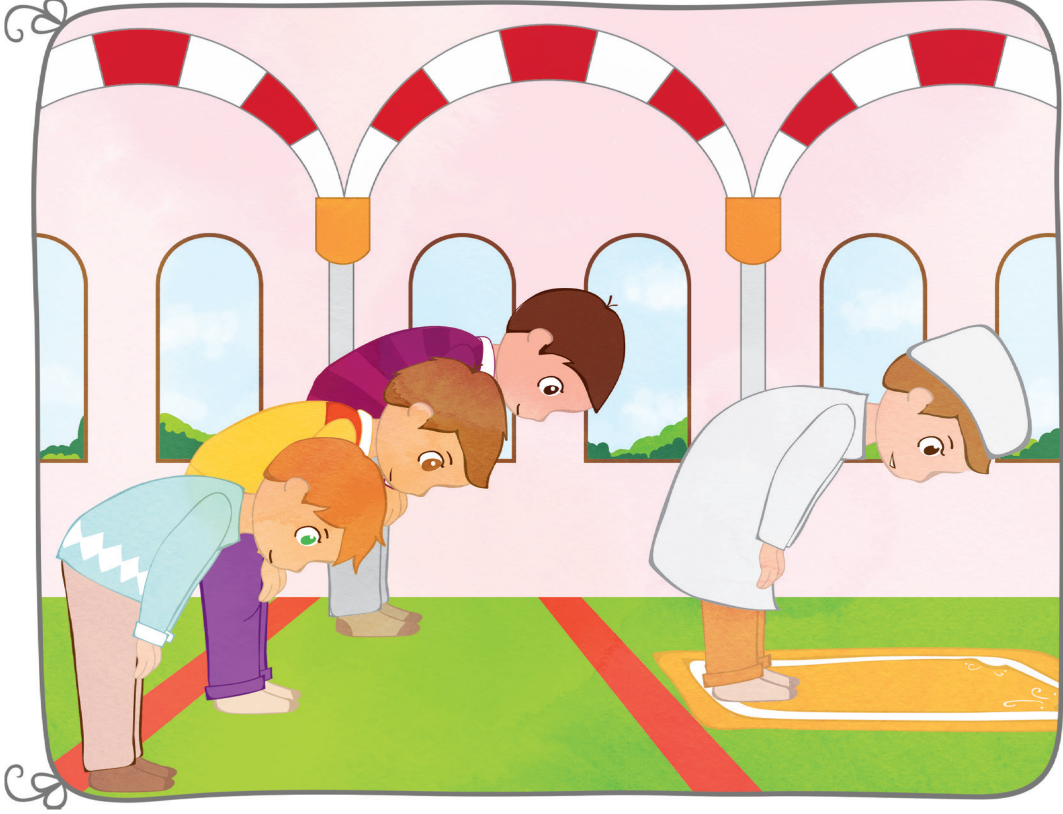
Öğretici, çocuklara, "Günlerin terazisinde cumanın ağır geldiğini çünkü cuma gününün Müslümanlar için özel bir gün olduğunu, cuma günü Müslümanların cuma namazında birbirleriyle buluştuklarını, beden temizliklerini yaptıklarını söyler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Haftanın günlerinin isimleri nelerdir?
2. Cuma günü Müslümanlar için neden özeldir?
3. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) cuma günü neler yapmayı tavsiye etmiştir?
4. Siz cuma günü neler yapıyorsunuz?

EK-76, EK-77: Günlerin Terazisi Oyunu

EK-78, EK-79: Günlerin Terazisi Oyunu

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Taha'nın İlk Cuma Namazı Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara selam verdikten sonra, "Müslümanlar için çok önemli bir gün vardır. Bu günü bilen var mı?" diye sorar ve cevapları dinler. Cuma cevabı gelene kadar çocukları sorularıyla yönlendirir. Öğretici, "Cuma günü Müslümanların bayramıdır ve bugünü güzel geçirmemiz gerekir. Cuma günlerinde, Peygamberimiz (s.a.s.) temiz kokular sürer ve güzel giysiler giyinirmiş. Biz de Peygamberimiz'i (s.a.s.) örnek alarak bu güzel günü onun yaşadığı gibi geçirmeliyiz. Şimdi size ilk defa cuma namazına giden bir çocuğun hikâyesini okuyacağım" der ve hikâyeyi okumaya başlar.

> Taha evde bir hareketlilik olduğunu fark etti. Babası ile annesinin yanına gitti. Babası güzel kokular sürüyor, saçlarını tarıyordu. Hem de en güzel kıyafetini giymişti. Taha bu hazırlığın sebebini çok merak etti. Babasına sordu:
>
> – Babacığım, gezmeye mi gidiyorsun?
>
> Babası:
>
> – Hayır, oğlum, bugün cuma, Müslümanların bayramı. Cuma namazına gideceğim, dedi.
>
> Taha da bayramları çok seviyordu. O da babası ile camiye namaza gitmek istedi.
>
> Babasına:
>
> – Babacığım ben de seninle namaza gelebilir miyim, diye sordu.
>
> Babası:
>
> – Elbette gelebilirsin güzel yavrucuğum. Camiler çocuklarla daha da güzelleşir, dedi.
>
> Taha heyecanla hemen odasına giderek güzel kıyafetler giyip, hazırlandı. Ezan okunmasına çok az kalmıştı. Babası Taha'ya seslendi:
>
> – Haydi oğlum, acele edelim, yoksa geç kalacağız camiye, dedi.
>
> Taha artık hazırdı, o da babası gibi güzelce giyinmişti. Bir anda Taha'nın aklına bir fikir geldi. Uzun zamandır almayı planladığı tren için biriktirdiği parayı kontrol etti. Gerektiği kadar biriktiğini gördü. Parasını da cebine koydu. Namazdan sonra istediği treni babası ile birlikte almayı düşünüyordu. Beraber evden çıktılar. Camiye

yaklaştıklarında herkes birbirine selam veriyordu. Taha sevinç içinde camiye girdi. Cuma namazı kılındıktan sonra imam mikrofondan cemaate seslenerek;

"Değerli kardeşlerim, yakın zamanda ülkemizde gerçekleşen toprak kayması ve sel felaketi sebebiyle evlerini kaybeden vatandaşlarımız oldu. Bu vatandaşlarımızdan zor durumda olan bir aile mahallemizde yaşayan akrabalarının yanına sığındı. Biz de mahalleli olarak onlara yeni bir ev kurmak istiyoruz. Zor durumda olan bu aileye yardım etmek isteyenler, bağışlarını yardım kutusuna bırakabilirler." dedi. Namazdan sonra camide herkes birbirlerinin cumasını kutlamaya başladı ve yardım etmek isteyenler bağışlarını yardım kutusunun içine bıraktılar.

Taha camide arkadaşlarının da olduğunu fark etti ve hemen yanlarına gitti. Onlara sarıldı ve o da onların cumasını kutladı. Sonra hep beraber camideki büyüklerinin ellerini öperek cumalarını kutladılar. Babasının yanına gitti ve kulağına:

– Babacığım ben de biriktirdiğim parayı zor durumdaki aileye vermek istiyorum. Yardım kutusunun yanına gidebilir miyiz, diye sordu.

Babası Taha'ya sarılıp onu öptü ve bu güzel davranışından dolayı tebrik etti. Taha mutlu bir şekilde harçlığının tamamını yardım kutusuna bıraktı.

Babasına, "Babacığım, bugün cuma namazını kılmak için bir araya gelmemiş olsaydık mahallemizdeki bu ihtiyaç sahibi aileden haberdar olamayacaktık. Ben bundan sonra cuma namazlarına seninle gelmek istiyorum." dedi.

Babası:

– Güzel oğlum, cuma namazı cemaatle kılınması farz olan bir namazdır. Allah (c.c.) Müslümanların her cuma bir araya gelerek görüşmelerini, kaynaşmalarını, birbirlerinden ve birlikte yapacakları işlerden haberdar olmalarını istemiştir. Mesela bugün biz hem ibadetimizi yaptık hem de mahallemizde yardıma ihtiyacı olan bir ailenin olduğunu öğrenerek onlara yardım ettik." dedi.

Taha için de artık cuma günleri çok özeldi. Çünkü diğer insanlarla bir araya gelmek ve en çok da bir ailenin sevincine katkıda bulunmak onu çok mutlu etmişti.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirilmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Cuma gününün Müslümanlar için önemi nedir?
2. Sizler cuma günlerinde neler yapıyorsunuz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Fon Kartonu, Pul, Renkli Boya Kalemi, Yapıştırıcı

Tebrik Kartı Yapıyorum

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara doğum günlerinin ne zaman olduğunu sorar. Tüm çocukların cevaplarını aldıktan sonra, "Peki güzeller güzeli Peygamber Efendimizin doğum tarihi ne zaman?" sorusunu sorar. Öğrenciler "571 tarihinde doğdu." cevabını verince öğretici, "Biz Müslümanlar Peygamber Efendimizi çok sevdiğimiz için her yıl onun doğum gününü Mevlit Kandili denilen günde kutlarız." der.

Daha sonra öğretici, çocuklara kandil gecelerinde; sevdiklerine ve ihtiyacı olanlara hediye alabileceklerini, evde o güne özel hazırlanan yiyeceklerden komşulara ikram edebileceklerini, büyükleri, yaşlıları, hastaları ziyaret edebileceklerini söyler.

Öğretici, çocuklara beraberce bir Mevlit Kandili tebrik kartı hazırlayacaklarını ve bu kartı Mevlit Kandili'nde ellerinde olabilecek şekilde sevdiklerine göndereceklerini söyler. Gerekli süsleme malzemelerini çocuklara dağıtır. Çocuklar ortasında "Kandiliniz Kutlu Olsun." yazılı tebrik kartını diledikleri gibi süsleyerek hazırlar. Mevlit Kandili'nden önce hep birlikte hazırlamış oldukları kandil tebriklerini ya elden veya posta yoluyla en sevdikleri kişiye ulaştırırlar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) ne zaman doğmuştur?
2. Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) doğduğu güne ne denir?
3. Kandil günlerinde neler yapılır?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni, Boya Kalemleri, EK-80

Köyde Bayram Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici tebessüm ederek sınıfa girer ve çocuklara selam verdikten sonra;

“Müslümanların bayramları nelerdir, biliyor musunuz?” sorusunu sorar. Çocukların cevaplarını dinledikten sonra “Peki biz Müslümanlar bayramda neler yaparız?” sorusunu sorar ve çocukların cevaplarını dinledikten sonra etkinlik kitaplarındaki resim eşliğinde aşağıdaki hikâyeyi okur.

> Küçük Halime o gün çok heyecanlıydı. Çünkü amcasının kızı Melike ailesiyle beraber onlara bayram ziyaretine geliyordu. Bu arada köylerinde de tatlı bir telaş vardı. Bu tatlı telaş Halime’nin ailesini de sarmıştı. Bir hafta öncesinden başlayan hazırlıklar bugün hem hızlanmış hem de köydeki heyecan artmıştı. Halime bir yandan annesine ev işlerinde yardım ediyor, bir yandan da Melike’yle köyde nasıl vakit geçireceklerinin planını yapıyordu. Nihayet evlerinin önünde bir araba durdu. Melike’yle artık kavuşmuşlardı.
>
> Annesi ev işlerini bitirdikten sonra Halime’yle Melike’yi de yanına alarak köyün meydanında kurulan büyük fırının yanına geldiler. Tüm köyün kadınları meydanda toplanmış, bayram hazırlıklarını tamamlamaya çalışıyorlardı. Bir kısmı sarma sarıyor, bir kısmı keşkek yapıyor bir kısmı da baklava ve su böreği yapıyordu. Melike bu kadar insanın neşe içerisinde bir şeyler yaptığını görünce çok şaşırdı. Gözlerini şaşkınlık içerisinde kocaman açarak, Halime’ye:
>
> – Neden herkes burada toplanmış? Niye bu kadar çok yemek yapılıyor? Aaa kazanlar hep yemeklerle dolu, bu kadar yemeği kim yiyecek, diye sorular sordu. Halime gülerek,
>
> – Bugün arefe günü Melikeciğim. Yani bayramdan bir önceki gün. Bayramda Müslümanlar birbirlerini ziyaret ederler ve birbirlerinin bayramlarını kutlarlar. Biz de bugün hem ziyarete gelecek olan misafirlerimiz hem de komşularımız için hazırlık yapıyoruz, siz bu bayram için bu hazırlıkları yapmıyor musunuz, diye sordu. Melike,
>
> – Bizim bayram hazırlığımızı annem yapıyor. Ama burada bütün köy halkı hazırlıklar için birlikte çalışıyor, sanki düğün gibi, dedi. Halime,
>
> – Elbette Melikeciğim. Bayramlar bizim için çok önemlidir. Çünkü bayramlar bize yüce Allah’ın güzel bir hediyesidir. Bütün Müslümanlar bu önemli günlerde bir

araya gelerek, bayramlaşıp muhabbet ederler. Bak, seninle benim buluşmamıza bayram neden oldu. Üstelik biz bayramı köyün meydanında hep birlikte neşe içerisinde kutluyoruz, dedi.

Halime'yle Melike bütün hazırlıklar bitene kadar annelerine yardım ettiler. Artık uyuma vakti gelmişti.

Halime, Melike'ye: "Yarın çok güzel bir gün bizi bekliyor. Hadi şimdi uyuyup dinlenelim." dedi. Ve beraberce uyudular.

Melike ve Halime heyecanla bayram sabahında uyandıklarında babaları ve erkek kardeşleri bayram namazını kılmak için camiye gittiler. Köyün bütün kadınları da bu sırada köy meydanında harika bir kahvaltı sofrası hazırlıyorlardı. Halime ve Melike de büyük bir neşe içinde tüm bu hazırlıklara yardım ettiler. Melike daha önce hiç böyle büyük bir sofra görmediği için şaşkınlık içerisindeydi.

Köyün bütün erkekleri camide kılınan namazdan sonra köy meydanına gelerek herkesle bayramlaştılar. Büyüklerin elleri öpüldü, küçüklere ise harçlık ve hediyeler verildi. Tanımadığı insanlar bile Melike'yi öpüyor, ona şeker ve harçlık veriyorlardı. Köy meydanındaki sevinç Melike'yi çok mutlu etmişti. Daha önce hiç böyle bir bayram yaşamamıştı. Melike, Halime'ye,

– Ne kadar güzel bir ortam, keşke hiç bitmese, dedi. Halime,

– Melikeciğim merak etme. Üç gün boyunca bayramımız renkli bir şekilde devam edecek, dedi.

Daha sonra herkes hazırlanan sofraya oturdu. Tüm köy halkı keyif içerisinde hem sohbet ettiler hem de kahvaltılarını yaptılar. Hepsinin de bayram sevinci gözlerinden okunuyordu. Böyle güzel bir günde hep beraber oldukları için çok mutluydular.

Melike annesinin kulağına usulca yaklaşıp, "Anneciğim, bayramlarımızı bundan sonra hep burada geçirelim, olur mu?" diye fısıldadı.

Öğretici, "Çocuklar, bu hikâyede olduğu gibi bayramlar biz Müslümanları bir araya getirip birbirimize olan sevgimizi artırır ve bizleri kaynaştırır. Böylece herkes bayramlarda mutlu olur." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Halime'nin köyünde nasıl bir hazırlık vardı?
2. Melike ne için heyecanlıydı?
3. Bayram sabahı köyde neler yaşandı?
4. Siz ve aileniz bayramda neler yapıyorsunuz?
5. Bayramlar insanların birbirlerine olan duygularını nasıl etkiler?
6. Bir bayram anınızı anlatır mısınız?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Boya Kalemleri

Nasıl Bir Bayram İstiyoruz?

Etkinlik:

Öğretici sınıfa selam vererek girer ve çocuklara: "Çocuklar Ramazan ve Kurban Bayramı bizim dinî bayramlarımızdır. Allah (c.c.) insanların bu bayramları birbirleriyle tanışarak, kaynaşarak mutlu bir şekilde geçirmesini istemiştir. Ayrıca dargın olanların barışmasını, birbirlerine ihtiyaçları olduğu zaman yardımcı olmalarını söylemiştir. Bu sebeple bizlerin de bayram günlerini ailemiz, komşularımız, akrabalarımız ve arkadaşlarımızla huzur ve mutluluk içerisinde geçirmemiz gerekir. Böyle yaparsak aynı zamanda Rabbimize bu güzel günleri bize hediye ettiği için teşekkür etmiş oluruz." der.

Öğretici, çocuklara daha önce geçirdikleri bayramlarla ilgili neler yaptıklarını, nerelere gittiklerini, kimlere yardım ettiklerini sorar ve onlardan gelen cevapları dinler. Daha sonra öğretici, A4 kağıt dağıtarak çocuklardan, bu kağıda bu yıl yaşayacakları bayramı kimlerle, nerede, nasıl geçirmek istediklerini düşünmelerini ve bu düşüncelerini yansıtan bir resim yapmalarını ister. Ardından çocuklarla yaptıkları resimler hakkında sohbet edilir. Öğretici, son olarak yapılan resimleri sınıf panosuna asar ve pano başlığı olarak "Nasıl Bir Bayram İstiyoruz?" yazar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Dinî bayramlarımız nelerdir?
2. Dinî bayramlarımızda neler yaparız?
3. Siz bayramda neler yapmak istiyorsunuz?

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Sanat Etkinliği, Soru- Cevap
Kullanılan Materyaller : Her Çocuk İçin 99 Boncuk, İki Tane Ayraç, Boncuk, Bir İmame, İnce Misina

Bin Aydan Hayırlıdır Bu Gece

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara güler yüzle selam verir ve "Çocuklar, Müslümanların bazı özel gün ve geceleri vardır. Onlardan biri de Kadir Gecesi'dir. İçinizde Kadir Gecesi'nin ne zaman olduğunu bilen var mı?" diye sorar, çocukların cevaplarını dinler.

Öğretici, "Çocuklar, Kadir Gecesi ramazan ayının 27. gecesidir. Kur'an-ı Kerim'de bu geceyle ilgili bir sure bulunur. Bu surede Yüce Allah, Kadir Gecesi'nin bin aydan daha hayırlı bir gece olduğunu bizlere söylemektedir. Bu geceyi bu kadar önemli kılan şey, Kur'an-ı Kerim'in bu gecede inmeye başlamasıdır." der ve çocuklara, "Sizce Allah'ın bize hediye ettiği bu özel günü nasıl değerlendirebiliriz?" diye sorar. Çocuklardan gelen cevapları dinler.

Daha sonra öğretici, "Evet çocuklar bu geceyi ibadetle geçirip Allah'a çokça dua etmeliyiz. Şimdi ister misiniz, sizinle Kadir Gecesi ve diğer özel günlerimizde dua etmek için kullanacağımız bir tespih yapalım?" diye sorar. Çocukların 'Evet' cevabından sonra bütün çocuklara tespih yapımı için gerekli olan misina ve boncukları verir. Kendisi de ipe boncukların nasıl takılacağını göstererek onlara yardımcı olur.

Tüm çocuklar tespihlerini tamamladıktan sonra öğretici onlara, "Çocuklar yaptığınız bu tespihleri ailenizle namaz kıldıktan sonra, anne babanızla camiye gittiğinizde çekerek Allah'a dua edebilirsiniz. Tespihinizi ailenizdeki diğer insanların da kullanıp dua etmesine izin verebilirsiniz. Hatta tespihinizi çok sevdiğiniz birisine hediye edebilirsiniz." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kadir Gecesi hangi aydadır?
2. Kadir Gecesi'nde neler yapabiliriz?

Yöntem ve Teknikler	: Dramatizasyon (El Kuklası), Şiir, Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller	: Şiir Metni, Yapıştırıcı veya Zımba, EK-81, EK-81a, EK-82, EK-82a

Kadir Gecesi Draması

Etkinlik:

Öğretici güler yüzle sınıfa girip, çocuklara selam verdikten sonra, yapacağı etkinlik için EK-81, EK-81a ve EK-82, EK-82a'daki el kuklalarını yapıştırıcı veya zımba kullanarak hazırlar. Ellerine takar. Ardından şiirdeki öğretmen ve öğrenci diyalogunu sesini değiştirerek kuklalarla canlandırır. (Öğretici, bu canlandırmayı çocuklara da yaptırabilir.)

Öğretmen:

Haydi, sana bir bilmece
Hangi gecedir bu gece
Gönüllere huzur veren
Kur'an indi bu gece

Öğrenci:

İpucu ver öğretmenim
Cevabı biz de bilelim
Bu mübarek geceyi
Hep beraber söyleyelim

Öğretmen:

Ramazan ayındadır
Bin aydan hayırlıdır
Saf saf inen melekler
Her iş için hazırdadır

Öğrenci:

Bildim öğretmenim, bildim
Ben bu güzel bilmeceyi
Yüce Kur'an'ın indiği
O mübarek geceyi

Öğretmen:

Haydi, yavrucuğum söyle
Bilmecenin cevabını
Arkadaşların da bilsin
Kutlu gecenin adını

Öğrenci:

Bu gece Kadir Gecesi
Huzur dolu her hecesi
Bize Ku'ran'ın indiği
Af ve dua gecesi

Öğretici, canlandırmadan sonra çocuklara, "Çocuklar, Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerim, Peygamber Efendimize, ramazan ayı içerisinde bulunan Kadir Gecesi'nde inmiştir. Kur'an'da bu geceden bahseden surenin adı ise Kadr suresi'dir. Bu surede Allahu Teâlâ, Kadir Gecesi'nin bin aydan hayırlı, huzur ve esenlik dolu bir gece olduğunu söyler. Bizler

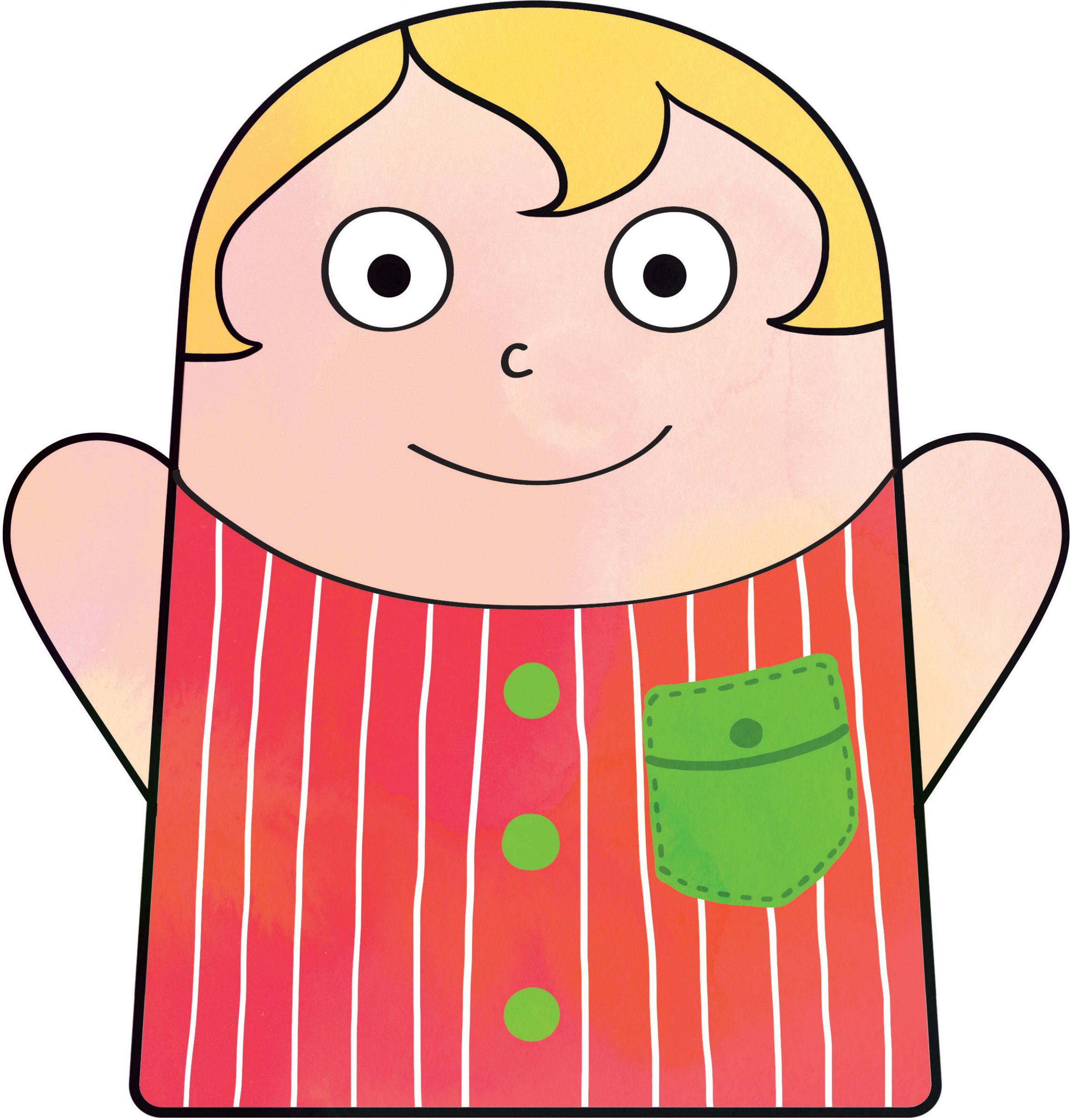
de, Rabbimizin hediyesi olan bu mübarek gecenin kıymetini bilmeliyiz. Bu gecede bol bol Kur'an-ı Kerim okuyup, Allah'a dua etmeliyiz." der.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

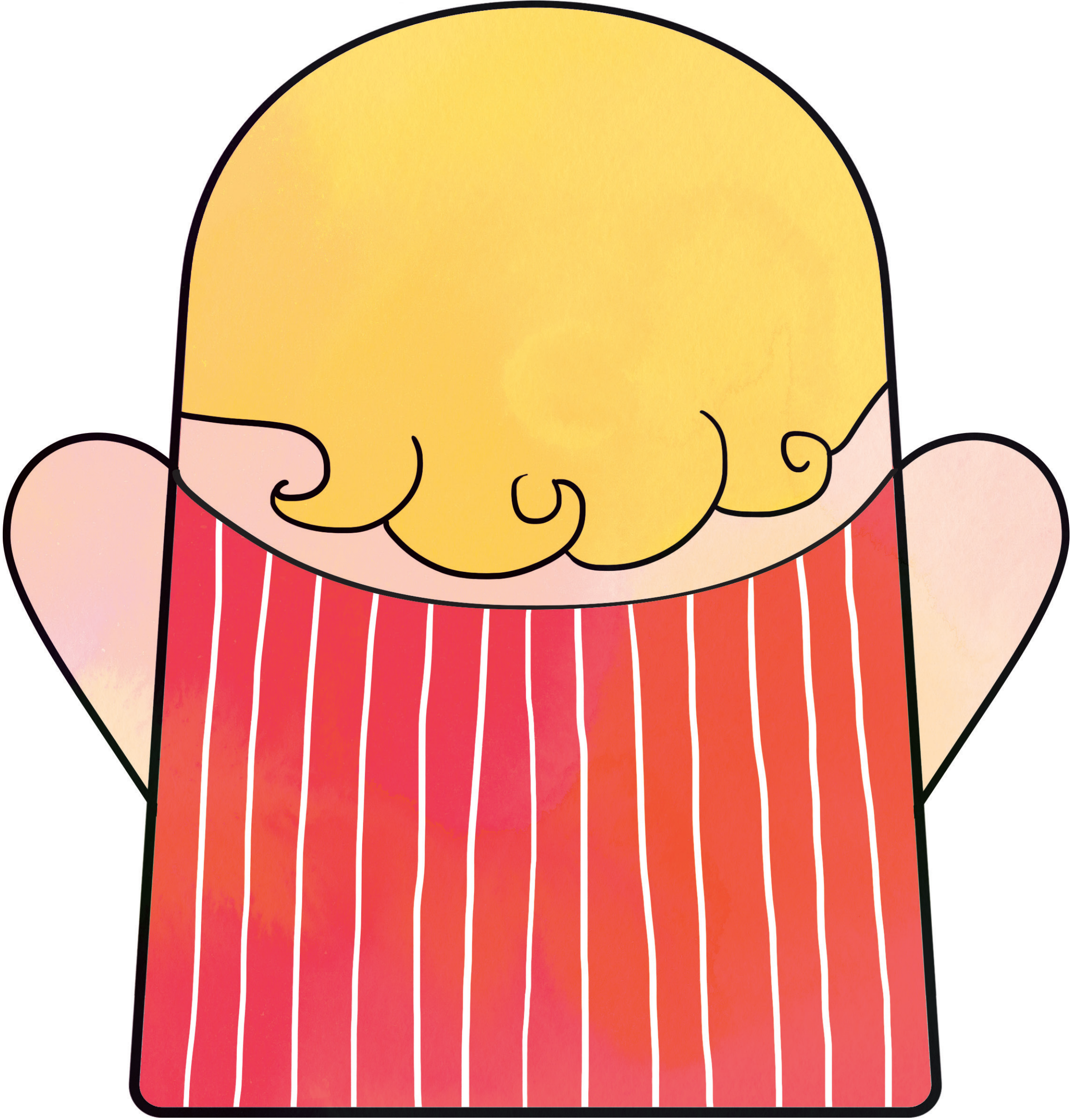
Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kur'an-ı Kerim hangi gecede inmiştir?
2. Kadir Gecesi hangi ay içerisindedir?
3. Bu geceden Kur'an'da hangi surede bahsedilmektedir?
4. Bu mübarek gecede neler yapmamız gerekir?

EK-81: Kadir Gecesi Draması

EK-81a: Kadir Gecesi Draması

EK-82: Kadir Gecesi Draması

EK-82a: Kadir Gecesi Draması

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Hikâye Metni

Fatma'nın Bayram Hediyeleri Hikâyesi

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara, "Müslümanlar için özel olan gün ve geceler vardır. Bu özel gecelere kandil denir. Sizlerin de isimlerini bildiğiniz kandil geceleri var mı?" diye sorar.

Çocukların cevaplarını dinler ve "Çocuklar Regaip, Berat, Miraç ve Mevlit Kandili'nin yanı sıra Kadir Gecesi, cuma günü ve bayram günleri de bizim özel gün ve gecelerimizdir. İnsanlar aralarında bu günlerde birbirlerinin kandillerini kutlar, birlik ve beraberlik içerisinde olurlar. Camilerde buluşarak namaz kılar ve birbirlerine dua ederler. Kandil günlerinde, annelerimiz kandil simitleri ve helvalar hazırlayarak komşulara dağıtırlar. İnsanlar bu özel günleri en güzel şekilde değerlendirmeye çalışırlar." der ve aşağıdaki hikâyeyi okur.

> Fatma bayramları ve kandil günlerini çok seviyordu. Çünkü bu güzel günlerin Allah'ın insanlara hediyesi olduğunu biliyordu. Bu güzel günlerde ziyaretlere gitmekten ve evlerine de misafir gelmesinden de çok mutlu oluyordu.
>
> Bayramın yaklaşması onu heyecanlandırmıştı. Bayramda neler yapacağının hayallerini kurarken aklına bir soru takıldı ve annesine sordu:
>
> – Anneciğim, bayramlarda biz hep bir aradayız. Dedeme, babaanneme ziyarete gidiyoruz. Fakat kimsesi olmayanlar ya da tek başına yaşayan insanlar bayramı nasıl kutluyorlar, diye sordu.
>
> Annesi:
>
> – Doğru söylüyorsun kızım. Ailesi olmayan çocuklar, huzurevlerinde tek başına yaşayan yaşlılar bayramı nasıl geçiriyorlar, bilmiyorum doğrusu. Belki senin gibi düşünüp ziyaretlerine giden insanlar oluyordur, dedi.
>
> Fatma:
>
> – Anneciğim, bu bayramda huzurevlerine ve ailesi olmayan çocukları ziyarete gidelim mi, ne dersin, diye sordu.
>
> Annesi Fatma'nın bu fikrini çok beğendi. Bayramda insanları sevindirmek Allah'ın sevdiği güzel davranışlar arasındaydı. O genellikle komşular ve akrabalar arasında ziyarete gidiyor, mahallede kimsesi olmayanlara yardım ediyordu. Fakat huzurevindeki yaşlılar ve ailesi olmayan çocukların yaşadığı kurumlara bayramda henüz ziyarete gitmemişti.

Kızına:

– Tabii yavrucuğum gideriz, hem ziyaretimiz onları çok sevindirir, dedi.

Bayram günü gelmişti. Fatma, annesi ve babası çok heyecanlılardı. Kimsesiz çocuklar ve yaşlılar için birçok hediyeler aldılar. Bu güzel hediyelerle onları daha da mutlu etmek istiyorlardı.

İlk önce ailesi olmayan çocukların olduğu yere, sevgi evlerine gittiler. Fatma, ailesi ile beraber oradaki çocuklarla bayramlaşarak hediyeler verdi. Çocuklar bu armağanlara çok sevindi. Hepsinin yüzü gülüyordu. Fatma onlarla beraber oyunlar oynuyor, birlikte çok güzel vakit geçiriyordu. Oradaki çocuklara veda ederek ayrıldılar. Çocuklar pencereden bakarak onlara el salladılar.

Daha sonra ailesi ile beraber huzurevine gittiler. Fatma yaşlı teyzelerin ve amcaların ellerini öpüp sarıldı hepsine, hediyeler verdi onlara.Orada yaşayanlar onların bu ziyaretine çok sevinmişlerdi. Yaşlı amcalar Fatma'ya çocukluklarında bayramlarda neler yaptıklarını anlatıyordu. Hepsinin farklı çok güzel anıları vardı. Fatma onların anılarını dikkatle dinliyor, keyifle sohbet ediyorlardı. Artık vakit ilerlemiş, oradan da ayrılma vakti gelmişti. Yaşlı teyze ve amcalar Fatma'ya sıkı sıkı sarıldılar ve ona çok dua ettiler. Fatma yaptığı ziyaretlerden dolayı içi huzurla dolmuştu. Bu bayram hem Fatma hem de ailesi için çok başka ve güzel geçmişti. Fatma'nın annesi ona sarılarak, "Kızım sana, bize böyle güzel bir bayram yaşattığın için teşekkür ediyorum." dedi.

Öğretici, çocuklara: "Dinimizdeki özel gün ve geceleri Fatma gibi biz de güzel değerlendirmeliyiz. Bu günler herkesin kaynaşması, bir araya gelmesi, kimsesizlerin kimsesi, fakir ve yoksulların yardımcısı olmak için bir fırsattır." der. Aşağıdaki şiiri çocuklara okuyarak tekrar ettirir.

Kandil günleri
Sevindirir bizleri
Bir araya geliriz
Duamızı ederiz

Bayram günleri
Başkadır sevinçleri
Ziyaretlere gideriz
Hediyeler veririz.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Siz bayramda kimleri ziyarete gidiyorsunuz?
2. Fatma gibi sizin de bayramda yapmak istediğiniz başka fikirleriniz var mı?

KUR'AN HARFLERİNİ TANIMA VE EZBER

KAZANIMLAR

1. Kur'an harflerinin isimleri, şekilleri ve seslerini hatırlar.
2. Kur'an harflerinin baştaki şekillerini tanır.
3. Kur'an harflerinin ortadaki şekillerini tanır.
4. Kur'an harflerinin sondaki şekillerini tanır.
5. Kur'an harflerinin baştaki, ortadaki ve sondaki şekillerini ayırt eder.
6. Harfleri farklı özelliklerine göre gruplandırır.
7. Amentü Duası'nı ezbere okur ve anlamını bilir.

Yöntem ve Teknikler : Uygulamalı Eğitim, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-83a, ... EK-83z'ye (ا .... ى)

Harfleri Boyama

Etkinlik:

Öğretici, bu etkinliği bütün harflerin başta, ortada ve sondaki öğretimi için kullanır. Hangi harfi öğretiyorsa çocuklardan o boyama sayfasını açmalarını ister. Onun başta, ortada ve sondaki şekillerini tahtaya yazar. Öncelikle harfin ismini mahrecine uygun olarak öğretici söyler. Ardından harfin ismini mahrecine uygun olarak çocuklara koro hâlinde söyletir, çocuklar bunu birkaç defa tekrar ederler.

Öğretici, harfin ses ve mahrecini verme işinden sonra çocuklardan onlara vermiş olduğu boyama kâğıdındaki harfin başta, ortada ve sondaki şekillerini boyamalarını ister. Tüm öğrenciler boyama işlemini bitirdikten sonra bir kez daha harfin ismini mahrecine uygun olarak söyler ve çocuklara da koro hâlinde söyletir, bunu birkaç defa tekrar ederler.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bugün hangi harfi boyadık?
2. Harfin şekli nasıldı, tarif edebilir misiniz?
3. Bu harfte nokta veya benzeri başka işaret var mıdır?

Yöntem ve Teknikler : Uygulamalı Eğitim, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : EK-84a, ... Ek84z

Çizgileri Birleştir

Etkinlik:

Öğretici, bu etkinliği bütün harflerin öğretimi için aynı yöntemle kullanır. Haftanın hangi harfinin başta, ortada ve sondaki hâlini öğretiyorsa, çocuklardan ilgili sayfayı açmalarını ister .

Öğretici, harfi çizgilerden oluşmuş şekliyle tahtaya yazar. (Burada harfin başta, ortada ve sondaki hâlini önce tam yazıp, silgiyle harfi belirli aralıklarla çizgi çizgi silerek harfin çizgili şeklini yapabilir.)

Öğretici öncelikle harfin ismini mahrecine uygun söyler. Öğretici, harfin ismini mahrecine uygun olarak çocuklara da koro hâlinde söyletir, bunu birkaç defa tekrarlatır.

Öğretici, ses ve mahreci verme işinden sonra noktalardan oluşan harfin başta, ortada ve sondaki şekillerini kalem ile birleştirmeyi çocuklara gösterir. Çocuklardan bu işlemi ellerindeki çalışma kâğıdında gerçekleştirmelerini ister.

Öğretici, bir kere de harf tam şeklini aldıktan sonra harfin ismini mahrecine uygun olarak söyler ve öğrencilere de koro hâlinde söyletir, bunu birkaç defa tekrarlatır. Öğretici, oyun bittikten sonra haftanın harflerini öğrenip öğrenmediklerini kontrol eder.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bugün hangi harfin başta, ortada ve sondaki hâllerini noktalarla birleştirdik?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap

Harflerin Draması

Etkinlik:

Bu etkinlikte öğretici, çocukların hangi harfin başta, ortada ve sondaki şeklini öğrenmesini istiyorsa, önce tahtaya o harfi yazar ve çocuklara hangi harf olduğunu sorar. Çocuklar doğru cevabı verdikten sonra öğretici, "Sizlerle önceki derslerimizde harfleri öğrenmiştik. İşte öğrendiğimiz bu harfler birbirleriyle yan yana gelip okundukları zaman farklı şekiller alırlar. Harflerin böylece başta, ortada ve sonda olmak üzere 3 hâli olur. Şimdi harflerin bu şekillerini beraberce öğrenelim." diye bir açıklama yapar ve aynı harfin başta, ortada ve sondaki hâllerini tahtaya yazar.

Yazma işini bitirdikten sonra harfin her hâlini işaret ederek harfin ismini mahrecine uygun bir şekilde söyler. Çocuklara da koro hâlinde harfin ismi, mahrecine uygun olarak başta, ortada ve sondaki hâli birkaç defa söylettirildikten sonra öğretici, çocuklara, "Harflerin draması oyununu oynayacağız" der.

Oyuna ön hazırlık olarak önce çocuklara, "Haydi çocuklar, şimdi bir güneş olalım" der ve kendisi de öğrencilerle beraber ellerini daire hâline getirerek güneş olurlar. "Şimdi bir ağaç olalım." der ve iki elleri yanlarında dümdüz olurlar. "Haydi, bir de bulut olalım" der ve iki kolunu yanlara açarak dalga hareketi yaparlar. Böylece öğretici, çocuklara vücutlarıyla nasıl şekil alabileceklerini gösterir. Bu ısınma aşamasından sonra öğretici, çocuklara bu oyunu harflerin başta, ortada ve sondaki hâlleriyle yapmalarını istediğini söyler ve oyuna dair bilgileri verir.

Çocukları sınıfın boş bir alanına çıkartır ve yüzlerinin tahtaya dönük olmasını ister. Tahtaya önceden yazmış olduğu harfin 3 hâlini göstererek sağdaki şeklin harfin baştaki, ortadaki şeklin harfin ortadaki ve soldaki şeklinse harfin sondaki hâli olduğunu söyler.

Sonra çocukların da bu harfi mahrecine uygun bir şekilde telaffuz etmelerini sağlar. Ardından tahtadaki harfin her 3 hâlini dikkatlice incelemelerini ister. Çocuklara, üçe kadar sayıp parmağını şaklatacağını, parmağını şaklatırken "Başta" dediğinde harfin baştaki hâlini, "Ortada" dediğinde harfin ortadaki, "Sonda" dediğinde harfin sondaki hâlini almaya çalışmalarını ister.

Çocuklar harfin şekillerini aldıktan sonra, öğretici onlara yaptıkları harfin şeklini almaları konusunda olumsuz bir sözcük kullanmaz. (Olmadığını ya da benzemediğini söylemez) bilakis onları her defasında cesaretlendirir çünkü burada amaç çocuğun harfin şeklini tam olarak almasını sağlamak değil harfin şeklini zihinsel olarak kavramalarını sağlamaktır.

Oyun, haftanın harflerinin başta, ortada ve sondaki hâllerinin tamamı için aynı şekilde oynanır. Oyun, harfler pekişene kadar devam eder.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kur'an harflerini niçin öğreniyoruz?
2. Bugün hangi harflerin başta, ortada ve sondaki hâllerinin draması yapıldı?

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller :-

Harflerin Draması-2

Etkinlik:

Bu etkinlikte öğretici, çocukların hangi harfin başta, ortada ve sondaki şeklini öğrenmesini istiyorsa, önce tahtaya o harfi yazar ve çocuklara hangi harf olduğunu sorar. Çocuklar doğru cevabı verdikten sonra öğretici, “Sizlerle önceki derslerimizde harfleri öğrenmiştik. İşte öğrendiğimiz bu harfler birbirleriyle yan yana gelip okundukları zaman farklı şekiller alırlar. Harflerin böylece başta, ortada ve sonda olmak üzere 3 hâli olur. Şimdi harflerin bu şekillerini beraberce öğrenelim.” diye bir açıklama yapar ve aynı harfin başta, ortada ve sondaki hâllerini tahtaya yazar. Yazma işini bitirdikten sonra harfin her hâlini işaret ederek harfin ismini mahrecine uygun bir şekilde söyler. Çocuklara da koro hâlinde harfin ismi, mahrecine uygun olarak başta, ortada ve sondaki hâli birkaç defa söylettirildikten sonra öğretici çocuklara “Harflerin draması oyununu oynayacağız.” der.

Öğretici çocukları 3’er kişilik gruplar hâlinde sınıfın uygun bir alanına çıkartır ve yüzlerinin tahtaya dönük olmasını ister. Tahtaya önceden yazmış olduğu harfin 3 hâlini göstererek sağdaki şeklin harfin baştaki, ortadaki şeklin harfin ortadaki ve soldaki şeklinse harfin sondaki hâli olduğunu söyler. Sonra çocukların da bu harfi mahrecine uygun bir şekilde telaffuz etmelerini sağlar, ardından tahtadaki harfin her 3 hâlini dikkatlice incelemelerini ister.

Öğretici, gruplardaki çocuklardan 1.sine başta, 2.sine ortada ve 3.süne de sonda olma görevlerini verir ve üçe kadar sayıp parmağını şaklatacağını, kim harfin hangi hâliyse o şekli vücuduyla almasını ister. Gruptaki her çocuk aynı harfin her üç hâli oluncaya kadar, öğretici rollerini değiştirir ve bu drama sınıftaki tüm çocuklar 3’erli gruplar hâlinde dramayı oynayana kadar devam eder.

Çocuklar harfin şekillerini aldıktan sonra, öğretici onlara yaptıkları harfin şeklini almaları konusunda olumsuz bir sözcük kullanmaz (Olmadığını ya da benzemediğini söylemez.) bilakis onları her defasında cesaretlendirir çünkü burada amaç çocuğun harfin şeklini tam olarak almasını sağlamak değil harfin şeklini zihinsel olarak kavramalarını sağlamaktır.

Oyun, haftanın harflerinin başta, ortada ve sondaki hâllerinin tamamı için aynı şekilde oynanır, pekişene kadar devam eder.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kur’an harflerini niçin öğreniyoruz?
2. Bugün hangi harflerin başta, ortada ve sondaki hâllerinin draması yapıldı?

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Sanat Etkinliği, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Renkli Fon Kâğıtları, 5x5 Ebadında Karton Kâğıtlar, Çift Taraflı Bant

Haydi Bul Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, önceden Kur’an harflerini teker teker fon kâğıtlarına yazarak, çocukların ulaşabileceği yükseklikte duvara yapıştırır. Daha sonra harflerin başta, ortada ve sonda yazılış şekillerini, 5x5 ebadında karton kâğıtlara yazarak bir kesenin içine koyar. Sınıfta öğrencilerin etrafında halka oluşturabilecekleri uygun bir masada ya da yerde oyunu oynatır.

Öğretici, oynayacakları oyunu çocuklara şöyle anlatır: “Elimdeki kesede bizim önceden öğrendiğimiz harflerin başta, ortada ve sondaki yazılışları var. Her biriniz sırasıyla keseden bir harf çekeceksiniz. Çektiğiniz bu harf hangi harfin başta, ortada ve sondaki hâliyse onu o harfin olduğu renkli fon kâğıdına yapıştıracaksınız. Kesedeki tüm harfler bitip, her harfin başta, ortada ve sondaki hâli harfin yazılı olduğu renkli fon kâğıtlarında toplanana kadar bu oyun devam edecek.” der.

Bu açıklamadan sonra öğretici, keseden ilk harfi çekip renkli fon kâğıdına yapıştırır ve oyunu başlatır. Sonra sırayla tüm çocuklar harfleri çekerek renkli fon kâğıtlarına yapıştırırlar ve oyun kesedeki tüm harflerin bitmesiyle son bulur.

Öğretici, bu oyunu öğrencilerin öğrendiği harf sayısınca oynatmalıdır. Bütün harfleri öğrendiklerinde bütün harflerle oynatabilir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bu oyunla hangi harfleri öğrendiniz?

Yöntem ve Teknikler : Ezber, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kur'an-ı Kerim, Dua Kitabı, Ses Dosyası

Dua ve Sure Ezberi

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara dua ve sureleri öğretirken önce bir bütün olarak ses dosyasından dinletir. Sonra kendisi kelime kelime okur ve öğrencilerin okunan kelimeleri tekrar etmesini ister. Öğrenciler dua ve sureleri bir bütün olarak okuma becerisine ulaştıklarında tamamını talim ederler. Bu dua ve sure talimleri sürekli tekrar edilerek çocuklara ezberletilir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Dua nedir, hangi duaları ezberlediniz, ne zaman dua ederiz?
2. Sure nedir, hangi sureleri ezberlediniz?

HAREKELERİ TANIMA VE EZBER

KAZANIMLAR

1. Üstün harekesini tanır.
2. Esre harekesini tanır.
3. Ötre harekesini tanır.
4. Harfleri harekelerine uygun şekilde seslendirir.
5. Nas suresini ezbere okur.

Yöntem ve Teknikler : Uygulamalı Eğitim, Soru-Cevap

Harfler Harekelendi

Etkinlik:

Öğretici, çocuklardan Kur'an harflerini saymalarını ister. Çocuklar saydıktan sonra öğretici, söyledikleri şeyin bu harflerin isimleri olduğunu söyler. Sonra çocuklara başka bu harflere dair neler öğrendiklerini sorar. Çocuklardan sesini, şeklini ve başta, ortada ve sondaki hâllerini cevaplarını alana kadar onları sorularıyla yönlendirir.

Öğretici, çocuklardan önce ağızlarını açmalarını ister. Sonra gülümsemelerini ister. Son olarak da dudaklarını öne uzatmalarını ister. Bu birbirinden farklı ağız hareketlerinden sonra öğretici, çocuklara bugüne kadar ismini, sesini ve şekillerini öğrendikleri harfleri bu ağız hareketleriyle buluşturarak okuyabileceklerini söyler. Onları okutacak olan işaretlere "hareke" adı verildiğini belirtir.

Öğretici, çocuklara "Şimdi sadece ağzınızı açmanızı istiyorum." der ve bunu birkaç kere tekrarlar. Sonra tahtaya üstün harekesini çizen öğretici, üstün harekesini açıklar. "Üstün, harflerin üstünde yer alan küçük düz bir çizgidir ve ağzımızı açarak harfleri okutur." Bu açıklamadan sonra öğretici harfleri tahtaya yazar ve her harfi üstün harekesiyle önce kendisi sonra çocuklar koro hâlinde okur.

Öğretici, çocuklara "Şimdi sadece gülümsemenizi istiyorum." der ve bunu birkaç kere tekrarlar. Sonra tahtaya esre harekesini çizer ve açıklar. "Esre, harflerin altında yer alan küçük düz bir çizgidir ve ağzımızı gülümser vaziyete getirerek harfleri okutur." Bu açıklamadan sonra öğretici harfleri tahtaya yazar ve her harfi esre harekesiyle önce kendisi sonra çocuklar koro hâlinde okur.

Öğretici, çocuklara "Şimdi sadece dudaklarınızı öne uzatmanızı istiyorum." der ve bunu birkaç kere tekrarlar. Sonra tahtaya ötre harekesini çizer ve açıklar. "Ötre, harflerin üstünde yer alan bir işarettir ve dudaklarımızı öne uzatarak harfleri okutur." Bu açıklamadan sonra öğretici, harfleri tahtaya yazar ve her harfi ötre harekesiyle önce kendisi, sonra çocuklar koro hâlinde okur.

Öğretici, bu çalışmadan sonra alfabenin tamamını çocuklarla önce üstün harekeli, sonra esre harekeli, sonra ötre harekeli okur. Sonra her harfi üç harekeyle birden okur. Bunu melodik olarak yapabilir. Bu çalışmanın öğrencide pekişmesi için bireysel olarak da uygulanması gereklidir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bugün hangi işaretleri öğrendik?
2. Üstün harekesinde ağzımızı nasıl yapıyoruz?
3. Esre harekesinde ağzımızı nasıl yapıyoruz?
4. Ötre harekesinde ağzımızı nasıl yapıyoruz?

Yöntem ve Teknikler : Okuma, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kur'an-ı Kerim, Elif Ba Kitabı

Artık Okuyoruz

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara işaretleri öğretirken öncelikle kitabımızdaki etkinliklerden faydalanır. İşaretlerin kullanıldığı kelime örneklerini okuma olan son aşamada ise Diyanet İşleri Başkanlığının hazırlamış olduğu Elif Ba Kitabı'ndaki örnek kelimeleri öğretici, tahtaya yazarak ya da eklerde vermiş olduğumuz harf ve işaret formlarını tahtaya asarak çocuklara gösterir. İşaretlerin kullanıldığı bu kelimeleri göstererek, "Artık yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'den kelimeleri okuyarak, Kur'an okumaya başlayalım." der.

Bu açıklamadan sonra önce kelimeyi öğretici kendisi okur. Sonra çocuklardan kelimeyi koro hâlinde okumalarını ister. Bu çalışmayı öğretici bireysel olarak da çocuklarla çalışarak öğretilen işaretin çocukta pekişmesini sağlar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bugün hangi işareti kullanarak harflere ses verdik?
2. Kur'an-ı Kerim'de geçen kelimeleri okumak size neler hissettirdi?

CEZM İŞARETİNİ TANIMA VE EZBER

KAZANIMLAR

1. Cezm işaretini tanır.
2. Harfleri cezm işaretine uygun şekilde birleştirir.
3. Felak suresini ezbere okur.

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Elif Ba

Cezm Alkışı Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara cezm işaretini tanıyacaklarını söyler ve şu açıklamayı yapar: "Cezm, harflerin üstünde yer alan daire şeklinde bir işarettir. Sonra "cezm"i tahtaya yazar ve çocuklara gösterir. Bu işaret üzerine geldiği harfi bir önceki harfe bağlar."

Açıklamadan sonra öğretici tahtaya harekeli bir harf yazar ve çocuklardan okumalarını ister. Sonra o harfe cezm işaretli bir harfi ekler ve ortaya çıkan kelimeyi kendisi okur. Okurken de "cezm"in olduğu harfin sesini verirken havada bir şey yakalıyormuş gibi iki elini şaklatarak kavuşturur. Çocuklara "cezm"in üstüne geldiği harfin sesini avucuyla yakaladığını ve bu işi beraberce yaparak "cezm"i okuyacaklarını söyler.

Öğretici, çocuklarla topluca bu şekilde birkaç "cezm"li kelimeyi okuduktan sonra, öğrenciler de pekişmesi için bireysel olarak aynı çalışmayı yapar.

Öğretici, çocukların cezm işaretini kavramaları için bir oyun oynayacaklarını söyler ve oyunu açıklar: "Biliyor musunuz çocuklar, bizim vücudumuzdaki uzuvlarımız da cezm işaretini biliyor ve seviyor. Mesela el, diz, bel, dil, diş, yüz…" sonra bu uzuvların Arapça yazılışını tahtaya yazar ve çocuklarla okur. Okuma bittikten sonra öğretici çocukları sınıfın uygun bir alanına alır ve "el, el, el" der ve çocuklara da tekrar ettirir. "Diş, diş, diş" der ve çocuklar da tekrar eder. Oyun bu şekilde öğreticinin uzuvların isimlerini söyleyip, çocukların tekrar etmesiyle devam eder.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bu oyunla hangi işareti öğrendiniz?
2. Cezm işaretinin görevi nedir?
3. Cezm işaretiyle okunan başka nesneler var mıdır? Nelerdir?

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : A4 Kâğıt, Boya Kalemleri, Çocuk Sayısınca Mandal, Yapıştırıcı

Cezm Mandalı Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, önceden A4 kâğıdına çocuk sayısınca cezm işareti yaparak keser. Çocuklara dağıtır ve boyamalarını ister. Ayrıca 5x5 ebadında kâğıtlara harekeli ve harekesiz harfler hazırlar. Çocuklara daha sonra mandallar dağıtır ve boyadıkları cezm işaretini mandallarının üzerine yapıştırmalarını ister. Tüm bu işlemleri kendisi de yaparak çocuklara gösterir.

Öğretici, cezm hakkında şu açıklamayı yapar: "Biz sizlerle daha önce Kur'an-ı Kerim'i okumak için harfleri seslendirecek işaretler görmüştük. Bugün bu işaretlerden cezm işaretini göreceğiz." Öğretici, tahtaya cezm işaretini yazar ve çocuklara gösterir. Sonra açıklamasına devam eder: "Bu işaret ikinci harfi birinci harfe bağlar. Tıpkı sizin elinizdeki mandal gibi."

Bu açıklamadan sonra öğretici, her çocuğun eline rastgele bir tane harekesiz harf, bir tane de harekeli harf verir ve mandalla birbirlerine tutturarak okuyacaklarını söyler. Sonra kendi ellerindeki harflerden birinin adını söyleyip kendisine ve arkadaşlarına göstermesini ister. Sonra bu iki harfi, elindeki mandalla tutturmasını ister ve öğretici ortaya çıkan kelimeyi seslendirir. Burada mandal cezm vazifesi görmektedir. Sonra çocuktan seslendirmesini ister. Oyun diğer harflerle de oynanır.

Bu oyun tüm öğrencilerin ellerindeki harfleri cezm mandalıyla tutturup okumasına kadar devam eder.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bu oyunla hangi işareti öğrendiniz?
2. Cezm işaretinin görevi nedir?

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Kâğıt Peçete, Tahta Kalemi, Çift Taraflı Bant

Harf Kovalamaca Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, bu oyunu cezm, şedde ve tenvin işaretlerini çocuklarla işledikten sonra hepsine uyarlayarak uygulayabilir.

Öğretici, hangi işareti öğretmek istiyorsa kâğıt peçetenin üstüne o işareti tahta kalemiyle yazarak ebe için bir mendil hazırlar.

Öğretici, çocukların hepsinin göğsüne çift taraflı bantla bir harf yapıştırır. (Önceden ek olarak hazırlanan boyama, noktaları birleştirme formatındaki A4 ebatındaki harfler kullanılır.) Sonra çocukları yere daire şeklinde oturtur ve oyunu açıklar. "Oyunda hepiniz bir harfi temsil ediyorsunuz. İçinizden birisini ebe olarak seçeceğiz. Seçtiğimiz bu ebe elindeki cezm işareti olan mendille sizlerin arkasında dolaşacak. Siz bu sırada "Cezmlerim, cezmlerim, ben yakaladığım harfi cezmlerim." diye şarkı söyleyeceksiniz. Ebe şarkı bitmeden, elindeki cezm mendilini bir arkadaşının arkasına bırakacak. Kendi harfi ilk, harf mendili koyduğu çocuğun harfi ikinci harf olacak şekilde iki harfi tutturarak cezimli olarak okuyacak. Kendisinin okunduğunu anlayan çocuk, kalkarak arkasına konulan mendili alıp ebe yerine oturmadan yakalamaya çalışacak." der.

(Oyun yağ satarım, bal satarım formatında oynanacaktır.)

Örneğin; mim harfini temsil eden ebe, nun harfini temsil eden çocuğun arkasına mendili bıraktığında "men" der ve kaçmaya başlar. Mendili alan çocuk ebeyi kovalar. Ebeyi yakalayamazsa kendisi daire şeklindeki çocukların etrafında dolaşır ve mendili bir başka çocuğun arkasına bırakır ve onun harfi ile kendi harfini cezmle tutturur. Oyun bu şekilde devam eder.

Oyun tüm çocuklar ebe olana kadar devam eder.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bugün hangi işareti öğrendik?
2. Cezm işaretinin özelliği nedir?

ŞEDDE İŞARETİNİ TANIMA VE EZBER

KAZANIMLAR

1. Şedde işaretini tanır.
2. Harfleri şedde işaretine uygun şekilde seslendirir.
3. İhlas suresini ezbere okur ve anlamını bilir.

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Soru-Cevap

Tut Bırak Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara "Biz sizinle bugüne kadar Kur'an-ı Kerim'i okumak için hangi işaretleri tanıdık?" sorusunu sorar. Çocukların cevaplarını dinledikten sonra bugün yeni bir işaret öğreneceklerini söyler ve tahtaya şedde işaretini yazarak şeddeyi tanımlar. "Şedde, harfin üstünde yer alan ve harfi iki kere okutan bir işarettir."

Öğretici, tanımı yaptıktan sonra tahtadaki şedde işaretini çocuklara gösterir ve şedde şeklinin neye benzediğini sorar. Cevapları dinledikten sonra harfleri beraberce şeddeli okuyacaklarını söyler.

Açıklamadan sonra öğretici, tahtaya harekeli bir ا harfi yazar ve çocuklardan okumalarını ister. Sonra o harfin yanına şeddeli ve hareke işaretli bir harfi ekler ve ortaya çıkan kelimeyi kendisi okur. Okurken de şeddenin olduğu harfin sesini verirken avucunda bir şey varmış gibi elini yumar ve harfi elinde tuttuğunu söyleyip önce cezmler. Harfi bırakıyorum diyerek şeddeleyip okur.

Öğretici çocuklarla topluca, bu şekilde birkaç şeddeli kelimeyi okuduktan sonra, öğrenciler de pekişmesi için bireysel olarak aynı çalışmayı yapar.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bu oyunla hangi işareti öğrendiniz?
2. Şedde işaretinin görevi nedir?

TENVİN İŞARETİNİ TANIMA VE EZBER

KAZANIMLAR

1. Tenvin işaretini tanır.
2. Harfleri tenvin işaretine uygun şekilde seslendirir.
3. Kevser suresini ezbere okur ve anlamını bilir.

Yöntem ve Teknikler : Anlatım, Soru-Cevap

Tenvin Arabası Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, tahtaya bir araba resmi çizer ve çocuklara ne olduğunu sorar. Çocuklar araba cevabını verdikten sonra arabalar üzerine sohbet ederler. Öğretici, çocuklara arabalar nasıl ses çıkarır sorusunu sorar ve cevaplardan sonra kendisi de araba sesi çıkarır.

Öğretici daha sonra çocuklara Kur'an-ı Kerim'i okumak için bugüne kadar hangi işaretleri tanıdıklarını sorar. Çocuklar cevaplarını verdikten sonra, bugün yeni bir işaret tanıyacaklarını söyler ve işaretin adı "tenvin" der. Tahtaya üstün, esre ve ötreli tenvin işaretlerini çizer ve neye benzedikleri üzerine çocuklarla konuşur. Üstün, esre ve ötre işaretlerine dair benzerliğe vurgu yapar.

Öğretici, tahtaya üstünlü tenvin işaretini bir harfin üstünde yer alacak şekilde yazar ve sesini vererek okur. Seslendirdikten sonra, çocuklara araba sesine benzeyip, benzemediğini sorar. Çocukların cevaplarından sonra o hâlde tenvin işareti gördüğümüzde harfleri arabaya bindirelim diyerek her harfi tek tek tenvinli olarak yazar ve beraberce okurlar.

Bu iş, tenvin işaretinin esreli ve ötreli hâlleriyle de yapılır. Çalışma çocukların daha iyi kavraması için bireysel olarak da yapılabilir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bugün hangi işareti öğrendik?
2. Tenvin işaretinin kaç hâli var?

UZATMA HARFLERİNİ TANIMA VE EZBER

KAZANIMLAR

1. Uzatma harflerini (ا , و , ى) tanır.
2. Harfleri uzatma harflerine uygun şekilde seslendirir.
3. Zamirin okunuşu ile ilgili kuralları bilir.
4. Zamirin okunuşu ile ilgili kuralları uygular.
5. Fatiha suresini ezbere okur ve anlamını bilir.

Yöntem ve Teknikler : Drama, Soru-Cevap

Harfler Uzuyor Draması

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara birlikte bir oyun oynayacaklarını söyler. Çocuklara, "Haydi çocuklar şimdi ayağa kalkalım ve uzayalım, uzuyoruz. Boyumuz çoooook uzun olacak." der ve kendisi de kollarını yukarı kaldırarak çocuklarla beraber uzarlar. "Şimdi oturalım, ayaklarımız da uzasın." der ve ayaklarını sallayarak hep beraber uzarlar. "Şimdi de büyüyoruuuuzzz." deyip iki elini karnının hizasında bir daire yapar ve çocuklar da büyürler. Öğretici, bu istekleri birkaç defa tekrarlar ve çocuklarla beraber yapar.

Bu oyundan sonra öğretici, çocuklara öğrenmiş oldukları harflerin de uzayacağını söyler ve tahtaya (ا) (و) (ى) harflerini çizer ve bu harflere 'med' yani uzatma harfleri denildiği bilgisini verir. Sonra tahtaya üstün harekeli bir harf yazar ve çocuklardan okumalarını ister. Sonra bu harfe med harfi olan (ا) harfini birleştirir ve çocuklara az önce okudukları harfin yanına gelen bu (ا) harfiyle uzadığını söyleyip sesini verir. Çocuklardan da bu harfi uzatarak okumalarını ama bunu yaparken kollarını da kaldırmalarını ister ve çocuklarla alfabedeki tüm harfleri bu şekilde okur.

Öğretici daha sonra tahtaya esre harekeli bir harf yazar ve çocuklardan okumalarını ister. Sonra bu harfin yanına med harfi olan (ى) harfini birleştirir ve çocuklara az önce okudukları harfin yanına gelen bu (ى) harfiyle uzadığını söyleyip sesini verir. Çocuklardan da bu harfi uzatarak okumalarını ama bunu yaparken ayaklarını da sallamalarını ister ve çocuklarla alfabedeki tüm harfleri bu şekilde okur.

Öğretici daha sonra tahtaya ötre harekeli bir harf yazar ve çocuklardan okumalarını ister. Sonra bu harfin yanına med harfi olan (و) harfini birleştirir ve çocuklara az önce okudukları harfin yanına gelen bu (و) harfiyle uzadığını söyleyip sesini verir. Çocuklardan da bu harfi uzatarak okumalarını ama bunu yaparken ellerini karınlarının hizasında daire yaparak birleştirmelerini ister.

Öğretici tüm alfabeyi uzatma harflerinin her üç hâliyle tahtaya yazdıktan sonra, bireysel olarak da çocuklarla çalışır ve çocuğa okurken kollarını uzat, ayaklarını salla, karnını büyüt gibi ipuçları verir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Uzatma harfleri hangi harflerdir?
2. Bu harfler yanına geldiği harfi nasıl okutur?

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Boya Kalemleri

Uzun-Kısa Oyunu

Etkinlik:

Öğretici, çocuklara zamir konusunu anlattıktan sonra beraberce bir oyun oynayarak bu konuyu pekiştireceklerini söyler. Öğretici, uzun dediğinde öğrencilerin ayağa kalkmalarını, kısa dediğinde yerlerine oturmalarını ister. Bu komutları sıralı, karışık, hızlı ve yavaş şekillerde söyleyerek oyunu oynatır ve sınıfı ısındırır.

Öğretici, ısınma aşamasından sonra zamir konusuna yeniden dönerek tahtada karışık bir şekilde yazdığı zamirli örnek kelimeleri okur. Çocuklardan da okumalarını ister. Daha sonra öğretici az önce oynadıkları oyunla bağlantı kurarak, tahtada işaret edip okuduğu kelimede zamir uzatılarak okunuyorsa uzun komutu duymuşçasına ayağa kalkmalarını, uzatılmadan okunuyorsa kısa komutu duymuşçasına oturmalarını istediğini çocuklara söyler. Zamirli kelimeleri öğretici kuralına uygun okur ve çocuklar da uzatılarak okunup okunmadığı durumuna göre ayağa kalkar ya da otururlar.

Öğretici, oyundan sonra biriniz zamir, diğeriniz okuyucu olacaksınız diyerek sınıfı ikili eşleştirerek bir oyun daha oynayacaklarını söyler. İlk gruba söz verir ve tahtada işaret ettiği zamirli kelimeyi okuyucu seçilen çocuğun okumasını, zamir seçilen çocuğun ise uzatılarak okunuyorsa uzun komutu duymuşçasına ayağa kalkmasını, uzatılmadan okunuyorsa kısa komutu duymuşçasına oturması gerektiğini söyler. Öğretici tüm bunları yaparken bir takım oldukları için okumada ve hareket noktasında birbirlerine yardımcı olabileceklerini çocuklara söyler. Her grup uygulamayı yapana kadar oyun bu şekilde devam eder.

Öğretici, öğrencilere aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Bu oyunla hangi konuyu öğrendik?
2. Zamir nedir ve kaç şekilde okunur?
3. Zamirin okunuş şekillerini açıklayınız.

LAFZATULLAH'I TANIMA VE EZBER

KAZANIMLAR

1. Lafzatullah'ın okunuşu ile ilgili kuralları bilir.
2. Lafzatullah'ın okunuşu ile ilgili kuralları uygular.
3. Kur'an'dan bir miktar yüzüne okur.
4. Ayetü'l-Kürsi'yi ezbere okur.

Yöntem ve Teknikler : Eğitsel Oyun, Soru-Cevap
Kullanılan Materyaller : Mavi ve Kırmızı Boya Kalemleri, EK-3

Lafzatullah’ı Okuyorum

Etkinlik:

Öğretici tahtaya arapça formunda ‘Allah’ kelimesini yazar ve çocuklardan okumalarını ister. Çocuklar okuduktan sonra öğretici tahtaya Arapça formunda ‘vallahi’ kelimesini yazar ve çocuklardan okumalarını ister. Çocuklar okuduktan sonra lam harfini kırmızı kalemle yazar ve lam harfinin bu kelimede kalın bir sesle okunacağını söyler. Kelimeyi doğru bir telaffuzla kendisi okuduktan sonra çocuklara birkaç defa koro şeklinde okutur.

Okuma işi bittikten sonra öğretici, “Çocuklar Kur’an okurken geçen Allah kelimesini bazen kalın, bazen ince okuruz. Kelimedeki lam harfinden önce üstün ya da ötre işaretini görürsek lam harfini kalın okuruz. Lam harfinden önce esre işaretini görürsek lam harfini ince okuruz” dedikten sonra tekrar tahtaya döner ve örnek kelimedeki üstün harekesini işaret ederek kelimeyi kalın bir şekilde okur. Daha sonra öğretici, tahtaya billahi kelimesini sadece lam harfi mavi kalemle olacak şekilde Arapça formunda yazar. Kendisi kelimeyi doğru bir telaffuzla okur ve çocuklara da birkaç defa daha okutur. Lam harfini neden ince okuduklarını çocuklara sorarken, kendisi de esre harekesini işaret eder.

Öğretici çocuklardan etkinlik kitabındaki ilgili sayfayı açmalarını ve ellerine mavi ve kırmızı boya kalemlerini almalarını ister. Bu hazırlıklardan sonra öğretici, “Çocuklar, elinizdeki çalışma kâğıtlarımızda lafzatullah kelimeleri yazıyor. Ben size sırasıyla kelimeleri okuyacağım. Sizler okuma işim bittikten sonra kelimenin kalın mı, ince mi okunduğunu bana söyleyeceksiniz. Daha sonra lam harfi kalın okunuyorsa kırmızıya, ince okunuyorsa maviye boyayacaksınız” der ve ilk kelimeyi okur. Çocuklardan da okumalarını ister. Sonra da okuma şekline göre kırmızı ya da maviye boyamalarını ister.

Çalışma kâğıdındaki her kelime boyanana kadar bu işlem devam eder.

Öğretici, öğrencilere aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Lafzatullah nedir?
2. Kaç şekilde okunur?

KUR’AN-I KERİM OKUMA VE EZBER

KAZANIMLAR

1. Kur’an’ı Kerim’den bölümler okur.
2. Ayetü’l-Kürsi’yi ezbere okur.

Yöntem ve Teknikler : Okuma
Kullanılan Materyaller : Kur'an-ı Kerim, Ses Dosyası

Kur'an Okuyorum

Etkinlik:

Öğretici, bu dersten önceki gün tüm çocuklardan Kur'an-ı Kerim'lerini getirmelerini ister.

Öğretici, çocuklara "Bugüne kadar sizlerle yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'i okumak için harfleri, harekeleri, çeşitli işaretleri tanıdık. Tanıma işinde oyunlar oynadık, dramalar yaptık, boyadık. Tüm bu çabamız Rabbimizin sözü Kur'an-ı Kerim'i okumak içindi. Artık siz Kur'an'ı okumak için gerekli olan tüm bilgilere sahipsiniz." der ve çocuklardan Kur'an-ı Kerim'in ilk sayfasını açmalarını ister. Kendisi de açarak çocuklara gösterir.

Bu açıklamadan sonra Kur'an'ı çocuklara göstererek, "İlk sayfada Fatiha suresi vardır ve siz bu sureyi ezbere biliyorsunuz." der. Çocuklara, "Hadi beraberce ilk sayfayı okuyalım." diyerek koro hâlinde Fatiha suresini okurlar.

Sonra öğretici, çocuklara ikinci sayfayı gösterip, "Burada da Bakara suresi yazıyor. İsterseniz ben size okuyayım, siz de beni dinleyin." der ve okur.

Öğretici kendi okumasını bitirdikten sonra Kur'an'ın üçüncü sayfasını açar ve çocuklara, "Bu sayfadaki ilk ayeti okumanızı istiyorum." der ve önce kendisi okur, sonra gerekirse ses dosyasından dinletir. Dinletme işi birkaç kere tekrar edilir.

Her çocuk dinlediği ayeti okuyana kadar ders devam eder. Öğretici, çocukların Kur'an okumasını bitirmelerinden sonra tek tek ve topluca fotoğraflarını çeker. Çocuklara, "Bu fotoğraf sizin Kur'an'ı okumaya başladığınız ilk günün hatırasıdır. Ben fotoğraflarınızın altına bugünün tarihini atacağım ve siz bu özel günü hep hatırlayacaksınız." der.

Çekilen fotoğraflar sınıf panosunda sergilenir, sonrasında çocuklara hatıra olarak verilir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kur'an-ı Kerim okuyunca neler hissettiniz?

Yöntem ve Teknikler : Okuma
Kullanılan Materyaller : Kuran-ı Kerim, Ses Dosyası

Birlikte Okuyalım

Etkinlik:

Öğretici, bu dersten önceki gün tüm çocuklardan Kur'an-ı Kerim'lerini getirmelerini ister.

Öğretici, çocuklara, "Oyun oynamak, pikniğe gitmek gibi sevdiğiniz bir işi yaparken bunu arkadaşınızla yapmak sizi daha da mutlu eder mi?" sorusunu sorar. Çocuklardan evet cevaplarını aldıktan sonra, öğretici sormaya devam eder: "Peki çocuklar sizler Kur'an okurken neler hissediyorsunuz?" sorusunu sorar. Öğretici, cevapları dinledikten sonra çocuklara: "O hâlde Kur'an okuma işini, arkadaşlarınızla yapmaya ne dersiniz? Haydi, beraberce Kur'an okuyalım." der.

Bu açıklamadan sonra öğretici Kur'an'ın hangi sayfasını okutmak istiyorsa, çocuklara o sayfayı açtırır. Sayfadan okunacak bölümü önce kendisi okur. Sonra birkaç kere ses dosyasından dinletir ve nasıl birlikte Kur'an okuyacaklarını anlatır: "Ben içinizden kimin adını söylersem o arkadaşımız Kur'an'ı okumaya başlayacak. Okuyan arkadaşımız birkaç kelime okuduktan sonra ben ona dur diyeceğim ve o okumasını sonlandırıp bir arkadaşının adını söyleyecek. Sonra adı söylenen arkadaş okuyanın kaldığı yerden okumaya devam edecek ve o da birkaç kelime okuduktan sonra ona da dur diyeceğim. Hepiniz okuyana kadar bu okumamız devam edecek." der.

Öğretici, bir çocuğun adını söyler ve okumayı başlatır. Tüm öğrenciler okuyana kadar Kur'an okuması devam eder. Bu çalışma tüm Kur'an-ı Kerim okumaları için kullanılabilir.

Öğretici, çocuklara aşağıdaki soruları sorar ve etkinliğin değerlendirmesini yapar.

Etkinliğin Değerlendirilmesi:

1. Kur'an-ı Kerim okuyunca neler hissettiniz?
2. Birlikte Kur'an okuyunca neler hissettiniz?